

11.12.2018

A8-0410/ 001-275

AMANDMANI 001-275

podnositelj Odbor za industriju, istraživanje i energetiku

Izvješće

Christian Ehler

Program za provedbu Obzora Europa

A8-0410/2018

Prijedlog odluke (COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD))

Amandman 1

Prijedlog odluke

Pozivanje 5.a (novo)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

uzimajući u obzir izvješće Europskog parlamenta o ocjeni provedbe programa Obzor 2020. u svjetlu njegove privremene evaluacije i o prijedlogu Devetog okvirnog programa (2016/2147(INI))

Amandman 2

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu posebnog programa Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje programâ rada za provedbu posebnog programa. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.

(3) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu posebnog programa Komisiji bi trebalo dodijeliti **ovlasti za donošenje strateških planova za istraživanja i inovacije te** provedbene ovlasti za donošenje programâ rada za provedbu posebnog programa. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.

⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)

⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Amandman 3

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, posebnim programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva. Očekuje se da će se 35 % iznosa ukupne financijske omotnice posebnog programa za klimatske ciljeve osigurati mjerama u okviru ovog posebnog programa. Relevantne mjere utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe posebnog programa, a ponovno će se procijeniti u kontekstu relevantnih procesa evaluacije i preispitivanja.

Izmjena

(5) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, posebnim programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva. Očekuje se da će se **najmanje** 35 % iznosa ukupne financijske omotnice posebnog programa za klimatske ciljeve **i obveze EU-a, prema potrebi**, osigurati mjerama u okviru ovog posebnog programa. Relevantne mjere utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe posebnog programa, a **nadzirat će se, izvješćivati o njima i** ponovno će se procijeniti u kontekstu relevantnih procesa evaluacije i preispitivanja.

Amandman 4

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Mjere u okviru posebnog programa trebale bi se upotrebljavati i za **proporcionalno** rješavanje nedostataka na tržištu ili investicijskih okolnosti koje nisu optimalne, **bez udvostručavanja ili** istiskivanja privatnog financiranja. **Te mjere trebaju imati i jasnu europsku**

Izmjena

(6) Mjere u okviru posebnog programa trebale bi se upotrebljavati i za **jačanje, proširenje i produbljivanje izvrsnosti znanstvenih i tehnoloških temelja Unije, suočavanje sa značajnim globalnim izazovima, povećanje kvalitete života u Uniji i pojačanje ulaganja**, rješavanje

dodanu vrijednost.

nedostataka na tržištu ili investicijskih okolnosti koje nisu optimalne, **upotreba dodatnih financijskih sredstava umjesto** istiskivanja privatnog financiranja.

Amandman 5
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6a) Rodna ravnopravnost prioritet je politike EU-a i ključni društveni izazov (UN-ov cilj održivog razvoja br. 5). Nadalje, rodna ravnopravnost u društvu kao cilj ključni je pokretač društvenih i industrijskih transformacija kao uvjeta iz drugih ciljeva održivog razvoja. Aspekti roda trebali bi se na odgovarajući način integrirati za vrijeme provedbe programa, a potrebno je i posebno rodno istraživanje za podupiranje provedbe i oblikovanja boljih politika EU-a o rodnoj ravnopravnosti.

Amandman 6
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6b) Posebni bi se program trebao provesti transparentno, participativno i strateški, tražeći sudjelovanje dionika i civilnog društva. Predstavljanje dionika i uključivanje civilnog društva trebalo bi biti uravnoteženo i obuhvaćati predstavnike iz različitih područja.

Amandman 7
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7) Odražavajući važne doprinose koje bi

(7) Odražavajući važne doprinose koje bi

istraživanja i inovacije trebali dati rješavanju izazova povezanih s prehranom, poljoprivredom, ruralnim razvojem i biogospodarstvom, te kako bi se iskoristile odgovarajuće prilike za istraživanja i inovacije blisko povezane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, za relevantne mjere u okviru posebnog programa u razdoblju 2021.–2027. dodijelit će se potpora **u iznosu od 10 milijardi EUR za klaster „Hrana i prirodni resursi”**.

Amandman 8
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Amandman 9
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Za dovršenje digitalnog jedinstvenog tržišta i sve veće prilike proizašle iz konvergencije digitalnih i fizičkih tehnologija potrebno je povećanje ulaganja. U okviru Obzora Europa tim će se nastojanjima doprinijeti **znatnim povećanjem izdataka za glavne aktivnosti digitalnih istraživanja i inovacija u odnosu na Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020⁶. Tako bi se trebalo osigurati** da Europa ostane predvodnica u globalnim istraživanjima i

istraživanja i inovacije trebali dati rješavanju izazova povezanih s prehranom, poljoprivredom, ruralnim razvojem i biogospodarstvom **kako bi oni postali održiviji** te kako bi se iskoristile odgovarajuće prilike za istraživanja i inovacije blisko povezane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, za relevantne mjere u okviru posebnog programa u razdoblju 2021. – 2027. dodijelit će se potpora za **namjenski klaster „Hrana, prirodni resursi i poljoprivreda”**.

Izmjena

(7a) Europski kulturni i kreativni sektori predstavljaju mostove između umjetnosti, kulture, poslovnog svijeta i tehnologije. Kulturna baština sastavni je dio europske kohezije i olakšava povezivanje tradicije i inovacija. Očuvanje kulturne baštine i razvoj kreativnih rješenja, osobito u području digitalizacije, prioritet je programa.

Izmjena

(8) Za dovršenje digitalnog jedinstvenog tržišta i sve veće prilike proizašle iz konvergencije digitalnih i fizičkih tehnologija potrebno je povećanje ulaganja. U okviru Obzora Europa tim će se nastojanjima doprinijeti **namjenskim klasterom za osiguranje** da Europa ostane predvodnica u globalnim istraživanjima i inovacijama u digitalnom sektoru.

inovacijama u digitalnom sektoru.

⁶ *Komunikaciji Komisije „Nov, moderan višegodišnji financijski okvir za Europsku uniju koja učinkovito ostvaruje svoje prioritete nakon 2020.” navodi se da je u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. utrošeno 13 milijardi EUR za glavne digitalne aktivnosti (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).*

Amandman 10
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8a) Uzimajući u obzir važnost boljeg prenošenja dodane vrijednosti i učinka djelovanja EU-a široj javnosti, Komisija bi trebala povećati svoje napore za postizanje vidljivosti programa Obzor Europa. Slično tomu, korisnici bi trebali osigurati vidljivost svojim ostvarenjima s pomoću fondova EU-a.

Amandman 11
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9) Vrste financiranja i metode provedbe iz ove Odluke odabrat će se na temelju njihove sposobnosti da postignu posebne ciljeve mjera te daju rezultate, uzimajući u obzir posebice trošak nadzora, administrativno opterećenje te očekivani rizik od neusklađenosti. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, to uključuje razmatranje primjene jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i raspona jediničnih troškova.

Briše se.

Amandman 12
Prijedlog odluke
Članak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 2.

Operativni ciljevi

1. Posebni program doprinosi općim i posebnim ciljevima utvrđenima u članku 3. Uredbe o Obzoru Europa.
2. Posebni program ima sljedeće operativne ciljeve:
 - (a) jačanje i širenje izvrsnosti;
 - (b) povećanje suradnje među sektorima i disciplinama;
 - (c) povezivanje *i* razvoj **istraživačkih infrastrukture** u europskom istraživačkom prostoru;
 - (d) jačanje međunarodne suradnje;
 - (e) privlačenje, osposobljavanje i zadržavanje istraživača i inovatora **u europskom istraživačkom prostoru**, uključujući putem mobilnosti istraživača;
 - (f) poticanje otvorene znanosti **te osiguravanje vidljivosti prema javnosti** i otvorenog pristupa rezultatima;
 - (g) aktivno širenje i iskorištavanje rezultata, posebno za razvoj politika;
 - (h) potporu provedbi prioriteta politike Unije;
 - i. jačanje poveznice između istraživanja *i* inovacija i drugih politika, uključujući ciljeve održivog razvoja;
 - (j) ostvarivanje ambicioznih ciljeva u određenom vremenskom roku putem misija

Izmjena

Članak 2.

Operativni ciljevi

1. Posebni program doprinosi općim i posebnim ciljevima utvrđenima u članku 3. Uredbe o Obzoru Europa.
2. Posebni program ima sljedeće operativne ciljeve:
 - (a) **osnaživanje i produbljivanje europskih znanstvenih i tehnoloških temelja te** jačanje i širenje izvrsnosti;
 - (b) povećanje suradnje među sektorima i disciplinama;
 - (c) povezivanje, razvoj *i olakšavanje širokog pristupa, uključujući virtualnim putem, istraživačkim infrastrukturama* u europskom istraživačkom prostoru;
 - (d) jačanje međunarodne suradnje **u području znanosti i tehnologije za podupiranje izvrsnosti Unije**;
 - (e) privlačenje, osposobljavanje i zadržavanje istraživača i inovatora **iz EU-a i svijeta**, uključujući putem mobilnosti istraživača **radi uspostave europskog istraživačkog prostora kao najboljeg i najkonkurentnijeg na svijetu**;
 - (f) poticanje otvorene znanosti i otvorenog pristupa rezultatima;
 - (g) aktivno širenje i iskorištavanje rezultata, posebno za razvoj politika;
 - (h) potporu provedbi **ciljeva i** prioriteta politike Unije;
 - (i) jačanje poveznice između istraživanja, inovacija, **obrazovanja** i drugih politika, uključujući ciljeve održivog razvoja **i Pariški sporazum**;
 - (j) ostvarivanje ambicioznih ciljeva u određenom vremenskom roku putem misija

- u području istraživanja i inovacija;
- (k) uključivanje **građana i krajnjih korisnika** u postupke zajedničkog osmišljavanja i zajedničkog stvaranja;
- (l) poboljšanje komunikacije o znanosti;
- (m) **ubrzavanje** industrijske preobrazbe;
- (n) poboljšanje vještina **za** inovacije;
- (o) poticanje osnivanja i rasta inovativnih poduzeća, posebice MSP-ova;
- (p) poboljšanje pristupa rizičnom financiranju, posebice u situacijama kad tržište ne pruža održivo financiranje.

3. U okviru ciljeva iz stavka 2. mogu se uzeti u obzir nove i nepredviđene potrebe koje nastaju tijekom razdoblja provedbe posebnog programa. To može, ako je opravdano, obuhvaćati odgovor na novonastale prilike, krize i prijetnje, kao i odgovor na potrebe povezane s razvojem novih politika Unije.

Amandman 13

Prijedlog odluke

Članak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 3.

- u području istraživanja i inovacija;
- (k) uključivanje **relevantnih dionika u području istraživanja i inovacija, uključujući građane, akademsku zajednicu, istraživačke organizacije i industriju** u postupke zajedničkog osmišljavanja i zajedničkog stvaranja;
- (l) poboljšanje komunikacije o znanosti;
- (m) **poticanje** industrijske preobrazbe **EU-a kako bi se oslobodio potencijal europskih strateških sektora, kao što su ključne razvojne tehnologije**;
- (n) poboljšanje vještina **osposobljavanjem i poticanje kreativnosti za istraživanje i** inovacije;
- (o) poticanje osnivanja i rasta inovativnih poduzeća, posebice **novooosnovanih poduzeća i** MSP-ova;
- (p) poboljšanje pristupa rizičnom financiranju, **uključujući sinergijama s fondom InvestEU**, posebice u situacijama kad tržište ne pruža održivo financiranje;
- (pa) jačanje rodne ravnopravnosti i uključivanje rodne dimenzije u područje istraživanja i inovacija;**
- (pb) postizanje najvećeg znanstvenog, tehnološkog, društvenog i gospodarskog učinka.**

3. U okviru ciljeva iz stavka 2. mogu se uzeti u obzir nove i nepredviđene potrebe koje nastaju tijekom razdoblja provedbe posebnog programa. To može, ako je opravdano, obuhvaćati odgovor na novonastale prilike, krize i prijetnje, kao i odgovor na potrebe povezane s razvojem novih politika Unije.

Izmjena

Članak 3.

Struktura

1. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe o Obzoru Europa, posebni program sastoji se od sljedećih dijelova:

(1) stupa I. „**Otvorena** znanost”, čije su komponente sljedeće:

(a) Europsko istraživačko vijeće (ERC), kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 1.;

(b) aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA), kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 2.;

(c) istraživačke infrastrukture, kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 3.;

(2) stupa II. „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, **čije su komponente sljedeće:**

(a) klaster „Zdravlje”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 1.;

(b) klaster „Uključivo i **sigurno** društvo”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 2.;

(c) klaster „Digitalizacija **i** industrija”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 3.;

(d) klaster „Klima, energija i mobilnost”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 4.;

(e) klaster „Hrana **i** prirodni resursi”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 5.;

(f) nenuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC), kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 6.;

(3) stupa III. „**Otvorene inovacije**”, čije su komponente sljedeće:

(a) Europsko vijeće za inovacije (EIC),

Struktura

1. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe o Obzoru Europa, posebni program sastoji se od sljedećih dijelova:

(1) stupa I. „**Izvrсна i otvorena** znanost”, čije su komponente sljedeće:

(a) Europsko istraživačko vijeće (ERC), kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 1.;

(b) aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA), kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 2.;

(c) istraživačke infrastrukture, kako je opisano u Prilogu I. stupu I. odjeljku 3.;

(2) stupa II. „Globalni izazovi i **europska** industrijska konkurentnost”, **uključujući instrument dodjele bespovratnih sredstava pojedinačnim korisnicima za MSP-ove iz članka 43. točke (a) Uredbe i Priloga I. posebnom programu:**

(a) klaster „Zdravlje”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 1.;

(b) klaster „Uključivo i **kreativno** društvo”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 2.;

(ba) klaster „Sigurno društvo”

(c) klaster „Digitalizacija, industrija **i svemir**”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 3.;

(d) klaster „Klima, energija i mobilnost”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 4.;

(e) klaster „Hrana, prirodni resursi **i poljoprivreda**”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 5.;

(f) nenuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC), kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 6.;

(3) stupa III. „**Inovativna Europa**”, čije su komponente sljedeće:

(a) Europsko vijeće za inovacije (EIC),

kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 1.;

(b) europski inovacijski ekosustavi, kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 2.;

(c) Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 3.;

(4) dijela „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, čije su komponente sljedeće:

(a) **dijeljenje** izvrsnosti, kako je opisano u Prilogu I., dijelu „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, odjeljku 1.;

(b) reforma i poboljšanje europskog sustava istraživanja i informacija, kako je opisano u Prilogu I., dijelu „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, odjeljku 2.

2. Aktivnosti koje će se provoditi u okviru dijelova iz stavka 1. navedene su u Prilogu I.

Amandman 14 **Prijedlog odluke** **Članak 4.**

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 4.

Proračun

1. U skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe o Obzoru Europa, financijska omotnica za provedbu posebnog programa za razdoblje **2021.–2027.** iznosi **94 100 000 000 EUR** prema **trenutačnim** cijenama.

2. Iznos iz stavka 1. ovog članka dijeli se među komponentama navedenima u članku 3. stavku 1. ove Odluke, u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe ... o Obzoru

kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 1.; **uključujući europske inovacijske ekosustave, kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 2.;**

Briše se.

(b) Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), kako je opisano u Prilogu I. stupu III. odjeljku 3.;

(4) dijela „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, čije su komponente sljedeće:

(a) **širenje** izvrsnosti **i povećanje sudjelovanja**, kako je opisano u Prilogu I., dijelu „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, odjeljku 1.;

(b) reforma i poboljšanje europskog sustava istraživanja i informacija, kako je opisano u Prilogu I., dijelu „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, odjeljku 2.

2. Aktivnosti koje će se provoditi u okviru dijelova iz stavka 1. navedene su u Prilogu I.

Izmjena

Članak 4.

Proračun

1. U skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe o Obzoru Europa, financijska omotnica za provedbu posebnog programa za razdoblje **2021. – 2027.** iznosi **120 000 000 000 EUR** prema cijenama **za 2018.**

2. Iznos iz stavka 1. ovog članka dijeli se među komponentama navedenima u članku 3. stavku 1. ove Odluke, u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe ... o Obzoru

Europa. Primjenjuju se mehanizmi iz članka 9. stavaka od 3. do 8. Uredbe o Obzoru Europa.

Europa. Primjenjuju se mehanizmi iz članka 9. stavaka od 3. do 8. Uredbe o Obzoru Europa.

Amandman 15
Prijedlog odluke
Članak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 5.

Članak 5.

Misije

Misije

1. Za svaku se misiju **može uspostaviti** odbor za misiju. Taj se odbor sastoji od **15-ak** osoba na visokoj razini, uključujući **relevantne** predstavnike **krajnjih korisnika**. Odbor za misije daje savjete o sljedećem:

1. Za svaku se misiju **uspostavlja** odbor za misiju **u svrhu zajedničkog osmišljavanja i usmjeravanja provedbe**. Taj se odbor sastoji od **15 do 20 neovisnih** osoba na visokoj razini, uključujući predstavnike **područja istraživanja i inovacija iz različitih sektora i disciplina, akademske zajednice, istraživačkih i tehnoloških organizacija, industrija svih veličina, nacionalnih i regionalnih tijela te organizacija civilnog društva**. Članove odbora za misije imenuje Komisija nakon neovisnog i transparentnog postupka, uključujući otvoren poziv za iskazivanje interesa. Odbor za misije daje savjete o sljedećem:

(a) sadržaju programâ rada i njihovu preispitivanju ako je ono potrebno za postizanje ciljeva misija, **uz zajedničko osmišljavanje s dionicima i javnošću kad je to relevantno**;

(a) sadržaju **relevantnih** programâ rada i njihovu preispitivanju ako je ono potrebno za postizanje ciljeva misija;

(b) postupcima prilagodbe, ili o prekidu ako je to primjereno, na temelju procjena provedbe misije;

(b) postupcima prilagodbe, ili o prekidu ako je to primjereno, na temelju procjena provedbe misije;

(c) odabiru stručnih evaluatora, izvješćivanju stručnih evaluatora te evaluacijskim kriterijima i njihovom ponderiranju;

(c) odabiru stručnih evaluatora, **sprečavanju sukoba interesa stručnih evaluatora**, izvješćivanju stručnih evaluatora te evaluacijskim kriterijima i njihovom ponderiranju, **uz standardne kriterije odabira, točnije „izvrsnost; utjecaj; kvalitetu i učinkovitost provedbe”**;

(d) okvirnim uvjetima koji pomažu u

(d) okvirnim uvjetima koji pomažu u postizanju ciljeva misije **u skladu s**

postizanju ciljeva misije;

(e) komunikaciji.

2. Posebne odredbe kojima se omogućuje učinkovit i fleksibilan pristup na temelju portfelja *moгу se navesti* u programu rada iz članka 11.

prioritetima Unije;

(e) komunikaciji.

(ea) jasnim i mjerljivim ciljevima i mogućim ishodima misija;

(eb) evaluaciji socijalnog učinka i poslovnog potencijala misije;

2. Posebne odredbe kojima se omogućuje učinkovit i fleksibilan pristup na temelju portfelja *navode se* u programu rada iz članka 11.

2a. Sadržaj misija, pojedinosti o provedbi, uključujući njihov opseg, pokazatelje, mjerljive ciljeve i ključne točke, procijenjeni proračun, sinergije s drugim fondovima Unije i poveznice s europskim partnerstvima, utvrđuju se strateškim planovima za istraživanje i inovacije, kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Odluci.

2b. Misije se provode putem otvorenog poziva na podnošenje prijedloga u okviru programa rada relevantnih klastera, kojima se poziva na podnošenje prijedloga za projekte kojima se pridonosi misiji i koji su smješteni u jednom ili više područja intervencije klastera.

Amandman 16

Prijedlog odluke

Članak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 6.

Europsko istraživačko vijeće

1. Komisija osniva Europsko istraživačko vijeće („ERC”) za provedbu aktivnosti u okviru stupa I. „Otvorena znanost” koje se odnose na ERC. ERC nasljeđuje ERC uspostavljen Odlukom C(2013) 1895⁷.

2. ERC se sastoji od neovisnog Znanstvenog vijeća iz članka 7. i posebne provedbene strukture iz članka 8.

Izmjena

Članak 6.

Europsko istraživačko vijeće

1. Komisija osniva Europsko istraživačko vijeće („ERC”) za provedbu aktivnosti u okviru stupa I. „Otvorena *i izvrsna* znanost” koje se odnose na ERC. ERC nasljeđuje ERC uspostavljen Odlukom C(2013) 1895⁷.

2. ERC se sastoji od neovisnog Znanstvenog vijeća iz članka 7. i posebne provedbene strukture iz članka 8.

3. ERC ima predsjednika, koji se bira iz redova viših znanstvenika s međunarodnim ugledom.

Predsjednika imenuje Komisija na temelju transparentnog postupka zapošljavanja, u koji je uključen i za tu svrhu osnovan poseban neovisni odbor za traženje, a mandat je ograničen na četiri godine i može se jednom produljiti. Postupak zapošljavanja i odabrani kandidat moraju imati odobrenje Znanstvenog vijeća.

Predsjednik predsjedava Znanstvenim vijećem, osigurava njegov vodeći položaj i vezu s posebnom provedbenom strukturom te ga predstavlja u znanstvenom svijetu.

4. ERC djeluje u skladu s načelima znanstvene izvrsnosti, autonomije, učinkovitosti, djelotvornosti, transparentnosti i odgovornosti. Osigurava kontinuitet s aktivnostima ERC-a koje se provode u skladu s Odlukom .../EZ.

5. Aktivnostima ERC-a podupiru se istraživanja koja u svim područjima provode pojedinačni i transnacionalni timovi koji se natječu na europskoj razini.

6. Komisija djeluje kao jamac autonomije i integriteta ERC-a te osigurava pravilno izvođenje povjerenih mu zadaća.

Komisija osigurava provedbu aktivnosti ERC-a u skladu s načelima utvrđenima u stavku 4. ovog članka, kao i s cjelokupnom strategijom za ERC iz članka 7. stavka 2.

3. ERC ima predsjednika, koji se bira iz redova viših znanstvenika s međunarodnim ugledom.

Predsjednika imenuje Komisija na temelju transparentnog postupka zapošljavanja, u koji je uključen i za tu svrhu osnovan poseban neovisni odbor za traženje, a mandat je ograničen na četiri godine i može se jednom produljiti. Postupak zapošljavanja i odabrani kandidat moraju imati odobrenje Znanstvenog vijeća.

Predsjednik predsjedava Znanstvenim vijećem, osigurava njegov vodeći položaj i vezu s posebnom provedbenom strukturom te ga predstavlja u znanstvenom svijetu.

4. ERC djeluje u skladu s načelima znanstvene izvrsnosti, autonomije, učinkovitosti, djelotvornosti, transparentnosti i odgovornosti. Osigurava kontinuitet s aktivnostima ERC-a koje se provode u skladu s Odlukom .../EZ.

5. Aktivnostima ERC-a podupiru se istraživanja koja u svim područjima provode pojedinačni i transnacionalni timovi koji se natječu na europskoj razini. ***Potpoma inovacijama, točnije putem programa dokaza koncepta, trebala bi se nastaviti kako bi se potaknula brža otkrića komercijalnih ili socijalno vrijednih proizvoda, procesa i usluga. Kako bi se doprinijelo tome, izvrsni podnositelji prijedloga ERC-u koji su prešli prag, ali nisu financirani zbog manjka sredstava, mogu dobiti pečat izvrsnosti.***

5a. Korisniku provjere koncepta ERC-a dodjeljuje se pečat izvrsnosti ako je prijedlog prihvatljiv, ako je prešao primjenjive pragove i ako se nije mogao financirati.

6. Komisija djeluje kao jamac autonomije i integriteta ERC-a te osigurava pravilno izvođenje povjerenih mu zadaća.

Komisija osigurava provedbu aktivnosti ERC-a u skladu s načelima utvrđenima u stavku 4. ovog članka, kao i s cjelokupnom strategijom za ERC iz članka 7. stavka 2.

točke (a), koju je utvrdilo Znanstveno vijeće.

⁷ SL C 373, 20.12.2013., str. 23.

Amandman 17
Prijedlog odluke
Članak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 7.

Znanstveno vijeće ERC-a

1. Znanstveno vijeće sastoji se od najuglednijih znanstvenika, inženjera i stručnjaka s primjerenim stručnim znanjem, žena i muškaraca iz različitih dobnih skupina i iz raznih područja istraživanja, koji djeluju u svoje osobno ime, neovisno o vanjskim interesima.

Članove Znanstvenog vijeća imenuje Komisija nakon neovisnog i transparentnog postupka imenovanja, koji je dogovoren sa Znanstvenim vijećem te uključuje savjetovanje sa znanstvenom zajednicom i izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Mandat članova Znanstvenog vijeća ERC-a ograničen je na četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja još jednom na temelju sustava rotacije, čime se osigurava kontinuitet rada Znanstvenog vijeća.

2. Znanstveno vijeće utvrđuje:

- (a) cjelokupnu strategiju ERC-a;
- (b) program rada za provedbu aktivnosti ERC-a;
- (c) metode i postupke za istorazinsku ocjenu i evaluaciju prijedloga na temelju kojih će se odrediti koji će se prijedlozi financirati;
- (d) svoje stajalište o svim pitanjima koja sa znanstvenog stajališta mogu poboljšati dostignuća i učinak ERC-a te kvalitetu provedenih istraživanja;

točke (a), koju je utvrdilo Znanstveno vijeće.

⁷ SL C 373, 20.12.2013., str. 23.

Izmjena

Članak 7.

Znanstveno vijeće ERC-a

1. Znanstveno vijeće sastoji se od najuglednijih znanstvenika, inženjera i stručnjaka s primjerenim stručnim znanjem, čime se jamče razna područja istraživanja, koji djeluju u svoje osobno ime, neovisno o vanjskim interesima.

Članove Znanstvenog vijeća imenuje Komisija nakon neovisnog i transparentnog postupka imenovanja, koji je dogovoren sa Znanstvenim vijećem te uključuje savjetovanje sa znanstvenom zajednicom i izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Mandat članova Znanstvenog vijeća ERC-a ograničen je na četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja još jednom na temelju sustava rotacije, čime se osigurava kontinuitet rada Znanstvenog vijeća.

2. Znanstveno vijeće utvrđuje:

- (a) cjelokupnu strategiju ERC-a;
- (b) program rada za provedbu aktivnosti ERC-a;
- (c) metode i postupke za istorazinsku ocjenu i evaluaciju prijedloga na temelju kojih će se odrediti koji će se prijedlozi financirati;
- (d) svoje stajalište o svim pitanjima koja sa znanstvenog stajališta mogu poboljšati dostignuća i učinak ERC-a te kvalitetu provedenih istraživanja;

(e) kodeks ponašanja, koji se, među ostalim, odnosi na sprečavanje sukoba interesa.

Komisija odstupa od stajališta koja utvrdi Znanstveno vijeće u skladu s prvim podstavkom točkama (a), (c), **(d) i (e)** samo kad smatra da se nisu poštovale odredbe ove Odluke. U tom slučaju Komisija donosi mjere za održavanje kontinuiteta provedbe posebnog programa i postizanje njegovih ciljeva te utvrđuje točke odstupanja od stajališta Znanstvenog vijeća i obrazlaže ih.

3. Znanstveno vijeće djeluje u skladu sa svojim ovlastima utvrđenima u Prilogu I. stupu I. odjeljku 1.

4. Znanstveno vijeće djeluje isključivo u interesu ostvarivanja ERC-a, u skladu s načelima iz članka 6. Djeluje pošteno i čestito te svoj posao obavlja učinkovito i uz najveću moguću transparentnost.

Komisija **uspostavlja kodeks ponašanja kojime se omogućuje, među ostalim, izbjegavanje sukoba interesa** i odstupa od stajališta koja utvrdi Znanstveno vijeće u skladu s prvim podstavkom točkama (a), (c) **i (d)** samo kad smatra da se nisu poštovale odredbe ove Odluke. U tom slučaju Komisija donosi mjere za održavanje kontinuiteta provedbe posebnog programa i postizanje njegovih ciljeva te utvrđuje točke odstupanja od stajališta Znanstvenog vijeća i obrazlaže ih.

3. Znanstveno vijeće djeluje u skladu sa svojim ovlastima utvrđenima u Prilogu I. stupu I. odjeljku 1.

4. Znanstveno vijeće djeluje isključivo u interesu ostvarivanja **ciljeva** ERC-a, u skladu s načelima iz članka 6. Djeluje **potpuno neovisno**, pošteno i čestito te svoj posao obavlja učinkovito i uz najveću moguću transparentnost **i otvorenost, maksimalno povećavajući doprinos ERC-a postizanju ciljeva politike EU-a u području istraživanja i inovacija, osobito ciljeva iz programa Obzor Europa.**

Amandman 18

Prijedlog odluke

Članak 9.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 9.

Europsko vijeće za inovacije

1. Komisija osniva Europsko vijeće za inovacije („EIC“) **za provedbu aktivnosti u okviru stupa III. „Otvorene inovacije“ koje se odnose na EIC. EIC djeluje u skladu s načelima: usmjerenosti na revolucionarne i disruptivne inovacije, autonomije, sposobnosti preuzimanja rizika, učinkovitosti, djelotvornosti, transparentnosti i odgovornosti.**

Izmjena

Članak 9.

Europsko vijeće za inovacije

1. Komisija osniva Europsko vijeće za inovacije („EIC“) **u skladu s člankom 7. točkom (a) Uredbe.**

2. EIC obuhvaća Odbor na visokoj razini („Odbor EIC-a”) iz članka 10.
3. Komisija osigurava da provedba EIC-a bude:
 - (a) u skladu s načelima iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir mišljenje Odbora EIC-a o cjelokupnoj strategiji EIC-a, navedenoj u članku 10. stavku 1. točki (a) te
 - (b) takva da ne rezultira narušavanjem tržišnog natjecanja suprotno zajedničkom interesu.
4. Za potrebe upravljanja mješovitim financiranjem EIC-a Komisija primjenjuje neizravno upravljanje ili, ako to nije moguće, može osnovati subjekt posebne namjene. Komisija nastoji osigurati sudjelovanje drugih javnih i privatnih ulagača. Ako to nije moguće pri početnoj uspostavi, subjekt posebne namjene bit će strukturiran tako da može privući druge javne ili privatne ulagače kako bi se povećao učinak poluge doprinosa Unije.

1a. EIC je izgrađen u dva instrumenta, Tragač i Akcelerator, kako je opisano u Prilogu I. ovoj Odluci. Instrumenti EIC-a stalno će se pratiti kako bi se inovacije sustavno poduprle.

1b. Ciljevi i djelovanja EIC-a po potrebi su povezani s drugim dijelovima Programa te s drugim nacionalnim fondovima i fondovima Unije, osobito EIT-om i fondom InvestEU.

2. EIC obuhvaća Odbor na visokoj razini („Odbor EIC-a”) iz članka 10.
3. Komisija osigurava da provedba EIC-a bude:
 - (a) u skladu s načelima iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir mišljenje Odbora EIC-a o cjelokupnoj strategiji EIC-a, navedenoj u članku 10. stavku 1. točki (a) te
 - (b) takva da ne rezultira narušavanjem tržišnog natjecanja suprotno zajedničkom interesu.
4. Za potrebe upravljanja mješovitim financiranjem EIC-a Komisija primjenjuje neizravno upravljanje ili, ako to nije moguće, može osnovati subjekt posebne namjene. Komisija nastoji osigurati sudjelovanje drugih javnih i privatnih ulagača. Ako to nije moguće pri početnoj uspostavi, subjekt posebne namjene bit će strukturiran tako da može privući druge javne ili privatne ulagače kako bi se povećao učinak poluge doprinosa Unije.

4a. Komisija jamči suradnju između EIC-a i EIT-a, posebno putem ZZI-ja.

Amandman 19
Prijedlog odluke
Članak 10.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 10.
Odbor EIC-a

Izmjena

Članak 10.
Odbor EIC-a

1. Odbor EIC-a savjetuje Komisiju o:
 - (a) cjelokupnoj strategiji za komponentu EIC u okviru stupa III. „**Otvorene inovacije**”;
 - (b) programu rada za provedbu aktivnosti EIC-a;
 - (c) kriterijima za procjenu profila inovativnosti i rizika prijedloga te odgovarajućoj ravnoteži bespovratnih sredstava, kapitala i drugih oblika financiranja za akcelerator EIC-a;
 - (d) identifikaciji strateškog portfelja projekata;
 - (e) profilu voditeljâ programa.

2. Odbor EIC-a na zahtjev može Komisiji uputiti preporuke o:

- (a) svakom pitanju koje, iz perspektive inovacija, može pojačati i potaknuti inovacijske ekosustave diljem Europe, postizanju i učinku ciljeva komponente EIC te sposobnosti inovativnih poduzeća da počnu primjenjivati svoja rješenja;
- (b) utvrđivanju, u suradnji s relevantnim službama Komisije, mogućih regulatornih prepreka s kojima se suočavaju poduzetnici, posebice oni kojima je dodijeljena potpora u okviru komponente EIC;
- (c) novim tehnološkim trendovima iz portfelja EIC-a, kao temelj za programiranje u drugim dijelovima posebnog programa;
- (d) utvrđivanju posebnih pitanja za koja je potreban savjet Odbora EIC-a.

Odbor EIC-a djeluje u interesu postizanja ciljeva **komponente EIC**. Djeluje pošteno i čestito i obavlja svoj posao učinkovito i transparentno.

1. Odbor EIC-a savjetuje Komisiju o:
 - (a) cjelokupnoj strategiji za komponentu EIC u okviru stupa III. „**Inovativna Europa**”;
 - (b) programu rada za provedbu aktivnosti EIC-a;
 - (c) kriterijima za procjenu profila inovativnosti i rizika prijedloga te odgovarajućoj ravnoteži bespovratnih sredstava, kapitala i drugih oblika financiranja za akcelerator EIC-a;
 - (d) identifikaciji strateškog portfelja projekata;
 - (e) profilu voditeljâ programa.

(ea) sustavnom i stalnom postupku ocjenjivanja djelovanja EIC-a;

2. Odbor EIC-a na zahtjev, **i kad god je to primjereno, u suradnji s upravnim odborom EIT-a** može Komisiji uputiti preporuke o:

- (a) svakom pitanju koje, iz perspektive inovacija, može pojačati i potaknuti inovacijske ekosustave diljem Europe, postizanju i učinku ciljeva komponente EIC te sposobnosti inovativnih poduzeća da počnu primjenjivati svoja rješenja;
- (b) utvrđivanju, u suradnji s relevantnim službama Komisije **i EIT-om**, mogućih regulatornih prepreka s kojima se suočavaju poduzetnici, posebice oni kojima je dodijeljena potpora u okviru komponente EIC;
- (c) novim tehnološkim trendovima iz portfelja EIC-a, kao temelj za programiranje u drugim dijelovima posebnog programa;
- (d) utvrđivanju posebnih pitanja za koja je potreban savjet Odbora EIC-a.

Odbor EIC-a djeluje u interesu postizanja ciljeva **EIC-a, uzimajući u obzir strategiju konkurentnosti EU-a, njegovu konkurentnost i globalne izazove**. Djeluje pošteno i čestito i obavlja svoj posao učinkovito i transparentno **te otvoreno,**

Odbor EIC-a djeluje u skladu sa svojim mandatom utvrđenim u Prilogu I. stupu III. odjeljku 1.

3. Odbor EIC-a sastoji se od 15–20 osoba na visokoj razini iz različitih dijelova europskog inovacijskog ekosustava, uključujući poduzetnike, **poslovne predvodnike**, ulagače *i* istraživače. Pridonosi aktivnostima za informiranje javnosti, a članovi Odbora EIC-a nastoje povećati ugled EIC-a.

Članove Odbora EIC-a imenuje Komisija na temelju otvorenog poziva na podnošenje kandidatura ili na iskaz interesa ili oboje, ovisno o tome što Komisija smatra primjerenijim, te uzimajući u obzir potrebu za postizanjem ravnoteže stručnog znanja, spola, dobi i geografske raspodjele.

Mandat članova Odbora EIC-a ograničen je na **dvije** godine i obnovljiv je **dvaput**, uz tekući sustav imenovanja (**članovi se imenuju** svake dvije godine).

4. Odbor EIC-a ima predsjednika, kojega imenuje Komisija nakon transparentnog postupka zapošljavanja. Predsjednik je istaknuta **javna** osoba **povezana sa svijetom inovacija**.

Predsjednik se imenuje na mandat od **četiri** godine, obnovljiv jednom.

Predsjednik predsjedava Odborom EIC-a, priprema njegove sastanke, dodjeljuje zadaće članovima i može osnovati posebne podskupine, posebice za utvrđivanje novih tehnoloških trendova iz portfelja EIC-a. On ili ona promiče EIC, komunicira s Komisijom te predstavlja EIC u svijetu inovacija. Komisija **može** predsjedniku **pružiti** administrativnu podršku u vršenju njegovih ili njezinih zadaća.

izbjegavajući narušavanje tržišnoga natjecanja na unutarnjem tržištu.

Odbor EIC-a djeluje u skladu sa svojim mandatom utvrđenim u Prilogu I. stupu III. odjeljku 1.

3. Odbor EIC-a sastoji se od 15 – 20 **neovisnih** osoba na visokoj razini iz različitih dijelova europskog **istraživačkog i** inovacijskog ekosustava, uključujući poduzetnike **iz poduzeća svih veličina, ekonomiste**, ulagače, istraživače *i* **stručnjake iz akademske zajednice u području inovacijske politike**. Pridonosi aktivnostima za informiranje javnosti, a članovi Odbora EIC-a nastoje povećati ugled EIC-a.

Članove Odbora EIC-a imenuje Komisija na temelju otvorenog poziva na podnošenje kandidatura ili na iskaz interesa ili oboje, ovisno o tome što Komisija smatra primjerenijim, te uzimajući u obzir potrebu za postizanjem ravnoteže stručnog znanja, spola, dobi i geografske raspodjele.

Mandat članova Odbora EIC-a ograničen je na **tri** godine i obnovljiv je **jedanput**, uz tekući sustav imenovanja (**polovica članova izmjenjuje se** svake dvije godine).

4. Odbor EIC-a ima predsjednika, kojega imenuje Komisija nakon transparentnog postupka zapošljavanja. Predsjednik je istaknuta osoba **dokazane stručnosti u svijetu istraživanja i inovacija**.

Predsjednik se imenuje na mandat od **tri** godine, obnovljiv jednom.

Predsjednik predsjedava Odborom EIC-a, priprema njegove sastanke, dodjeljuje zadaće članovima i može osnovati posebne podskupine, posebice za utvrđivanje novih tehnoloških trendova iz portfelja EIC-a. On ili ona promiče EIC, **njegovu ulogu u ostvarivanju ciljeva programa i Unije u području istraživanja i inovacija**, komunicira s Komisijom te predstavlja EIC u svijetu **istraživanja i** inovacija. Komisija predsjedniku **pruža** administrativnu

5. Komisija donosi kodeks ponašanja koji se, među ostalim, odnosi na sprečavanje sukoba interesa. Od članova Odbora EIC-a **očekuje se da** prilikom stupanja na dužnost **prihvate** kodeks ponašanja.

Amandman 20
Prijedlog odluke
Članak 11.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 11.

Programi rada

1. **Program** se provodi prema programima rada iz članka 110. Financijske uredbe. **Oni se pripremaju u skladu s procesom strateškog planiranja**

podršku u vršenju njegovih ili njezinih zadaća.

5. Komisija donosi kodeks ponašanja koji se, među ostalim, odnosi na sprečavanje sukoba interesa. Članovi Odbora EIC-a prilikom stupanja na dužnost **moraju prihvatiti** kodeks ponašanja.

Izmjena

Članak 11.

Strateško planiranje i programi rada

-1. Provedba posebnog programa temelji se na posebnim planovima za istraživanja i inovacije koji se pripremaju svake dvije godine s pomoću delegiranih akata u skladu s člankom 6. ove Uredbe i postupkom transparentnog, uključivog i strateškog višegodišnjeg planiranja istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, osobito za stup „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”. Obveznim savjetovanjima s više dionika, odnosno s nacionalnim tijelima, Europskim parlamentom i predstavnicima dionika u području razvoja, istraživanja i inovacija, uključujući civilno društvo, o prioritetima i odgovarajućim vrstama djelovanja te oblicima provedbe, uključujući za misije i europska partnerstva, jamče se potrebne interdisciplinarne i međusektorske perspektive i usklađenost s drugim relevantnim postojećim inicijativama na razini Unije te nacionalnoj i regionalnoj razini. Time će se doprinijeti upotrebi dodatnog privatnog i javnog financiranja, čime će se ojačati EIP, kako je opisano u Prilogu I. ovoj Odluci.

1. **Nakon donošenja strateškog plana za istraživanje i inovacije program** se provodi prema programima rada iz

kako je opisano u Prilogu I. ovoj Odluci.

U programima rada utvrđuje se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja.

2. Komisija putem provedbenih akata donosi zasebne programe rada za provedbu aktivnosti u okviru sljedećih komponenti, kako je navedeno u članku 3. stavku 1. ove Odluke:

(a) ERC-a, za koji program rada utvrđuje Znanstveno vijeće na temelju članka 7. stavka 2. točke (b), u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 12. stavka 3. Komisija odstupa od programa rada koji je utvrdilo Znanstveno vijeće samo kad smatra da on nije u skladu s odredbama ove Odluke. U tom slučaju Komisija program rada donosi putem provedbenog akta u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4. Komisija propisno obrazlaže tu mjeru;

(b) svih klastera u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, aktivnosti MSCA, istraživačkih infrastruktura, potpore inovacijskim ekosustavima, **dijeljena** izvrsnosti te reforme i poboljšanja europskog sustava istraživanja i inovacija, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4.;

(c) EIC-a, za koji se programi rada pripremaju na temelju savjeta Odbora EIC-a iz članka 10. stavka 1. točke (b), u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4.;

(d) JRC-a, u čijem se višegodišnjem programu rada uzima u obzir mišljenje Vijeća guvernera JRC-a iz Odluke 96/282/Euratom.

3. Osim zahtjeva iz članka 110. Financijske uredbe, programi rada iz stavka 2. ovog članka, prema potrebi, sadržavaju:

(a) utvrđeni iznos **dodijeljen** za svaku aktivnost **i** misijni te okvirni vremenski

članka 110. Financijske uredbe.

U programima rada utvrđuje se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja.

2. Komisija putem provedbenih akata donosi zasebne programe rada za provedbu aktivnosti u okviru sljedećih komponenti, kako je navedeno u članku 3. stavku 1. ove Odluke:

(a) ERC-a, za koji program rada utvrđuje Znanstveno vijeće na temelju članka 7. stavka 2. točke (b), u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 12. stavka 3. Komisija odstupa od programa rada koji je utvrdilo Znanstveno vijeće samo kad smatra da on nije u skladu s odredbama ove Odluke. U tom slučaju Komisija program rada donosi putem provedbenog akta u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4. Komisija propisno obrazlaže tu mjeru;

(b) svih klastera u okviru stupa „Globalni izazovi i **europska** industrijska konkurentnost”, aktivnosti MSCA, istraživačkih infrastruktura, potpore **europskim** inovacijskim ekosustavima, **širenja** izvrsnosti **i povećanja sudjelovanja** te reforme i poboljšanja europskog sustava istraživanja i inovacija, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4.;

(c) EIC-a, za koji se programi rada pripremaju na temelju savjeta Odbora EIC-a iz članka 10. stavka 1. točke (b), u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 4.;

(d) JRC-a, u čijem se višegodišnjem programu rada uzima u obzir mišljenje Vijeća guvernera JRC-a iz Odluke 96/282/Euratom.

3. Osim zahtjeva iz članka 110. Financijske uredbe, programi rada iz stavka 2. ovog članka, prema potrebi, sadržavaju:

(a) utvrđeni iznos **i proračunski udio u vezi s programom dodijeljeni** za svaku

raspored provedbe;

(b) kad je riječ o bespovratnim sredstvima, prioritete, kriterije za odabir i dodjelu, relativni ponder različitih kriterija za dodjelu te maksimalnu stopu financiranja ukupnih prihvatljivih troškova;

(c) iznos dodijeljen za mješovito financiranje u skladu s člancima od 41. do 43. Uredbe o Obzoru Europa;

(d) sve dodatne obveze korisnikâ, u skladu s člancima 35. i 37. Uredbe o Obzoru Europa.

aktivnost, misiju *i europsko partnerstvo* te okvirni vremenski raspored provedbe;

(b) kad je riječ o bespovratnim sredstvima, prioritete, kriterije za odabir i dodjelu, relativni ponder različitih kriterija za dodjelu te maksimalnu stopu financiranja ukupnih prihvatljivih troškova;

(c) iznos dodijeljen za mješovito financiranje u skladu s člancima od 41. do 43. Uredbe o Obzoru Europa;

(d) sve dodatne obveze korisnikâ, u skladu s člancima 35. i 37. Uredbe o Obzoru Europa.

Amandman 21
Prijedlog odluke
Članak 12.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 12.a

Upravljački odbor za zdravlje

1. Komisija uspostavlja Upravljački odbor za zdravlje radi provedbe mjera iz stupa II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” koje se odnose na „Zdravlje”.

2. Upravljački odbor za zdravlje sastoji se od 15 do 20 osoba na visokoj razini iz različitih disciplina i aktivnosti na području istraživanja, inovacija, javnog zdravlja i dobrobiti.

3. Upravljački odbor za zdravlje usmjeren je na sljedeća načela: koordinacija i sinergije između EU-ovih i nacionalnih programa za zdravlje te između klastera „Zdravlje” i drugih dijelova programa Obzor Europa, uključujući misije i partnerstva. Upravljački odbor promiče uključivanje pacijenata i društva, pružajući znanstvene savjete i preporuke. Provedbom mjera potrebno je promicati zdravstvena istraživanja utemeljena na vrijednosti, bolja zdravstvena rješenja i smanjenje zdravstvenih nejednakosti.

4. Upravljački odbor za zdravlje trebao bi:

(a) doprinositi strategiji za klaster „Zdravlje”;

(b) doprinositi nacrtu za usmjeravanje koordinacije i suradnje između zdravstvenih programa, povezanih stupova, kao što su EIC, ERC, kao i unutar strateških partnerstava i strukturnih fondova EU-a; nacrtom se jamči bolja vidljivost i koordinacija postojećih financijskih mehanizama namijenjenih za istraživanje u području zdravlja, usmjerava koordinacija i suradnja te razvijaju programi rada i misije povezane sa zdravljem;

(c) doprinositi metodama i postupcima za osmišljavanje, odabir i provedbu zdravstvenih misija;

(d) omogućiti građanima sudjelovanje i angažman u postupku odlučivanja odozdo prema gore;

(e) poticati održivost u financiranju strategija i mehanizama omogućujući dugoročne projekte i ambiciozne misije;

(f) zajamčiti plodne transnacionalne istraživačke suradnje s pomoću kojih se povećava europski potencijal i postižu rezultati u zdravstvenim sustavima;

(g) povećati upotrebu multidisciplinarnog istraživanja između područja bolesti sa zajedničkim karakteristikama, čime se smanjuje udvostručavanje i izolirana istraživanja;

(h) povećati vidljivost programa Obzor Europa i njegovu korist za građane EU-a, riješiti rascjepkanost odgovornosti za znanost i istraživanje unutar upravljačkih tijela EU-a, pojednostaviti postojeće mehanizme financiranja.

5. Upravljački odbor za zdravlje osigurava sveobuhvatnu strategiju istraživanja i usmjerava razvoj programa rada i misija povezanih sa zdravljem u skladu s odgovarajućim odborom za misiju.

6. Upravni odbor za zdravstvo neovisna je

skupina usmjerena na znanost, koja se sastoji od aktera iz biomedicinskog istraživanja i inovacija, drugih relevantnih sektora istraživanja i industrije, uz snažno sudjelovanje predstavnika pacijenata i građana.

7. Članove Upravljačkog odbora imenuje Komisija na temelju otvorenog poziva na podnošenje kandidatura ili na iskaz interesa ili oboje, ovisno o tome što je primjerenije, te uzimajući u obzir potrebu za postizanjem ravnoteže u području stručnog znanja, spola, dobi i geografske raspodjele. Mandat članova Odbora EIC-a ograničen je na dvije godine i obnovljiv je dvaput, uz tekući sustav imenovanja (članovi se imenuju svake dvije godine).

8. Upravljački odbor za zdravlje ima predsjednika kojeg imenuje Komisija nakon transparentnog postupka zapošljavanja. Predsjednik je istaknuta javna osoba povezana s područjem istraživanja zdravlja.

9. Djelovanja i rezultati odbora provjeravaju se i o njima se izvješćuje u privremenoj evaluaciji programa, u kojoj se određuje jesu li potrebne mjere za produljivanje, prilagodbu ili zatvaranje grupe.

Amandman 22
Prijedlog odluke
Prilog I. – Programske aktivnosti

Tekst koji je predložila Komisija

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Pri provedbi Programa primjenjuje se navedeno u nastavku.

Strateško planiranje

Integrirana provedba programskih ciljeva Obzora Europa ***osigurat će se višegodišnjim strateškim planiranjem. Takvim će se planiranjem*** povećati učinak cjelokupnog programa i usklađenost između stupova ***Programa***, kao i sinergije

Izmjena

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Pri provedbi Programa primjenjuje se navedeno u nastavku.

Strateško planiranje

Provedba programa Obzor Europa ***temelji se na uključivom i transparentnom procesu strateškog planiranja aktivnosti istraživanja i inovacija koje će se financirati u okviru Programa. Proces strateškog planiranja dovest će do***

s drugim programima EU-a i **uzajamna** potpora s drugim politikama EU-a.

provedbe programskih ciljeva Obzora Europa **definirajući na taj način prioritete financiranja. Njime će se** povećati učinak programa i usklađenost između **njegovih** stupova, kao i sinergije s drugim programima EU-a i potpora drugim politikama EU-a.

Postupkom strateškog planiranja i donošenjem strateškog plana za istraživanje i razvoj s pomoću delegiranog akta povećat će se odgovornost za program i podignuti razina razumijevanja svrhe programa u široj javnosti te će se omogućiti da suzakonodavci, dionici i države članice budu potpuno informirani o predviđenim inicijativama. Postupkom strateškog planiranja pridonijet će se razvoju i provedbi politike u relevantnim obuhvaćenim područjima, na razini Unije te će se predstavljati nadopunu politikama u državama članicama, istodobno jamčeći da se glavni ciljevi europske politike očituju u programu Obzor Europa i da im se pruži potpora odgovarajućim resursima. Njime će se omogućiti pojednostavljenje mogućnosti financiranja, izbjeći će se udvostručavanje i preklapanja između mogućnosti financiranja, uz poticanje dodatnog privatnog i javnog financiranja, te će se promicati brže širenje i prihvaćanje rezultata istraživanja i inovacija.

Sustavnim, interdisciplinarnim, međusektorskim i horizontalnim pristupom istraživanju i inovacijama osigurat će se mogućnost rješavanja društvenih i gospodarskih izazova, doći će do spoznaja te će se prema potrebi potaknuti uspostava novih konkurentnih i održivih poduzeća i industrija, uz poticanje socijalnih i tehnoloških inovacija, jačanje konkurentnosti, poticanje privatnih ulaganja i očuvanje ravnopravnih uvjeta na unutarnjem tržištu.

Strateškim planiranjem promicat će se snažan angažman građana i organizacija

Postupkom strateškog planiranja promicat će se snažan angažman građana i

civilnog društva u *svim fazama istraživanja i inovacija*, zajedničko stvaranje znanja, djelotvorno promicanje ravnopravnosti spolova, uključujući integraciju rodne dimenzije u *sadržaj* istraživanja i *inovacija*, te će se *osigurati i* promicati poštovanje najviših standarda integriteta i etičnosti.

Strateško planiranje obuhvaćat će opsežna savjetovanja i komunikaciju s državama članicama, raznim dionicima i prema potrebi s Europskim parlamentom, *a njihova će tema biti* prioriteti i misije u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” te primjena *odgovarajuće vrste djelovanja*, osobito europskih partnerstava.

organizacija civilnog društva u *istraživanju i inovacijama*, zajedničko stvaranje znanja, djelotvorno promicanje ravnopravnosti spolova, uključujući integraciju rodne dimenzije u istraživanja i *inovacije*, te će se promicati poštovanje najviših standarda integriteta i etičnosti.

Komisija će pokrenuti fazu otvorenog savjetovanja s državama članicama, Europskim parlamentom i dionicima iz različitih područja, uključujući znanstvenu zajednicu, organizacije za istraživanje i tehnologiju, industriju, organizacije civilnog društva, među ostalima, kako bi odgovorila na te ciljeve. Savjetovanje će obuhvaćati strateške prioritete i misije programa, uključujući misije u okviru stupa Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost te primjena odgovarajućih instrumenata, osobito europskih partnerstava. Rezultati savjetovanja objavljuju se na odgovarajućoj internetskoj stranici, na kojoj će se nalaziti i pojedinosti o sadržaju i definicija postupka strateškog planiranja.

U pogledu europskog partnerstva, u strateškom planu za istraživanje i razvoj bit će prikazano i obrazloženo stvaranje, spajanje i postupno ukidanje europskih partnerstava. Pozitivno ocijenjene zajedničke tehnološke inicijative i ugovorna javno-privatna partnerstva trebali bi se razmotriti za nastavak i nakon 2020. zbog njihove dodane vrijednosti u postizanju socijalnog i gospodarskog te uporabe privatnih ulaganja i njihova doprinosa sinergijama fondova.

U zakonodavnom prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu (SIA) EIT-a definirat će se aktualne i potencijalne zajednice znanja i inovacija u skladu sa strateškim planom za istraživanje i razvoj. Bez obzira na to, stvaranje svake nove zajednice znanja i

inovacija treba podlijegati odgovarajućem financiranju, omogućujući postojećim zajednicama znanja i inovacija da razviju ekosustave, izgrade partnerstva te učinkovito ostvaruju i provode svoje ambiciozne ciljeve.

„Vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju”, koje su dobivale potporu u okviru Obzora 2020., podupirat će se i programom. Budući da uvelike nalikuju na misije, druge „vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju” mogu se poduprijeti u okviru ovog okvirnog programa kao misije usmjerene na buduće tehnologije i tehnologije u nastajanju. Misijama je potrebno ojačati suradničke aspekte programa i nadopuniti postojeća europska partnerstva, koja mogu djelovati kao provedbeni stupovi za potporu misijama. Misije će imati tehnološke i društvene elemente te će biti definirane i u bliskoj suradnji sa svim relevantnim glavnim upravama. Postupkom strateškog planiranja definirat će se misije u skladu s člankom 7. Uredbe i člankom 5. Odluke.

Na temelju takvih opsežnih savjetovanja pri strateškom će se planiranju utvrditi zajednički ciljevi i zajednička područja aktivnosti kao što su područja partnerstva (predloženom pravnom osnovom samo se propisuju instrumenti i kriteriji povezani s njihovom upotrebom) i područja misija.

Strateško planiranje pomoći će u razvoju i provedbi politike u relevantnim obuhvaćenim područjima, i to na razini EU-a, ali i kao nadopuna politikama i političkim pristupima u državama članicama. Tijekom procesa strateškog planiranja uzet će se u obzir politički prioriteta EU-a kako bi se povećao doprinos istraživanja i inovacija provedbi politike. Također će se uzeti u obzir aktivnosti predviđanja, studije i drugi znanstveni dokazi kao i relevantne postojeće inicijative na razini EU-a i

nacionalnoj razini.

Strateškim planiranjem ***promicat će se sinergije*** između Obzora Europa i drugih programa Unije, ***uključujući program Euratoma, pa će ono postati*** referentna točka za istraživanje i inovacije u svim povezanim programima u okviru proračuna EU-a ***i nefinancijskih instrumenata. Usto će se promicati brže širenje i prihvaćanje istraživačkih i inovacijskih rezultata te izbjeći udvostručenja i preklapanja mogućnosti financiranja.*** Pružit će se okvir za povezivanje izravnih istraživačkih djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra i drugih djelovanja koja se podupiru Programom, što uključuje i upotrebu rezultata za potporu politici.

U strateškom će se planu utvrditi višegodišnja strategija za realizaciju sadržaja iz programa rada (kako je utvrđeno u članku 11.), pri čemu će se zadržati dovoljna fleksibilnost za brz odgovor na neočekivane prilike i krize. Budući da je Obzor Europa program koji obuhvaća sedmogodišnje razdoblje, gospodarski, društveni i politički kontekst u kojemu on djeluje može se tijekom njegova trajanja znatno promijeniti. Obzor Europa mora se moći brzo prilagoditi tim promjenama. Postojat će stoga mogućnost da se podupru aktivnosti osim onih navedenih u nastavku teksta, ako je to opravdano zbog važnih promjena ili nepredviđenih događaja, potreba politike ili kriznih situacija, primjerice kako bi se odgovorilo na ozbiljne prijetnje zdravlju koje su rezultat npr. epidemije.

U provedbi Obzora Europa posebna će se pozornost posvetiti osiguravanju uravnoteženog i širokog pristupa istraživanju i inovacijama, koji nije ograničen samo na razvijanje novih proizvoda, procesa i usluga na temelju znanstvenih i tehnoloških spoznaja i iskoraka, nego podrazumijeva upotrebu postojećih tehnologija u novim primjenama, kontinuirano poboljšavanje te društvene inovacije i inovacije izvan

Strateškim planiranjem ***utvrdit će se postojeće poveznice*** između programa Obzor Europa i drugih programa Unije, ***koji pružaju mogućnosti za sinergije između fondova Unije. Obzor Europa postat će*** referentna točka za istraživanje i inovacije u svim povezanim programima u okviru proračuna EU-a ***kako bi se pridonijelo ostvarenju političkih prioriteta i ciljeva EU-a.*** Pružit će se ***i*** okvir za povezivanje izravnih istraživačkih djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra i drugih djelovanja koja se podupiru Programom, što uključuje i upotrebu rezultata za potporu politici.

područja tehnologije. Sustavnim, interdisciplinarnim, međusektorskim i horizontalnim pristupom istraživanju i inovacijama osigurat će se mogućnost rješavanja izazova, pri čemu će nastajati nova konkurentna poduzeća i industrije, jačat će se konkurentnost, poticati privatna ulaganja i očuvati ravnopravni uvjeti na unutarnjem tržištu.

U stupovima „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” i „Otvorene inovacije” istraživanje i inovacije dopunit će se aktivnostima koje se odvijaju blizu krajnjim korisnicima i tržištu, kao što su demonstracijske aktivnosti, pokusno izvođenje ili provjera koncepta. Međutim, one neće obuhvaćati aktivnosti komercijalizacije koje nadilaze fazu istraživanja i inovacija. Podupirat će se aktivnosti temeljene na potražnji koje pospješuju uvođenje i širenje raznolikog spektra inovacija. Naglasak će biti na nepreskriptivnim pozivima na podnošenje prijedloga.

Na temelju iskustva iz programa Obzor 2020., u stupu „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, društvene i humanističke znanosti bit će u potpunosti uklopljene u sve klastere, uključujući posebne i namjenske aktivnosti. Isto tako, aktivnosti koje uključuju morska i pomorska istraživanja i inovacije provodit će se na strateški i integriran način u skladu s integriranom pomorskom politikom EU-a, zajedničkom ribarstvenom politikom i međunarodnim obvezama.

„Vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju”, koje su dobivale potporu u okviru Obzora 2020., podupirat će se i ovim programom. Budući da u velikoj mjeri nalikuju misijama, druge „vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju”, ako ih bude, poduprijet će se u okviru ovog okvirnog programa kao misije usmjerene na buduće tehnologije i tehnologije u

nastajanju.

Dijalozima o znanosti i tehnološkoj suradnji s međunarodnim partnerima EU-a i političkim dijalogom s glavnim svjetskim regijama znatno će se doprinijeti sustavnom pronalaženju prilika za suradnju, koje u kombinaciji s razlikovanjem po državama/regijama pomažu u utvrđivanju prioriteta.

Iako je zbog svoje usmjerenosti na inovacijske ekosustave Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) u prirodnom skladu sa stupom „Otvorene inovacije” iz Obzora Europa, planiranje zajednica znanja i inovacija EIT-a u okviru strateškog će se planiranja uskladiti sa stupom „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

Komunikacija i širenje rezultata

U okviru Obzora Europa osigurat će se namjenska potpora za otvoren pristup znanstvenim publikacijama, repozitorijima znanja i drugim izvorima podataka. Podupirat će se mjere širenja rezultata i znanja, uključujući u kombinaciji s drugim programima EU-a, koje obuhvaćaju

Brz program za istraživanje i inovacije

Obzor Europa pružit će mogućnost korisnicima da se brže prijave za financiranje, ako je tako predviđeno programima rada svih klastera, EIC i „širenje izvrsnosti”, u području istraživačkih i inovacijskih aktivnosti. Nastavljajući se na uspjeh postojećeg Brzog programa za inovacije u Obzoru 2020., navedeni pristup temeljit će se na pristupu odozdo prema gore na osnovi trajno otvorenih poziva na podnošenje prijedloga u kojima „rok za dodjelu ugovora” ne premašuje šest mjeseci. U okviru dijela za „širenje izvrsnosti” ovim će se pristupom također pružati potpora slabije razvijenim državama članicama EU-a za brži pristup fondovima na temelju pristupa odozdo prema gore. Taj se modalitet primjenjuje na najmanje 15 % proračuna programa.

Komunikacija i širenje rezultata

U okviru Obzora Europa osigurat će se namjenska potpora za otvoren pristup znanstvenim publikacijama, repozitorijima znanja i drugim izvorima podataka. Podupirat će se mjere širenja rezultata i znanja, uključujući u kombinaciji s drugim programima EU-a, koje obuhvaćaju

grupiranje rezultata i podataka i njihovo pakiranje u jezike i formate za ciljanu publiku i mreže za građane, industriju, javne uprave, *akademsku* zajednicu, organizacije civilnog društva i tvorce politika. U tu se svrhu u okviru Obzora Europa mogu koristiti napredne tehnologije i alati za analizu podataka.

Postojat će odgovarajuća potpora u obliku mehanizama za obavješćivanje potencijalnih podnositelja prijedloga (npr. nacionalne kontaktne točke) o Programu.

Komisija će provoditi informacijske i komunikacijske aktivnosti povezane s programom Obzor Europa kako bi istaknula da su rezultati ostvareni uz potporu sredstava EU-a. Nastojat će se povećati javna svijest o važnosti istraživanja i inovacija te o širem utjecaju i relevantnosti istraživanja i inovacija koje financira EU, npr. putem publikacija, odnosa s medijima, događanja, repozitorija znanja, baza podataka, višekanalnih platformi, internetskih stranica ili ciljane upotrebe društvenih medija. Usto, u okviru Obzora Europa korisnici će primati potporu za priopćavanje o svojem radu i učinku svojeg rada na društvo u cjelini.

Iskorištavanje rezultata i njihovo prihvaćanje na tržištu

Komisija će uspostaviti sveobuhvatne mjere za iskorištavanje rezultata programa Obzor Europa i nastalih spoznaja. Tako će se ubrzati iskorištavanje rezultata i njihovo prihvaćanje na tržištu te pojačati učinak Programa.

Komisija će sustavno identificirati i bilježiti rezultate istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u okviru Programa, a nastale rezultate i spoznaje na nediskriminirajući način širiti ili prenositi industriji i poduzećima svih veličina, javnim upravama, *akademskoj* zajednici, organizacijama civilnog društva i tvorcima politika kako bi se maksimalno povećala europska dodana vrijednost Programa.

grupiranje rezultata i podataka i njihovo pakiranje u jezike i formate za ciljanu publiku i mreže za građane, industriju, javne uprave, *znanstvenu* zajednicu, organizacije civilnog društva i tvorce politika. U tu se svrhu u okviru Obzora Europa mogu koristiti napredne tehnologije i alati za analizu podataka.

Postojat će odgovarajuća potpora u obliku mehanizama za obavješćivanje potencijalnih podnositelja prijedloga (npr. nacionalne kontaktne točke) o Programu.

Komisija će provoditi informacijske i komunikacijske aktivnosti povezane s programom Obzor Europa kako bi istaknula da su rezultati ostvareni uz potporu sredstava EU-a. Nastojat će se povećati javna svijest o važnosti istraživanja i inovacija te o širem utjecaju i relevantnosti istraživanja i inovacija koje financira EU, npr. putem publikacija, odnosa s medijima, događanja, repozitorija znanja, baza podataka, višekanalnih platformi, internetskih stranica ili ciljane upotrebe društvenih medija. Usto, u okviru Obzora Europa korisnici će primati potporu za priopćavanje o svojem radu i učinku svojeg rada na društvo u cjelini.

Iskorištavanje rezultata i njihovo prihvaćanje na tržištu

Komisija će uspostaviti sveobuhvatne mjere za iskorištavanje rezultata programa Obzor Europa i nastalih spoznaja, *koje će obuhvaćati i promicanje standardizacije*. Tako će se ubrzati iskorištavanje rezultata i njihovo prihvaćanje na tržištu te pojačati učinak Programa.

Komisija će sustavno identificirati i bilježiti rezultate istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u okviru Programa, a nastale rezultate i spoznaje na nediskriminirajući način širiti ili prenositi industriji i poduzećima svih veličina, javnim upravama, *znanstvenoj* zajednici, organizacijama civilnog društva i tvorcima politika kako bi se maksimalno povećala europska dodana vrijednost Programa. *Za*

novo Europsko vijeće za inovacije provodit će se posebna procedura nadzora.

Međunarodna suradnja

Veći će se učinak postići usklađenim djelovanjem s drugim zemljama i regijama svijeta u obliku međunarodne suradnje dosad nezabilježениh razmjera. S obzirom na uzajamnu korist, partnere iz cijelog svijeta pozvat će se na združivanje snaga s EU-om u okviru inicijativa za potporu djelovanju EU-a za održivost, poboljšano istraživanje, izvrsnost u inovacijama i konkurentnost.

Međunarodnim zajedničkim djelovanjem zajamčit će se uspješno rješavanje globalnih ***društvenih*** izazova i postizanje ciljeva održivog razvoja, pristup najvećim svjetskim talentima, stručnom znanju i resursima te povećanje ponude i potražnje u pogledu inovativnih rješenja.

Metodologije rada za potrebe evaluacije

Postupak evaluacije temelji se na visokokvalitetnom neovisnom stručnom znanju, čime se potvrđuje relevantnost Programa za sve dionike, zajednice i interese, a takvo je znanje i preduvjet za očuvanje izvrsnosti i relevantnosti financiranih aktivnosti.

Komisija ili tijelo za financiranje osigurat će nepristranost postupka i izbjegavanje sukoba interesa u skladu s člankom 61. Financijske uredbe.

Međunarodna suradnja

Veći će se učinak postići usklađenim djelovanjem s drugim zemljama i regijama svijeta u obliku međunarodne suradnje dosad nezabilježениh razmjera. S obzirom na uzajamnu korist, partnere iz cijelog svijeta, ***uključujući znanstvenu zajednicu, industriju, organizacije civilnog društva te vladu i nevladine organizacije***, pozvat će se na združivanje snaga s EU-om u okviru inicijativa za potporu djelovanju EU-a za održivost, poboljšano istraživanje, izvrsnost u inovacijama i konkurentnost. ***Prijenos znanja, dijeljenje kapaciteta i infrastrukture među partnerima na međunarodnoj razini potaknut će zajedničke pristupe i regulativu koji će svim stranama donijeti sinergiju u trgovini.***

Međunarodnim zajedničkim djelovanjem zajamčit će se uspješno rješavanje globalnih izazova i postizanje ciljeva održivog razvoja, pristup najvećim svjetskim talentima, stručnom znanju i resursima te povećanje ponude i potražnje u pogledu inovativnih rješenja.

Međunarodna suradnja bit će orijentirana prema zajedničkim ciljevima. To će europskim istraživačima olakšati razmjenu znanja s najboljim kolegama u određenom predmetnom području.

Metodologije rada za potrebe evaluacije

Postupak evaluacije temelji se na visokokvalitetnom neovisnom stručnom znanju, čime se potvrđuje relevantnost Programa za sve dionike, zajednice i interese, a takvo je znanje i preduvjet za očuvanje izvrsnosti i relevantnosti financiranih aktivnosti.

Komisija ili tijelo za financiranje osigurat će nepristranost postupka i izbjegavanje sukoba interesa u skladu s člankom 61. Financijske uredbe.

Iznimno, kada je to opravdano na temelju zahtjeva da se imenuju najbolji dostupni stručnjaci i/ili zbog ograničenog broja kvalificiranih stručnjaka, neovisni stručnjaci koji pomažu odboru za evaluaciju ili su članovi tog odbora mogu ocijeniti konkretne prijedloge za koje prijave mogući interes. U tom slučaju Komisija ili tijelo za financiranje poduzimaju sve potrebne korektivne mjere kako bi zajamčili integritet postupka evaluacije. Postupkom evaluacije upravljat će se na odgovarajući način, a sam će postupak uključivati i interakciju različitih stručnjaka. Prilikom utvrđivanja prijedloga za financiranje odbor za evaluaciju uzet će u obzir posebne okolnosti.

Kada je to opravdano na temelju zahtjeva da se imenuju najbolji dostupni stručnjaci i/ili zbog ograničenog broja kvalificiranih stručnjaka, neovisni stručnjaci koji pomažu odboru za evaluaciju ili su članovi tog odbora mogu ocijeniti konkretne prijedloge za koje prijave mogući interes. U tom slučaju Komisija ili tijelo za financiranje poduzimaju sve potrebne korektivne mjere kako bi zajamčili integritet postupka evaluacije, ***uključujući u pogledu sukoba interesa***. Postupkom evaluacije upravljat će se na odgovarajući način, a sam će postupak uključivati i interakciju različitih stručnjaka. ***O uporabi tog postupka izvješćivat će se u godišnjem nadzornom izvješću programa***. Prilikom utvrđivanja prijedloga za financiranje odbor za evaluaciju uzet će u obzir posebne okolnosti.

Amandman 23

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I.

Tekst koji je predložila Komisija

I. OTVORENA ZNANOST

Težnja za postizanjem iskoraka u razumijevanju i stjecanju znanja; za to potrebni objekti svjetske razine, uključujući fizičku infrastrukturu i ***infrastrukturu znanja*** za istraživanje i inovacije, sredstva za otvoreno širenje i razmjenu znanja te dovoljan broj izvrsnih istraživača okosnica su gospodarskog, društvenog i kulturnog napretka u svim njegovim oblicima.

Otvorena i izvrsna znanost neodvojivo je povezana s vodećim svjetskim inovacijama. Poznato je da su znanstvene i tehnološke promjene paradigme ključni pokretači rasta produktivnosti, konkurentnosti, bogatstva, ***održivog razvoja*** i društvenog napretka. Povijesno gledano, takve su se promjene paradigmi

Izmjena

I. *IZVRSNA I* OTVORENA ZNANOST

Težnja za postizanjem iskoraka u razumijevanju i stjecanju znanja; za to potrebni objekti svjetske razine, uključujući fizičku infrastrukturu i ***e-infrastrukturu*** za istraživanje i inovacije, sredstva za otvoreno širenje i razmjenu znanja te dovoljan broj izvrsnih istraživača ***i inovatora***; okosnica su gospodarskog, društvenog i kulturnog napretka u svim njegovim oblicima.

Otvorena i izvrsna znanost neodvojivo je povezana s vodećim svjetskim inovacijama. Poznato je da su znanstvene i tehnološke promjene paradigme ključni pokretači rasta produktivnosti, ***održivog i uključivog rasta i razvoja***, konkurentnosti, bogatstva i društvenog napretka. Povijesno gledano, takve su se promjene paradigmi

uglavnom zasnivale na znanosti u javnom sektoru, a postavljale su temelje za potpuno nove industrijske grane i sektore.

Javnim ulaganjima u istraživanja, posebno kroz sveučilišta, javne istraživačke institucije i istraživačke ustanove, često se podupiru dugoročna visokorizična istraživanja koja dopunjuju aktivnosti privatnog sektora. Stvaraju se **vještine**, znanje i iskustvo, oblikuju novi znanstveni instrumenti i metodologije, ali i mreže kojima se prenose najnovije spoznaje.

Europska znanost i europski istraživači bili su i ostaju predvodnici u mnogim područjima. No to nije nešto što možemo uzeti zdravo za gotovo. Postoje brojni dokazi da se uz porast istraživanja istovremeno povećava broj zemalja koje se natječu da budu najbolje. Tradicionalnim suparnicima kao što su Sjedinjene Američke Države sad se pridružuju gospodarski divovi, uglavnom iz nedavno industrijaliziranih dijelova svijeta, kao što su Kina i Indija, i sve zemlje u kojima su vlade prepoznale višestruki, ogroman povrat koji proizlazi iz ulaganja u istraživanje.

Amandman 24 **Prijedlog odluke** **Prilog I. – dio I. – točka 1. – podtočka 1.1.**

Tekst koji je predložila Komisija

1.1. Obrazloženje

Iako je EU i dalje najveći proizvođač znanstvenih publikacija u svijetu, ***on je u suštini „masovni proizvođač” znanja koji, u odnosu na svoju veličinu, ima relativno malo centara izvrsnosti koji se ističu na svjetskoj razini te velika područja srednje i niske razine uspješnosti.*** U usporedbi s SAD-om i u određenoj mjeri s Kinom, EU ***i dalje nastoji slijediti*** „model decentralizirane izvrsnosti” prema kojem su resursi raspršeni na veći broj istraživača

uglavnom zasnivale na znanosti u javnom sektoru, a postavljale su temelje za potpuno nove industrijske grane i sektore.

Javnim ulaganjima u istraživanja, posebno kroz sveučilišta, javne istraživačke institucije i istraživačke ustanove, često se podupiru dugoročna visokorizična istraživanja koja dopunjuju aktivnosti privatnog sektora. Stvaraju se **visokokvalificirani ljudski resursi**, znanje i iskustvo, oblikuju novi znanstveni instrumenti i metodologije, ali i mreže kojima se prenose najnovije spoznaje.

Europska znanost i europski istraživači bili su i ostaju predvodnici u mnogim područjima. No to nije nešto što možemo uzeti zdravo za gotovo. Postoje brojni dokazi da se uz porast istraživanja istovremeno povećava broj zemalja koje se natječu da budu najbolje. Tradicionalnim suparnicima kao što su Sjedinjene Američke Države sad se pridružuju gospodarski divovi, uglavnom iz nedavno industrijaliziranih dijelova svijeta, kao što su Kina i Indija, i sve zemlje u kojima su vlade prepoznale višestruki, ogroman povrat koji proizlazi iz ulaganja u istraživanje.

Izmjena

1.1. Obrazloženje

EU ***je*** i dalje najveći proizvođač znanstvenih publikacija u svijetu. U usporedbi s SAD-om i u određenoj mjeri s Kinom, EU ***slijedi*** „model decentralizirane izvrsnosti” prema kojem su resursi raspršeni na veći broj istraživača i istraživačkih institucija. Drugi je problem činjenica da u mnogim zemljama EU-a javni sektor ***u istraživanje ulaže ispod svake granice prihvatljivih iznosa te zato*** ne nudi dovoljno privlačne uvjete za

i istraživačkih institucija. Drugi je problem činjenica da u mnogim zemljama EU-a javni sektor *još uvijek* ne nudi dovoljno privlačne uvjete za najbolje istraživače. Navedeni čimbenici doprinose relativnoj neprivlačnosti Europe u svjetskom nadmetanju za nadarene znanstvenike.

Svjetsko istraživačko okružje dramatično se mijenja i njegova je polarizacija sve izraženija jer sve više zemalja u usponu, osobito Kina, proširuje svoju proizvodnju u području znanosti. Dok su se 2000. na EU i SAD odnosile gotovo dvije trećine svjetskih izdataka za istraživanje i razvoj, do 2013. taj se udio više nego prepolovio.

Europsko istraživačko vijeće (ERC) podupire najbolje istraživače fleksibilnim, dugoročnim financiranjem potencijalno iznimno korisnih, ali i visokorizičnih pionirskih istraživanja. Djeluje samostalno pod vodstvom neovisnog Znanstvenog vijeća, koje čine najugledniji znanstvenici, inženjeri i stručnjaci s odgovarajućim stručnim znanjem iz raznih područja. Europsko istraživačko vijeće ima na raspolaganju širi raspon nadarenih stručnjaka i ideja nego što bi to bilo moguće u okviru bilo kojeg nacionalnog programa, pri čemu se *izvršnost* jača putem načina na koji se najbolji istraživači i najbolje ideje međusobno natječu.

Pionirska istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće imaju velik izravan učinak u obliku napretka u novim područjima znanja, što otvara put novim i često neočekivanim znanstvenim *i*

najbolje istraživače. Navedeni čimbenici doprinose relativnoj neprivlačnosti Europe u svjetskom nadmetanju za nadarene znanstvenike.

Svjetsko istraživačko okružje dramatično se mijenja i njegova je polarizacija sve izraženija jer sve više zemalja u usponu, osobito Kina, proširuje svoju proizvodnju u području znanosti. Dok su se 2000. na EU i SAD odnosile gotovo dvije trećine svjetskih izdataka za istraživanje i razvoj, do 2013. taj se udio više nego prepolovio. ***Usto, pregled stanja za 2018. u pogledu europskih inovacija potvrdio je da su javni i privatni rashodi za istraživanja i inovacije diljem EU-a i dalje na razini nižoj od one iz 2010. te da su nedostatni za postizanje dugoročnog cilja o namjeni 3 % BDP-a za aktivnosti u području istraživanja i razvoja.***

Europsko istraživačko vijeće (ERC) podupire najbolje istraživače, ***uključujući mlade istraživače***, fleksibilnim, dugoročnim financiranjem potencijalno iznimno korisnih, ali i visokorizičnih pionirskih istraživanja. Djeluje samostalno pod vodstvom neovisnog Znanstvenog vijeća, ***unutar kojeg vlada ravnoteža spolova i disciplina***, a koje čine najugledniji znanstvenici, inženjeri i stručnjaci s odgovarajućim stručnim znanjem iz raznih područja. Europsko istraživačko vijeće ima na raspolaganju širi raspon nadarenih stručnjaka i ideja nego što bi to bilo moguće u okviru bilo kojeg nacionalnog programa, pri čemu se jača ***izvršno istraživanje u svim znanstvenim područjima*** putem načina na koji se najbolji istraživači i najbolje ideje međusobno natječu.

Pionirska istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće imaju velik izravan učinak u obliku napretka u novim područjima znanja, što otvara put novim i često neočekivanim znanstvenim,

tehnološkim rezultatima i novim područjima istraživanja. Tako pak nastaju posve nove ideje koje potiču inovacije i poslovnu kreativnost te pomažu u suočavanju s društvenim izazovima. Europsko istraživačko vijeće ima znatan strukturni učinak jer doprinosi povećanju kvalitete europskog istraživačkog sustava, među ostalim i izravnim financiranjem istraživača i djelovanja. Sredstva ERC-a za djelovanja i istraživače potiču pionirska istraživanja u Europi i povećavaju njihov ugled, zbog čega najboljim istraživačima iz cijelog svijeta Europa postaje privlačnija kao mjesto za rad i suradnju. Ugostiti dobitnike bespovratnih sredstava ERC-a stvar je prestiža pa se europska sveučilišta i istraživačke organizacije međusobno natječu da vrhunskim istraživačima ponude što privlačnije uvjete, što im pak može neizravno pomoći u procjenjivanju vlastitih prednosti i nedostataka i provedbi reformi.

Razlika u istraživačkoj uspješnosti između SAD-a i zemalja EU-a smanjila se tijekom desetogodišnjeg razdoblja od osnutka ERC-a. ERC financira relativno nizak postotak svih europskih istraživanja, ali ta istraživanja proizvode nerazmjerno visok učinak na znanost. Kad je riječ o citiranju koje se odnosi na istraživanja koja financira Europsko istraživačko vijeće, prosječne brojke usporedive su s brojkama vodećih svjetskih istraživačkih sveučilišta. Istraživački uspjeh ERC-a vrlo je visok u usporedbi s najvećim svjetskim ulagačima u istraživanja. ERC financira brojna pionirska istraživanja u mnogim područjima istraživanja koja se najviše citiraju, uključujući područja koja se brzo razvijaju. Iako su sredstva ERC-a namijenjena za pionirska istraživanja, urodila su brojnim patentima.

Postoje jasni dokazi da ERC putem svojih poziva privlači i financira izvrsne istraživače, a aktivnosti ERC-a daju velik broj najznačajnijih istraživačkih rezultata s najvećim globalnim odjekom u novim područjima, što pak dovodi do iskoraka i velikog napretka. Usto, rad korisnika

tehnološkim *i društvenim* rezultatima i novim područjima istraživanja. Tako pak nastaju posve nove ideje koje potiču inovacije i poslovnu kreativnost te pomažu u suočavanju s društvenim izazovima. Europsko istraživačko vijeće ima znatan strukturni učinak jer doprinosi povećanju kvalitete europskog istraživačkog sustava, među ostalim i izravnim financiranjem istraživača i djelovanja. Sredstva ERC-a za djelovanja i istraživače potiču pionirska istraživanja u Europi i povećavaju njihov ugled, zbog čega najboljim istraživačima iz cijelog svijeta Europa postaje privlačnija kao mjesto za rad i suradnju. Ugostiti dobitnike bespovratnih sredstava ERC-a stvar je prestiža pa se europska sveučilišta i istraživačke organizacije međusobno natječu da vrhunskim istraživačima ponude što privlačnije uvjete, što im pak može neizravno pomoći u procjenjivanju vlastitih prednosti i nedostataka i provedbi reformi.

Razlika u istraživačkoj uspješnosti između SAD-a i zemalja EU-a smanjila se tijekom desetogodišnjeg razdoblja od osnutka ERC-a. ERC financira relativno nizak postotak svih europskih istraživanja, ali ta istraživanja proizvode nerazmjerno visok učinak na znanost. Kad je riječ o citiranju koje se odnosi na istraživanja koja financira Europsko istraživačko vijeće, prosječne brojke usporedive su s brojkama vodećih svjetskih istraživačkih sveučilišta. Istraživački uspjeh ERC-a vrlo je visok u usporedbi s najvećim svjetskim ulagačima u istraživanja. ERC financira brojna pionirska istraživanja u mnogim područjima istraživanja koja se najviše citiraju, uključujući područja koja se brzo razvijaju. Iako su sredstva ERC-a namijenjena za pionirska istraživanja, urodila su brojnim patentima.

Postoje jasni dokazi da ERC putem svojih poziva privlači i financira izvrsne istraživače, a aktivnosti ERC-a daju velik broj najznačajnijih istraživačkih rezultata s najvećim globalnim odjekom u novim područjima, što pak dovodi do iskoraka i velikog napretka. Usto, rad korisnika

bespovratnih sredstava ERC-a **u velikoj je mjeri** interdisciplinaran i korisnici bespovratnih sredstava ERC-a surađuju na međunarodnoj razini i javno objavljuju svoje rezultate u svim područjima istraživanja, uključujući društvene i humanističke znanosti.

Osim toga, dokazano je da bespovratna sredstva ERC-a imaju dugoročan učinak na karijeru, izobrazbu visokokvalificiranih **poslijedoktorskih studenata i studenata doktorskih studija**, na povećanje ugleda europskog istraživanja i njegove vidljivosti u svijetu te na nacionalne istraživačke sustave jer služe kao snažno referentno mjerilo. To je posebno važno za EU-ov model decentralizirane izvrsnosti jer status „financirano sredstvima ERC-a” može zamijeniti priznavanje na temelju statusa institucije i poslužiti kao **točniji** pokazatelj kvalitete istraživanja. Ambiciozni pojedinci, institucije, regije i zemlje tako mogu iskoristiti priliku i povećati svoj istraživački ugled u području u kojem su posebno jaki.

bespovratnih sredstava ERC-a **trebao bi postajati u sve većoj mjeri** interdisciplinaran i korisnici bespovratnih sredstava ERC-a surađuju na međunarodnoj razini i javno objavljuju svoje rezultate u svim područjima istraživanja, uključujući društvene i humanističke znanosti.

Osim toga, dokazano je da bespovratna sredstva ERC-a imaju dugoročan učinak na karijeru, izobrazbu visokokvalificiranih **istraživača, osoba s doktoratom i postdoktoratom** na povećanje ugleda europskog istraživanja i njegove vidljivosti u svijetu te na nacionalne istraživačke sustave jer služe kao snažno referentno mjerilo. To je posebno važno za EU-ov model decentralizirane izvrsnosti jer status „financirano sredstvima ERC-a” može zamijeniti priznavanje na temelju statusa institucije i poslužiti kao **pouzdaniji** pokazatelj kvalitete istraživanja. Ambiciozni pojedinci, institucije, regije i zemlje tako mogu iskoristiti priliku i povećati svoj istraživački ugled u području u kojem su posebno jaki.

Amandman 25

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2. Područja djelovanja

1.2.1. Pionirska znanost

Predviđa se da će istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće dovesti do napretka u pionirskim područjima znanja, znanstvenih publikacija najviše kvalitete i rezultata istraživanja visokog potencijalnog društvenog **i** gospodarskog učinka te da će ERC postaviti jasan i poticajan cilj za pionirska istraživanja u cijelom EU-u, Europi i svijetu. Kako bi EU postao privlačnije okruženje za najbolje svjetske znanstvenike, ciljevi su ERC-a da EU

Izmjena

1.2. Područja djelovanja

1.2.1. Pionirska znanost

Predviđa se da će istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće dovesti do napretka u pionirskim područjima znanja, znanstvenih publikacija najviše kvalitete i rezultata istraživanja visokog potencijalnog društvenog, gospodarskog **i okolišnog** učinka te da će ERC postaviti jasan i poticajan cilj za pionirska istraživanja u cijelom EU-u, Europi i svijetu. Kako bi EU postao privlačnije okruženje za najbolje svjetske znanstvenike, ciljevi su ERC-a da EU

osjetno poveća udio u 1 % najčešće citiranih publikacija u svijetu i financira puno veći broj izvrsnih istraživača iz zemalja izvan Europe. Sredstva ERC-a dodjeljivat će se u skladu s utvrđenim načelima. Znanstvena izvrsnost jedino je mjerilo na temelju kojeg Europsko istraživačko vijeće dodjeljuje bespovratna sredstva. Europsko istraživačko vijeće djeluje na načelu „od dna prema gore” bez prethodno određenih prioriteta.

U kratkim crtama

- dugoročno financiranje za potporu izvrsnim istraživačima i njihovim istraživačkim timovima u provedbi potencijalno iznimno korisnih, ali i visokorizičnih pionirskih istraživanja,
- pomaganje mladim istraživačima s izvrsnim idejama u prelasku na samostalnost dok konsolidiraju vlastiti istraživački tim ili program,
- novi načini rada u znanstvenom svijetu s potencijalom za ostvarivanje revolucionarnih rezultata te poticanje tržišnih i društvenih inovacija u okviru financiranih istraživanja,
- razmjena iskustava i najbolje prakse s regionalnim i nacionalnim agencijama za financiranje istraživanja radi snažnije potpore izvrsnim istraživačima,
- povećanje vidljivosti programa ERC-a.

Amandman 26 **Prijedlog odluke**

Prilog I. – dio I. – točka 1. – podtočka 1.3. – podtočka 1.3.1. – stavak 2. – točka 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- **preispitivati i ocjenjivati** postignuća Europskog istraživačkog vijeća te kvalitetu i učinak istraživanja koja financira ERC, kao i **davati** preporuke za korektivne ili

osjetno poveća udio u 1 % najčešće citiranih publikacija u svijetu i financira puno veći broj izvrsnih istraživača iz zemalja izvan Europe. Sredstva ERC-a dodjeljivat će se u skladu s utvrđenim načelima. Znanstvena izvrsnost jedino je mjerilo na temelju kojeg Europsko istraživačko vijeće dodjeljuje bespovratna sredstva. Europsko istraživačko vijeće djeluje na načelu „od dna prema gore” bez prethodno određenih prioriteta.

U kratkim crtama

- dugoročno financiranje za potporu izvrsnim istraživačima i njihovim istraživačkim timovima u provedbi potencijalno iznimno korisnih, ali i visokorizičnih pionirskih istraživanja,
- pomaganje mladim istraživačima s izvrsnim idejama u prelasku na samostalnost dok konsolidiraju vlastiti istraživački tim ili program,
- novi načini rada u znanstvenom svijetu s potencijalom za ostvarivanje revolucionarnih rezultata te poticanje tržišnih i društvenih inovacija u okviru financiranih istraživanja,
- razmjena iskustava i najbolje prakse s regionalnim i nacionalnim agencijama za financiranje istraživanja **i drugim tijelima Unije** radi snažnije potpore izvrsnim istraživačima,
- povećanje vidljivosti programa ERC-a.

Izmjena

- **periodično podnositi** postignuća Europskog istraživačkog vijeća **na vanjsko preispitivanje i ocjenjivanje** te kvalitetu i učinak istraživanja koja financira ERC, te **u skladu s tim usvojiti** preporuke **i izraditi**

buduće mjere,

smjernice za korektivne ili buduće mjere;

Amandman 27

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 2. – podtočka 2.1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.1. Obrazloženje

Europi **je potrebna visokokvalificirana i otporna baza ljudskog kapitala** u području istraživanja i inovacija koja se može lako prilagoditi budućim izazovima, primjerice velikim demografskim promjenama u Europi, te pronaći održiva rješenja za te izazove. Kako bi osigurali izvrsnost, istraživači trebaju biti mobilni, surađivati i širiti znanje među zemljama, sektorima i disciplinama, te posjedovati odgovarajuću kombinaciju znanja i vještina za rješavanje društvenih pitanja i potporu inovacijama.

Europa je znanstvena sila s oko 1,8 milijuna istraživača koji rade na tisućama sveučilišta te u tisućama istraživačkih centara i vodećih svjetskih poduzeća. Međutim, procjenjuje se da će EU do 2027. trebati osposobiti i zaposliti najmanje milijun novih istraživača kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi o povećanju ulaganja u istraživanje i inovacije. Ta je potreba posebno izražena u neakademsom sektoru. EU se mora snažnije potruditi da više mladih žena i muškaraca zainteresira za istraživačku karijeru, privuče istraživače iz trećih zemalja, zadrži vlastite istraživače te privuče europske istraživače koji rade u inozemstvu da se vrate u Europu. Nadalje, kako bi se izvrsnost širila u što većoj mjeri, uvjeti u kojima istraživači rade moraju se dodatno poboljšati u cijelom europskom istraživačkom prostoru (EIP). U tom su kontekstu potrebne jače spona s europskim prostorom obrazovanja te Europskim fondom za regionalni razvoj i Europskim socijalnim fondom plus.

2.1. Obrazloženje

Europi **su potrebni visokokvalificirani i otporni ljudski resursi** u području istraživanja i inovacija koja se može lako prilagoditi **sadašnjim i** budućim izazovima, primjerice velikim demografskim promjenama u Europi, te pronaći održiva rješenja za te izazove. Kako bi osigurali izvrsnost, istraživači trebaju biti mobilni, **imati pristup infrastrukturi najbolje kvalitete u mnogim područjima**, surađivati i širiti znanje među zemljama, sektorima i disciplinama te posjedovati odgovarajuću kombinaciju znanja i vještina za rješavanje društvenih pitanja i potporu inovacijama.

Europa je znanstvena sila s oko 1,8 milijuna istraživača koji rade na tisućama sveučilišta te u tisućama istraživačkih centara i vodećih svjetskih poduzeća. Međutim, procjenjuje se da će EU do 2027. trebati osposobiti i zaposliti najmanje milijun novih istraživača kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi o povećanju ulaganja u istraživanje i inovacije. Ta je potreba posebno izražena u neakademsom sektoru.

EU se mora snažnije potruditi da više mladih žena i muškaraca zainteresira za istraživačku karijeru, privuče istraživače iz trećih zemalja, zadrži vlastite istraživače te privuče europske istraživače koji rade u inozemstvu da se vrate u Europu.

Kako bi se ti ciljevi mogli ostvariti, potrebno je također obratiti pozornost na programe koji pružaju fleksibilnost istraživačima obaju spolova da postignu ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

U okviru programa mobilnosti trebaju se osigurati stvarne jednake mogućnosti te uvesti posebne mjere za uklanjanje prepreka mobilnosti istraživača, osobito žena.

Nadalje, ***kako bi se zajamčile sinergije i kako bi se izvrsnost širila u što većoj mjeri, i dalje će se primjenjivati oznaka pečata izvrsnosti u pozivima na podnošenje prijedloga u okviru aktivnosti MSCA, a*** uvjeti u kojima istraživači rade moraju se dodatno poboljšati u cijelom europskom istraživačkom prostoru (EIP). U tom su kontekstu potrebne jače spona s europskim prostorom obrazovanja te Europskim fondom za regionalni razvoj i Europskim socijalnim fondom plus.

Ta se pitanja mogu najbolje riješiti na razini EU-a jer se javljaju sustavno pa je potrebno transnacionalno djelovanje.

Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA) usmjerene su na izvrsnost u istraživanju u kojem se u potpunosti primjenjuje pristup „odozdo prema gore” te koje obuhvaća sva područja istraživanja i inovacija, od osnovnog istraživanja do uvođenja na tržište i inovacijskih usluga. Ono uključuje istraživačka područja obuhvaćena Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom). Ako se pojavi posebna potreba i budu li dostupna dodatna financijska sredstva, aktivnosti MSCA mogu obuhvaćati određene aktivnosti povezane s

Ta se pitanja mogu najbolje riješiti na razini EU-a jer se javljaju sustavno pa je potrebno transnacionalno djelovanje.

Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA) usmjerene su na izvrsnost u istraživanju u kojem se u potpunosti primjenjuje pristup „odozdo prema gore” te koje obuhvaća sva područja istraživanja i inovacija, od osnovnog istraživanja do uvođenja na tržište i inovacijskih usluga. Ono uključuje istraživačka područja obuhvaćena Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom). Ako se pojavi posebna potreba i budu li dostupna dodatna financijska sredstva, aktivnosti MSCA mogu obuhvaćati određene vrste aktivnosti

posebnim izazovima (uključujući utvrđene misije), vrstama istraživanja i inovacijskim institucijama ili geografskim lokacijama kako bi se odgovorilo na razvoj potreba Europe u smislu vještina, izobrazbe u području istraživanja, razvoja karijere i razmjene znanja.

Aktivnosti MSCA glavni su *instrument* na razini EU-a za privlačenje istraživača iz trećih zemalja u Europu i stoga znatno doprinose globalnoj suradnji u području istraživanja i inovacija. Dokazi ukazuju na to da aktivnosti MSCA ne samo da imaju pozitivan učinak na pojedince i organizacije te pozitivan učinak na razini sustava, nego i proizvode vrlo značajne i revolucionarne istraživačke rezultate, dok istovremeno znatno doprinose rješavanju društvenih i strateških izazova. Dugoročno ulaganje u ljude isplativo je, kao što pokazuje broj dobitnika Nobelove nagrade koji su bili stipendisti MSCA-e ili njihovi nadređeni.

Globalnim nadmetanjem u području istraživanja između znanstvenika i između organizacija domaćina iz akademskog i neakademskog sektora te stvaranjem i razmjenom visokokvalitetnog znanja među zemljama, sektorima i disciplinama, aktivnosti MSCA osobito doprinose ciljevima plana za „radna mjesta, rast i ulaganja”, globalnoj strategiji EU-a te ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

Aktivnosti MSCA omogućuju da europski istraživački prostor bude djelotvorniji, konkurentniji i privlačniji na globalnoj razini. To se može postići usmjeravanjem na nove generacije visokokvalificiranih istraživača i pružanjem potpore novim talentima iz EU-a i šire; poticanjem širenja i primjene novih znanja i ideja na europske politike, gospodarstvo i društvo, među ostalim zahvaljujući boljoj znanstvenoj komunikaciji i mjerama za informiranje javnosti; olakšavanjem suradnje među organizacijama koje provode istraživanja;

povezane s posebnim izazovima (uključujući utvrđene misije), *određenim* vrstama istraživanja i inovacijskim institucijama ili geografskim lokacijama kako bi se odgovorilo na razvoj potreba Europe u smislu vještina, izobrazbe u području istraživanja, razvoja karijere i razmjene znanja.

Aktivnosti MSCA, *zajedno s ERC-om*, glavni su *instrumenti* na razini EU-a za privlačenje istraživača iz trećih zemalja u Europu i stoga znatno doprinose globalnoj suradnji u području istraživanja i inovacija. Dokazi ukazuju na to da aktivnosti MSCA ne samo da imaju pozitivan učinak na pojedince i organizacije te pozitivan učinak na razini sustava, nego i proizvode vrlo značajne i revolucionarne istraživačke rezultate, dok istovremeno znatno doprinose rješavanju društvenih i strateških izazova. Dugoročno ulaganje u ljude isplativo je, kao što pokazuje broj dobitnika Nobelove nagrade koji su bili stipendisti MSCA-e ili njihovi nadređeni.

Globalnim nadmetanjem u području istraživanja između znanstvenika i između organizacija domaćina iz akademskog i neakademskog sektora te stvaranjem i razmjenom visokokvalitetnog znanja među zemljama, sektorima i disciplinama, aktivnosti MSCA osobito doprinose ciljevima plana za „radna mjesta, rast i ulaganja”, globalnoj strategiji EU-a te ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

Aktivnosti MSCA omogućuju da europski istraživački prostor bude djelotvorniji, konkurentniji i privlačniji na globalnoj razini. To se može postići usmjeravanjem na nove generacije visokokvalificiranih istraživača i pružanjem potpore novim talentima iz EU-a i šire; poticanjem širenja i primjene novih znanja i ideja na europske politike, gospodarstvo i društvo, među ostalim zahvaljujući boljoj znanstvenoj komunikaciji i mjerama za informiranje javnosti; olakšavanjem suradnje među organizacijama koje provode istraživanja;

te snažnim strukturiranim utjecajem na europski istraživački prostor, zalaganjem za otvoreno tržište rada i postavljanjem standarda za kvalitetnu izobrazbu, privlačnim uvjetima zapošljavanja i otvorenim zapošljavanjem koji vrijede za sve istraživače.

te snažnim strukturiranim utjecajem na europski istraživački prostor, zalaganjem za otvoreno tržište rada i postavljanjem standarda za kvalitetnu izobrazbu, privlačnim uvjetima zapošljavanja i otvorenim **te transparentnim** zapošljavanjem koji vrijede za sve istraživače.

Amandman 28

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

EU-u su potrebni snažni, otporni i kreativni ljudski resursi koji posjeduju odgovarajuću kombinaciju vještina kako bi se odgovorilo na buduće potrebe tržišta rada, inoviralo, a znanje i ideje pretvorilo u proizvode i usluge za gospodarsko blagostanje i društvenu dobrobit. To se može postići izobrazbom istraživača koja im omogućuje da razvijaju svoje temeljne istraživačke kompetencije i povećaju svoje prenosive vještine poput kreativnog i poduzetničkog duha. To će im pak omogućiti da se suoče s postojećim i budućim globalnim izazovima te poboljšati njihove mogućnosti za razvoj karijere i njihov inovacijski potencijal.

Izmjena

EU-u su potrebni snažni, otporni i kreativni ljudski resursi koji posjeduju odgovarajuću kombinaciju vještina kako bi se odgovorilo na buduće potrebe tržišta rada, inoviralo, a znanje i ideje pretvorilo u proizvode i usluge za **znanstveno** i gospodarsko blagostanje te društvenu dobrobit. To se može postići izobrazbom istraživača koja im omogućuje da razvijaju svoje temeljne istraživačke kompetencije i povećaju svoje prenosive vještine poput kreativnog i poduzetničkog duha, **uključujući razumijevanje koristi koje standardi imaju u pogledu stavljanja novih proizvoda i usluga na tržište**. To će im pak omogućiti da se suoče s postojećim i budućim globalnim izazovima te poboljšati njihove mogućnosti za razvoj karijere i njihov inovacijski potencijal. **To se može postići, prema potrebi, komplementarno s drugim obrazovnim aktivnostima EIT-a.**

Amandman 29

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.3.

Tekst koji je predložila Komisija

2.2.3. Jačanje **ljudskog kapitala** i razvoja vještina u cijelom europskom istraživačkom prostoru

Kako bi se pospješivala izvrsnost,

Izmjena

2.2.3. Jačanje **ljudskih resursa** i razvoj vještina u cijelom europskom istraživačkom prostoru

Kako bi se pospješivala izvrsnost,

promicala suradnja među organizacijama koje provode istraživanja i stvorio pozitivan strukturni učinak, u cijelom europskom istraživačkom prostoru moraju postojati visokokvalitetni standardi izobrazbe, dobri uvjeti rada i stvarne mogućnosti za razvoj karijere istraživača. To će pridonijeti modernizaciji odnosno unapređenju programa i sustava izobrazbe u području istraživanja, ali i povećati privlačnost institucija u svijetu.

U kratkim crtama

- programi izobrazbe za poticanje izvrsnosti i razmjenu najbolje prakse među institucijama te istraživačkim i inovacijskim sustavima,
- suradnja, proizvodnja i širenje znanja unutar EU-a i u trećim zemljama.

Amandman 30 Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.5.

Tekst koji je predložila Komisija

2.2.5. Informiranje javnosti

Na razini EU-a i šire potrebno je podići svijest o aktivnostima Programa i javnosti približiti rad istraživača kako bi se povećao ugled aktivnosti MSCA u svijetu i bolje razumjelo utjecaj rada istraživača na svakodnevni život građana, a mlade potaknulo na pokretanje istraživačke karijere. To se može postići boljim iskorištavanjem i širenjem znanja i prakse.

U kratkim crtama

- inicijative za informiranje javnosti radi pobuđivanja interesa za karijeru u području istraživanja, osobito među mladima,
- aktivnosti promidžbe za povećanje ugleda i vidljivosti aktivnosti MSCA u

promicala suradnja među organizacijama koje provode istraživanja i stvorio pozitivan strukturni učinak, u cijelom europskom istraživačkom prostoru moraju postojati visokokvalitetni standardi izobrazbe, dobri uvjeti rada i stvarne mogućnosti za razvoj karijere istraživača. To će pridonijeti modernizaciji odnosno unapređenju programa i sustava izobrazbe u području istraživanja, ali i povećati privlačnost institucija u svijetu, **razvijenih u suradnji s drugim dijelovima programa**
Obzor Europa.

U kratkim crtama

- programi izobrazbe za poticanje izvrsnosti i razmjenu najbolje prakse među institucijama te istraživačkim i inovacijskim sustavima,
- suradnja, proizvodnja i širenje znanja unutar EU-a i u trećim zemljama.

Izmjena

2.2.5. Informiranje javnosti

Na razini EU-a i šire potrebno je podići svijest o aktivnostima Programa i javnosti približiti rad istraživača kako bi se povećao ugled aktivnosti MSCA u svijetu i bolje razumjelo utjecaj rada istraživača na svakodnevni život građana, a mlade, **osobito žene**, potaknulo na pokretanje istraživačke karijere. To se može postići boljim iskorištavanjem i širenjem znanja i prakse.

U kratkim crtama

- inicijative za informiranje javnosti radi pobuđivanja interesa za karijeru u području istraživanja, osobito među mladima,
- aktivnosti promidžbe za povećanje ugleda i vidljivosti aktivnosti MSCA u

svijetu te povećanje svijesti o aktivnostima MSCA,

– širenje i grupiranje znanja putem međuprojektne suradnje i drugih aktivnosti umrežavanja kao što *je* udruženje stipendista.

Amandman 31

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 3. – podtočka 3.1.

Tekst koji je predložila Komisija

3.1. Obrazloženje

Vrhunska istraživačka infrastruktura pruža ključne usluge istraživačkim i inovacijskim zajednicama i tako ima ključnu ulogu u proširenju granica znanja. Podupiranjem istraživačkih infrastruktura na razini EU-a ublažava se vrlo čest problem raspršenih nacionalnih istraživačkih infrastruktura *i* uskih područja znanstvene izvrsnosti, ali i *hvata u koštac s niskim protokom* znanja između izoliranih sustava.

Opći je cilj osigurati da Europa posjeduje održivu istraživačku infrastrukturu svjetske razine koja je otvorena i dostupna svim istraživačima u Europi i izvan nje i tako u potpunosti iskoristiti njezin potencijal za postizanje znanstvenog napretka i inovacija. Glavni su ciljevi smanjiti rascjepkanost istraživačkog i inovacijskog ekosustava, pri čemu se izbjegava udvostručenje rada, i bolje koordinirati razvoj *i upotrebu* istraživačkih infrastruktura. Od ključne je važnosti poduprijeti otvoren pristup istraživačkim infrastrukturama za sve europske istraživače te veći pristup digitalnim istraživačkim resursima putem europskog oblaka za otvorenu znanost, posebice radi bolje prihvaćenosti otvorene znanosti i otvorenih podataka, koja je zasad ispod

svijetu te povećanje svijesti o aktivnostima MSCA,

– širenje i grupiranje znanja putem međuprojektne suradnje i drugih aktivnosti umrežavanja kao što *su* udruženje stipendista *i nacionalne kontaktne točke*.

Izmjena

3.1. Obrazloženje

Vrhunska istraživačka infrastruktura pruža ključne usluge istraživačkim i inovacijskim zajednicama i tako ima ključnu ulogu u proširenju granica znanja. Podupiranjem *svih vrsta* istraživačkih infrastruktura na razini EU-a, *uključujući mala i srednja poduzeća te ona koja se financiraju sredstvima EFRR-a*, ublažava se vrlo čest problem raspršenih nacionalnih *i regionalnih* istraživačkih infrastruktura, *koje su nadopuna i nadogradnja* uskih područja znanstvene izvrsnosti, ali i *povećava protok* znanja između izoliranih sustava.

Opći je cilj osigurati da Europa posjeduje održivu istraživačku infrastrukturu svjetske razine koja je otvorena i dostupna svim istraživačima *i inovatorima* u Europi i izvan nje i tako u potpunosti iskoristiti njezin potencijal za postizanje znanstvenog napretka i inovacija. Glavni su ciljevi smanjiti rascjepkanost istraživačkog i inovacijskog ekosustava, *zajamčiti neprestanu modernizaciju*, pri čemu se izbjegava udvostručenje rada, i bolje koordinirati razvoj, *upotrebu i pristupačnost* istraživačkih infrastruktura.

optimalne razine. Isto tako, EU treba doskočiti brzom povećanju globalnog nadmetanja za talente tako što će privući istraživače iz trećih zemalja da se služe europskom istraživačkom infrastrukturom svjetske razine. Jedan je od važnih ciljeva povećati konkurentnost europske industrije podupiranjem ključnih tehnologija i usluga relevantnih za istraživačke infrastrukture i njihove korisnike, čime se unapređuju uvjeti za pružanje inovativnih rješenja.

Prethodni okvirni programi uvelike su doprinijeli učinkovitijem i djelotvornijem korištenju nacionalnih infrastrukture, a u suradnji s Europskim strateškim forumom za istraživačke infrastrukture (ESFRI) razvijen je dosljedan, strateški pristup izradi politike o paneuropskim istraživačkim infrastrukturom. Taj strateški pristup urodio je očitim koristima, primjerice manjim udvostručenjem rada i općenito boljim iskorištavanjem resursa te standardizacijom procesa i postupaka.

Od ključne je važnosti *i* poduprijeti otvoren pristup istraživačkim infrastrukturom za sve europske istraživače te veći pristup digitalnim istraživačkim resursima putem europskog oblaka za otvorenu znanost, posebice radi bolje prihvaćenosti otvorene znanosti i otvorenih podataka, koja je zasad ispod optimalne razine. Isto tako, EU treba doskočiti brzom povećanju globalnog nadmetanja za talente tako što će privući istraživače iz trećih zemalja da se služe europskom istraživačkom infrastrukturom svjetske razine. Jedan je od važnih ciljeva povećati konkurentnost europske industrije podupiranjem ključnih tehnologija i usluga relevantnih za istraživačke infrastrukture i njihove korisnike, čime se unapređuju uvjeti za pružanje *i primjenu* inovativnih rješenja.

Prethodni okvirni programi uvelike su doprinijeli učinkovitijem i djelotvornijem korištenju nacionalnih infrastrukture *i uklanjanju prepreka transnacionalnom pristupu*, a u suradnji s Europskim strateškim forumom za istraživačke infrastrukture (ESFRI) razvijen je dosljedan, strateški pristup izradi politike o paneuropskim istraživačkim infrastrukturom. Taj strateški pristup urodio je očitim koristima, primjerice manjim udvostručenjem rada i općenito boljim iskorištavanjem resursa te standardizacijom *i usklađivanjem* procesa i postupaka. *Jačanje i otvaranje postojećih mreža za istraživanje i inovacije te stvaranje novih prema potrebi također će biti prioritet pod ovim naslovom.*

Aktivnosti koje podupire EU pružit će dodanu vrijednost na sljedeće načine: konsolidacijom i optimizacijom postojećih istraživačkih infrastruktura zajedno s razvijanjem novih infrastruktura; uspostavom europskog oblaka za otvorenu znanost kao djelotvornog, prilagodljivog i održivog okruženja za istraživanje temeljeno na podacima; međusobnim povezivanjem nacionalnih i regionalnih istraživačkih i obrazovnih mreža, jačanjem i osiguravanjem mrežne infrastrukture visokog kapaciteta za masovne količine podataka i prekogranični i interdisciplinarni pristup digitalnim resursima; svladavanjem prepreka koje najboljim istraživačkim timovima onemogućuju pristup uslugama najboljih istraživačkih infrastruktura u EU-u; poticanjem inovacijskog potencijala istraživačkih infrastruktura, uz fokus na razvoj tehnologije i zajedničke inovacije te veće korištenje istraživačkih infrastruktura u industriji.

Nadalje, potrebno je osnažiti međunarodnu dimenziju istraživačkih infrastruktura EU-a tako što će se poticati snažnija suradnja s međunarodnim partnerima i međunarodno sudjelovanje u europskim istraživačkim infrastrukturama radi izvlačenja uzajamne koristi.

Aktivnostima će se doprinijeti raznim ciljevima održivog razvoja kao što su: cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog razvoja br. 7 – pristupačna i čista energija; cilj održivog razvoja br. 9 – industrijske inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

Amandman 32

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1.

Aktivnosti koje podupire EU pružit će dodanu vrijednost na sljedeće načine: konsolidacijom i optimizacijom postojećih istraživačkih infrastruktura, **uključujući e-infrastrukture**, zajedno s razvijanjem novih infrastruktura; uspostavom europskog oblaka za otvorenu znanost kao djelotvornog, prilagodljivog i održivog okruženja za istraživanje temeljeno na podacima, međusobnim povezivanjem nacionalnih i regionalnih istraživačkih i obrazovnih mreža, jačanjem i osiguravanjem mrežne infrastrukture visokog kapaciteta za masovne količine podataka i prekogranični i interdisciplinarni pristup digitalnim resursima; svladavanjem prepreka koje najboljim istraživačkim timovima onemogućuju pristup uslugama najboljih istraživačkih infrastruktura u EU-u; poticanjem inovacijskog potencijala istraživačkih infrastruktura, uz fokus na razvoj tehnologije i zajedničke inovacije te veće korištenje istraživačkih infrastruktura u industriji.

Nadalje, potrebno je osnažiti međunarodnu dimenziju istraživačkih infrastruktura EU-a tako što će se poticati snažnija suradnja, **pristupanje i povezivost** s međunarodnim partnerima i međunarodno sudjelovanje u europskim istraživačkim infrastrukturama radi izvlačenja uzajamne koristi.

Aktivnostima će se doprinijeti raznim ciljevima održivog razvoja kao što su: cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog razvoja br. 7 – pristupačna i čista energija; cilj održivog razvoja br. 9 – industrijske inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

3.2.1. Konsolidacija europskih istraživačkih infrastruktura

ESFRI je utvrdio da su uspostava, rad i dugoročna održivost istraživačkih infrastruktura ključni da bi EU osigurao vodeći položaj u području pionirskih istraživanja, stvaranju i upotrebi znanja te kako bi osigurao konkurentnost europske industrije.

Europski oblak za otvorenu znanost trebao bi postati djelotvoran i sveobuhvatan kanal isporuke usluga koje nude istraživačke infrastrukture, a europskim istraživačkim zajednicama **pružiti** sljedeću generaciju podatkovnih usluga za ubiranje, pohranu, obradu (npr. usluge analitike, simulacije i vizualizacije) i razmjenu velike količine znanstvenih podataka. Usto, oblak za otvorenu znanost trebao bi istraživačima u Europi omogućiti **pristup većini** podataka koje su **generirale i prikupile istraživačke infrastrukture** te pristup računalstvu visokih performansi (HPC) i egzaskalarnom računalstvu u okviru europske podatkovne infrastrukture¹³.

Paneuropska istraživačka i obrazovna mreža povezivat će istraživačke infrastrukture i istraživačke resurse te omogućiti da im se pristupi na daljinu tako što će međusobno povezivati sveučilišta, istraživačke institucije te istraživačke i inovacijske zajednice na razini EU-a, ali i omogućiti međunarodne veze s drugim partnerskim mrežama diljem svijeta.

U kratkim crtama

– životni ciklus paneuropskih istraživačkih infrastruktura kroz oblikovanje novih istraživačkih infrastruktura, njihova pripremna i

3.2.1. Konsolidacija europskih istraživačkih infrastruktura

Uspostava, rad i dugoročna održivost istraživačkih infrastruktura, **uključujući one koje je utvrdio ESFRI kao i njihova što veća uključenost u izvrsne projekte u okviru programa Obzor Europa**, ključni su da bi EU osigurao vodeći položaj u području pionirskih istraživanja, stvaranju i upotrebi znanja te kako bi osigurao konkurentnost europske industrije.

Europski oblak za otvorenu znanost trebao bi postati djelotvoran i sveobuhvatan kanal isporuke usluga koje nude istraživačke infrastrukture, a europskim istraživačkim zajednicama **omogućiti da razviju** sljedeću generaciju podatkovnih usluga za ubiranje, pohranu, obradu (npr. usluge analitike, simulacije i vizualizacije) i razmjenu velike količine znanstvenih podataka. Usto, oblak za otvorenu znanost trebao bi istraživačima u Europi **pružiti usluge kojima se potiču pohrana i obrada većine** podataka za koje je provedena provjera kvalitete i koje su **generirali i prikupili istraživači unutar i izvan istraživačkih infrastruktura** te **bi im trebao omogućiti** pristup računalstvu visokih performansi (HPC) i egzaskalarnom računalstvu u okviru europske podatkovne infrastrukture¹³.

Paneuropska istraživačka i obrazovna mreža povezivat će istraživačke infrastrukture i istraživačke resurse te omogućiti da im se pristupi na daljinu tako što će međusobno povezivati sveučilišta, istraživačke institucije te istraživačke i inovacijske zajednice na razini EU-a, ali i omogućiti međunarodne veze s drugim partnerskim mrežama diljem svijeta.

U kratkim crtama

– životni ciklus paneuropskih istraživačkih infrastruktura kroz oblikovanje novih istraživačkih infrastruktura, njihova pripremna i

provedbena faza, početna faza njihova rada i komplementarnost s drugim izvorima financiranja te konsolidacija i optimizacija ekosustava istraživačke infrastrukture uz praćenje ključnih ciljeva ESFRI-ja i lakše sklapanje sporazuma o uslugama, razvoj, spajanja ili stavljanje paneuropskih istraživačkih infrastrukture izvan upotrebe,

- europski oblak za otvorenu znanost, uključujući: proširivost i održivost pristupnog kanala; djelotvorno združivanje europskih, nacionalnih, regionalnih i institucijskih resursa; njegov tehnički i politički razvoj u skladu s novim potrebama i zahtjevima u području istraživanja (npr. upotreba osjetljivih skupova podataka, integrirana privatnost); interoperabilnost podataka i poštovanje načelâ FAIR; te široku bazu korisnika,
- paneuropska istraživačka i obrazovna mreža na kojoj se temelje europski oblak za otvorenu znanost i europska podatkovna infrastruktura te koja omogućuje pružanje usluga računalstva visokih performansi i podatkovnih usluga u okruženju u oblaku primjerenom za iznimno velike skupove podataka i složene računalne procese.

¹³ Europska podatkovna infrastruktura bit će temelj europskog oblaka za otvorenu znanost pružajući računalstvo visokih performansi svjetske klase, brzu povezivost te vrhunske podatkovne i softverske usluge.

Amandman 33 Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2.

Tekst koji je predložila Komisija

3.2.2. Otvaranje, integracija i povezivanje istraživačkih infrastrukture

Istraživačko okružje znatno će se proširiti otvaranjem ključne međunarodne, nacionalne i regionalne istraživačke

provedbena faza, početna faza njihova rada i komplementarnost s drugim izvorima financiranja te konsolidacija i optimizacija ekosustava istraživačke infrastrukture uz praćenje ključnih ciljeva ESFRI-ja i lakše sklapanje sporazuma o uslugama, razvoj, spajanja ili stavljanje paneuropskih istraživačkih infrastrukture izvan upotrebe,

- europski oblak za otvorenu znanost, uključujući: proširivost i održivost pristupnog kanala; djelotvorno združivanje europskih, nacionalnih, regionalnih i institucijskih resursa; njegov tehnički i politički razvoj u skladu s novim potrebama i zahtjevima u području istraživanja (npr. upotreba osjetljivih skupova podataka, integrirana privatnost); interoperabilnost podataka i poštovanje načelâ FAIR; te široku bazu korisnika,
- paneuropska istraživačka i obrazovna mreža na kojoj se temelje europski oblak za otvorenu znanost i europska podatkovna infrastruktura te koja omogućuje pružanje usluga računalstva visokih performansi i podatkovnih usluga u okruženju u oblaku primjerenom za iznimno velike skupove podataka i složene računalne procese.

¹³ Europska podatkovna infrastruktura bit će temelj europskog oblaka za otvorenu znanost pružajući računalstvo visokih performansi svjetske klase, brzu povezivost te vrhunske podatkovne i softverske usluge.

Izmjena

3.2.2. Otvaranje, integracija i povezivanje istraživačkih infrastrukture

Istraživačko okružje znatno će se proširiti otvaranjem ključne međunarodne, nacionalne i regionalne istraživačke

infrastrukture za sve istraživače iz EU-a te eventualnom integracijom njihovih usluga radi usklađivanja uvjeta pristupa, poboljšanja i proširenja pružanja usluga i poticanja zajedničke razvojne strategije za tehnološki najnaprednije komponente i napredne usluge putem inovacijskih aktivnosti.

U kratkim crtama

- mreže koje povezuju nacionalne i regionalne ulagače u istraživačke infrastrukture za sufinanciranje transnacionalnog pristupa istraživača,
- mreže istraživačkih infrastrukture **na razini EU-a** te mreže nacionalnih i regionalnih istraživačkih infrastrukture **namijenjene rješavanju globalnih izazova** koje omogućuju pristup istraživačima, kao i usklađivanje i poboljšanje usluga infrastrukture,
- integrirane mreže istraživačkih infrastrukture za razvoj i provedbu zajedničke strategije/zajedničkog plana za tehnološki razvoj radi poboljšanja njihovih usluga putem partnerstava s industrijom; tehnološki najnaprednije komponente u primjerice znanstvenim instrumentima; te poticanje industrije na korištenje istraživačkih infrastrukture, npr. objekata za eksperimentalna ispitivanja.

Amandman 34 **Prijedlog odluke** **Prilog I. – dio II.**

Tekst koji je predložila Komisija

II. GLOBALNI IZAZOVI I INDUSTRIJSKA KONKURENTNOST

Mnogi izazovi s kojima se susreće EU ujedno su i globalni **izazovi**. Riječ je o vrlo opsežnim i složenim problemima za čije su rješavanje potrebna **odgovarajuća financijska sredstva**, resursi i trud. Upravo su to područja u kojima EU mora surađivati te biti pametan, fleksibilan i

infrastrukture za sve istraživače **i inovatore** iz EU-a te eventualnom integracijom njihovih usluga radi usklađivanja uvjeta pristupa, poboljšanja i proširenja pružanja usluga i poticanja zajedničke razvojne strategije za tehnološki najnaprednije komponente i napredne usluge putem inovacijskih aktivnosti.

U kratkim crtama

- mreže koje povezuju nacionalne i regionalne ulagače u istraživačke infrastrukture za sufinanciranje transnacionalnog pristupa istraživača,
- mreže **paneuropskih** istraživačkih infrastrukture te mreže nacionalnih i regionalnih istraživačkih infrastrukture, **uključujući male i srednje mreže**, koje omogućuju pristup istraživačima, kao i usklađivanje i poboljšanje usluga infrastrukture,
- integrirane mreže istraživačkih infrastrukture za razvoj i provedbu zajedničke strategije/zajedničkog plana za tehnološki razvoj radi poboljšanja njihovih usluga putem partnerstava s industrijom; tehnološki najnaprednije komponente u primjerice znanstvenim instrumentima; te poticanje industrije na korištenje istraživačkih infrastrukture, npr. objekata za eksperimentalna ispitivanja.

Izmjena

II. GLOBALNI IZAZOVI I *EUROPSKA* INDUSTRIJSKA KONKURENTNOST

U međupovezanom svijetu mnogi izazovi s kojima se susreće EU ujedno su i globalni. Riječ je o vrlo opsežnim i složenim problemima za čije su rješavanje potrebna **odgovarajući financijski i ljudski resursi** i trud. Upravo su to područja u kojima EU mora surađivati te biti pametan, fleksibilan

povezan u korist i dobrobit naših građana.

Veći učinak može se ostvariti usklađivanjem djelovanja s drugim zemljama i regijama svijeta u okviru međunarodne suradnje dosad nevidenih razmjera, **kako je predviđeno** u ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom o klimi. S obzirom na uzajamnu korist, partnere iz cijelog svijeta pozvat će se na združivanje snaga s EU-om koje je sastavni dio istraživanja i inovacija za održivost.

Istraživanje i inovacije ključni su pokretači održivog **rasta i industrijske konkurentnosti**, koji će doprinijeti pronalasku rješenja za probleme današnjice kako bi se što prije izmijenio negativan i opasan trend koji u ovom trenutku povezuje gospodarski razvoj, iskorištavanje prirodnih resursa i socijalne probleme te kako bi se taj trend pretvorio u nove poslovne prilike.

EU će imati koristi kao korisnik i proizvođač tehnologija i industrija **koje služe kao primjer** funkcioniranja i razvoja modernog, industrijskog, održivog, uključivog, otvorenog i demokratskog društva i gospodarstva. Poticat će se sve brojnija gospodarska, ekološka i društvena rješenja za održivo industrijsko gospodarstvo budućnosti, bez obzira na to je li riječ o: zdravlju i dobrobiti za sve, **otpornim**, uključivim i sigurnim društvima, dostupnoj čistoj energiji i mobilnosti, digitaliziranom gospodarstvu i društvu, transdisciplinarnoj i **kreativnoj** industriji, svemirskim rješenjima za more i kopno, rješenjima u području hrane i prehrane ili održivom korištenju prirodnih resursa, zaštiti klime i **prilagodbi klimatskim promjenama**. Industrijska transformacija bit će od ključne važnosti.

Istraživanje i inovacije u okviru ovog stupa programa Obzor Europa grupirani su u integrirane klastere aktivnosti. Ulaganja nisu usmjerena na određeni sektor, nego na sustavne promjene našeg društva i

i povezan u korist i dobrobit naših građana.

Veći učinak može se ostvariti usklađivanjem djelovanja s drugim zemljama i regijama svijeta u okviru međunarodne suradnje dosad nevidenih razmjera, **kao što je utvrđeno** u ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom o klimi. S obzirom na uzajamnu korist, partnere iz cijelog svijeta pozvat će se na združivanje snaga s EU-om koje je sastavni dio istraživanja i inovacija za održivost.

Istraživanje i inovacije ključni su pokretači održivog **razvoja, uključujući rast i industrijsku konkurentnost**, koji će doprinijeti pronalasku rješenja za probleme današnjice kako bi se što prije izmijenio negativan i opasan trend koji u ovom trenutku povezuje gospodarski razvoj, iskorištavanje prirodnih resursa i socijalne probleme te kako bi se taj trend pretvorio u **radna mjesta i nove poslovne prilike te gospodarski, socijalni i okolišni razvoj**.

EU će imati koristi kao korisnik i proizvođač **znanja**, tehnologija i industrija. **To može služiti** kao primjer funkcioniranja i razvoja modernog, industrijskog, održivog, uključivog, otvorenog i demokratskog društva i gospodarstva. Poticat će se sve brojnija gospodarska, ekološka i društvena rješenja za održivo industrijsko gospodarstvo budućnosti, bez obzira na to je li riječ o: zdravlju i dobrobiti za sve, uključivim i **kreativnim društvima**, sigurnim društvima, dostupnoj čistoj energiji i mobilnosti, digitaliziranom gospodarstvu i društvu, transdisciplinarnoj i **učinkovitoj** industriji, svemirskim rješenjima za more i kopno, rješenjima u području hrane i prehrane ili održivom korištenju prirodnih resursa, zaštiti klime i **ublažavanju klimatskih promjena**. Industrijska transformacija bit će od ključne važnosti.

Istraživanje i inovacije u okviru ovog stupa programa Obzor Europa grupirani su u integrirane klastere aktivnosti. Ulaganja nisu usmjerena na određeni sektor, nego na sustavne promjene našeg društva i

gospodarstva uz poštovanje načela održivosti. To će se ostvariti samo ako svi javni i privatni akteri sudjeluju u oblikovanju i stvaranju istraživanja i inovacija, odnosno ako se udruže krajnji korisnici, znanstvenici, tehnolozi, proizvođači, inovatori, poduzeća, nastavnici, građani i organizacije civilnog društva. Stoga nijedan tematski klaster nije usmjeren samo na jednu skupinu aktera.

Ti će se klasteri razvijati i primjenjivati digitalne tehnologije, ključne tehnologije razvoja i tehnologije u nastajanju kao dio zajedničke strategije za promicanje vodećeg položaja EU-a u industriji. Prema potrebi upotrijebit će se podaci i usluge EU-a koje je omogućila svemirska tehnologija.

Podupirat će se prelazak tehnologije iz laboratorija na tržište i razvoj primjena uključujući pokusne linije i demonstracijske projekte, mjere kojima se stimulira prihvaćanja na tržištu i poticanje angažmana privatnog sektora. Maksimalno će se povećati sinergije s drugim programima.

Klasteri će pospješiti brzo uvođenje pionirskih inovacija u EU-u putem širokog raspona predviđenih aktivnosti, uključujući aktivnosti komunikacije, širenja i iskorištavanja. Nadalje, poticat će

gospodarstva uz poštovanje načela **uključivosti i** održivosti. To će se ostvariti samo ako svi javni i privatni akteri sudjeluju u oblikovanju i stvaranju istraživanja i inovacija, odnosno ako se udruže krajnji korisnici, **istraživači**, znanstvenici, tehnolozi, **dizajneri**, proizvođači, inovatori, poduzeća, nastavnici, građani i organizacije civilnog društva. Stoga nijedan tematski klaster nije usmjeren samo na jednu skupinu aktera.

Klasteri će pružati potporu stvaranju znanja u svim fazama razvoja, uključujući istraživačke aktivnosti u ranoj fazi uz međusektorsku potporu ambicioznim, dugoročnim, velikim istraživačkim inicijativama usmjerenima prema budućim tehnologijama i tehnologijama u nastajanju (Vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju) poduzetom u okviru prethodnog okvirnog programa: projekti Human Brain, Graphene, Kvantne tehnologije i Buduće baterijske tehnologije.

Ti će se klasteri **također** razvijati i primjenjivati digitalne tehnologije, ključne tehnologije razvoja i **buduće** tehnologije u nastajanju kao dio zajedničke strategije za promicanje vodećeg položaja EU-a u industriji. Prema potrebi upotrijebit će se podaci i usluge EU-a koje je omogućila svemirska tehnologija.

Podupirat će se prelazak tehnologije iz laboratorija na tržište i razvoj primjena uključujući pokusne linije i demonstracijske projekte, mjere kojima se stimulira prihvaćanja na tržištu i poticanje angažmana privatnog sektora. Maksimalno će se povećati sinergije s drugim **dijelovima programa Obzor Europa, osobito EIT-om, kao i s drugim** programima.

Klasteri će pospješiti brzo uvođenje pionirskih inovacija u EU-u, **istodobno promatrajući njihov učinak na društvo**, putem širokog raspona predviđenih aktivnosti, uključujući aktivnosti

standardizaciju te potporu netehnološkim inovacijama i inovativnim mehanizmima provedbe, što će pomoći u stvaranju društvenih, regulatornih i tržišnih uvjeta koji pogoduju inovacijama, kao što su sporazumi o inovacijama. Utvrdit će se inovativna rješenja koja su rezultat djelovanja u području istraživanja i inovacija i koja će biti namijenjena javnim i privatnim ulagačima, ali utvrdit će se i drugi relevantni programi EU-a i nacionalni programi.

komunikacije, širenja i iskorištavanja. Nadalje, poticat će standardizaciju te potporu netehnološkim inovacijama i inovativnim mehanizmima provedbe, što će pomoći u stvaranju društvenih, regulatornih i tržišnih uvjeta koji pogoduju inovacijama, kao što su sporazumi o inovacijama. Utvrdit će se inovativna rješenja koja su rezultat djelovanja u području istraživanja i inovacija i koja će biti namijenjena **mobiliziranju dodatnih** javnih i privatnih ulagača, ali utvrdit će se i drugi relevantni programi EU-a i nacionalni programi.

Pridat će se posebna pozornost pružanju potpore MSP-ovima u stupu 2. zajedničkih dijelova i putem namjenskog instrumenta dodjele bespovratnih sredstava pojedinačnim korisnicima za MSP-ove. Iz svih će se klastera dodijeliti odgovarajući iznos za instrument za MSP-ove, koji će se temeljiti na pristupu odozdo prema gore, s trajno otvorenim pozivima i zadanim rokovima, namijenjen isključivo postupnim inovacijama. Samo mala i srednja poduzeća moći će se prijaviti za financiranje, uključujući putem suradnje ili podugovaranja. Projekti moraju imati jasnu europsku dimenziju i pružati dodanu vrijednost EU-u.

Potpora iz instrumenta za MSP-ove dodjeljivat će se u tri faze, na temelju modela programa Obzor Europa:

– faza 1.: Koncept i procjena izvedivosti:

MSP-ovi će dobiti sredstva za istraživanje znanstvene ili tehničke izvedivosti i komercijalnog potencijala nove ideje (dokaz koncepta) kako bi razvili inovacijski projekt. U slučaju pozitivnog rezultata procjene u kojoj je važan element veza između teme projekta i potreba potencijalnog korisnika/kupca, dopušta se financiranje u sljedećoj fazi odnosno fazama.

– faza 2.: Istraživanje i razvoj, demonstriranje, tržišna replikacija:

S dužnom pozornosti posvećenom inovacijskom kuponskom konceptu, istraživanje i razvoj podržavat će se s posebnim naglaskom na aktivnosti demonstriranja (testiranje, prototip, studije povećanja, dizajn, pokusno izvođenje inovativnih procesa, proizvoda i usluga, potvrđivanje, provjera učinkovitosti, itd.) i tržišnu replikaciju potičući uključivanje krajnjih korisnika ili potencijalnih klijenata. Inovacijskim kuponima poticat će se sudjelovanje mladih poduzetnika.

– faza 3.: Komercijalizacija:

U ovoj fazi neće biti izravnog financiranja osim aktivnosti potpore, ali njezin je cilj olakšati pristup privatnom kapitalu i okruženjima za razvoj inovacija. Predvidjet će se poveznice s EIC-om i fondom InvestEU. Mala i srednja poduzeća imat će koristi i od mjera potpore kao što su umrežavanje, osposobljavanje, treniranje i savjetovanje. Osim toga, ova faza može se povezati sa mjerama za promicanje predkomercijalne nabave i nabave inovativnih rješenja.

Amandman 35

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.1.

Tekst koji je predložila Komisija

1.1. Obrazloženje

EU-ov stup socijalnih prava potvrda je da svi imaju pravo na pravovremeni pristup kvalitetnoj, pristupačnoj, preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj skrbi. Time se naglašava obveza EU-a da postigne UN-ove ciljeve održivog razvoja kojima se poziva da do 2030. svi budu obuhvaćeni univerzalnom zdravstvenom zaštitom neovisno o dobi te da se iskorijene smrtni slučajevi koji se mogu spriječiti.

Zdravo stanovništvo ključno je za stabilno, održivo i uključivo društvo, a poboljšanja u području zdravstva imaju presudnu ulogu u

Izmjena

1.1. Obrazloženje

EU-ov stup socijalnih prava potvrda je da svi imaju pravo na pravovremeni pristup kvalitetnoj, pristupačnoj, preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj skrbi. Time se naglašava obveza EU-a da postigne UN-ove ciljeve održivog razvoja kojima se poziva da do 2030. svi budu obuhvaćeni univerzalnom zdravstvenom zaštitom neovisno o dobi te da se iskorijene smrtni slučajevi koji se mogu spriječiti.

Zdravo stanovništvo ključno je za stabilno, održivo i uključivo društvo, a poboljšanja u području zdravstva imaju presudnu ulogu u

smanjenju siromaštva, poticanju društvenog napretka i blagostanja, kao i u povećanju gospodarskog rasta. Prema OECD-u 10 %-tni porast očekivanog životnog vijeka povezan je s gospodarskim rastom od 0,3–0,4 % godišnje. Očekivani životni vijek u EU-u od njegova je osnivanja porastao za 12 godina zbog iznimnog povećanja kvalitete života, **obrazovanja i zdravlja** stanovništva **te skrbi o stanovništvu**. Ukupni očekivani životni vijek pri rođenju u 2015. u EU-u je iznosio 80,6 godina, dok je svjetski prosjek bio 71,4 godine. Posljednjih se godina očekivan životni vijek u EU-u povećava za prosječno tri mjeseca godišnje.

Istraživanje **i inovacije** u području zdravstva **imaju** važnu ulogu u tom postignuću, ali i u povećanju produktivnosti i kvalitete u sektoru zdravstva i skrbi. Međutim, EU se suočava s novim, ali i dugotrajnim problemima koji prijete njegovim građanima i javnom zdravlju, održivosti zdravstvene skrbi i sustava socijalne zaštite, kao i konkurentnosti sektora zdravstvene skrbi. Glavni su izazovi u EU-u u području zdravlja: nedovoljno djelotvorno promicanje zdravlja i prevencije bolesti; porast neprenosivih bolesti; širenje antimikrobne otpornosti na lijekove i izbijanje epidemija zaraznih bolesti; sve veće onečišćenje okoliša; trajne zdravstvene nejednakosti između i unutar zemalja, koje posebice utječu na ljude koji su u nepovoljnom položaju ili u osjetljivim fazama života; otkrivanje, razumijevanje, kontrola, sprečavanje i ublažavanje zdravstvenih rizika u socijalnom, urbanom i prirodnom okruženju koje se brzo mijenja; sve veći troškovi europskih zdravstvenih sustava te progresivno uvođenje **personaliziranog** pristupa u liječenju i digitalizacija u području zdravstva i skrbi; sve veći pritisak na sektor europskog zdravstva i skrbi da ostane konkurentan u odnosu na nove i nadolazeće aktere na svjetskoj sceni i razvija nove inovacije u području

smanjenju siromaštva, poticanju društvenog napretka i blagostanja, kao i u povećanju gospodarskog rasta. Prema OECD-u 10 %-tni porast očekivanog životnog vijeka povezan je s gospodarskim rastom od 0,3–0,4 % godišnje. Očekivani životni vijek u EU-u od njegova je osnivanja porastao za 12 godina zbog iznimnog povećanja kvalitete života, **uključujući obrazovanje i zdravlje**. Ukupni očekivani životni vijek pri rođenju u 2015. u EU-u je iznosio 80,6 godina, dok je svjetski prosjek bio 71,4 godine. Posljednjih se godina očekivan životni vijek u EU-u povećava za prosječno tri mjeseca godišnje.

Istraživanje u području zdravstva **ima** važnu ulogu u tom postignuću, ali i u povećanju produktivnosti i kvalitete u sektoru zdravstva i skrbi **te u omogućivanju baze znanja za zdravije stanovništvo i bolju skrb o pacijentima**. **Istraživanje u području zdravstva ima jedinstvene značajke, usko je povezano i u interakciji je s inovacijama, skrbi za pacijente, zdravljem stanovništva i odvija se u multidisciplinarnom okružju sa složenim propisima.**

zdravstva.

Međutim, EU se suočava s novim, ali i dugotrajnim problemima koji prijete njegovim građanima i javnom zdravlju, održivosti zdravstvene skrbi i sustava socijalne zaštite, kao i konkurentnosti sektora zdravstvene skrbi. Glavni su izazovi u EU-u u području zdravlja: **povećan broj oboljenja od raka;** nedovoljno djelotvorno promicanje zdravlja i prevencije bolesti; porast neprenosivih bolesti; širenje antimikrobne otpornosti na lijekove i izbijanje epidemija zaraznih bolesti; sve veće onečišćenje okoliša; trajne zdravstvene nejednakosti između i unutar zemalja, koje posebice utječu na ljude koji su u nepovoljnom položaju ili u osjetljivim fazama života; **rano** otkrivanje, razumijevanje, kontrola, sprečavanje i ublažavanje zdravstvenih rizika u socijalnom, urbanom i prirodnom okruženju koje se brzo mijenja; **povećanje broja godina zdravog života; visoki troškovi nekih inovativnih alata i tehnologija u području zdravstva za krajnje korisnike;** sve veći troškovi europskih zdravstvenih sustava te progresivno uvođenje **preciznog** pristupa u liječenju, **uključujući relevantno istraživanje i** digitalizaciju u području zdravstva i skrbi; sve veći pritisak na sektor europskog zdravstva i skrbi da ostane konkurentan u odnosu na nove i nadolazeće aktere na svjetskoj sceni i razvija nove inovacije u području zdravstva.

Digitalna rješenja u području zdravstva stvorila su brojne mogućnosti za rješavanje problema usluga skrbi i drugih novih problema u društvu koje stari. Izazovi također uključuju potpuno iskorištavanje progresivnog uvođenja mogućnosti koje nudi digitalizacija u području zdravstva i skrbi bez ugrožavanja prava na privatnost i zaštitu podataka. Razvijeni su digitalni uređaji i softver za dijagnozu, liječenje i olakšavanje samostalnog upravljanja bolešću, uključujući kronične bolesti.

Ti su zdravstveni izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode pa je za njihovo rješavanje potrebna multidisciplinarna, međusektorska i transnacionalna suradnja. Istraživačkim i inovacijskim **aktivnostima** uspostaviti će se bliske poveznice između **otkrivanja** te kliničkih, epidemioloških, ekoloških i socioekonomskih istraživanja kao i poveznice s regulatornom znanošću. One će iskoristiti kombinaciju vještina kojima raspolažu akademska zajednica i industrija te poticati njihovu suradnju sa zdravstvenim službama, pacijentima, tvorcima politike i građanima kako bi se potaknulo javno financiranje, a rezultati primjenjivali u kliničkoj praksi i zdravstvenim sustavima. Poticat će se strateška suradnja na razini EU-a i na međunarodnoj razini radi objedinjavanja stručnog znanja, kapaciteta i resursa potrebnih za stvaranje ekonomije razmjera, opsega i brzine te radi podjele očekivane koristi i uključenih financijskih rizika.

Istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru toga globalnog izazova poslužit će za razvoj baze znanja, izgradnju kapaciteta za istraživanje i inovacije te razvoj rješenja potrebnih za djelotvornije promicanje zdravlja, prevencije, liječenja i izlječenja bolesti. Poboljšanje rezultata u području zdravlja dovest će do povećanja očekivanog životnog vijeka, zdravog i aktivnog života, produktivnosti radnog stanovništva te održivosti zdravstvenih

Digitalne tehnologije sve više se upotrebljavaju i u medicinskom usavršavanju i izobrazbi te kako bi se pacijentima i drugim korisnicima zdravstvene skrbi omogućio pristup informacijama o zdravlju, njihovo razmjenjivanje i stvaranje.

Današnji su zdravstveni izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode pa je za njihovo rješavanje potrebna multidisciplinarna, međusektorska, **translacijska** i transnacionalna suradnja, **uključujući sa zemljama s niskim ili srednjim dohotkom**. Istraživačkim i inovacijskim aktivnostima uspostaviti će se bliske poveznice između otkrivanja te kliničkih, epidemioloških, **etičkih**, ekoloških i socioekonomskih istraživanja kao i poveznice s regulatornom znanošću. One će iskoristiti kombinaciju vještina kojima raspolažu akademska zajednica i industrija te poticati njihovu suradnju sa zdravstvenim službama, pacijentima, tvorcima politike, organizacijama civilnog društva i građanima kako bi se potaknulo javno financiranje, a rezultati primjenjivali u kliničkoj praksi i zdravstvenim sustavima. Poticat će se strateška suradnja na razini EU-a i na međunarodnoj razini radi objedinjavanja stručnog znanja, kapaciteta i resursa potrebnih za stvaranje ekonomije razmjera, opsega i brzine te radi podjele očekivane koristi i uključenih financijskih rizika. **U ispitivanjima i istraživanjima u okviru ovog klastera uzimaju se u obzir rodna perspektiva i rodne razlike.**

Istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru toga globalnog izazova poslužit će za razvoj **ljudskih resursa i** baze znanja, izgradnju kapaciteta za istraživanje i inovacije te razvoj rješenja potrebnih za djelotvornije promicanje zdravlja, prevencije, liječenja i izlječenja bolesti. Poboljšanje rezultata u području zdravlja dovest će do povećanja očekivanog životnog vijeka, **općeg** zdravog i aktivnog života, produktivnosti radnog stanovništva te održivosti zdravstvenih sustava i sustava

sustava i sustava skrbi.

Rješavanje glavnih zdravstvenih izazova doprinijet će ostvarenju političkih ciljeva i strategija EU-a, posebice EU-ova stupa socijalnih prava, jedinstvenog digitalnog tržišta EU-a, EU-ove Direktive o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi i Europskog akcijskog plana „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti (AMR), ali i doprinijeti provedbi relevantnih regulatornih okvira EU-a. Usto će se poduprijeti obveze EU-a preuzete u okviru UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i obveze u okviru drugih organizacija UN-a i međunarodnih inicijativa, uključujući globalne strategije i akcijske planove Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

skrbi. ***Inovacije u području tehnika brze dijagnostike i novih antibiotika mogu spriječiti razvoj antimikrobne otpornosti te će se stoga promicati.***

Rješavanje glavnih zdravstvenih izazova doprinijet će ostvarenju političkih ciljeva i strategija EU-a, posebice EU-ova stupa socijalnih prava, jedinstvenog digitalnog tržišta EU-a, EU-ove Direktive o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi i Europskog akcijskog plana „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti (AMR), ali i doprinijeti provedbi relevantnih regulatornih okvira EU-a. Usto će se poduprijeti obveze EU-a preuzete u okviru UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i obveze u okviru drugih organizacija UN-a i međunarodnih inicijativa, uključujući globalne strategije i akcijske planove Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).

Skupina na visokoj razini, točnije Upravljački odbor za zdravlje, pružit će potporu postizanju tih ciljeva. Osigurat će koordinaciju između EU-ovih i nacionalnih istraživačkih programa te sinergije između klastera za zdravlje i drugih dijelova programa Obzor Europa, uključujući misije i partnerstva. Vodit će se znanošću i uključivat će sve relevantne dionike, sa značajnim sudjelovanjem društva, građana i pacijenta. Bit će zadužen za upravljanje i savjetovanje u razvoju programa rada i misija povezanih sa zdravljem.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika; ***neizravno cilj održivog razvoja br. 1 – iskorjenjivanje siromaštva; cilj održivog razvoja br. 5 – rodna ravnopravnost; cilj održivog razvoja br. 6 – čista voda i sanitarni uvjeti; cilj održivog razvoja br. 10 – smanjenje nejednakosti.***

Amandman 36
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.1. –Zdravlje tijekom cijelog života

Ljudi u osjetljivim fazama života (rođenje, rano djetinjstvo, djetinjstvo, adolescencija, trudnoća, zrela i kasna odrasla dob), uključujući osobe s invaliditetom ili ozljedama, imaju posebne zdravstvene potrebe koje zahtijevaju bolje razumijevanje i prilagođena rješenja. Takav će pristup omogućiti smanjenje zdravstvenih nejednakosti i poboljšanje rezultata u području zdravlja u korist aktivnog i zdravog starenja tijekom cijelog života, posebno zahvaljujući zdravom početku života i smanjenju rizika od mentalnih i tjelesnih oboljenja kasnije u životu.

U kratkim crtama

- sve faze života **od ranog razvoja** do procesa starenja,
- zdravlje majki, očeva, novorođenčadi i djece te uloga roditelja,
- zdravstvene potrebe adolescenata,
- zdravstvene posljedice invaliditeta i ozljeda,
- neovisan i aktivan život starijih osoba i/ili osoba s invaliditetom,
- zdravstveno obrazovanje i digitalna pismenost u području zdravlja.

Izmjena

1.2.1. –Zdravlje tijekom cijelog života

Ljudi u osjetljivim fazama života (rođenje, rano djetinjstvo, djetinjstvo, adolescencija, trudnoća, zrela i kasna odrasla dob), uključujući osobe s invaliditetom, **posebnim potrebama** ili ozljedama, imaju posebne zdravstvene potrebe koje zahtijevaju bolje razumijevanje i prilagođena rješenja. Takav će pristup omogućiti smanjenje zdravstvenih nejednakosti i poboljšanje rezultata u području zdravlja u korist aktivnog i zdravog starenja tijekom cijelog života, posebno zahvaljujući zdravom početku života i smanjenju rizika od mentalnih i tjelesnih oboljenja kasnije u životu.

U kratkim crtama

- **bolesti povezane s dobi i** sve faze života do procesa starenja,
- zdravlje majki, očeva, novorođenčadi i djece, **uključujući preživljavanje djece i majki**, te uloga roditelja,
- **zdravstvene potrebe i dugoročne posljedice povezane s visokom stopom smrtnosti i dugoročnim poboljšanjem, osobito u vezi s problemima u djetinjstvu**,
- zdravstvene potrebe adolescenata, **uključujući psihološko zdravlje**;
- **etiologija invaliditeta i** zdravstvene posljedice invaliditeta i ozljeda,
- neovisan i aktivan život starijih osoba i/ili osoba s invaliditetom,
- zdravstveno obrazovanje i digitalna pismenost u području zdravlja,
- **regeneracija starih ili oštećenih organa i tkiva**,
- **angiogeneza, arterijska patologija, ishemija miokarda i strukturna patologija**

Amandman 37

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.2.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.2. –Okolišne i socijalne determinante koje utječu na zdravlje

Bolje razumijevanje čimbenika koji utječu na zdravlje i čimbenika rizika koje uvjetuje socijalno, ekonomsko i fizičko okruženje u svakodnevnom životu i na radnom mjestu, uključujući učinak digitalizacije, onečišćenja, klimatskih promjena i drugih pitanja okoliša na zdravlje, doprinijet će prepoznavanju i ublažavanju zdravstvenih rizika i prijetnji zdravlju, smanjenju smrti i bolesti od izlaganja kemikalijama i onečišćenju okoliša, održavanju ekološkog, zdravog, otpornog i održivog životnog i radnog okruženja, promicanju zdravog načina života i potrošačkog ponašanja, te razvoju pravednog, uključivog i pouzdanog društva.

U kratkim crtama

– tehnologije za procjenu opasnosti i učinka kemikalija, onečišćujućih tvari i drugih stresora te povezane izloženosti na zdravlje, uključujući stresore povezane s klimatskim promjenama i okolišem te kombinirane učinke nekoliko stresora,

– okolišni, profesionalni, socijalni i bihevioralni čimbenici koji utječu na tjelesno i mentalno zdravlje te na dobrobit ljudi i njihovu interakciju, uz poseban naglasak na ranjive osobe i osobe u nepovoljnom položaju,

Izmjena

1.2.2. –Okolišne i socijalne determinante koje utječu na zdravlje

Bolje razumijevanje čimbenika koji utječu na zdravlje i čimbenika rizika koje uvjetuje socijalno, ekonomsko i fizičko okruženje u svakodnevnom životu i na radnom mjestu, uključujući učinak digitalizacije, onečišćenja, *brze urbanizacije*, klimatskih promjena i drugih *nacionalnih i transnacionalnih* pitanja okoliša na zdravlje, doprinijet će prepoznavanju i ublažavanju zdravstvenih rizika i prijetnji zdravlju, *identificiranju i* smanjenju smrti i bolesti od izlaganja kemikalijama i onečišćenju okoliša, održavanju *sigurnog* ekološkog, zdravog, otpornog i održivog životnog i radnog okruženja, promicanju zdravog načina života i potrošačkog ponašanja, te razvoju pravednog, uključivog i pouzdanog društva.

U kratkim crtama

– *sigurne i učinkovite* tehnologije i *metodologija* za procjenu opasnosti i učinka kemikalija, onečišćujućih tvari i drugih stresora te povezane izloženosti na zdravlje, uključujući stresore povezane s klimatskim promjenama i okolišem te kombinirane učinke nekoliko stresora,

– okolišni, *uključujući izgrađenu okolinu (projektiranje i izgradnja)*, profesionalni, *gospodarski, politički*, socijalni i bihevioralni čimbenici koji utječu na tjelesno i mentalno zdravlje te na dobrobit ljudi i njihovu interakciju, uz poseban naglasak na ranjive osobe i osobe u nepovoljnom položaju, *te osobe s*

- procjena rizika, upravljanje rizikom i obavješćivanje o riziku, uz potporu poboljšanih alata za odlučivanje temeljeno na dokazima, uključujući alternative ispitivanju na životinjama,
- kapacitet i infrastruktura za prikupljanje, razmjenu i kombiniranje podataka o svim zdravstvenim determinantama, uključujući izloženost, zdravlje i bolesti na razini EU-a i na međunarodnoj razini,
- promicanje zdravlja i primarna prevencija.

bolestima koje uzrokuju invaliditet ili narušeno zdravstveno stanje,

- procjena rizika, upravljanje rizikom i obavješćivanje o riziku, ***uključujući razmjenu informacija***, uz potporu poboljšanih alata za odlučivanje temeljeno na dokazima, uključujući alternative ispitivanju na životinjama,
- kapacitet i infrastruktura za prikupljanje, razmjenu i kombiniranje podataka o svim zdravstvenim determinantama, uključujući izloženost, zdravlje i bolesti na razini EU-a i na međunarodnoj razini,
- promicanje zdravlja i primarna prevencija.

Amandman 38

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.3.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.3. Neprenosive i rijetke bolesti
Neprenosive bolesti, uključujući rijetke bolesti, velik su zdravstveni i društveni problem koji iziskuje djelotvornije pristupe u prevenciji, liječenju i izlječenju, uključujući ***personalizirane*** pristupe liječenju.

U kratkim crtama

- dijagnostika za ranije i točnije dijagnoze i liječenje prilagođeno pacijentu,
- programi prevencije i probira,
- integrirana rješenja za samopraćenje, promicanje zdravlja, prevenciju bolesti te upravljanje kroničnim bolestima i višestrukim oboljenjima,
- liječenje ***i*** izlječenje, uključujući

Izmjena

1.2.3. Neprenosive i rijetke bolesti
Neprenosive bolesti, uključujući rijetke bolesti, velik su zdravstveni i društveni problem koji iziskuje djelotvornije pristupe u prevenciji, ***dijagnosticiranju***, liječenju i izlječenju, uključujući ***precizne*** pristupe liječenju.

U kratkim crtama

- dijagnostika za ranije i točnije dijagnoze i ***pravovremeno*** liječenje prilagođeno pacijentu,
- ***infrastruktura i kapaciteti za iskorištavanje potencijala napretka ostvarenog u području genomske medicine u standardnoj kliničkoj praksi***,
- programi prevencije i probira,
- integrirana rješenja za samopraćenje, promicanje zdravlja, prevenciju bolesti te upravljanje kroničnim bolestima i višestrukim oboljenjima,
- ***sigurno, učinkovito i dostupno***

farmakološko i nefarmakološko liječenje,

– palijativna skrb,

– komparativna procjena djelotvornosti intervencija i rješenja,

– istraživanje provedbe u svrhu proširenja intervencija u području zdravstva i njihove prihvaćenosti u zdravstvenim politikama i sustavima.

liječenje, izlječenje *ili druge terapijske strategije*, uključujući farmakološko i nefarmakološko liječenje,

– palijativna skrb,

– *suradničko istraživanje u području molekularne, strukturne i stanične biologije, eksperimentalnih terapija, genetike, genomike i povezanosti raka u ljudi s okolišem,*

– *napredak u genomici, epidemiologija, bioinformatika, patologija i izazovi precizne medicine kod rijetkih bolesti, neurodegenerativnih bolesti i onkologije,*

– *područja visoke neispunjene kliničke potrebe, kao što su rijetke vrste raka, uključujući rak u djece,*

– komparativna procjena djelotvornosti intervencija i rješenja,

– istraživanje provedbe u svrhu proširenja intervencija u području zdravstva i njihove prihvaćenosti u zdravstvenim politikama i sustavima.

Amandman 39

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.4.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.4. –Zarazne bolesti

Zaštita građana od prekograničnih prijetnji zdravlju velik je problem za javno zdravlje, koji iziskuje djelotvornu međunarodnu suradnju na razini EU-a i na globalnoj razini. To će uključivati sprečavanje, pripravnost, rano otkrivanje, liječenje i izlječenje zaraznih bolesti te borbu protiv antimikrobne otpornosti (AMR) u skladu s pristupom „Jedno zdravlje”.

Izmjena

1.2.4. –Zarazne bolesti

Zaštita građana od **prenosivih bolesti i** prekograničnih prijetnji zdravlju velik je problem za javno zdravlje, koji iziskuje djelotvornu međunarodnu suradnju na razini EU-a i na globalnoj razini. To će uključivati sprečavanje, pripravnost, rano otkrivanje, liječenje i izlječenje zaraznih bolesti te borbu protiv antimikrobne otpornosti (AMR) u skladu s pristupom „Jedno zdravlje”. **Nastavak širenja bakterija otpornih na antimikrobna sredstva, uključujući superbakterije, imat će velik štetan učinak na gospodarstvo i okoliš. Sprečavanje njihova nastanka i**

širenja bit će jedan od prioriteta pod ovim naslovom. Usto, Svjetska zdravstvena organizacija definirala je popis zanemarenih bolesti za koje postoji manjak ulaganja privatnog sektora u istraživanja i inovacije zbog ograničenih komercijalnih poticaja. Potrebna su ambicioznija javna ulaganja radi rješavanja problema opterećenja zbog takvih bolesti povezanih sa siromaštvom i zanemarenih bolesti.

U kratkim crtama

- uzroci izbijanja ili ponovnog izbijanja zaraznih bolesti i njihova širenja, uključujući prijenos sa životinja na ljude (zoonoza), ili iz drugih dijelova okoliša (voda, tlo, biljke, hrana) na ljude,
- prognoziranje, rano otkrivanje i nadzor zaraznih bolesti, uključujući patogene s antimikrobnom otpornošću, infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi i čimbenike povezane s okolinom,
- *cjepiva za zarazne bolesti te njihova* dijagnostika, liječenje i *izlječenje*, uključujući *popratne bolesti i infekcije*,
- djelotvorne mjere i strategije pripravnosti, odgovora i oporavka povezane s izvanrednim situacijama u zdravstvu, uz uključivanje zajednica,
- prepreke provedbi i prihvaćanju medicinskih intervencija u kliničkoj praksi i zdravstvenom sustavu,
- prekogranični aspekti zaraznih bolesti i posebni izazovi u zemljama s niskim ili srednjim dohotkom, kao što su tropske bolesti.

U kratkim crtama

- uzroci izbijanja ili ponovnog izbijanja zaraznih bolesti i njihova širenja, uključujući prijenos sa životinja na ljude (zoonoza), ili iz drugih dijelova okoliša (voda, tlo, biljke, hrana) na ljude *te primjena empirijskih preventivnih rješenja kojima se prijenos svodi na najmanju moguću mjeru*,
- prognoziranje, rano otkrivanje i nadzor zaraznih bolesti, uključujući patogene s antimikrobnom otpornošću, infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi i čimbenike povezane s okolinom,
- *prikladna, sigurna i učinkovita* dijagnostika, *medicinske tehnologije*, liječenje i *cjepiva za prevenciju i profilaksu zaraznih bolesti*, uključujući *istraživanje i otkrića novih cjepiva, napredne tehnologije imunizacije i regulatorne znanosti*,
- djelotvorne mjere i strategije pripravnosti, odgovora i oporavka povezane s izvanrednim situacijama u zdravstvu, uz uključivanje zajednica,
- prepreke provedbi i prihvaćanju medicinskih intervencija u kliničkoj praksi i zdravstvenom sustavu,
- prekogranični aspekti zaraznih bolesti i posebni izazovi u zemljama s niskim ili srednjim dohotkom, kao što su *zanemarene* tropske bolesti, *AIDS, tuberkuloza i malarija. Razvoj novih metoda liječenja zaraznih bolesti kako bi se suzbila antimikrobna otpornost.*

Amandman 40
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.5.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.5. –Alati, tehnologije i digitalna rješenja u području zdravstva i skrbi

Tehnologije i alati u području zdravstva ključni su za javno zdravstvo i u velikoj mjeri doprinose važnim poboljšanjima u kvaliteti života i zdravlja osoba u EU-u i skrbi o njima. Stoga je ključni strateški izazov oblikovati, razviti, isporučiti i primijeniti prikladne, pouzdane, sigurne i troškovno učinkovite alate i tehnologije u području zdravstva i skrbi, uzimajući u obzir potrebe osoba s invaliditetom i starenje društva. To uključuje umjetnu inteligenciju i druge digitalne tehnologije, uz znatna poboljšanja u odnosu na postojeća rješenja te poticanje konkurentne i održive zdravstvene industrije koja stvara radna mjesta visoke vrijednosti. Europski zdravstveni sektor jedan je od ključnih gospodarskih sektora u EU-u, koji čini 3 % BDP-a i zapošljava 1,5 milijuna osoba.

U kratkim crtama

- alati i tehnologije za primjene u cijelom zdravstvenom sektoru i na sve relevantne medicinske indikacije, uključujući funkcionalno oštećenje,

- integrirani alati, tehnologije i digitalna rješenja za zdravlje ljudi, uključujući mobilno zdravstvo i zdravstvo na daljinu,

Izmjena

1.2.5. –Alati, tehnologije i digitalna rješenja u području zdravstva i skrbi

Tehnologije i alati u području zdravstva ključni su za javno zdravstvo i u velikoj mjeri doprinose važnim poboljšanjima u kvaliteti života i zdravlja osoba u EU-u i skrbi o njima. Stoga je ključni strateški izazov oblikovati, razviti, isporučiti i primijeniti prikladne, pouzdane, sigurne i troškovno učinkovite alate i tehnologije u području zdravstva i skrbi, uzimajući u obzir potrebe osoba s invaliditetom i starenje društva. To uključuje **ključne tehnologije razvoja**, umjetnu inteligenciju, **robotiku, veliku količinu podataka, kvantnu tehnologiju** i druge digitalne **alate** i tehnologije, uz znatna poboljšanja u odnosu na postojeća rješenja te poticanje konkurentne i održive zdravstvene industrije koja stvara radna mjesta visoke vrijednosti. Europski zdravstveni sektor jedan je od ključnih gospodarskih sektora u EU-u, koji čini 3 % BDP-a i zapošljava 1,5 milijuna osoba.

U kratkim crtama

- alati i tehnologije za primjene u cijelom zdravstvenom sektoru, **uključujući proizvodnju zdravstvenih tehnologija** i na sve relevantne medicinske indikacije, uključujući funkcionalno oštećenje,

- **umjetna inteligencija i robotika za tehnologije i alate u području zdravstva**,

- integrirani alati, tehnologije i digitalna rješenja za zdravlje ljudi, uključujući mobilno zdravstvo i zdravstvo na daljinu,

- **personalizirani, digitalni pristupi zdravstvu koji se temelje na „digitalnim blizancima”, modelima računala na**

- pokusno izvođenje, opsežno uvođenje, optimizacija, nabava inovacijskih tehnologija i alata u području zdravstva i skrbi u stvarnim okruženjima, uključujući kliničke studije i istraživanje provedbe,
- inovativni procesi i usluge za razvoj, proizvodnju i brzu isporuku alata *i* tehnologija **za zdravstvo i skrb**,
- sigurnost, učinkovitost i kvaliteta alata i tehnologija za zdravstvo i skrb te njihov etički, pravni i socijalni učinak,
- regulatorna znanost za tehnologije i alate u području zdravstva.

osnovi točnih podataka o ključnim biološkim procesima ljudskoga tijela, čime se omogućuje utvrđivanje najbolje terapije za pojedinca, mjera prevencije i održavanja zdravlja,

- pokusno izvođenje, opsežno uvođenje, optimizacija, nabava inovacijskih tehnologija i alata u području zdravstva i skrbi u stvarnim okruženjima, uključujući kliničke studije i istraživanje provedbe,
- inovativni procesi i usluge za razvoj, proizvodnju i brzu isporuku alata, tehnologija, **lijekova i cjepiva za skrb**,
- sigurnost, učinkovitost i kvaliteta alata i tehnologija za zdravstvo i skrb te njihov etički, pravni i socijalni učinak,
- regulatorna znanost za tehnologije i alate u području zdravstva,
- **alati, tehnologije i digitalna rješenja za povećanje sigurnosti medicinskih odluka.**

Amandman 41

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.6.

Tekst koji je predložila Komisija

1.2.6. –Zdravstveni sustavi

Zdravstveni sustavi ključan su dio sustava socijalne zaštite u EU-u, koji je 2017. zapošljavao oko 24 milijuna osoba u sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Glavni su prioriteti pristupačni, isplativi, otporni, održivi i pouzdani zdravstveni sustavi te smanjenje nejednakosti, što se može postići oslobađanjem potencijala digitalnih inovacija i inovacija temeljenih na podacima za potrebe boljeg zdravstva i skrbi prilagođenih potrebama pacijenata koji se temelje na otvorenoj europskoj podatkovnoj infrastrukturi. Tako će se unaprijediti digitalna transformacija

Izmjena

1.2.6. –Zdravstveni sustavi

Zdravstveni sustavi ključan su dio sustava socijalne zaštite u EU-u, koji je 2017. zapošljavao oko 24 milijuna osoba u sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Glavni su prioriteti pristupačni, isplativi, otporni, održivi i pouzdani zdravstveni sustavi te smanjenje nejednakosti, što se može postići oslobađanjem potencijala digitalnih inovacija i inovacija temeljenih na podacima za potrebe boljeg zdravstva i skrbi prilagođenih potrebama pacijenata koji se temelje na otvorenoj europskoj podatkovnoj infrastrukturi. Tako će se unaprijediti digitalna transformacija zdravstva i skrbi. **Buduća infrastruktura**

zdravstva i skrbi.

U kratkim crtama

- reforme sustava i politika javnog zdravstva u Europi i izvan nje,
 - novi modeli i pristupi u zdravstvu i skrbi i njihova prenosivost ili prilagodba iz jedne zemlje/regije u drugu,
 - poboljšanje procjene zdravstvenih tehnologija,
 - smanjenje zdravstvene nejednakosti i učinkovit politički odgovor,
 - buduća radna snaga u području zdravstva i njezine potrebe,
-
- poboljšanje **pravovremenog** informiranja o zdravlju **i upotrebe** zdravstvenih podataka, uključujući elektroničke zdravstvene kartone, uz posvećivanje dužne pozornosti sigurnosti, privatnosti, interoperabilnosti, standardima, usporedivosti i integritetu,
-
- otporni zdravstveni sustavi koji apsorbiraju učinke kriza i prilagođavaju se disruptivnim inovacijama,
 - rješenja za osnaživanje građana i pacijenata, samopraćenje i interakcija sa zdravstvenim i socijalnim radnicima radi sveobuhvatnije skrbi i pristupa usmjerenog na korisnika,
 - podaci, informacije, spoznaje i najbolja praksa iz istraživanja zdravstvenih

trebala bi se oslanjati na sigurne pohrane, kao što je uvođenje 5G tehnologije, uvjete za razvoj interneta stvari i centara računalstva visokih performansi.

U kratkim crtama

- reforme sustava i politika javnog zdravstva u Europi i izvan nje,
 - novi modeli i pristupi u zdravstvu i skrbi i njihova prenosivost ili prilagodba iz jedne zemlje/regije u drugu,
 - poboljšanje procjene zdravstvenih tehnologija,
 - smanjenje zdravstvene nejednakosti i učinkovit politički odgovor,
 - buduća radna snaga u području zdravstva i njezine potrebe,
-
- ***razvoj programa za specijalizirano osposobljavanje zdravstvenih djelatnika, osposobljavanje i razvoj tehničkog znanja i iskustva i novih načina rada kojima se postiže inovativnost u e-zdravstvu,***
 - poboljšanje ***pravovremenosti i kvalitete*** informiranja o zdravlju ***kao i infrastrukture za učinkovito prikupljanje i upotrebu*** zdravstvenih podataka, uključujući elektroničke zdravstvene kartone, uz posvećivanje dužne pozornosti sigurnosti, privatnosti, interoperabilnosti, standardima, usporedivosti i integritetu, ***informiranje o zdravlju i upotreba zdravstvenih podataka, uključujući elektroničke zdravstvene kartone, uz posvećivanje dužne pozornosti sigurnosti, povjerenju, privatnosti, interoperabilnosti, standardima, usporedivosti i integritetu;***
-
- otporni zdravstveni sustavi koji apsorbiraju učinke kriza i prilagođavaju se disruptivnim inovacijama,
 - rješenja za osnaživanje građana i pacijenata, samopraćenje i interakcija sa zdravstvenim i socijalnim radnicima radi sveobuhvatnije skrbi i pristupa usmjerenog na korisnika,
 - podaci, informacije, spoznaje i najbolja praksa iz istraživanja zdravstvenih

sustava na razini EU-a i na svjetskoj razini.

sustava na razini EU-a i na svjetskoj razini.

Amandman 42
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. KLASER „UKLJUČIVO I
SIGURNO DRUŠTVO”

Izmjena

2. KLASER „UKLJUČIVO I
KREATIVNO DRUŠTVO”

Amandman 43
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.1.

Tekst koji je predložila Komisija

2.1. Obrazloženje

EU na jedinstven način kombinira gospodarski rast i **socijalne politike**, uz visoke razine socijalne uključenosti, zajedničkih vrijednosti temeljenih na demokraciji, ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti i bogatstvu raznolikosti. Taj se model stalno mijenja i mora prilagođavati npr. globalizaciji i **tehnološkim promjenama. Osim toga, Europa mora odgovoriti na probleme povezane sa stalnim prijetnjama sigurnosti. Teroristički napadi, radikalizacija, kibernetički napadi i hibridne prijetnje velik su sigurnosni problem koji stvara izrazit pritisak na društva.**

EU mora promicati model uključivog i održivog rasta, no istovremeno iskorištavati prednosti tehnološkog napretka, promicati inovacije u demokratskom upravljanju i jačati povjerenje u njega, boriti se protiv nejednakosti, nezaposlenosti, marginalizacije, diskriminacije i radikalizacije, jamčiti ljudska prava, njegovati kulturnu raznolikost i europsku kulturnu baštinu te osnaživati građane putem društvenih inovacija. Prioritetna teme i dalje će biti upravljanje migracijama

Izmjena

2.1. Obrazloženje

EU na jedinstven način kombinira **mir**, gospodarski rast i **održivost sa socijalnim politikama**, uz visoke razine socijalne uključenosti, zajedničkih vrijednosti temeljenih na demokraciji, ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti i bogatstvu raznolikosti. Taj se model stalno mijenja i mora prilagođavati npr. **digitalizaciji**, globalizaciji i **tehnološkom razvoju**.

EU mora promicati model uključivog i održivog rasta, no istovremeno iskorištavati prednosti tehnološkog napretka, promicati inovacije u demokratskom upravljanju i jačati povjerenje u njega, boriti se protiv nejednakosti, nezaposlenosti, marginalizacije, diskriminacije i radikalizacije, jamčiti ljudska prava, njegovati kulturnu raznolikost i europsku kulturnu baštinu te osnaživati građane putem društvenih inovacija. Prioritetna teme i dalje će biti upravljanje migracijama

i integracija migranata. Uloga istraživanja i inovacija u društvenim i humanističkim znanostima od presudne je važnosti za rješavanje tih problema i postizanje ciljeva EU-a.

i integracija migranata.

Uloga istraživanja i inovacija u društvenim i humanističkim znanostima **te u kulturnom i kreativnom sektoru** od presudne je važnosti za rješavanje tih problema i postizanje ciljeva EU-a. **Zbog svojeg širokog spektra, veličine i utjecaja na današnju digitalnu transformaciju ti sektori značajno utječu na naše gospodarstvo. Budući da su međusobni odnosi između društvenih i tehnoloških inovacija složeni i rijetko linearni, potrebna su daljnja istraživanja, uključujući i međusektorska i multidisciplinarna istraživanja, za razvoj svih vrsta inovacija i aktivnosti koje se financiraju kako bi se potaknuo njihov učinkovit razvoj u budućnosti.**

Europski građani, državne institucije i gospodarstvo moraju se zaštititi od stalne prijetnje organiziranog kriminala, što uključuje trgovinu vatrenim oružjem i drogom te trgovinu ljudima. Usto, važno je ojačati zaštitu i sigurnost boljim upravljanjem granicama. Kiberkriminal je u porastu, a povezani rizici sve su brojniji zbog digitalizacije gospodarstva i društva. Europa mora i dalje poboljšavati kibersigurnost, digitalnu privatnost, zaštitu osobnih podataka i borbu protiv širenja lažnih i štetnih informacija kako bi očuvala demokratsku i gospodarsku stabilnost. Najzad, potrebno je dodatno raditi na ograničavanju posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta na živote i egzistenciju, koji se pojačavaju zbog klimatskih promjena, kao što su poplave, oluje i suša koje pak dovode do šumskih požara, degradacije zemljišta i drugih prirodnih katastrofa poput potresa. Katastrofe, bilo prirodne ili prouzročene ljudskim faktorom, mogu ugroziti važne društvene funkcije, kao što su zdravstvo, opskrba energijom i vlade.

Veličina, složenost i transnacionalni karakter tih problema zahtijevaju višeslojno djelovanje na razini EU-a. Rješavanje takvih ključnih društvenih, političkih, kulturnih i gospodarskih problema te sigurnosnih izazova samo na nacionalnoj razini moglo bi dovesti do neučinkovitog iskorištavanja resursa, razilaženja u pristupima i različitim standarda znanja i sposobnosti.

Istraživanja u području sigurnosti dio su šireg sveobuhvatnog odgovora EU-a na sigurnosne prijetnje. Ona pridonose razvoju kapaciteta tako što omogućuju da tehnologije i aplikacije koje će biti dostupne u budućnosti popune manjak kapaciteta koji su utvrdili tvorci politika i stručnjaci. Financiranje istraživanja putem okvirnog programa EU-a predstavljalo je već oko 50 % ukupnih javnih sredstava za istraživanje u području sigurnosti u EU-u. U potpunosti će se iskoristiti dostupni instrumenti, uključujući svemirski program EU-a (Galileo, EGNOS, Copernicus, svijest o situaciji u svemiru i državne satelitske komunikacije). Uspostavljaju se sinergije s aktivnostima u okviru istraživanja u području obrane koje financira EU te se izbjegava dvostruko financiranje. Prekogranična suradnja doprinosi razvoju europskog jedinstvenog sigurnosnog tržišta i povećanju industrijske učinkovitosti, na čemu se temelji autonomija EU-a.

Istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru ovoga globalnog izazova u načelu će se uskladiti s Komisijinim prioritetima za demokratsku promjenu, radna mjesta, rast i ulaganja; pravosuđe i temeljna prava; migracije; povezaniju i pravedniju europsku monetarnu uniju; jedinstveno digitalno tržište. Predmetnim će se aktivnostima ispunjavati obveze preuzete u okviru Programa iz Rima, odnosno radit će se na: „socijalnoj Europi” i „Uniji koja čuva našu kulturnu baštinu i promiče kulturnu raznolikost”. Usto će se poduprijeti europski stup socijalnih prava i

Istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru ovoga globalnog izazova u načelu će se uskladiti s Komisijinim prioritetima za demokratsku promjenu, radna mjesta, rast i ulaganja; pravosuđe i temeljna prava; migracije; povezaniju i pravedniju europsku monetarnu uniju; jedinstveno digitalno tržište. Predmetnim će se aktivnostima ispunjavati obveze preuzete u okviru Programa iz Rima, odnosno radit će se na: „socijalnoj Europi” i „Uniji koja čuva našu kulturnu baštinu i promiče kulturnu raznolikost”. Usto će se

Globalni sporazum za sigurne, propisne i zakonite migracije. Istraživanja u području sigurnosti odgovor su na obvezu preuzetu u okviru Programa iz Rima da će se raditi na „zaštićenoj i sigurnoj Europi”, čime se doprinosi istinskoj i učinkovitoj sigurnosnoj uniji. Iskorištavat će se sinergije s programom Pravosuđe i programom Prava i vrijednosti, kojima se podupiru aktivnosti povezane s pristupom pravosuđu, pravima žrtava, ravnopravnošću spolova, nediskriminacijom, zaštitom podataka i promicanjem europskoga građanstva.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 1 – iskorjenjivanje siromaštva; cilj održivog razvoja br. 4 – kvalitetno obrazovanje; cilj održivog razvoja br. – dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 10 – smanjenje nejednakosti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 16 – mir, pravda i snažnije institucije.

Amandman 44

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

U kratkim crtama

– povijest, razvoj i uspjeh demokracija, na različitim razinama i u različitim oblicima, aspekti digitalizacije i ***učinci*** komunikacije putem društvenih mreža te ***uloga*** obrazovanja i ***politika*** za mlade kao temelja demokratskoga građanstva,

poduprijeti europski stup socijalnih prava.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 1 – iskorjenjivanje siromaštva; cilj održivog razvoja br. 4 – kvalitetno obrazovanje; ***cilj održivog razvoja br. 5 – rodna ravnopravnost***; cilj održivog razvoja br. 8 – dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 10 – smanjenje nejednakosti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 12 – ***odgovorna potrošnja i proizvodnja***; ***cilj održivog razvoja br. 16*** – mir, pravda i snažnije institucije; ***cilj održivog razvoja br. 17 – partnerstvo za ciljeve***.

Izmjena

U kratkim crtama

– povijest, razvoj i uspjeh demokracija, na različitim razinama i u različitim oblicima, ***kao što su pokretanje dijaloga među kulturama, suradnja među državama i mir među religijama***, aspekti digitalizacije, ***uključujući medijsku i digitalnu pismenost i učinke*** komunikacije

– inovativni pristupi za potporu transparentnosti, sposobnosti reagiranja, odgovornosti, djelotvornosti i legitimnosti demokratskog upravljanja uz puno poštovanje temeljnih prava i vladavine prava,

– strategije za nošenje s populizmom, ekstremizmom, radikalizacijom i terorizmom te za uključivanje i sudjelovanje otuđenih i marginaliziranih građana,

– bolje razumijevanje uloge novinarskih standarda i sadržaja koje su izradili korisnici u hiperpovezanom društvu te razvoj alata za suzbijanje dezinformacija,

– uloga multikulturnoga građanstva i identiteta u odnosu na demokratsko građanstvo i politički angažman,

– učinak tehnološkog i znanstvenog napretka, pa tako i velike količine podataka, internetskih društvenih mreža i umjetne inteligencije, na demokraciju,

– savjetodavna i participativna demokracija te aktivno i uključivo građanstvo, uključujući digitalnu dimenziju,

– utjecaj gospodarskih i socijalnih nejednakosti na političko sudjelovanje i demokraciju, uz prikazivanje načina na koji smanjenje nejednakosti i borba protiv svih oblika diskriminacije, uključujući rodnu diskriminaciju, mogu pozitivno utjecati na demokraciju.

putem društvenih mreža te **ulogu** obrazovanja, **politike** za mlade i **kulturnu suradnju**, kao temelja demokratskoga građanstva,

– inovativni pristupi za potporu transparentnosti, sposobnosti reagiranja, odgovornosti, djelotvornosti i legitimnosti demokratskog upravljanja, **uključujući suzbijanje korupcije**, uz puno poštovanje temeljnih i **ljudskih** prava i vladavine prava,

– **učinak tehnologija na životni stil i ponašanje pojedinca**,

– strategije za nošenje s populizmom, ekstremizmom, radikalizacijom, **diskriminacijom i govorom mržnje**, terorizmom te za **aktivno** uključivanje, **osnaživanje** i sudjelovanje otuđenih, **ranjivih** i marginaliziranih građana,

– **novi pristupi za postupanje s vezom između imigracije i ksenofobije te uzrocima migracija**,

– bolje razumijevanje uloge novinarskih standarda i sadržaja koje su izradili korisnici u hiperpovezanom društvu te razvoj alata za suzbijanje dezinformacija,

– uloga multikulturnoga građanstva i identiteta u odnosu na demokratsko građanstvo i politički angažman,

– učinak tehnološkog i znanstvenog napretka, pa tako i velike količine podataka, internetskih društvenih mreža i umjetne inteligencije, na demokraciju,

– savjetodavna i participativna demokracija te aktivno i uključivo građanstvo, uključujući digitalnu dimenziju,

– utjecaj gospodarskih i socijalnih nejednakosti na političko sudjelovanje i demokraciju, uz prikazivanje načina na koji smanjenje nejednakosti i borba protiv svih oblika diskriminacije, uključujući rodnu diskriminaciju, mogu pozitivno utjecati na demokraciju,

– *novi pristupi znanstvenoj diplomaciji.*

Amandman 45

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.2.2. **Kulturna baština**

2.2.2. **Kultura i kreativnost**

Amandman 46

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.2.2. Kulturna baština

2.2.2. Kulturna baština

Europski kulturni i kreativni sektori predstavljaju mostove između umjetnosti, kulture, poslovnog svijeta i tehnologije. Nadalje, osobito u području digitalizacije, kulturne i kreativne industrije imaju ključnu ulogu u reindustrijalizaciji Europe, pokretači su rasta i imaju stratešku poziciju u poticanju širenja inovacija na druge industrijske sektore kao što su turizam, maloprodaja, digitalne tehnologije i inženjerstvo. U okviru programa Obzor Europa kreativnost i dizajn predstavljat će međusektorsko pitanje koje će biti integrirano u projekte preko programa radi pružanja potpore novim tehnologijama, poslovnim modelima i kompetencijama, kao i u svrhu pretvaranja kreativnih i međudisciplinskih rješenja u gospodarsku i društvenu vrijednost.

Kulturna baština *dio je našeg života i važna za* zajednice, skupine i društva jer im pruža osjećaj pripadnosti. Ona je spona između prošlosti i budućnosti naših društava. Pokretač je lokalnoga gospodarstva i moćan izvor inspiracije za kreativni i kulturni sektor. Pristup našoj kulturnoj baštini te njezino očuvanje,

Kulturna baština *sastavni je dio kulturnih i kreativnih sektora. Kulturna baština obuhvaća tragove i izraze iz prošlosti koji daju pripisano značenje zajednicama, skupinama i društvima i koje* zajednice, skupine i društva *upotrebljavaju* jer im pruža osjećaj pripadnosti. Ona je spona između prošlosti i budućnosti naših

zaštita, obnova, interpretacija i iskorištavanje njezina punog potencijala ključni su izazovi sadašnjice i budućih generacija. Kulturna baština važan je izvor i nadahnuće za umjetnost, tradicionalne obrte te kulturni, **poduzetnički i kreativni** sektor koji su pokretači održivoga gospodarskog rasta, novih radnih mjesta i vanjske trgovine.

U kratkim crtama

- istraživanja baštine i znanost o baštini, uz najsuvremenije tehnologije, uključujući digitalnu tehnologiju,
- pristup kulturnoj baštini i dijeljenje kulturne baštine, pomoću inovativnih načina i upotreba te modela participativnog upravljanja,
- povezivanje kulturne baštine s novim kreativnim sektorima,
- doprinos kulturne baštine održivom razvoju putem očuvanja, zaštite i obnove kulturnog krajolika, s EU-om kao laboratorijem za inovacije temeljene na baštini i kulturni turizam,
- očuvanje, zaštita, jačanje i obnova kulturne baštine **i** jezika uz upotrebu najsuvremenijih tehnologija, uključujući digitalnu,
- **utjecaj** tradicije, **obrazaca ponašanja**, percepcije i vjerovanja na vrijednosti **i osjećaj pripadnosti**.

društava. Pokretač je lokalnoga gospodarstva i moćan izvor inspiracije za kreativni i kulturni sektor. Pristup našoj kulturnoj baštini te njezino očuvanje, zaštita, obnova, interpretacija i iskorištavanje njezina punog potencijala ključni su izazovi sadašnjice i budućih generacija. Kulturna baština važan je izvor i nadahnuće za umjetnost, tradicionalne obrte te kulturni, **kreativni i poduzetnički** sektor koji su pokretači održivoga gospodarskog rasta, novih radnih mjesta i vanjske trgovine.

U kratkim crtama

- istraživanja baštine i znanost o baštini, uz najsuvremenije tehnologije, uključujući digitalnu tehnologiju,
- pristup kulturnoj baštini i dijeljenje kulturne baštine **i povezanih informacija**, pomoću inovativnih načina i upotreba te modela participativnog upravljanja,
- povezivanje kulturne baštine s novim kreativnim sektorima,
- doprinos kulturne baštine održivom razvoju putem očuvanja, zaštite, **razvoja** i obnove kulturnog krajolika, s EU-om kao laboratorijem za inovacije temeljene na baštini i kulturni turizam,
- očuvanje, zaštita, jačanje i obnova kulturne baštine, jezika **i tradicionalnih vještina i obrta** uz upotrebu najsuvremenijih tehnologija, uključujući digitalnu,
- **važnost pluralističke i raznolike** tradicije, **običaja**, percepcije i vjerovanja na vrijednosti **u razvoju zajednica**;
- **uspostava „europskog oblaka za kulturnu baštinu”, prostora za suradnju u svrhu istraživanja i inovacija kojim se omogućuje dostupnost kulturne baštine s pomoću novih tehnologija te poticanje i olakšavanje prijenosa znanja i vještina čime se pruža mogućnost za uspostavu pojedinačnih radnih skupina i projektnih struktura, što predstavlja europski kulturni pandan uslugama u oblaku koje**

se vode komercijalnom logikom. Tome će prethoditi procjena učinka.

Amandman 47

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.3.

Tekst koji je predložila Komisija

2.2.3.–Društvena i gospodarska transformacija

Europska društva prolaze kroz temeljitu društvenu i gospodarsku transformaciju, koja je prvenstveno posljedica globalizacije i tehnoloških inovacija. Istovremeno je došlo do porasta nejednakosti u dohocima u većini europskih zemalja¹⁴. Potrebne su politike usmjerene na budućnost čiji je cilj promicati uključivi rast, smanjiti nejednakosti, poticati produktivnost (uključujući napredak u njezinu mjerenju) i ljudski kapital, odgovoriti na izazove migracija i integracije te podupirati međugeneracijsku solidarnost i socijalnu mobilnost. **Sustavi** obrazovanja i izobrazbe neophodni su za pravedniju i prosperitetnu budućnost.

U kratkim crtama

– baza znanja kao temelj za ulaganja i politike, osobito u području obrazovanja i izobrazbe, za vještine s velikom dodanom vrijednošću, produktivnost, socijalnu mobilnost, rast, društvene inovacije i otvaranje radnih mjesta; uloga obrazovanja i izobrazbe u borbi protiv nejednakosti,

– društvena održivost koja se ne temelji samo na pokazateljima BDP-a, posebice novi gospodarski i poslovni modeli i nove financijske tehnologije,

Izmjena

2.2.3. Društvena, **kulturna** i gospodarska transformacija

Europska društva prolaze kroz temeljitu društvenu, **kulturnu** i gospodarsku transformaciju, koja je prvenstveno posljedica globalizacije i tehnoloških inovacija. Istovremeno je došlo do porasta nejednakosti u dohocima u većini europskih zemalja¹⁴. Potrebne su politike usmjerene na budućnost čiji je cilj promicati uključivi rast, smanjiti nejednakosti, poticati produktivnost (uključujući napredak u njezinu mjerenju) i ljudski kapital, **poboljšavati životne i radne uvjete građana**, odgovoriti na izazove migracija i integracije te podupirati međugeneracijsku solidarnost i socijalnu mobilnost **i kulturnu integraciju**. **Pristupačni, uključivi, inovativni i visokokvalitetni sustavi** obrazovanja i izobrazbe neophodni su za pravedniju i prosperitetnu budućnost.

U kratkim crtama

– baza znanja kao temelj za ulaganja i politike, osobito u području obrazovanja i izobrazbe, za vještine s velikom dodanom vrijednošću, produktivnost, socijalnu mobilnost, rast, društvene inovacije i otvaranje radnih mjesta; uloga obrazovanja i izobrazbe u borbi protiv nejednakosti,

– **međuznanstveno istraživanje koje kombinira gospodarski, kulturni i društveni utjecaj tehnološke promjene;**

– društvena održivost koja se ne temelji samo na pokazateljima BDP-a, posebice novi gospodarski i poslovni modeli, **kao što je socijalno gospodarstvo,**

- statistički i drugi ekonomski alati za bolje razumijevanje rasta i inovacija u kontekstu slabog rasta produktivnosti,
- novi oblici rada, uloga rada, kretanja i promjene na tržištima rada i u dohotku u suvremenim društvima te njihov učinak na raspodjelu dohotka, nediskriminaciju, uključujući rodnu ravnopravnost, i socijalnu uključenost,
- porezni sustav i sustav naknada te politike socijalne sigurnosti i socijalnog ulaganja za smanjenje nejednakosti i hvatanje u koštac s negativnim učincima tehnologije, demografije i raznolikosti,
- mobilnost ljudi u globalnom i lokalnom kontekstu za bolje upravljanje migracijama i integraciju migranata, uključujući izbjeglice; poštovanje međunarodnih obveza i ljudskih prava; sveobuhvatniji i bolji pristup kvalitetnom obrazovanju, izobrazbi, uslugama podrške te aktivnom i uključivom građanstvu, osobito za ranjive,
- sustavi obrazovanja i izobrazbe za poticanje i najbolje moguće iskorištavanje digitalne transformacije u EU-u te za upravljanje rizicima koji su posljedica globalne međupovezanosti i tehnoloških inovacija, posebice s obzirom na nove internetske rizike, etička pitanja, socioekonomsku nejednakost i radikalne promjene na tržištima,
- modernizacija javne vlasti kako bi se ispunila očekivanja građana u pogledu pružanja usluga, transparentnosti,

- i nove financijske tehnologije,
- statistički i drugi ekonomski *i kvantitativni* alati za bolje razumijevanje rasta i inovacija u kontekstu slabog rasta produktivnosti;
 - novi oblici rada, uloga rada, kretanja i promjene na tržištima rada i u dohotku u suvremenim društvima te njihov učinak na raspodjelu dohotka, nediskriminaciju, uključujući rodnu ravnopravnost, i socijalnu uključenost,
 - porezni sustav i sustav naknada te politike socijalne sigurnosti i socijalnog ulaganja, *porezna utočišta i porezna pravda* za smanjenje nejednakosti i hvatanje u koštac s negativnim učincima tehnologije, demografije i raznolikosti;
 - *strategije za suočavanje s demografskim promjenama, urbanizacija u odnosu na migracije iz ruralnih područja, borba protiv društveno-gospodarske isključenosti i povećanje kvalitete života u ruralnim područjima, uključujući s pomoću uporabe najnovije tehnologije i digitalnih rješenja;*
 - mobilnost ljudi u globalnom i lokalnom kontekstu za bolje upravljanje migracijama i integraciju migranata, uključujući izbjeglice; poštovanje međunarodnih obveza i ljudskih prava; sveobuhvatniji i bolji pristup kvalitetnom obrazovanju, izobrazbi, uslugama podrške te aktivnom i uključivom građanstvu, osobito za ranjive,
 - sustavi obrazovanja i izobrazbe za poticanje i najbolje moguće iskorištavanje digitalne transformacije u EU-u te za upravljanje rizicima koji su posljedica globalne međupovezanosti i tehnoloških inovacija, posebice s obzirom na nove internetske rizike, etička pitanja, socioekonomsku nejednakost i radikalne promjene na tržištima,
 - modernizacija javne vlasti i usluga kako bi se ispunila očekivanja *i potrebe* građana u pogledu pružanja usluga,

pristupačnosti, otvorenosti, odgovornosti i usmjerenosti na korisnike,

– učinkovitost pravosudnih sustava i bolji pristup pravosuđu na temelju načela neovisnosti pravosuđa i vladavine prava, uz pravedne, učinkovite i transparentne postupovne metode u civilnim i kaznenim pitanjima.

¹⁴ OECD, Razumijevanje socioekonomskih razlika u Europi, 26. siječnja 2017.

Amandman 48

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.4.

Tekst koji je predložila Komisija

2.2.4. Društva otporna na katastrofe

Uzroci katastrofa višestruki su i nalaze se u prirodi ili ih uzrokuje ljudski faktor, a neki od primjera su teroristički napadi, vremenske prilike povezane s klimom i drugi ekstremni vremenski uvjeti (među ostalim, kao posljedica podizanja razine mora), šumski požari, toplinski valovi, poplave, potresi, cunamiji i vulkanska aktivnost, nestašica vode, svemirske meteorološke pojave, industrijske i prometne katastrofe, nesreće povezane s KBRN-om te katastrofe koje proizlaze iz povezanih kaskadnih rizika. Cilj je spriječiti i smanjiti gubitak života, štetu za zdravlje i okoliš, gospodarsku i materijalnu štetu uslijed katastrofa, osigurati opskrbu hranom te poboljšati razumijevanje rizika od katastrofa, smanjiti ih i učiti na temelju proživljenih katastrofa.

transparentnosti, pristupačnosti, otvorenosti, odgovornosti i usmjerenosti na korisnike;

– učinkovitost pravosudnih sustava i bolji pristup pravosuđu na temelju načela neovisnosti pravosuđa i vladavine prava, uz pravedne, učinkovite, **pristupačne** i transparentne postupovne metode u civilnim i kaznenim pitanjima.

– ***utvrđivanje postojećih i novih rodni nejednakosti i potreba u pogledu globalnih transformacija te razvoj inovativnih metoda za rješavanje rodni stereotipa i rodni predrasuda.***

¹⁴ OECD, Razumijevanje socioekonomskih razlika u Europi, 26. siječnja 2017.

Izmjena

2.2.4. Društvene i humanističke znanosti

Istraživanja u području društvenih i

humanističkih znanosti integrirana su u svaki od prioriteta programa Obzor Europa čime osobito pridonose osnovi temeljenoj na dokazima za oblikovanje politika na međunarodnoj razini, na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Osim te integracije, posebna potpora pružate će se tijekom sljedećih kratkih crta, uz potporu oblikovanju politika.

U kratkim crtama

- *tehnologije i kapaciteti za osobe koje prve reagiraju u kriznim situacijama i u slučaju katastrofe,*
- *sposobnost društva da bolje upravlja rizikom i smanji rizik od katastrofa, među ostalim putem rješenja temeljenih na prirodi te boljom prevencijom, pripravnosti i odgovorom na postojeće i nove rizike,*
- *interoperabilnost opreme i postupaka radi lakše prekogranične operativne suradnje i integriranog tržišta EU-a,*

U kratkim crtama

- *analiza i razvoj socijalne, gospodarske i političke uključenosti te međukulturne dinamike u Europi i s međunarodnim partnerima,*
- *veće razumijevanje društvenih promjena u Europi i njihov utjecaj,*
- *suočavanje s velikim izazovima koji se odnose na europske modele za socijalnu koheziju, imigraciju, integraciju, demografske promjene, starenje, invaliditet, obrazovanje, siromaštvo i socijalnu isključenost,*
- *podupiranje istraživanja za razumijevanje identiteta i pripadnosti zajednicama, regijama i državama.*

Amandman 49

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.5.

2.2.5. Zaštita i sigurnost***Briše se.***

Potrebno je zaštititi građane od sigurnosnih prijetnji koje su posljedica kaznenih djela, uključujući terorističkih aktivnosti i hibridnih prijetnji, te odgovoriti na te prijetnje; potrebno je zaštititi ljude, javne prostore i kritičnu infrastrukturu od fizičkih napada (uključujući KBRN-E) i kibernetičkih napada; boriti se protiv terorizma i radikalizacije, što uključuje razumijevanje i sprečavanje terorističkih ideja i uvjerenja; potrebno je spriječiti teška kaznena djela i boriti se protiv njih, uključujući kiberkriminal i organizirani kriminal; potrebno je poduprijeti žrtve, ući u trag nezakonitim financijskim tokovima, podržati tijela kaznenog progona u korištenju podacima i osigurati zaštitu osobnih podataka u aktivnostima provedbe zakona te poduprijeti upravljanje zračnim, kopnenim i morskim granicama EU-a radi protoka ljudi i robe. Ključno je zadržati fleksibilnost kako bi se moglo brzo odgovoriti na potencijalne nove sigurnosne izazove.

U kratkim crtama

- inovativni pristupi i tehnologije za djelatnike u području sigurnosti (kao što su policijski djelatnici, službenici graničnog i obalnog nadzora, carinski službenici), djelatnike u području javnog zdravlja, operatere infrastrukture i osobe nadležne za upravljanje otvorenim prostorima,***
- ljudska i socijalna dimenzija kriminala i nasilne radikalizacije, u odnosu na osobe koje sudjeluju ili bi mogle sudjelovati u takvom ponašanju, kao i sve ugrožene ili potencijalno ugrožene osobe,***
- način razmišljanja građana, javnih tijela i industrije za sprečavanje pojave novih sigurnosnih rizika i smanjenje***

postojećih rizika, uključujući rizike proizašle iz novih tehnologija kao što je umjetna inteligencija,

- suzbijanje dezinformacija i lažnih vijesti s posljedicama za sigurnost,*
- interoperabilnost opreme i postupaka radi lakše prekogranične i međuagencijske operativne suradnje i razvoja integriranog tržišta EU-a.*
- jamčenje zaštite osobnih podataka u aktivnostima provedbe zakona, osobito u kontekstu brzog tehnološkog razvoja.*

Amandman 50

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 2. – podtočka 2.2. – podtočka 2.2.6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.2.6. Kibersigurnost

Briše se.

Zlonamjerne kiberaktivnosti ne ugrožavaju samo naša gospodarstva, nego i samo funkcioniranje naših demokracija, sloboda i vrijednosti. Kiberprijetnje često su kriminalne prirode, motivira ih dobit, ali mogu biti i političke i strateške prirode. Naša buduća sigurnost i blagostanje ovise o našoj sposobnosti da bolje zaštitimo EU od kiberprijetnji. Digitalna transformacija zahtijeva znatno unapređenje kibersigurnosti kako bi se osigurala zaštita ogromnog broja IoT uređaja za koje se predviđa da će biti priključeni na internet, uključujući uređaje za kontrolu elektroenergetskih mreža, vozila i prometnih mreža, bolnica, financija, javnih ustanova, tvornica i domova. Europa mora izgraditi otpornost na kibernapade i osmisliti učinkovite mjere za odvratanje od kibernapada.

U kratkim crtama

- tehnologije u digitalnom vrijednosnom lancu (od sigurnih sastavnih dijelova do kriptografije te softvera i mreža sa samostalnim*

otklanjanjem problema),

- tehnologije za uklanjanje trenutanih prijetnji kibersigurnosti, uz predviđanje budućih potreba i održavanje industrijske konkurentnosti,*
- europska mreža i europski centar stručnosti u području kibersigurnosti.*

Amandman 51
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. KLASITER „SIGURNO DRUŠTVO”

2a.1 Obrazloženje

U kontekstu jedinstvenih transformacija i rastućih globalnih međusobnih ovisnosti i prijetnji, kako bi se zajamčila sigurnost Europe, ključni su istraživanje i inovacija.

Unatoč činjenici da u Europi nema velikih vojnih agresija, postoji potreba da se reagira na izazove koji proizlaze iz novih sigurnosnih prijetnji. Teroristički napadi raznih vrsta, nasilna radikalizacija, kao i kibernapadi i hibridne prijetnje, velik su sigurnosni problem koji stvara izrazit pritisak na društva. EU se treba suočiti s tim izazovima i zajamčiti javnu sigurnost istodobno čuvajući pojedinačnu slobodu i temeljna prava.

Istraživanja u području sigurnosti dio su šireg sveobuhvatnog napora koji EU ulaže u svladavanje tog i drugih izazova. Ona pridonose razvoju kapaciteta tako što omogućuju da tehnologije, rješenja i aplikacije koje će biti dostupne u budućnosti popune manjak kapaciteta koji su utvrdili tvorci politika i krajnji korisnici, osobito javna nadležna tijela.

Takva istraživanja i inovacije predstavljaju odgovor na obvezu preuzetu u okviru Programa iz Rima da će se raditi na „zaštićenju i sigurnoj Europi”, čime se

doprinosi sigurnosnoj uniji. Iskorištavat će se sinergije s programom Pravosuđe i programom Prava i vrijednosti, kojima se podupiru aktivnosti povezane s pristupom pravosuđu, pravima žrtava, ravnopravnošću spolova, nediskriminacijom, zaštitom podataka i promicanjem europskoga građanstva.

U potpunosti će se iskoristiti dostupni instrumenti, uključujući svemirski program EU-a (Galileo, EGNOS, Copernicus, osviještenost o situaciji u svemiru i državne satelitske komunikacije).

Europa mora i dalje ulagati napore u pogledu istraživanja i inovacije radi poboljšanja kibersigurnosti, digitalne privatnosti, zaštite osobnih podataka i borbe protiv širenja lažnih i štetnih informacija kako bi očuvala prosperitet, demokratsku i gospodarsku stabilnost. Terorizam, nasilna radikalizacija, ideološki motivirano nasilje, trgovina kulturnim dobrima, kibernapadi, organizirani kriminal, izbjegavanje plaćanja poreza i kaznena djela protiv okoliša i katastrofe samo su neki od primjera područja koja treba obuhvatiti u ovom klasteru.

Da bi se ti rizici i prijetnje predvidjeli, spriječili ili da bi se njima upravljalo, nužno je ne samo posvetiti se istraživanju, nego i razviti i primijeniti inovativne tehnologije, rješenja, alate za predviđanje i znanje, poticati suradnju između pružatelja usluga i javnih korisnika, pronaći rješenja, spriječiti i suzbijati zlouporabu privatnosti i kršenje ljudskih prava te istodobno zajamčiti individualna prava i slobodu europskih građana.

Kako bi se povećala komplementarnost u istraživanju i inovacijama, istraživanjem javnih vlasti u području sigurnosti nastoje se postići višestruka i međunarodna razmjena i suradnja. Tijela za javnu sigurnost potiče se na sudjelovanje u istraživačkim i inovacijskim nastojanjima EU-a u svrhu poboljšanja njihovih

sposobnosti za suradnju i komunikaciju na svim prikladnim razinama, razmjenu podataka, ostvarivanje koristi od zajedničkih normi u tehnologijama, postupaka, opreme i ažurnih rezultata u znanostima povezanim s kriminalom, osposobljavanja i pružanja potpore prednostima stručnog znanja.

Nadalje, razvija se javna nabava za potporu prototipova i kako bi se tijelima javne vlasti olakšali ispitivanje i nabava inovativnih rješenja prije stavljanja na tržište.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 1 – iskorjenjivanje siromaštva; cilj održivog razvoja br. 4 – kvalitetno obrazovanje; cilj održivog razvoja br. 8 – dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 10 – smanjenje nejednakosti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 16 – mir, pravda i snažnije institucije.

2a.2 Područja djelovanja

2a.2.1 Organizirani kriminal; Terorizam, ekstremizam, radikalizacija i ideološki motivirano nasilje

Organizirani kriminal, terorizam, ekstremizam, nasilna radikalizacija i ideološki motivirano nasilje prouzročuju znatne rizike za građane, kao i za europsko društvo, gospodarstvo i demokratsku stabilnost. Počinitelji su pojedinci, ali i vrlo organizirane strukture kriminala koje djeluju i međunarodno. Istraživanja i inovacije, uključujući u humanističkim znanostima i tehnologijama, potrebna su za otkrivanje, sprečavanje i suzbijanje njihovih djelatnosti i uzroka.

U kratkim crtama

— ljudska i socijalna dimenzija kriminala i nasilne radikalizacije, u odnosu na

osobe koje sudjeluju ili bi mogle sudjelovati u takvom ponašanju, kao i sve ugrožene ili potencijalno ugrožene osobe,

— inovativni pristupi i tehnologije za krajnje korisnike u području sigurnosti, osobito tijela javne vlasti u području sigurnosti,

— tehnologije i norme rada za zaštitu infrastrukture, otvorenih i javnih prostora,

— predviđanje, otkrivanje, sprječavanje i zaštita od pokušaja i počinitelja teškog i organiziranog kriminala, od ideološki motivirane radikalizacije, nasilja i terorizma, uključujući potporu žrtvama,

2a.2.2 Upravljanje zaštitom granica

Unapređenje sigurnosti i zaštite unutar EU-a zahtijeva istraživanje i inovacije za jačanje mogućnosti za zaštitu granica i upravljanje granicama. To obuhvaća izviđanje i nadzor područja (zrak, zemlja, more), stabilnu suradnju i razmjenu podataka sa stranim nadležnim tijelima, uključujući sposobnosti za interoperabilnost s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim centrima za zapovijedanje, kontrolu i komunikacije, kao i provedbu rješenja za zaštitu granica, odgovor na incidente, otkrivanje rizika i sprečavanje zločina. Također valja obuhvatiti istraživanje o prognostičkom radu policije i aplikacijama za rano upozoravanje koje se temelje na algoritmima, tehnologijama za automatski nadzor koje koriste različite vrste senzora, istodobno uzimajući u obzir temeljna prava. Pri ocjenjivanju njihova učinka i potencijala za pojačano ulaganje napora u području sigurnosti i rješenja, tehnologija i opreme trebali bi pridonijeti integritetu osoba koje se približavaju vanjskim granicama, osobito kopnenim i morskim putem.

Istraživanjem bi se trebalo poduprijeti poboljšanje integriranog upravljanja europskim granicama, uključujući povećanu suradnju sa zemljama

kandidatkinjama, potencijalnim kandidatkinjama i zemljama u okviru politike susjedstva EU-a. Istraživanje će dodatno pomoći u ulaganju napora EU-a za upravljanje migracijama.

U kratkim crtama

— otkrivanje krivotvorenih dokumenata i dokumenata kojima se manipuliralo na neki drugi način,

— otkrivanje nezakonitog prijevoza/nezakonitog trgovanja ljudima i robom,

— poboljšanje sposobnosti odgovora na granične incidente,

— modernizacija opreme za istraživanje i nadzor područja oko granice,

— poboljšanje izravne suradnje tijela za sigurnost obiju strana u pojedinim pograničnim područjima za prekogranične mjere kako bi se osigurao kontinuirani progon počinitelja i osumnjičenih.

2a.2.3 Kibernetička sigurnost, privatnost, zaštita podataka

Zlonamjerne i neprijateljske kiberaktivnosti predstavljaju prijetnju našim društvima i građanima, stabilnom i sigurnom funkcioniranju tijela i institucija javne vlasti, gospodarstvima i samom radu europskih demokratskih institucija, našim slobodama i vrijednostima. Već je došlo do incidenata u kojima su sudjelovale javne institucije, a broj takvih incidenata vjerojatno će se povećati tijekom daljnje integracije digitalnih i kibernetičkih aplikacija u administrativnim i gospodarskim postupcima, kao i u privatnoj i pojedinačnoj upotrebi.

Sa sve većom digitalizacijom gospodarstva i društva raste i kiberkriminal, a povezani rizici postaju sve raznovrsniji. Europa treba nastaviti ulagati napore u poboljšanje kibersigurnosti, digitalne privatnosti, zaštite osobnih podataka i suzbijanje širenja lažnih i štetnih

*informacija kako bi zajamčila
demokratsku i gospodarsku stabilnost.*

*Buduća sigurnost i blagostanje ovise o
poboljšanju sposobnosti za zaštitu EU-a
od takvih prijetnji, za sprečavanje,
otkrivanje i suzbijanje zlonamjernih
kibernetičkih aktivnosti, što često
zahtijeva blisku i brzu prekograničnu
suradnju. Digitalna transformacija
posebice zahtijeva znatno unapređenje
kibersigurnosti kako bi se osigurala
zaštita ogromnog broja IoT uređaja za
koje se predviđa da će biti priključeni na
internet, a Europa treba ulagati sve
napore u poticanje otpornosti na
kibernapade i promicanje učinkovitog
odvraćanja.*

U kratkim crtama

*— suzbijanje dezinformacija i lažnih
vijesti s posljedicama za sigurnost,
uključujući zaštitu sustava za izbornu
registraciju i evaluaciju/prebrojavanje i
komunikaciju (izborna sigurnost); razvoj
sposobnosti za otkrivanje izvora
manipulacije, uz očuvanje slobode govora
i pristupa informacijama.*

*— proširenje tehnologija za otkrivanje,
sprječavanje, obranu i suzbijanje,*

*— jačanje sposobnosti dešifriranja
kibernapada za tijela javne vlasti,*

*— tehnologije za otkrivanje i nadzor
nezakonitog elektroničkog načina
plaćanja i financijskih tokova,*

*— povećanje znanstvenih i tehnoloških
sposobnosti odgovornih tijela, posebice
Europskog policijskog ureda, Europskog
centra za kibernetički kriminal i Agencije
Europske unije za mrežnu i informacijsku
sigurnost,*

*— jamčenje zaštite osobnih podataka u
aktivnostima provedbe zakona, osobito u
kontekstu brzog tehnološkog razvoja,*

*— tehnologije u digitalnom vrijednosnom
lancu (od sigurnih sastavnih dijelova do
kriptografije, decentraliziranog vođenja
evidencije transakcija te softvera i mreža*

sa samostalnim otklanjanjem problema čija je sigurnost bihevioralno zasnovana i otporna);

— tehnologije, metode i najbolje prakse za uklanjanje, sprečavanje, ublažavanje prijetnji kibersigurnosti i oporavak od njih, uz predviđanje budućih potreba i održavanje industrijske konkurentnosti s visokom razinom dostupnosti, uključujući poboljšanje znanja i svijesti u pogledu rizika kibersigurnosti i posljedica,

— poboljšanje zaštite osobnih podataka promicanjem rješenja jednostavnih za upotrebu za uređaje kojima se koriste građani i potrošači,

— razvoj sigurnog softvera i hardvera te objekata za ispitivanje u svrhu sigurnosnog testiranja softvera i hardvera.

2a.2.4. Zaštita kritičnih infrastruktura i poboljšanje odgovora na katastrofe

Nove tehnologije, procesi, metode i namjenske mogućnosti pomoći će u zaštiti ključne infrastrukture, uključujući e-infrastrukturu, sustava i usluga koji su neophodni za pravilno funkcioniranje društva i gospodarstva, uključujući komunikacije, promet, financije, zdravlje, hranu, vodu, energetiku, logističke i opskrbe lance i zaštitu okoliša.

Katastrofe nastaju iz nekoliko izvora, koji mogu biti prirodni, prouzročeni ljudskim faktorom ili proizlaze iz kaskadnih rizika. Potrebno je uložiti napore kako bi se ograničili učinci na živote i egzistenciju. Cilj je spriječiti i smanjiti štetu za zdravlje i okoliš, gospodarsku i materijalnu štetu, osigurati opskrbu hranom i lijekovima, sigurnost i temeljna komunikacijska sredstva.

U kratkim crtama

— tehnologije i kapaciteti za osobe koje prve reagiraju u kriznim situacijama i u slučaju katastrofe, uključujući odgovor na katastrofe za žrtve i sustave ranog upozoravanja,

— sposobnost društva da bolje upravlja rizikom i smanji rizik od katastrofa, među ostalim putem rješenja temeljenih na prirodi i znanju i iskustvu zajednice te boljom prevencijom, pripravnošću i odgovorom na postojeće i nove rizike, poboljšanjem otpornosti tih različitih infrastrukture, uključujući kroz institucionalne, političke i upravljačke strukture otporne na katastrofe,

— poboljšanje sposobnosti kretanja za opremu, vozila, opskrbu i snage za traganje i spašavanje,

— tehnologije, oprema i postupci za sprečavanje izbijanja ili kontrole pandemija,

— poboljšanje višeslojnih sustava javnih upozorenja, posebice s obzirom na ranjive osobe,

— poboljšanje dostupnosti specijaliziranih zrakoplova i kopnenih vozila za borbu protiv velikih i šumskih požara te poboljšanje njihova brzog raspoređivanja.

2a.2.5 Piratstvo i krivotvorenje proizvoda

Suzbijanje piratstva i krivotvorenja proizvoda i dalje je ozbiljan problem za europsko gospodarstvo, kulturni i kreativni sektor i građane. Te nezakonite aktivnosti prouzročuju ozbiljne gubitke u smislu poreza, prihoda i osobnog dohotka i ugrožavaju zaposlenost u Europi.

Manjkavi proizvodi podrazumijevaju rizike za uzrokovanje štete za osobe i imovinu. Potrebno je suočiti se s takvim učincima i pronaći rješenja za suzbijanje piratstva i krivotvorenja proizvoda, kao i za osposobljavanje odgovarajućih javnih tijela za sprečavanje, otkrivanje, istraživanje i suzbijanje tih zločina i povezanih nezakonitih aktivnosti u suradnji.

Potrebno je uključiti napore za promicanje zaštite intelektualnog vlasništva.

U kratkim crtama

— *promicanje tehnika za utvrđivanje proizvoda,*

— *jačanje zaštite originalnih dijelova i robe,*

— *tehnologije za nadzor prevezenih proizvoda (u stvarnom vremenu) i razmjene podataka između proizvođača, prijevoznika, carinskih vlasti i primatelja.*

2a.2.6 Potpora vanjsko-sigurnosnoj politici Unije putem sprečavanja sukoba i uspostavom mira

Zahtijevaju se istraživanja, nove tehnologije, mogućnosti i rješenja radi potpore vanjsko-sigurnosnoj politici Unije u civilnim zadacima u rasponu od civilne zaštite do humanitarne pomoći, upravljanje granicama ili mirovne operacije te stabilizaciju nakon krize, uključujući sprečavanje sukoba, uspostavu mira i mirenje.

U kratkim crtama

— *istraživanje o rješavanju sukoba i ponovnoj uspostavi mira i pravde, o ranom utvrđivanju čimbenika koji dovode do sukoba te učinaka procesa restorativne pravde,*

— *promicanje interoperabilnosti između civilnih i vojnih sposobnosti u civilnim zadacima u rasponu od civilne zaštite do humanitarne pomoći, upravljanja granicama ili mirovnim operacijama,*

— *tehnološki razvoj u području upotrebe tehnologija dvostruke namjene radi poboljšanja interoperabilnosti između civilne zaštite i vojnih snaga i među snagama civilne zaštite diljem svijeta, kao i pouzdanost, organizacijski, pravni i etički aspekti, trgovinska pitanja, zaštita tajnosti i cjelovitost informacija te sljedivost svih transakcija i obrada,*

— *razvoj sposobnosti zapovijedanja i kontrole za civilne misije.*

2a.2.7 Promicanje koordinacije, suradnje

i sinergija

Kako bi se zajamčila sposobnost raspoređivanja, upravljanja, kontrole i zapovijedanja među nadležnim tijelima, potrebni su postupci, suvremena tehnologija i standardi. Cilj treba biti opremanje tijela javne vlasti i ostalih snaga koje će se rasporediti zamjenjivom opremom, integriranje standardnih postupaka rada, odgovora, prijavljivanja i razmjene podataka na razini EU-a.

Potrebno je dodijeliti prikladan proračun za agencije kako bi se dodatno promicala njihova sposobnost sudjelovanja u istraživanjima i inovacijama EU-a i iz njih, kao i u svrhu upravljanja relevantnim projektima, razmjene zahtjeva, rezultata i ambicija te suradnje i koordinacije ulaganja napora s drugim agencijama i određenim nadležnim tijelima izvan EU-a, kao što su Skupina za borbu protiv terorizma i Interpol. U pogledu istraživanja i inovacija u području sigurnosti to su osobito Europska policijska akademija, Europska agencija za sigurnost zračnog prometa, Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti, Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama, Europska agencija za pomorsku sigurnost, Agencija Europske unije za mrežnu i informacijsku sigurnost, Europska agencija za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde, Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo, Europski policijski ured, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Satelitski centar Europske unije.

Kako bi se pojačale sinergije s nadležnim tijelima povezanim s istraživanjem u području sigurnosti u civilne svrhe, potrebno je uspostaviti mehanizme za istraživanja u području obrane, mehanizme razmjene i savjetovanja, koje financira EU.

Norme imaju važnu ulogu jer se njima jamče zajednički razvoj, proizvodnja i

provedba, kao i mogućnosti razmjene, interoperabilnosti i kompatibilnosti usluga, postupaka, tehnologija i opreme.

U kratkim crtama

— tehnologije i oprema s temeljnim zahtjevima u pogledu rada koje će podjednako primjenjivati nadležna tijela svih država članica koja djeluju u istom području (policija, spašavanje, upravljanje katastrofama, komunikacije itd.);

— interoperabilnost opreme i postupaka radi lakše prekogranične i međuagencijske operativne sposobnosti.

Amandman 52
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. KLASER „DIGITALIZACIJA I INDUSTRIJA”

Izmjena

3. KLASER „DIGITALIZACIJA, INDUSTRIJA I SVEMIR”

Amandman 53
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.1.

Tekst koji je predložila Komisija

3.1. Obrazloženje

Kako bi zajamčio industrijsku konkurentnost i sposobnost rješavanja budućih globalnih izazova, EU mora ojačati i održavati svoje tehnološke i industrijske kapacitete u ključnim područjima kojima se podupire pretvorba našega gospodarstva i društva.

Industrija EU-a osigurava jedno od pet radnih mjesta, generira 80 % izvoza EU-a i na nju se odnose dvije trećine ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj. Novi val inovacija, koji uključuje spajanje fizičkih i digitalnih tehnologija, stvorit će izvrsne prilike za industriju EU-a i

Izmjena

3.1. Obrazloženje

Kako bi zajamčio industrijsku konkurentnost i sposobnost rješavanja budućih globalnih izazova, EU mora ojačati i održavati svoje tehnološke i industrijske kapacitete u ključnim područjima kojima se podupire pretvorba našega gospodarstva i društva.

Industrija EU-a osigurava jedno od pet radnih mjesta, generira 80 % izvoza EU-a i na nju se odnose dvije trećine ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj. Novi val inovacija, koji uključuje spajanje fizičkih i digitalnih tehnologija, stvorit će izvrsne prilike za industriju EU-a i

poboljšati kvalitetu života građana EU-a.

Digitalizacija je vrlo važan pokretač. Budući da se širi velikom brzinom u svim sektorima, ulaganja u prioritetna područja u rasponu od umjetne inteligencije do sljedeće generacije interneta, računalstva visokih performansi, fotonike *i* nanoelektronike, postala su neophodna za snagu našega gospodarstva *i održivost našeg društva*. Ulaganje, proizvodnja i upotreba IKT-a snažan su poticaj za gospodarski rast EU-a, a samo od 2001. do 2011. povećali su se za 30 %.

Ključne tehnologije razvoja¹⁵ temelj su spajanja digitalne i fizičke dimenzije i okosnica tog novoga globalnog vala inovacija. Ulaganjem u razvoj, demonstracije *i* uvođenje ključnih tehnologija razvoja i osiguravanjem sigurne, održive, konkurentne i pristupačne *opskrbe* sirovinama i naprednim materijalima osigurat će se strateška autonomija EU-a, a industriji EU-a pomoći da znatno smanji svoj ugljični i ekološki otisak.

Prema potrebi moguće je orijentirati se i na posebne tehnologije budućnosti i nove tehnologije.

Svemir je od strateške važnosti; oko 10 % BDP-a EU-a ovisi o korištenju svemirskim uslugama. EU ima svemirski sektor svjetske klase, sa snažnom industrijom proizvodnje satelita i dinamičnim uslugama u slizanom sektoru. Važni instrumenti za komunikaciju, navigaciju i nadzor nalaze se u svemiru pa on otvara brojne poslovne prilike, posebice u kombinaciji s digitalnim tehnologijama i drugim izvorima podataka. EU mora što bolje iskoristiti te mogućnosti iskorištavanjem punog potencijala svojih svemirskih programa Copernicus, EGNOS i Galileo te zaštitom svemirske i zemaljske infrastrukture od prijetnji *iz svemira*.

poboljšati kvalitetu života građana EU-a.

Digitalizacija je vrlo važan pokretač. Budući da se širi velikom brzinom u svim sektorima, ulaganja u prioritetna područja u rasponu od umjetne inteligencije do sljedeće generacije interneta, računalstva visokih performansi, fotonike, ***kvantne tehnologije***, nanoelektronike, ***pametnih podataka itd.***, postala su neophodna za snagu našega gospodarstva. Ulaganje, proizvodnja i upotreba IKT-a snažan su poticaj za gospodarski rast EU-a, a samo od 2001. do 2011. povećali su se za 30 %.

Ključne tehnologije razvoja¹⁵ temelj su spajanja digitalne i fizičke dimenzije i okosnica tog novoga globalnog vala inovacija. Ulaganjem u razvoj, demonstracije, uvođenje *i standardizaciju* ključnih tehnologija razvoja i osiguravanjem sigurne, održive, konkurentne i pristupačne ***nabave, uporabe i upravljanja*** sirovinama i naprednim materijalima osigurat će se strateška autonomija EU-a, a industriji EU-a pomoći da znatno smanji svoj ugljični i ekološki otisak, ***pa tako i troškove za društvo u smislu vanjskih učinaka***.

Potrebno je orijentirati se i na posebne tehnologije budućnosti i nove tehnologije ***kao temelj nastanka novih revolucionarnih inovacija***.

Svemir je od strateške važnosti; oko 10 % BDP-a EU-a ovisi o korištenju svemirskim uslugama. EU ima svemirski sektor svjetske klase, sa snažnom industrijom proizvodnje satelita i dinamičnim uslugama u slizanom sektoru. Važni instrumenti za komunikaciju, navigaciju i nadzor nalaze se u svemiru pa on otvara brojne ***istraživačke, inovacijske i*** poslovne prilike, posebice u kombinaciji s digitalnim tehnologijama i drugim izvorima podataka. EU mora što bolje iskoristiti te mogućnosti iskorištavanjem punog potencijala svojih svemirskih programa Copernicus, EGNOS i Galileo, ***kao i poticanjem, između ostalog, razvoja silaznog sektora i primjena za krajnje korisnike***, te zaštitom

EU ima jedinstvenu priliku da postane globalni predvodnik i poveća svoj udio na svjetskim tržištima pokazujući način na koji se digitalna transformacija, vodeći položaj u području ključnih tehnologija razvoja i svemirskih tehnologija, prelazak na kružno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika *i* konkurentnost ***moгу međusobno dopunjavati zahvaljujući znanstvenoj i tehnološkoj izvrsnosti.***

Kako bi digitalno, kružno, niskougljično gospodarstvo s niskim emisijama postalo stvarnost, potrebno je djelovati na razini EU-a zbog složenosti vrijednosnih lanaca, sustavnosti i multidisciplinarnosti tehnologija i visokih troškova njihova razvoja te međusektorske prirode problema koje je potrebno riješiti. EU mora osigurati da svi industrijski akteri, kao i društvo u cjelini, mogu imati koristi od naprednih i čistih tehnologija i digitalizacije. Razvoj tehnologija sam po sebi neće biti dovoljan. ***Infrastruktura*** usmjerena na industriju, što obuhvaća i pokusne linije, pomoći će poduzećima EU-a, a posebno malim i srednjim poduzećima da uvedu takve tehnologije i povećaju svoju uspješnost u području inovacija.

Snažan angažman industrije nužan je za utvrđivanje prioriteta i razvoj agenda u području istraživanja i inovacija, povećavanje učinka javnog financiranja i osiguravanje prihvaćenosti rezultata. Razumijevanje i prihvaćanje u društvu ključni su za uspjeh, baš kao i nova agenda za vještine povezane s industrijom te standardizacija.

svemirske i zemaljske infrastrukture od prijatni.

EU ima jedinstvenu priliku da postane globalni predvodnik i poveća svoj udio na svjetskim tržištima pokazujući način na koji se digitalna transformacija, vodeći položaj u području ***dostupnih scenarija*** ključnih tehnologija razvoja i svemirskih tehnologija ***za prelazak na gospodarstvo s nultom stopom neto emisija stakleničkih plinova, uključujući tehnologije i strategije za dekarbonizaciju*** s niskom razinom emisija ugljika, ***biogospodarstvo i kružno gospodarstvo, jamčeći konkurentnost i društveno razumijevanje tih tehnologija i razvoja.***

Kako bi digitalno, kružno, niskougljično gospodarstvo s niskim emisijama postalo stvarnost, potrebno je djelovati na razini EU-a zbog složenosti vrijednosnih lanaca, sustavnosti i multidisciplinarnosti tehnologija i visokih troškova njihova razvoja te međusektorske prirode problema koje je potrebno riješiti. EU mora osigurati da svi industrijski akteri, kao i društvo u cjelini, mogu imati koristi od naprednih i čistih tehnologija i digitalizacije. Razvoj tehnologija sam po sebi neće biti dovoljan. ***Novi održivi modeli poslovanja, infrastruktura*** usmjerena na industriju, što obuhvaća i pokusne linije, pomoći će poduzećima EU-a, a posebno malim i srednjim poduzećima da uvedu takve tehnologije i povećaju svoju uspješnost u području inovacija. ***U tom kontekstu, kulturni i kreativni sektor također imaju važnu ulogu kao pokretači digitalne transformacije i inovacije temeljene na IKT-u u Europi.***

Stoga je snažan angažman industrije nužan za utvrđivanje prioriteta i razvoj agenda u području istraživanja i inovacija, povećavanje učinka ***dodatnog i privatnog*** javnog i ***privatnog*** financiranja i osiguravanje prihvaćenosti rezultata. Razumijevanje i prihvaćanje u društvu ključni su za uspjeh, baš kao i nova agenda za vještine povezane s industrijom te standardizacija.

Povezivanjem aktivnosti u području digitalnih tehnologija, ključnih tehnologija razvoja i svemirskih tehnologija, kao i održivom opskrbom sirovinama, omogućit će se sustavniji pristup te brža i dubinska digitalna i industrijska transformacija.

Tako će se zajamčiti integracija istraživanja i inovacija u tim područjima u politike EU-a za industriju, digitalizaciju, okoliš, energiju i klimu, kružno gospodarstvo, sirovine, napredne materijale i svemir te njihov doprinos provedbi tih politika.

Osigurat će se komplementarnost s aktivnostima programa Digitalna Europa kako bi se ta dva programa razgraničila i izbjegla njihova preklapanja.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 8 – dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

¹⁵ Ključne tehnologije razvoja budućnosti uključuju napredne materijale i nanotehnologiju, fotoniku, mikroelektroniku i nanoelektroniku, tehnologije u području bioznanosti, naprednu proizvodnju i preradu, umjetnu inteligenciju te digitalnu sigurnost i povezivost.

Amandman 54

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1.

Tekst koji je predložila Komisija

3.2.1. –Proizvodne tehnologije

Proizvodnja je ključni pokretač zapošljavanja i blagostanja u EU-u, čini više od tri četvrtine ukupnog izvoza EU-a,

Povezivanjem aktivnosti u području digitalnih tehnologija, ključnih tehnologija razvoja i svemirskih tehnologija, kao i održivom opskrbom sirovinama, omogućit će se sustavniji pristup te brža i dubinska digitalna i industrijska transformacija.

Time će se zajamčiti integracija istraživanja i inovacija u tim područjima u politike EU-a za industriju, digitalizaciju, okoliš, energiju i klimu, **mobilnost**, kružno gospodarstvo, sirovine, napredne materijale i svemir te njihov doprinos provedbi tih politika.

Osigurat će se komplementarnost s aktivnostima programa Digitalna Europa kako bi se ta dva programa razgraničila i izbjegla njihova preklapanja.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 8 – dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

¹⁵ Ključne tehnologije razvoja budućnosti uključuju napredne materijale i nanotehnologiju, fotoniku, mikroelektroniku i nanoelektroniku, tehnologije u području bioznanosti, naprednu proizvodnju i preradu, umjetnu inteligenciju te digitalnu sigurnost i povezivost.

Izmjena

3.2.1. –Proizvodne tehnologije

Proizvodnja je ključni pokretač zapošljavanja i blagostanja u EU-u, čini više od tri četvrtine ukupnog izvoza EU-a,

a osigurava više od 100 milijuna izravnih i neizravnih radnih mjesta. Ključni je izazov proizvodnje u EU-u zadržati konkurentnost na globalnoj razini uz pametnije *i* prilagođenije proizvode visoke dodane vrijednosti *koji se proizvode uz puno niže troškove energije*. Kreativni i kulturni elementi bit će ključni za *stvaranje dodane vrijednosti*.

U kratkim crtama

- revolucionarne proizvodne tehnologije kao što su aditivna proizvodnja, industrijska robotika i proizvodni sustavi integrirani s čovjekom, koje se promiču i putem infrastrukturne mreže EU-a za industriju,
- revolucionarne inovacije koje primjenjuju različite tehnologije razvoja (npr. konvergentne tehnologije, umjetna inteligencija, analitika podataka, industrijska robotika, bioproizvodnja, tehnologije naprednih baterija) duž vrijednosnog lanca,
- vještine i radni prostor u potpunosti prilagođeni novim tehnologijama, u skladu s europskim socijalnim vrijednostima,
- fleksibilni, visokoprecizni kognitivni pogoni s nultom stopom pogrešaka i otpada te pametni proizvodni sustavi koji zadovoljavaju potrebe potrošača,
- revolucionarne inovacije u tehnikama za istraživanje gradilišta i za potpunu automatizaciju montaže na terenu i montažnih dijelova.

Amandman 55

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 1.

a osigurava više od 100 milijuna izravnih i neizravnih radnih mjesta. Ključni je izazov proizvodnje u EU-u zadržati konkurentnost na globalnoj razini uz pametnije, prilagođenije *i više energetske i resursno učinkovite* proizvode visoke dodane vrijednosti *i sa smanjenim ugljičnim otiskom, uključujući manje otpada i onečišćenja*. Kreativni i kulturni elementi *te perspektive društvenih i humanističkih znanosti o odnosu tehnologije i ljudi* bit će *također* ključni za *postizanje tih ciljeva*.

U kratkim crtama

- revolucionarne proizvodne tehnologije kao što su aditivna proizvodnja, *modeliranje, simulacija*, industrijska *automatizacija i* robotika i proizvodni sustavi integrirani s čovjekom, koje se promiču i putem infrastrukturne mreže EU-a za industriju,
- revolucionarne inovacije koje primjenjuju različite tehnologije razvoja (npr. konvergentne tehnologije, umjetna inteligencija, analitika podataka, industrijska robotika, *održiva* bioproizvodnja, tehnologije naprednih baterija) duž vrijednosnog lanca,
- vještine i radni prostor u potpunosti prilagođeni novim tehnologijama, *uključujući ergonomičnost, te* u skladu s europskim socijalnim vrijednostima *i potrebama*,
- fleksibilni, visokoprecizni kognitivni pogoni s nultom stopom pogrešaka i otpada te pametni *i energetske učinkoviti* proizvodni sustavi koji zadovoljavaju potrebe potrošača,
- revolucionarne inovacije u tehnikama za istraživanje gradilišta i za potpunu automatizaciju montaže na terenu i montažnih dijelova.

Tekst koji je predložila Komisija

Održavanje i autonoman razvoj snažnih konstrukcijskih i proizvodnih kapaciteta u ključnim digitalnim tehnologijama kao što su mikroelektronika i nanoelektronika, fotonika, softveri i sustavi i njihova integracija te napredni materijali za te primjene bit će od ključne važnosti za konkurentnost EU-a.

Izmjena

Održavanje i autonoman razvoj snažnih konstrukcijskih i proizvodnih kapaciteta u ključnim digitalnim tehnologijama kao što su mikroelektronika i nanoelektronika, fotonika, softveri i sustavi i njihova integracija ***i standardizacija*** te napredni materijali za te primjene bit će od ključne važnosti za konkurentnost EU-a. ***Ključne omogućavajuće digitalne tehnologije ključne su za ispunjavanje jaza između najsuvremenijih istraživanja i inovacija na tržištu.***

Amandman 56

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– oblikovanje i obrada u nanoelektronici kao odgovor na posebne zahtjeve povezane s digitalnom transformacijom i globalnim izazovima u pogledu funkcionalnosti, energetske potrošnje i integracije,

– senzorske tehnologije i njihova integracija s računalnim jedinicama koja omogućuje internet stvari, uključujući inovativna rješenja za fleksibilne i prilagodljive materijale za interakciju predmeta s ljudima,

– tehnologije kao nadopuna ili alternativa nanoelektronici, kao što su neuromorfno računalstvo za primjene temeljene na umjetnoj inteligenciji ili integrirano kvantno računalstvo,

– računalne arhitekture i procesori male snage za širok raspon primjena, uključujući računalstvo na rubu mreže, digitalizaciju industrije, velike količine podataka, računalstvo u oblaku, pametnu energiju te povezana i automatizirana

Izmjena

– oblikovanje i obrada u nanoelektronici kao odgovor na posebne zahtjeve povezane s digitalnom transformacijom i globalnim izazovima u pogledu ***uspješnosti***, funkcionalnosti, ***energetske razmjene i*** potrošnje ***i učinkovitosti*** i integracije,

– senzorske tehnologije i njihova integracija s računalnim jedinicama koja omogućuje internet stvari, uključujući inovativna rješenja za fleksibilne i prilagodljive materijale za ***sigurnu i zaštićenu*** interakciju predmeta s ljudima ***i okolišem***,

– tehnologije kao nadopuna ili alternativa nanoelektronici, kao što su neuromorfno računalstvo za primjene temeljene na umjetnoj inteligenciji ili integrirano kvantno računalstvo,

– računalne arhitekture i procesori male snage za širok raspon primjena, uključujući računalstvo na rubu mreže, digitalizaciju industrije, ***automatizaciju i robotiku***, velike količine podataka, računalstvo u oblaku, pametnu energiju te

vozila,

- računalni hardver čija je konstrukcija snažno jamstvo pouzdane izvedbe, uz ugrađene mjere zaštite privatnosti i sigurnosti za ulazne/izlazne podatke i upute za obradu,
- fotoničke tehnologije koje omogućuju primjene s revolucionarnim iskoracima u funkcionalnosti i izvedbi,
- tehnologije sistemskog inženjeringa za potporu potpuno autonomnim sustavima za pouzdane aplikacije u interakciji s fizičkim svijetom, uključujući u industrijskom području i područjima važnima za sigurnost,
- softverske tehnologije za povećanje kvalitete, sigurnosti i pouzdanosti **softvera** s poboljšanim radnim vijekom, povećanje produktivnosti razvoja te ugradnja umjetne inteligencije i otpornosti u softver,
- tehnologije u nastajanju za širenje digitalnih tehnologija i premošćivanje jaza od provjere koncepta u istraživanju do industrijske izvedivosti za relevantna tržišta.

povezana i automatizirana vozila,

- računalni hardver čija je konstrukcija snažno jamstvo pouzdane izvedbe, uz ugrađene mjere zaštite privatnosti i sigurnosti za ulazne/izlazne podatke i upute za obradu,
- fotoničke tehnologije koje omogućuju primjene s revolucionarnim iskoracima u funkcionalnosti, **integraciji** i izvedbi,
- tehnologije sistemskog inženjeringa za potporu potpuno autonomnim sustavima za pouzdane aplikacije u interakciji s fizičkim svijetom, uključujući u industrijskom području i područjima važnima za sigurnost,
- softverske **i hardverske** tehnologije za povećanje kvalitete, sigurnosti i pouzdanosti s poboljšanim radnim vijekom, povećanje produktivnosti **i interoperabilnosti** razvoja te ugradnja umjetne inteligencije i otpornosti u softver,
- tehnologije u nastajanju za širenje digitalnih tehnologija i premošćivanje jaza od provjere koncepta u istraživanju do industrijske izvedivosti za relevantna tržišta;
- **digitalne tehnologije za kulturne i kreativne industrije, uključujući audiovizualni sadržaj, arhive i knjižnice i izdavaštvo, za razvoj novih alata za stvaranje pristupa, korištenje i čuvanje digitalnog sadržaja.**
- **razvoj novih poslovnih modela eko-inovacija i alternativnih proizvodnih pristupa koji su resursno i energetski učinkoviti.**

Amandman 57

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

EU je svjetski predvodnik u području

EU je svjetski predvodnik u području

naprednih materijala i povezanih procesa, koji čine 20 % njegove industrijske osnove i temelj gotovo svih vrijednosnih lanaca putem pretvaranja sirovina. Kako bi ostao konkurentan i udovoljio potrebama građana za održivim, sigurnim i naprednim materijalima, EU mora poboljšati mogućnost recikliranja materijala, smanjiti ugljični i ekološki otisak te poticati međusektorske industrijske inovacije podupiranjem novih primjena u svim industrijskim sektorima.

naprednih materijala i povezanih procesa, koji čine 20 % njegove industrijske osnove i temelj gotovo svih vrijednosnih lanaca putem pretvaranja sirovina. Kako bi ostao konkurentan i udovoljio potrebama građana za održivim, sigurnim i naprednim materijalima, **uključujući alternative prikladne za okoliš**, EU mora poboljšati **trajnost, mogućnost ponovne uporabe i mogućnost recikliranja materijala**, smanjiti ugljični i ekološki otisak te poticati međusektorske industrijske inovacije podupiranjem novih primjena **i standardizacije** u svim industrijskim sektorima.

Amandman 58

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.3. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U kratkim crtama

- materijali (uključujući plastiku, biomaterijale, nanomaterijale, dvodimenzionalne materijale, pametne materijale i multifunkcionalne materijale) s novim svojstvima i funkcijama koji ispunjavaju regulatorne zahtjeve (a istovremeno se ne stvaraju povećani pritisci na okoliš tijekom njihove proizvodnje i upotrebe i na kraju životnog vijeka),
- integrirani procesi i proizvodnja materijala koji su usmjereni na korisnike i primjenjuju etički pristup, uključujući prednormativne aktivnosti i procjenu životnog ciklusa, nabavu sirovina i upravljanje sirovinama, trajnost, mogućnost ponovne uporabe i recikliranja, sigurnost te procjenu rizika i upravljanje rizicima,
- postupci za razvoj materijala, kao što su karakterizacija (npr. za potrebe osiguranja kvalitete), modeliranje, pokusno izvođenje i usavršavanje,
- **EU-ov inovacijski ekosustav**

U kratkim crtama

- materijali (uključujući plastiku, **bioplastiku**, biomaterijale, nanomaterijale, dvodimenzionalne materijale, pametne materijale i multifunkcionalne materijale) s novim svojstvima i funkcijama koji ispunjavaju regulatorne zahtjeve (a istovremeno se ne stvaraju povećani pritisci na okoliš **i negativni vanjski učinci** tijekom njihove proizvodnje i upotrebe i na kraju životnog vijeka),
- integrirani procesi i proizvodnja materijala koji su usmjereni na korisnike i primjenjuju etički pristup, uključujući prednormativne aktivnosti i procjenu životnog ciklusa, **održivu** nabavu sirovina i upravljanje sirovinama, trajnost, mogućnost ponovne uporabe i recikliranja, sigurnost te procjenu rizika i upravljanje rizicima,
- postupci za razvoj materijala, kao što su karakterizacija (npr. za potrebe osiguranja kvalitete), modeliranje, pokusno izvođenje i usavršavanje,
- **EU-ova inovacijska mreža**

tehnoloških infrastruktura¹⁶, utvrđenih i poredanih po važnosti u dogovoru s državama članicama, koje pružaju usluge u cilju pospješivanja tehnološke transformacije i njihove prihvaćenosti kod industrije EU-a, posebno malih i srednjih poduzeća, obuhvaćat će sve ključne tehnologije potrebne za omogućivanje inovacija u području materijala,

- analiza budućih i novih trendova u području naprednih materijala i drugih ključnih tehnologija razvoja,
- rješenja koja se temelje na dizajnu, arhitekturi i općoj kreativnosti i snažno su usmjerena na korisnika, a cilj im je dodati vrijednost industrijskim sektorima i kreativnim industrijama.

¹⁶ Riječ je o javnim ili privatnim objektima koji pružaju resurse i usluge prvenstveno europskoj industriji za potrebe ispitivanja i vrednovanja ključnih tehnologija razvoja i proizvoda. Takva infrastruktura može se nalaziti na jednoj lokaciji ili biti virtualna ili decentralizirana, a mora biti registrirana u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj Programu.

Amandman 59 **Prijedlog odluke**

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Učiniti svaki predmet i uređaj inteligentnim jedan je od vodećih trendova. Istraživači i inovatori koji razvijaju umjetnu inteligenciju (UI) i njezine primjene u robotici i drugim područjima bit će ključni pokretači budućega gospodarskog rasta i rasta produktivnosti. Tu će ključnu tehnologiju razvoja upotrebljavati i dalje razvijati mnogi sektori u drugim dijelovima Okvirnog programa, uključujući zdravstvo, proizvodnju, građevinarstvo i

istraživanja i tehnoloških infrastruktura¹⁶, utvrđenih i poredanih po važnosti u dogovoru s državama članicama i uzimajući u obzir plan ESFRI-ja, koje pružaju usluge u cilju pospješivanja tehnološke transformacije i njihove prihvaćenosti kod industrije EU-a, posebno malih i srednjih poduzeća,

- analiza budućih i novih trendova u području naprednih materijala i drugih ključnih tehnologija razvoja,
- rješenja koja se temelje na dizajnu, arhitekturi i općoj kreativnosti i snažno su usmjerena na korisnika, a cilj im je dodati vrijednost industrijskim sektorima i kreativnim industrijama, **uključujući modnu industriju**.

¹⁶ Riječ je o javnim ili privatnim objektima koji pružaju resurse i usluge prvenstveno europskoj industriji za potrebe ispitivanja i vrednovanja ključnih tehnologija razvoja i proizvoda. Takva infrastruktura može se nalaziti na jednoj lokaciji ili biti virtualna ili decentralizirana, a mora biti registrirana u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj Programu.

Izmjena

Učiniti svaki predmet i uređaj inteligentnim jedan je od vodećih trendova. Istraživači i inovatori koji razvijaju umjetnu inteligenciju (UI) i njezine primjene u robotici i drugim područjima bit će ključni pokretači budućega gospodarskog rasta i rasta produktivnosti. Tu će ključnu tehnologiju razvoja upotrebljavati i dalje razvijati mnogi sektori u drugim dijelovima Okvirnog programa, uključujući zdravstvo, **promet**, proizvodnju, građevinarstvo i

poljoprivredu. U okviru razvoja nužno je zajamčiti sigurnost primjena temeljenih na umjetnoj inteligenciji, procijeniti rizike te smanjiti mogućnosti njihova zlonamjernog korištenja i nenamjerne diskriminacije kao je diskriminacija na temelju spola ili rase. Usto, potrebno je osigurati da se umjetna inteligencija razvija unutar okvira koji je usklađen s vrijednostima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

poljoprivredu. U okviru razvoja nužno je zajamčiti sigurnost primjena temeljenih na umjetnoj inteligenciji, procijeniti *njihove* rizike te smanjiti *njihove* mogućnosti njihova zlonamjernog korištenja i nenamjerne diskriminacije kao je diskriminacija na temelju spola ili rase. Usto, potrebno je osigurati da se umjetna inteligencija razvija unutar *etičnog* okvira koji je usklađen s vrijednostima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Amandman 60 **Prijedlog odluke**

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– razvoj i umrežavanje istraživačkih kapaciteta centara stručnosti za umjetnu inteligenciju diljem Europe,

Izmjena

– razvoj i umrežavanje istraživačkih *i inovacijskih* kapaciteta centara stručnosti za umjetnu inteligenciju diljem Europe,

Amandman 61 **Prijedlog odluke**

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Internet je postao ključni pokretač digitalne transformacije u svim sektorima našega gospodarstva i društva. EU mora preuzeti vodeću ulogu u oblikovanju interneta sljedeće generacije u ekosustav koji je usmjeren na čovjeka i usklađen s našim socijalnim i etičkim vrijednostima. Ulaganjem u tehnologije i softver za internet sljedeće generacije poboljšat će se *industrijska* konkurentnost EU-a u globalnom gospodarstvu. Optimizacija njegove upotrebe na razini EU-a iziskivat će opsežnu suradnju među dionicima.

Izmjena

Internet je postao ključni pokretač digitalne transformacije u svim sektorima našega gospodarstva i društva. EU mora preuzeti vodeću ulogu u oblikovanju interneta sljedeće generacije u ekosustav koji je usmjeren na čovjeka *i tehnološki razvoj za pristupačne, sigurne i pouzdane mrežne usluge*, i usklađen s našim socijalnim i etičkim vrijednostima. Ulaganjem u tehnologije i softver za internet sljedeće generacije poboljšat će se konkurentnost EU-a u globalnom gospodarstvu. Optimizacija njegove upotrebe na razini EU-a iziskivat će opsežnu suradnju među dionicima *te razvoj standardizacije na europskoj i međunarodnoj razini*.

Amandman 62
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.5. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

U kratkim crtama

- tehnologije i sustavi za pouzdanu i energetske učinkovitu pametnu mrežu i uslužnu infrastrukturu (pored povezivosti 5G, infrastrukture definirane softverom, interneta stvari, infrastrukture u oblaku i kognitivnog računalstva u oblaku) koji omogućuju sposobnosti u stvarnom vremenu, virtualizaciju i decentralizirano upravljanje (iznimno brza i fleksibilna radiotehnologija, računalstvo na rubu mreže, **lanci blokova**, zajednički konteksti i znanje),
- aplikacije i usluge interneta sljedeće generacije za potrošače, industriju i društvo koje se temelje na pouzdanosti, interoperabilnosti, boljem nadzoru korisnika nad podacima, transparentnom jeziku pristupa, novim multimodalnim konceptima interakcije, uključivom i visoko personaliziranom pristupu objektima, informacijama i sadržajima, uključujući imerzijske i vjerodostojne medije, društvene medije i društvene mreže,
- softverska podrška, uključujući decentralizirano vođenje evidencije transakcija, rad u visoko decentraliziranim okruženjima, lakše mapiranje podataka i njihov prijenos putem hibridnih infrastruktura s ugrađenom zaštitom podataka, ugradnja umjetne inteligencije, analiza podataka, sigurnost i nadzor internetskih aplikacija i usluga temeljenih na slobodnom protoku podataka i znanja.

Izmjena

U kratkim crtama

- tehnologije i sustavi za pouzdanu i energetske učinkovitu pametnu mrežu i uslužnu infrastrukturu (pored povezivosti 5G, infrastrukture definirane softverom, interneta stvari, infrastrukture u oblaku i kognitivnog računalstva u oblaku) koji omogućuju sposobnosti u stvarnom vremenu, virtualizaciju i decentralizirano upravljanje (iznimno brza i fleksibilna radiotehnologija, računalstvo na rubu mreže, **tehnologije koje se temelje na kriptografiji, vođenja evidencija transakcija**, zajednički konteksti i znanje),
- aplikacije i usluge interneta sljedeće generacije za potrošače, industriju i društvo koje se temelje na pouzdanosti, interoperabilnosti, **međusobnoj povezanosti**, boljem nadzoru korisnika nad podacima, transparentnom jeziku pristupa, novim multimodalnim konceptima interakcije, uključivom i visoko personaliziranom pristupu objektima, informacijama i sadržajima, uključujući imerzijske i vjerodostojne medije, društvene medije i društvene mreže, **kao i rješenja za sigurne transakcije i usluge na zajedničkoj infrastrukturi**,
- softverska podrška, uključujući decentralizirano vođenje evidencije transakcija, rad u visoko decentraliziranim okruženjima, lakše mapiranje podataka i njihov prijenos putem hibridnih infrastruktura s ugrađenom zaštitom podataka, ugradnja umjetne inteligencije, analiza podataka, sigurnost i nadzor internetskih aplikacija i usluga temeljenih na slobodnom protoku podataka i znanja;
- **tehnologije i alati za integraciju sustava svih sustava za društvene i industrijske aplikacije kako bi se osigurala prilagodljiva, djelotvorna i**

pouzdana izvedba mreže prikladna za masovno uvođenje usluga.

Amandman 63

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.6. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

U kratkim crtama

- računalstvo visokih performansi (HPC): **sljedeća generacija** ključnih egzaskalarnih i postegzaskalarnih tehnologija i sustava (npr. mikroprocesori i softveri male snage, integracija sustava); algoritmi, kodovi i aplikacije te analitički alati i testne platforme; industrijske testne platforme i pilot-usluge; potpora istraživanjima i inovacijama za vrhunsku infrastrukturu HPC-a, uključujući prvu hibridnu infrastrukturu za računalstvo visokih performansi/kvantno računalstvo u EU-u,
- velika količina podataka: analitika podataka iznimnih performansi; „integrirana privatnost” u analizi osobnih i povjerljivih velikih podataka; tehnologije za opsežne podatkovne platforme za ponovnu upotrebu industrijskih, osobnih i otvorenih podataka; upravljanje podacima, interoperabilnost i alati za povezivanje; primjene podataka za rješavanje globalnih izazova,
- smanjenje ugljičnog otiska IKT procesa, uključujući hardver, softver, senzore, mreže, skladišta i podatkovne centre, te standardizirane procjene.

Izmjena

U kratkim crtama

- računalstvo visokih performansi (HPC): **razvoj sljedeće generacije** ključnih egzaskalarnih i postegzaskalarnih tehnologija i sustava (npr. mikroprocesori i softveri male snage, integracija sustava); **namjenski hardver**, algoritmi, kodovi i aplikacije te analitički alati i testne platforme; industrijske testne platforme i pilot-usluge; potpora istraživanjima i inovacijama za vrhunsku infrastrukturu HPC-a, uključujući prvu hibridnu infrastrukturu za računalstvo visokih performansi/kvantno računalstvo u EU-u,
- velika količina podataka: analitika podataka iznimnih performansi; **sigurna** „integrirana privatnost” **koja štiti integritet** u analizi osobnih i povjerljivih velikih podataka; tehnologije za opsežne podatkovne platforme za ponovnu upotrebu industrijskih, osobnih i otvorenih podataka; upravljanje podacima, interoperabilnost i alati za povezivanje; primjene podataka za rješavanje globalnih izazova,
- smanjenje ugljičnog otiska IKT procesa, uključujući hardver, softver, senzore, mreže, skladišta i podatkovne centre, te standardizirane procjene.

Amandman 64

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.6.a (nova)

3.2.6a. Kvantne tehnologije

Kvantne tehnologije koriste se golemim napretkom u našoj sposobnosti otkrivanja pojedinačnih kvanta (atomi, fotoni, elektroni) i manipuliranja njima. To bi moglo revolucionirati cijeli informacijski vrijednosni lanac, od softvera do hardvera i od komunikacija do rudarenja podataka i umjetne inteligencije. U Europi žive vodeći svjetski istraživači u tom području, a trenutačno se odvija globalna utrka za prijenos znanstvenih dostignuća u primjene spremne za uvođenje na tržište. Ta ključna tehnologija razvoja imat će snažan međusektorski učinak, pružajući europskim građanima i industriji, primjerice, u osnovi uspješnije računalstvo kojim se postiže, među ostalim, pouzdanija zdravstvena skrb, poboljšane kemikalije i materijali, optimizirana i stoga održivija uporaba resursa, učinkovitije inženjerstvo i sigurnije telekomunikacije, kao i mnoge druge revolucionarne primjene.

U kratkim crtama

- kvantno računalstvo i simulacija, uključujući razvoj hardvera različitih arhitektura i fizičkih platformi, i razvoj algoritama i softvera,*
- kvantne mreže, i zemaljske i u svemiru, za siguran prijenos podataka i za dijeljenje kvantnih resursa,*
- kvantni senzori, sustavi snimanja i meteorološki standardi, korištenje usklađenih kvantnih sustava i smetnje,*
- testne platforme i korisnički sustavi za prethodno navedene tehnologije.*

Amandman 65

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.7. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Primarne sirovine i dalje će imati važnu ulogu u kružnom gospodarstvu, a pozornost se mora posvetiti njihovoj održivoj proizvodnji. Usto, potpuno nove materijale, proizvode i procese trebalo bi oblikovati za cirkularnost. Izgradnja kružne industrije Europi će donijeti nekoliko prednosti: ona će omogućiti sigurnu, održivu i povoljnu opskrbu sirovinama, što će zauzvrat zaštititi industriju od manjka resursa i nestabilnih cijena. Usto će se stvoriti nove poslovne prilike te inovativni i učinkovitiji načini proizvodnje.

Izmjena

Primarne sirovine i dalje će imati važnu ulogu u kružnom gospodarstvu, a pozornost se mora posvetiti njihovoj održivoj **nabavi, upotrebi i** proizvodnji. Usto, potpuno nove materijale, proizvode i procese trebalo bi oblikovati za cirkularnost. Izgradnja kružne industrije Europi će donijeti nekoliko prednosti: ona će omogućiti sigurnu, održivu i povoljnu opskrbu sirovinama, što će zauzvrat zaštititi industriju od manjka resursa i nestabilnih cijena. Usto će se stvoriti nove poslovne prilike te inovativni i učinkovitiji načini proizvodnje.

Amandman 66

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.7. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Cilj je razvijati povoljne revolucionarne inovacije i uvoditi kombinaciju naprednih tehnologija i postupaka kako bi se izvukla maksimalna vrijednost iz svih resursa.

Izmjena

Cilj je razvijati povoljne revolucionarne inovacije i uvoditi kombinaciju naprednih **i digitalnih** tehnologija i postupaka kako bi se izvukla maksimalna vrijednost iz svih resursa.

Amandman 67

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.7. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

U kratkim crtama

- simbioza industrije i tokova resursa između pogona u svim sektorima i urbanim zajednicama, postupci i materijali za prijevoz, pretvorbu, ponovnu uporabu i skladištenje resursa u kombinaciji s vrednovanjem nusproizvoda, otpada i CO₂,
- vrednovanje i procjena životnog ciklusa materijala i proizvodnih tokova uz korištenje novih alternativnih sirovina,

Izmjena

U kratkim crtama

- simbioza industrije i tokova resursa između pogona u svim sektorima i urbanim zajednicama, postupci i materijali za prijevoz, pretvorbu, ponovnu uporabu i skladištenje resursa u kombinaciji s vrednovanjem nusproizvoda, otpada i CO₂,
- vrednovanje i procjena životnog ciklusa materijala i proizvodnih tokova uz korištenje novih alternativnih sirovina,

kontrolu resursa *te* praćenje i razvrstavanje materijala,

– **proizvodi** s poboljšanim svojstvima tijekom cjelokupnog životnog vijeka, koji traju, može ih se unaprijediti i lako ih je popraviti, rastaviti i reciklirati,

– industrija recikliranja, maksimalno povećanje potencijala i sigurnosti materijala te smanjenje onečišćenja, pada kvalitete i količine gubitaka nakon obrade,

– uklanjanje tvari koje izazivaju zabrinutost u fazi proizvodnje i završnoj fazi životnog ciklusa; neškodljive zamjenske tvari te sigurne i isplative proizvodne tehnologije,

– održiva nabava *ili* zamjena sirovina, uključujući kritične sirovine, duž cijelog vrijednosnog lanca.

kontrolu resursa, **uključujući nove poslovne modele, automatizaciju i digitalne tehnologije** za praćenje i razvrstavanje materijala,

– **razvoj proizvoda, uključujući njihov dizajn**, s poboljšanim svojstvima tijekom cjelokupnog životnog vijeka, koji traju, **možu se ponovno upotrijebiti, mogu se popraviti**, može ih se unaprijediti i lako ih je **ponovno proizvesti**, popraviti, rastaviti i reciklirati;

– industrija recikliranja, maksimalno povećanje potencijala i sigurnosti materijala te smanjenje onečišćenja, pada kvalitete i količine gubitaka nakon obrade,

– **sigurno rukovanje i** uklanjanje tvari koje izazivaju zabrinutost u fazi proizvodnje i završnoj fazi životnog ciklusa; neškodljive zamjenske tvari te sigurne i isplative proizvodne tehnologije,

– održiva nabava *i/ili* zamjena **moćnosti** sirovina, uključujući kritične sirovine, duž cijelog vrijednosnog lanca.

Amandman 68

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Industrijski sektori, uključujući sektor energetske intenzivne industrije, osiguravaju milijune radnih mjesta, a njihova konkurentnost ključna je za blagostanje naših društava. Međutim, oni su odgovorni za 20 % globalnih emisija stakleničkih plinova i imaju velik utjecaj na okoliš (pogotovo u pogledu **tvari koje onečišćuju zrak, vodu i tlo**).

Izmjena

Industrijski sektori, uključujući sektor energetske intenzivne industrije, osiguravaju milijune radnih mjesta, a njihova konkurentnost ključna je za blagostanje naših društava. Međutim, oni su odgovorni za 20 % globalnih emisija stakleničkih plinova i imaju velik utjecaj na okoliš (pogotovo u pogledu **onečišćenja zraka, vode i tla**). **Stoga bi se u industrijama, posebice onima koje su energetske intenzivne, trebala dodatno poboljšati energetska učinkovitost kako bi se dobilo na konkurentnosti i smanjila potražnja EU-a za energijom. Veća integracija obnovljivih izvora energije razvojem novih industrijskih tehnika i postupaka na električni pogon od velike je**

Amandman 69

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.8. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Revolucionarne tehnologije za postizanje znatnih smanjenja u emisijama stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, **često** u kombinaciji s tehnologijama za **prethodno navedenu kružnu industriju**, proizvest će snažne industrijske vrijednosne lance, revolucionirati proizvodne kapacitete **i poboljšati globalnu konkurentnost industrije**, a istovremeno dati ključan doprinos postizanju naših ciljeva za klimatsku politiku i kvalitetu okoliša.

Izmjena

Veliko revolucionarno znanstveno i tehnološko istraživanje za postizanje znatnih smanjenja **energije** u emisijama stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, **na primjer** u kombinaciji s tehnologijama za **kružno gospodarstvo i digitalnim tehnologijama**, proizvest će snažne industrijske vrijednosne lance, revolucionirati proizvodne kapacitete, a istovremeno dati ključan doprinos postizanju naših ciljeva za klimatsku politiku i kvalitetu okoliša.

Amandman 70

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.8. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– procesne tehnologije, uključujući grijanje i hlađenje, digitalni alati **i opsežne demonstracijske** aktivnosti za izvedbu i učinkovitost procesa, znatna smanjenja ili izbjegavanja industrijskih emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari uključujući čestice;

– vrednovanje industrijskog CO₂,

– elektrifikacija i upotreba **nekonvencionalnih** izvora energije unutar

Izmjena

– procesne tehnologije, uključujući grijanje i hlađenje, **procesni agensi i** digitalni alati, **osobito u obliku opsežnih demonstracijskih** aktivnosti za izvedbu i učinkovitost procesa, znatna smanjenja ili izbjegavanja industrijskih emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari uključujući čestice;

– vrednovanje industrijskog CO₂, **uključujući tehnologije i rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova nastalih proizvodnjom električne energije iz fosilnih goriva putem hvatanja i upotrebe CO₂,**

– **izravno izbjegavanje ugljika primjenom obnovljivog elektrolitičkog vodika i obnovljive električne energije.**

– elektrifikacija i upotreba **čistih** izvora energije unutar industrijskih pogona **kako**

industrijskih pogona *te razmjena energije i resursa između industrijskih pogona (primjerice putem industrijske simbioze),*

– industrijski proizvodi s niskim ili nultim emisijama ugljika tijekom postupka proizvodnje *i cijelog životnog vijeka.*

bi se smanjili fosilni energetske nosioci, posebice za energetske intenzivne industrijske procese,

– industrijski proizvodi *i materijali* s niskim ili nultim emisijama ugljika tijekom postupka proizvodnje.

Amandman 71

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

EU će podupirati sinergije svemirskih i ključnih tehnologija razvoja (velike količine podataka, napredna proizvodnja, robotika i umjetna inteligencija); *poticati* napredan, poduzetnički i konkurentan svemirski sektor te *pomoći* osigurati neovisnost u pristupu svemiru i sigurnom i zaštićenom korištenju svemira. *Aktivnosti* će se temeljiti na programima, uzimajući u obzir ESA-in proces usklađivanja i relevantne inicijative država članica, a prema potrebi će se provoditi s ESA-om.

Izmjena

EU će podupirati sinergije svemirskih i ključnih tehnologija razvoja (velike količine podataka, napredna proizvodnja, *kvantne tehnologije*, robotika i umjetna inteligencija); *poticat će* napredan, poduzetnički i konkurentan svemirski sektor te *će pomagati* osigurati neovisnost u pristupu svemiru i sigurnom i zaštićenom korištenju svemira. *Uzlazne aktivnosti* će se temeljiti na programima, uzimajući u obzir ESA-in proces usklađivanja i relevantne inicijative država članica, a prema potrebi će se provoditi s ESA-om. *Silazne aktivnosti bit će tržišno usmjerene i odgovarati na potrebe korisnika, a provodit će ih Agencija za svemirski program.*

Amandman 72

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.9. – stavak 3. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– europski globalni navigacijski satelitski sustavi (Galileo i EGNOS): inovativne primjene, prihvaćenost na globalnoj razini i kod međunarodnih partnera, rješenja za poboljšanje pouzdanosti, vjerodostojnosti i cjelovitosti usluga, razvoj ključnih elemenata kao što su čipsetovi, prijemnici i antene, održivost lanaca opskrbe, nove tehnologije (npr. kvantne tehnologije, optičke veze,

Izmjena

– europski globalni navigacijski satelitski sustavi (Galileo i EGNOS): inovativne primjene, prihvaćenost na globalnoj razini i kod međunarodnih partnera, rješenja za poboljšanje pouzdanosti, vjerodostojnosti i cjelovitosti usluga, razvoj ključnih elemenata kao što su čipsetovi, prijemnici i antene, održivost lanaca opskrbe, nove tehnologije (npr. kvantne tehnologije, optičke veze,

reprogramabilni korisni tereti), prema održivom iskorištavanju usluga za rješavanje društvenih izazova. Razvoj nove generacije sustava za nove izazove kao što su sigurnost ili autonomna vožnja,

- Copernicus: inovativne primjene, prihvaćenost na globalnoj razini i međunarodni partneri, pouzdanost i razvoj usluga, održivost lanaca opskrbe, senzori, sustavi i koncepti misija (npr. platforme na velikim visinama, bespilotne letjelice, lagani sateliti); umjeravanje i validacija; održivo iskorištavanje usluga i utjecaj na globalne izazove; tehnike obrade podataka dobivenih promatranjem Zemlje, velika količina podataka, računalni resursi i algoritamski alati. Razvoj nove generacije sustava za nove izazove kao što su klimatske promjene i sigurnost,
- svijest o situaciji u svemiru: pouzdan kapacitet EU-a za praćenje i predviđanje stanja u svemiru, npr. svemirskih meteoroloških prilika, svemirskog otpada i objekata blizu Zemlje, te novi koncepti usluga, kao što su upravljanje svemirskim prometom i povezane aplikacije i usluge za jamčenje sigurnosti ključne infrastrukture u svemiru i na Zemlji,
- sigurna satelitska komunikacija za državne aktere iz EU-a: rješenja za najširi mogući raspon državnih korisnika i povezana korisnička oprema u okviru arhitektonskih, tehnoloških i sistemskih rješenja za svemirsku infrastrukturu, kao potpora autonomiji EU-a,
- sveobuhvatna satelitska komunikacija za građane i poduzeća: isplativa, napredna satelitska komunikacija za povezivanje sredstava i osoba u slabije razvijenim područjima, kao dio svugdje dostupne povezivosti putem tehnologije 5G i razvoja interneta stvari (IoT), koja

reprogramabilni korisni tereti), **poboljšana dostupnost i povećana raznolikost primjena** prema održivom iskorištavanju usluga za rješavanje društvenih izazova. Razvoj nove generacije sustava za nove izazove kao što su **smanjenje rizika od prirodnih katastrofa**, sigurnost ili autonomna vožnja,

- Copernicus: inovativne primjene, prihvaćenost na globalnoj razini i međunarodni partneri, pouzdanost i razvoj usluga, održivost lanaca opskrbe, senzori, sustavi i koncepti misija (npr. platforme na velikim visinama, bespilotne letjelice, lagani sateliti); umjeravanje i validacija; održivo iskorištavanje usluga i utjecaj na globalne izazove; tehnike obrade podataka dobivenih promatranjem Zemlje, velika količina podataka, računalni resursi i algoritamski alati. Razvoj nove generacije sustava za nove izazove kao što su **smanjenje rizika od katastrofa**, klimatske promjene i sigurnost,
- svijest o situaciji u svemiru: pouzdan kapacitet EU-a za praćenje i predviđanje stanja u svemiru, npr. svemirskih meteoroloških prilika, svemirskog otpada i objekata blizu Zemlje, **senzori** te novi koncepti usluga, kao što su upravljanje svemirskim prometom i povezane aplikacije i usluge za jamčenje sigurnosti ključne infrastrukture u svemiru i na Zemlji,
- sigurna, **na kvantnoj razini zaštićena** satelitska komunikacija za državne aktere iz EU-a: rješenja za najširi mogući raspon državnih korisnika i povezana korisnička oprema u okviru arhitektonskih, tehnoloških i sistemskih rješenja za svemirsku infrastrukturu, kao potpora autonomiji EU-a,
- sveobuhvatna satelitska komunikacija za građane i poduzeća: isplativa, napredna satelitska komunikacija za povezivanje sredstava i osoba u slabije razvijenim područjima, kao dio svugdje dostupne povezivosti putem tehnologije 5G i razvoja interneta stvari (IoT), koja

dopunjuje infrastrukturu za internet sljedeće generacije. Poboljšanje zemaljskog segmenta i korisničke opreme, standardizacija i interoperabilnost radi osiguravanja vodećeg položaja industrije EU-a,

– neovisnost i održivost lanca opskrbe: viša razina tehnološke spremnosti u području satelita i raketa-nosača; povezani svemirski i zemaljski segment te proizvodni objekti i objekti za testiranje. Za potrebe osiguranja tehnološkog vodstva i autonomije EU-a, poboljšana održivost lanca opskrbe, smanjenje ovisnosti o ključnim svemirskim tehnologijama koje ne potječu iz EU-a te unapređenje znanja o načinu na koji svemirske tehnologije mogu ponuditi rješenja za druge industrijske sektore,

– svemirski ekosustav: usluge validacije i demonstracije u orbiti, uključujući usluge zajedničkog prijevoza za lake satelite; svemirski demonstracijski projekti u područjima kao što su hibridni i pametni sateliti ili sateliti koji se mogu ponovno konfigurirati, proizvodnja i sastavljanje u orbiti, višekratna upotreba raketa-nosača, servisiranje u orbiti i mikrorakete-nosači; revolucionarne inovacije i prijenos tehnologije u područjima kao što su recikliranje, zeleni svemir, umjetna inteligencija, robotika, digitalizacija, isplativost i minijaturizacija,

– svemirska znanost: iskorištavanje znanstvenih podataka dobivenih u znanstvenim i istraživačkim misijama, u kombinaciji s razvojem inovativnih instrumenata u međunarodnom okruženju; doprinos znanstvenim misijama prethodnicama za razvoj svemirskog programa.

dopunjuje infrastrukturu za internet sljedeće generacije. Poboljšanje zemaljskog segmenta i korisničke opreme, standardizacija i interoperabilnost radi osiguravanja vodećeg položaja industrije EU-a,

– neovisnost i održivost lanca opskrbe: viša razina tehnološke spremnosti u području satelita i raketa-nosača; povezani svemirski i zemaljski segment te proizvodni objekti i objekti za testiranje. Za potrebe osiguranja tehnološkog vodstva i autonomije EU-a, poboljšana održivost lanca opskrbe, smanjenje ovisnosti o ključnim svemirskim tehnologijama koje ne potječu iz EU-a te unapređenje znanja o načinu na koji svemirske tehnologije mogu ponuditi rješenja za druge industrijske sektore,

– svemirski ekosustav: usluge validacije i demonstracije u orbiti, uključujući usluge zajedničkog prijevoza za lake satelite; svemirski demonstracijski projekti u područjima kao što su hibridni i pametni sateliti ili sateliti koji se mogu ponovno konfigurirati, proizvodnja i sastavljanje u orbiti, višekratna upotreba raketa-nosača, servisiranje u orbiti i mikrorakete-nosači; revolucionarne inovacije i prijenos tehnologije u područjima kao što su recikliranje, **čisti svemir**, zeleni svemir, umjetna inteligencija, robotika, digitalizacija, isplativost i minijaturizacija,

– svemirska znanost: iskorištavanje znanstvenih podataka dobivenih u znanstvenim i istraživačkim misijama, u kombinaciji s razvojem inovativnih instrumenata u međunarodnom okruženju; doprinos znanstvenim misijama prethodnicama za razvoj svemirskog programa;

– **svemirska umjetna inteligencija i robotika: nova rješenja za svemirske misije, na primjer sastavljanje u orbiti, rukovanje u orbiti, kognitivni svemirski sustavi, suradnja robota i ljudi u svemiru.**

Amandman 73
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.1.

Tekst koji je predložila Komisija

Istraživanja i inovacije u području klime, energije i mobilnosti na vrlo će se integriran i djelotvoran način baviti jednim od najvažnijih globalnih izazova o kojima ovise održivost i budućnost našeg okoliša i načina života.

Kako bi se ispunili ciljevi Pariškog sporazuma, **EU** će morati **prijeći na niskougljična, resursno učinkovita i otporna gospodarstva i društva**. Taj će se prelazak **temeljiti na korjenitim promjenama** u području tehnologije i usluga, **promjenama** ponašanja poduzeća i potrošača **te na uvođenju novih oblika** upravljanja. Kako bi se porast prosječne globalne temperature ograničilo na razinu znatno nižu od 2 °C, odnosno povećanje temperature ograničilo na 1,5 °C, **potreban je brz napredak u dekarbonizaciji energetske sustava i znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova iz prometnog sektora¹⁷**. Nadalje, za brže postizanje revolucionarnih iskoraka sljedeće generacije potreban je nov poticaj, ali i demonstracija i uvođenje inovativnih tehnologija i rješenja uz korištenje mogućnosti koje pružaju digitalne i svemirske tehnologije. To će se ostvariti primjenom integriranog pristupa koji obuhvaća dekarbonizaciju, učinkovitost **resursa**, smanjenje onečišćenja zraka, pristup sirovinama i kružno gospodarstvo.

Izmjena

Istraživanja i inovacije u području klime, energije i mobilnosti na vrlo će se integriran i djelotvoran način baviti jednim od najvažnijih globalnih izazova o kojima ovise održivost i budućnost našeg okoliša, **gospodarstva** i načina života.

Kako bi se ispunili ciljevi Pariškog sporazuma, **Unija** će morati **staviti na raspolaganje scenarije za prelazak na gospodarstvo s nultom stopom neto emisija stakleničkih plinova, uključujući niskougljične tehnologije i strategije za dekarbonizaciju**. Taj će prelazak **podrazumijevati korjenite promjene** u području tehnologije i usluga, **čime se potkopavaju načini proizvodnje industrija i ponašanja poduzeća i potrošača**. **Preobrazba energetske tržišta provest će se interakcijom tehnologije, infrastrukture, tržišta, kao i političkih i regulatornih okvira, uključujući nove oblike upravljanja**. **Stoga postoji potreba za sustavnim inovacijama u energetske, građevinske, industrijske i prometne sektoru**.

Kako bi se porast prosječne globalne temperature ograničilo na razinu znatno nižu od 2 °C, odnosno povećanje temperature ograničilo na 1,5 °C, **potrebna su smanjenja** emisija stakleničkih plinova **dekarbonizacijom, uštedom energije i uvođenjem obnovljivih izvora energije i elektrifikacijom industrijskih procesa koji obuhvaćaju energetske i prometne sektor¹⁷**.

Trenutačno je prometni sektor odgovoran za gotovo četvrtinu emisija stakleničkih plinova u Uniji.

Za brže postizanje revolucionarnih iskoraka sljedeće generacije potreban je nov poticaj, ali i demonstracija i uvođenje inovativnih tehnologija i rješenja uz korištenje mogućnosti koje pružaju **ključne tehnologije razvoja**, digitalne **tehnologije** i svemirske tehnologije. To će se ostvariti primjenom integriranog pristupa koji obuhvaća dekarbonizaciju, **obnovljive izvore energije i energetske** učinkovitost, smanjenje onečišćenja zraka, pristup sirovinama, **uključujući ključne sirovine** i kružno gospodarstvo. **Osobitu pozornost treba posvetiti sektorskom povezivanju (npr. elektroenergetski, toplinski i sektor hlađenja, industrijski i prometni sektor) u svim područjima intervencije, što je važno za uspješnu energetske i prometnu tranziciju.**

Da bi se to postiglo, tim će se aktivnostima ujedno poticati participativni pristupi istraživanju i inovacijama, uključujući pristup uz sudjelovanje više dionika, te će se razvijati sustavi znanja i inovacija na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Saznanja iz društvenih i humanističkih znanosti, socijalne inovacije uz građanski angažman, bit će ključni za poticanje novih modela upravljanja, obrazaca proizvodnje i potrošnje.

Kako bi se ostvario napredak u **tim sektorima**, ali i u drugim segmentima industrije EU-a kao što su poljoprivreda, građevinarstvo, industrijski procesi, upotreba proizvoda i gospodarenje otpadom, potrebno je stalno produbljivati znanje o mehanizmima klimatskih promjena i povezanim učincima na gospodarstvo i društvo, iskoristavati sinergije s nacionalnim aktivnostima i drugim vrstama djelovanja **EU-a** te njegovati međunarodnu suradnju.

Tijekom posljednjeg desetljeća znatno se

Kako bi se ostvario napredak u **energetskom i prometnom sektoru**, ali i u drugim segmentima industrije EU-a kao što su poljoprivreda, građevinarstvo, industrijski procesi, upotreba proizvoda i gospodarenje otpadom **i recikliranje**, potrebno je stalno **i pojačano** produbljivati znanje o mehanizmima klimatskih promjena i povezanim učincima na gospodarstvo i društvo, iskoristavati sinergije s nacionalnim aktivnostima i drugim vrstama djelovanja **Unije** te njegovati međunarodnu suradnju.

Tijekom posljednjeg desetljeća znatno se

razvila znanost o klimi, osobito u pogledu promatranja, asimilacije podataka i izrade klimatskih modela. Međutim, zbog složenosti klimatskog sustava i potrebe za podupiranjem provedbe Pariškog sporazuma, ciljeva održivog razvoja i politika EU-a nužno je pojačati djelovanje kako bi se popunile preostale praznine u znanju.

EU je uspostavio sveobuhvatan politički okvir u Strategiji energetske unije, uz obvezujuće ciljeve, zakonodavne akte te istraživačke i inovacijske aktivnosti, a cilj je imati vodeći položaj u **razvoju i primjeni učinkovitih sustava proizvodnje energije koji se temelje** na obnovljivim izvorima energije.

Promet osigurava mobilnost ljudi i robe potrebne za integrirano europsko jedinstveno tržište, teritorijalnu koheziju te otvoreno i uključivo društvo. Istodobno, promet ima znatne negativne učinke na zdravlje ljudi, prometne gužve, tlo, kvalitetu zraka i buku, ali i na sigurnost, što je dovelo do brojnih slučajeva prerane smrti i porasta socioekonomskih troškova. **Održiva mobilnost** i prometne mreže stoga moraju postati čiste, sigurne, pametne, zaštićene, tihe, pouzdane i isplative te nuditi neometanu integriranu uslugu „od vrata do vrata”.

No problemi s kojima se suočavaju prometni i energetske sektor daleko su veći od potrebe za smanjenjem emisija. Potrebno se uhvatiti u koštac s nekoliko izazova, uključujući sve veću raširenost digitalnih i svemirskih tehnologija, promjene u ponašanju korisnika i obrascima mobilnosti, nove sudionike na tržištu i disruptivne poslovne modele, globalizaciju, veću međunarodnu konkurenciju, ali i sve starije, urbanije i raznolikije stanovništvo.

Oba su sektora važni pokretači

razvila znanost o klimi, osobito u pogledu promatranja, asimilacije podataka i izrade klimatskih modela. Međutim, zbog složenosti klimatskog sustava i potrebe za podupiranjem provedbe Pariškog sporazuma, ciljeva održivog razvoja i politika EU-a nužno je pojačati djelovanje kako bi se popunile preostale praznine u znanju.

EU je uspostavio sveobuhvatan politički okvir u Strategiji energetske unije, uz obvezujuće ciljeve, zakonodavne akte te istraživačke i inovacijske aktivnosti, a cilj je imati vodeći položaj u **energetskom sustavu koji je vrlo učinkovit i temelji se** na obnovljivim izvorima energije.

Promet osigurava mobilnost ljudi i robe potrebne za integrirano europsko jedinstveno tržište, teritorijalnu koheziju te otvoreno i uključivo društvo. Istodobno, promet ima znatne negativne učinke na zdravlje ljudi, prometne gužve, tlo, kvalitetu zraka i buku, ali i na sigurnost, što je dovelo do brojnih slučajeva prerane smrti i porasta socioekonomskih troškova. **Mobilnost** i prometne mreže, **osobito u gradskim područjima**, stoga moraju postati čiste, **učinkovite, ekološki i gospodarski održive**, sigurne, pametne, **inovativne**, zaštićene, tihe, pouzdane i isplative te nuditi neometanu integriranu uslugu „od vrata do vrata”.

No problemi s kojima se suočavaju prometni i energetske sektor daleko su veći od potrebe za smanjenjem emisija. Potrebno se uhvatiti u koštac s nekoliko izazova, uključujući **obnovljive izvore energije, održiva goriva, skladištenje energije i sigurnost opskrbe**, sve veću raširenost digitalnih, **automatiziranih** svemirskih tehnologija, promjene u ponašanju korisnika i obrascima mobilnosti, nove sudionike na tržištu i disruptivne poslovne modele, globalizaciju, veću međunarodnu konkurenciju, ali i sve starije, urbanije i raznolikije stanovništvo.

Energetski i prometni sektor važni su

gospodarske konkurentnosti i rasta Europe. Više od 1,6 milijuna osoba u EU-u radi u području obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Sektori prijevoza i skladištenja zapošljavaju više od 11 milijuna ljudi u EU-u, a na njih otpada oko 5 % BDP-a i 20 % izvoza. EU je svjetski predvodnik u projektiranju i proizvodnji vozila, zrakoplova i plovila, a po patentiranju inovativnih tehnologija u području čiste energije zauzima drugo mjesto u svijetu.

Pronalaženje novih načina za brže uvođenje **čistih** tehnologija i rješenja za dekarbonizaciju europskoga gospodarstva iziskuje veću potražnju za inovacijama. To se može potaknuti osnaživanjem građana, ali i socioekonomskim inovacijama i inovacijama u javnom sektoru, što će najzad dovesti do širih pristupa koji se ne odnose samo na inovacije temeljene na tehnologiji. Socioekonomska istraživanja koja, među ostalim, obuhvaćaju potrebe i obrasce ponašanja korisnika, aktivnosti predviđanja, ekološke, gospodarske, socijalne i bihevioralne aspekte, poslovne slučajeve i modele i prednormativno istraživanje za utvrđivanje normi omogućit će djelovanja kojima se potiču regulatorne, financijske i društvene inovacije, vještine, kao i angažman i osnaživanje potrošača i sudionika na tržištu.

Aktivnosti u ovom klasteru posebice doprinose ciljevima energetske unije, jedinstvenog digitalnog tržišta i programa za zapošljavanje, rast i ulaganja, jačanju **EU-a** kao globalnog aktera, novoj strategiji za industrijsku politiku **EU-a**, **kružnom**

pokretači gospodarske konkurentnosti i rasta Europe. Više od 1,6 milijuna osoba u EU-u radi u području obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Sektori prijevoza i skladištenja zapošljavaju više od 11 milijuna ljudi u EU-u, a na njih otpada oko 5 % BDP-a i 20 % izvoza. EU je svjetski predvodnik u projektiranju i proizvodnji vozila, zrakoplova i plovila, a po patentiranju inovativnih tehnologija u području čiste energije, **uključujući tehnologije u području obnovljivih izvora energije**, zauzima drugo mjesto u svijetu.

Pronalaženje novih načina za brže uvođenje tehnologija **koje se temelje na obnovljivim izvorima energije i koje su energetske učinkovite i drugih netehnoloških** rješenja za dekarbonizaciju europskoga gospodarstva iziskuje veću potražnju za inovacijama. To se može potaknuti osnaživanjem građana, ali i socioekonomskim inovacijama i inovacijama u javnom sektoru **i javnoj nabavi**, što će najzad dovesti do širih pristupa koji se ne odnose samo na inovacije temeljene na tehnologiji. Socioekonomska istraživanja koja, među ostalim, obuhvaćaju potrebe i obrasce ponašanja korisnika, aktivnosti predviđanja, ekološke, gospodarske, socijalne i bihevioralne aspekte, poslovne slučajeve i modele i prednormativno istraživanje za utvrđivanje normi omogućit će djelovanja kojima se potiču regulatorne, financijske i društvene inovacije, vještine, kao i angažman i osnaživanje **svih** potrošača i sudionika na tržištu.

Tehnologije za podupiranje povezivanja sektora također imaju potencijal za jačanje domaće proizvodne industrije. U prometnom sektoru ključna je uloga primijenjenog istraživanja i studija kojima je cilj uvođenje inovacija na tržište.

Aktivnosti u ovom klasteru posebice doprinose ciljevima energetske unije, **obvezama iz Pariškog sporazuma**, jedinstvenog digitalnog tržišta i programa za zapošljavanje, rast i ulaganja, jačanju **Unije** kao globalnog aktera, novoj strategiji

gospodarstvu, inicijativi za sirovine, sigurnosnoj uniji i planu za gradove, kao i zajedničkoj poljoprivrednoj politici **EU-a** te pravnim propisima **EU-a** za smanjenje buke i onečišćenja zraka.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 7 – pristupačna i čista energija; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika;

¹⁷ Znatnom dekarbonizacijom drugih sektora bave se druga područja programa Obzor Europa, odnosno stup „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

Amandman 74 **Prijedlog odluke**

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Djelotvorna provedba Pariškog sporazuma mora se temeljiti na znanosti, što znači da moramo kontinuirano unapređivati svoje znanje o Zemljinu klimatskom sustavu, ali i opcije za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim

za industrijsku politiku **Unije**, **akcijskom planu za kružno gospodarstvo**, **inicijativi Europskog saveza za baterije**, inicijativi za sirovine, **strategiji EU-a za biogospodarstvo**, sigurnosnoj uniji i planu za gradove, kao i zajedničkoj poljoprivrednoj politici **Unije** te pravnim propisima **Unije** za smanjenje buke i onečišćenja zraka. **Također doprinose postizanju nacionalnih ciljeva država članica u pogledu smanjenja emisija. Potrebno je zajamčiti komplementarnost i sinergije s aktivnostima u okviru drugih programa Unije.**

S obzirom na broj europskih platformi za tehnologiju i inovacije u ovom području, pozivi u ovom klasteru trebaju uzeti u obzir njihove preporuke.

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 7 – pristupačna i čista energija; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika;

¹⁷ Znatnom dekarbonizacijom drugih sektora bave se druga područja programa Obzor Europa, odnosno stup „Globalni izazovi i **europska** industrijska konkurentnost”.

Izmjena

Djelotvorna provedba Pariškog sporazuma mora se temeljiti na znanosti, što znači da moramo kontinuirano unapređivati svoje znanje o Zemljinu klimatskom sustavu, ali i opcije za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim

promjenama, čime će se omogućiti sustavan i sveobuhvatan pregled izazova i prilika za gospodarstvo *EU-a*. Na temelju toga razvijat će se znanstveno utemeljena rješenja za troškovno učinkovit prelazak na niskougljično, *resursno učinkovito društvo otporno na klimatske promjene*.

promjenama, čime će se omogućiti sustavan i sveobuhvatan pregled izazova i prilika za gospodarstvo *Unije*. Na temelju toga razvijat će se znanstveno utemeljena rješenja za troškovno učinkovit prelazak na niskougljično *ili gospodarstvo s nultom stopom neto emisija stakleničkih plinova*.

Amandman 75

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.1. – stavak 2. – alineja -1. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

-1 utvrđivanje ključnih procesa u polarnim regijama za bolji razvoj mogućnosti upravljanja kojima bi se smanjili negativni učinci na ekosustave i poboljšao uvid u globalno stanje u pogledu klime;

Amandman 76

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.1. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– načini *dekarbonizacije*, mjere i politike ublažavanja koje obuhvaćaju sve sektore gospodarstva i koje su usklađene s Pariškim sporazumom i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda,

– načini *smanjenja emisije stakleničkih plinova*, mjere i politike ublažavanja koje obuhvaćaju sve sektore gospodarstva i koje su usklađene s Pariškim sporazumom i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda,

Amandman 77

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.1. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– načini prilagodbe i politike za osjetljive ekosustave, ključne gospodarske sektore *i* infrastrukturu *u EU-u (lokalni/regionalni/nacionalni)*,

– načini prilagodbe i politike, uključujući bolje alate za procjenu *i smanjenje* rizika, za osjetljive ekosustave, ključne gospodarske sektore, *ključnu* infrastrukturu *i gradska područja na*

uključujući bolje alate za procjenu rizika.

lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;

Amandman 78

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.1. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *modeli za jačanje klimatske diplomacije kao pokretača međunarodne suradnje.*

Amandman 79

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Cilj je EU-a postati svjetski predvodnik u pristupačnim, sigurnim *i* održivim energetske tehnologijama *i tako povećati* svoju konkurentnost u globalnim vrijednosnim lancima i svoj položaj na rastućim tržištima. Različiti klimatski, geografski, ekološki i socioekonomski uvjeti u EU-u te potreba da se zajamči sigurnost opskrbe energijom i pristup sirovinama zahtijevaju širok spektar energetske rješenja, uključujući rješenja koja nisu tehničke prirode. Kad je riječ o tehnologijama u području energije iz obnovljivih izvora, moraju se dodatno smanjiti troškovi, poboljšati njihova uspješnost *i integracija u energetske sustav te* razvijati revolucionarne tehnologije. U pogledu fosilnih goriva, *dekarbonizacija* njihove upotrebe bit će od ključne važnosti za ispunjavanje klimatskih ciljeva.

Cilj je EU-a postati svjetski predvodnik u pristupačnim, sigurnim, održivim *i obnovljivim* energetske tehnologijama, *povećavajući tako* svoju konkurentnost u globalnim vrijednosnim lancima i svoj položaj na rastućim tržištima. Različiti klimatski, geografski, ekološki i socioekonomski uvjeti u EU-u te potreba da se zajamči *smanjenje potrošnje energije, energetske učinkovitost,* sigurnost opskrbe energijom i pristup sirovinama, *posebice ključnima,* zahtijevaju širok spektar energetske rješenja, uključujući rješenja koja nisu tehničke prirode. *U okviru energetske tranzicije EU će morati pronaći rješenja za poboljšani dizajn tržišta, a integracija sustava treba se znatno poboljšati.* Kad je riječ o tehnologijama u području energije iz obnovljivih izvora, moraju se dodatno smanjiti troškovi *i* poboljšati njihova uspješnost. *To zahtijeva potporu za postupno i disruptivno istraživanje naprednih tehnologija. Nadalje, potrebno je* razvijati *i primjenjivati* nove revolucionarne tehnologije *te poboljšati utvrđene tehnologije.* U pogledu fosilnih

goriva *i sirovina*, **smanjenje** njihove upotrebe bit će od ključne važnosti za ispunjavanje klimatskih ciljeva.

Amandman 80

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora i rješenja za proizvodnju **električne energije**, grijanje i hlađenje, **održiva** goriva za promet, prijevoznici posrednici, na različitim razinama i u različitim fazama razvoja, prilagođeni geografskim uvjetima i tržištima, unutar **EU-a** i šire,

Izmjena

– tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora, **uključujući** proizvodnju **energije mora i njezine različite podvrste, kao što je energija koja se dobiva iz vjetra, struja i valova**, grijanje i hlađenje, goriva, prijevoznici posrednici, **kao što su pretvaranje električne energije u plinovito gorivo i vodik**, na različitim razinama i u različitim fazama razvoja, prilagođeni geografskim uvjetima i tržištima, unutar **Unije** i šire,

Amandman 81

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 2. – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– **vrlo učinkovita niskouglična i dekarbonizirana rješenja za proizvodnju električne energije;**

Izmjena

Amandman 82

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– disruptivne tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora za nove primjene i revolucionarna rješenja,

Izmjena

– disruptivne tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora za nove, **uobičajene ili iznimno poboljšane** primjene i revolucionarna rješenja,

Amandman 83

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 2. – alineja 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *nova tehnološka rješenja za proizvodnju energije, uključujući razvoj novih materijala, proizvodnih postupaka i metoda rada, za povećanje industrijske konkurentnosti u području tehnologije čiste energije,*

Amandman 84

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.2. – stavak 2. – alineja 2.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *istraživanje i razvoj novih poslovnih modela, rješenja i usluga za stvaranje povoljnih tržišnih uvjeta na regulatornoj, administrativnoj i financijskoj razini za obnovljive izvore energije te energetski učinkovite tehnologije i rješenja za krajnje korisnike,*

Amandman 85

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Očekivani rast proizvodnje električne energije iz promjenjivih izvora i prelazak na električno grijanje, hlađenje i promet *nameću potrebu za novim pristupima upravljanju* energetskim mrežama. Uz *dekarbonizaciju*, cilj je osigurati pristupačnost energije te sigurnost i stabilnost opskrbe, *što će se* postići ulaganjima u inovativne tehnologije mrežne infrastrukture *i* inovativnim upravljanjem sustavom. Skladištenje energije u različitim oblicima *imat će*

Očekivani rast proizvodnje električne energije iz promjenjivih izvora i prelazak na električno grijanje, hlađenje i promet *trebaju nove pristupe za upravljanje* energetskim mrežama *i primjenu decentraliziranih energetskih rješenja. Osim toga, infrastruktura za plin također ima važnu ulogu u integraciji plinova iz obnovljivih izvora i plinova s niskim emisijama ugljika.*

ključnu ulogu u pružanju usluga mreži, *ali* i u poboljšanju i jačanju mrežnih kapaciteta. Iskorištavanje sinergije između različitih mreža (npr. elektroenergetske mreže, mreže grijanja i hlađenja, plinske mreže, prometna infrastruktura za punjenje i opskrbu, vodik i telekomunikacijske mreže) i aktera (npr. industrijske lokacije, podatkovni centri *i* samostalni proizvođači) bit će presudno za omogućivanje pametnog, integriranog rada odgovarajuće infrastrukture.

Uz *smanjenje emisija stakleničkih plinova*, cilj je osigurati pristupačnost energije, *uštedu energije* te sigurnost i stabilnost opskrbe. *To se može* postići ulaganjima u *povezivanje sektora i povezane* inovativne tehnologije mrežne infrastrukture, *većom fleksibilnošću proizvodnje električne energije, osobito iz fleksibilnih obnovljivih izvora*, inovativnim upravljanjem sustavom *te olakšavanjem djelovanja kojima se potiču regulatorne i društvene inovacije, vještine i uključivanjem i osnaživanjem sudionika na tržištu, potrošača i zajednica*. Skladištenje energije u različitim oblicima imat će ključnu ulogu u pružanju usluga mreži i u poboljšanju i jačanju mrežnih kapaciteta. Iskorištavanje sinergije između različitih mreža (npr. elektroenergetske mreže, mreže grijanja i hlađenja, plinske mreže *i skladištenja*, prometna infrastruktura za punjenje i opskrbu, *infrastruktura za vodik i telekomunikacijske mreže*) i aktera (npr. industrijske lokacije, *mrežni operateri*, podatkovni centri, samostalni proizvođači *i potrošači, zajednice energije iz obnovljivih izvora*), *kao i povećanje odgovora na potražnju i razvoj i integracija europskih i međunarodnih standarda*, bit će presudno za omogućivanje pametnog, integriranog rada odgovarajuće infrastrukture.

Amandman 86
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- tehnologije i alati za integraciju obnovljivih izvora energije i novih opterećenja u **elektroenergetske** mreže, npr. električna mobilnost i toplinske crpke,

Izmjena

- tehnologije i alati za integraciju obnovljivih izvora energije i novih opterećenja u **postojeće** mreže, npr. električna mobilnost, **uređaji za elektrolizu, gorivne ćelije**, toplinske crpke, **industrijska hidroliza, skladištenje električne energije i decentralizirana obnovljiva energija, kao ključni elementi troškovno učinkovitog, sigurnog, vrlo energetske učinkovitog energetskeg sustava temeljenog na obnovljivim izvorima energije,**

Amandman 87

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- **demonstracija stabilnih i pouzdanih energetskeg sustava i mreža na lokalnoj i regionalnoj razini potaknuta varijabilnim i fleksibilnim obnovljivim izvorima energije,**

Amandman 88

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- integrirani pristupi **prilagođeni** proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora na lokalnoj razini, uključujući otoke, na temelju novih usluga i inicijativa u zajednici,

- integrirani pristupi **za povećanje, poboljšanje i prilagodbu** proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora na lokalnoj razini, uključujući otoke, na temelju novih usluga **i tehnologija (uključujući uzajamnu razmjenu, decentralizirano vođenje evidencije transakcija, sustave virtualnog neto mjerenja)** i inicijativa u zajednici **(uključujući aktivne potrošače i samostalne potrošače energije iz obnovljivih izvora koji djeluju**

pojedinačno ili zajednički, zajednice obnovljive energije i lokalne energetske zajednice);

Amandman 89

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– sustavna analiza učinka novih tehnologija u području energije, kao što su fleksibilna proizvodnja energije iz obnovljivih izvora, vodikove tehnologije temeljene na obnovljivim izvorima energije i sintetički plin za skladištenje energije; istraživanje i integrirani pristupi za konvertiranje plinskih mreža u mreže za zeleni vodik ili mreže kojima se prenosi biometan ili sintetički metan,

Amandman 90

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– fleksibilnost mreže i sinergije između različitih izvora energije, mreža, infrastruktura i aktera.

*– fleksibilnost mreže **i proizvodnje i pouzdanost opskrbe, uključujući odgovor na potražnju**, i sinergije između različitih izvora energije, mreža, infrastruktura (uključujući postojeće) i aktera, tehnologije povezivanja sektora kako bi se olakšalo skladištenje i iskoristio potencijal za transport energije;*

Amandman 91

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.3. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– čista rješenja kojima se može ostvariti pouzdanost sustava,

*nadopunjujući i premašujući obnovljive
izvore energije i skladištenje na bazi
elektrifikacije,*

Amandman 92

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4.2.4. Zgrade *i industrijska postrojenja* u
energetskoj tranziciji

4.2.4. Zgrade u energetskoj tranziciji

Amandman 93

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Zgrade *i industrijska postrojenja* imaju sve
aktivniju ulogu u interakciji s energetskim
sustavom. Oni su stoga ključni elementi u
prelasku na *energiju iz obnovljivih izvora*.

Zgrade imaju sve aktivniju ulogu u
interakciji s energetskim sustavom. Oni su
stoga ključni elementi u prelasku na
*obnovljive izvore energije i veću
energetsku učinkovitost*.

Amandman 94

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Zgrade su važan čimbenik za kvalitetu
života građana. Integracija različitih
tehnologija, uređaja i sustava te
povezivanje različitih oblika potrošnje
energije, zgrada i njihovih stanovnika i
korisnika imaju vrlo velik potencijal za
proizvodnju i skladištenje energije te
poboljšanje učinkovitosti.

Zgrade su važan čimbenik za kvalitetu
života građana. Integracija različitih
tehnologija, uređaja i sustava *i standarda*
te povezivanje različitih oblika potrošnje
energije, zgrada i njihovih stanovnika i
korisnika imaju vrlo velik potencijal za
ublažavanje klimatskih promjena,
proizvodnju, *uštedu* i skladištenje energije
te poboljšanje učinkovitosti.

Amandman 95

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U industrijama, posebice onima koje su energetske intenzivne, mogla dodatno poboljšati energetska učinkovitost i potaknuti integracija obnovljivih izvora energije.

Briše se.

Amandman 96

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***električna i toplinska energija*** između industrijskih postrojenja i operatera energetskog sustava,

– ***razmjena električne i toplinske energije*** između ***zgrada***, industrijskih postrojenja i operatera energetskog sustava,

Amandman 97

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***relevantni procesi, konstrukcija i materijali,***

– ***optimizacija i održivost relevantnih procesa, konstrukcija i materijala,***

Amandman 98

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– pametne zgrade i velika čvorišta mobilnosti (luke, zračne luke, logistički centri) kao aktivni elementi širih energetskih mreža i inovativnih rješenja za mobilnost,

– pametne zgrade i velika čvorišta mobilnosti (luke, zračne luke, ***željezničke stanice i*** logistički centri) kao aktivni elementi širih energetskih mreža i inovativnih rješenja za mobilnost,

Amandman 99

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

- projektiranje životnog ciklusa zgrade, izgradnja, rad i rastavljanje, uzimajući u obzir kružnost i okolišnu učinkovitost, u cilju postizanja energetske učinkovitosti, učinkovite upotrebe resursa i otpornosti na klimatske promjene te recikliranja,

Izmjena

- **novi modaliteti, uključujući pametne alate i uređaje, za projektiranje životnog ciklusa zgrade, izgradnju (uključujući uporabu laganih i obnovljivih materijala), rad i rastavljanje, uzimajući u obzir kružnost, okolišnu učinkovitost, održivost i gospodarsku učinkovitost u cilju postizanja energetske učinkovitosti, učinkovite upotrebe resursa i otpornosti na klimatske promjene, učinaka u smislu emisija stakleničkih plinova te recikliranja,**

Amandman 100

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

- novi poslovni modeli, pristupi i usluge za financiranje obnove, unapređivanje građevinskih vještina, uključivanje korisnika zgrada i drugih sudionika na tržištu,

Izmjena

- novi poslovni modeli, pristupi i usluge za financiranje obnove, **kao što su programi pretfinanciranja s otplatom preko računa,** unapređivanje građevinskih vještina, uključivanje korisnika zgrada i drugih sudionika na tržištu, **kao što su lokalna tijela ili zajednice energije iz obnovljivih izvora,**

Amandman 101

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

- energetska učinkovitost zgrada, praćenje i optimizacija,

Izmjena

- energetska učinkovitost zgrada, praćenje i optimizacija, **u skladu s ciljevima iz Direktive o energetske učinkovitosti zgrada (Direktiva 2018/844), uključujući uporabu naprednih sustava za upravljanje energijom zgrade,**

Amandman 102

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *alati i pametni uređaji za povećanje energetske učinkovitosti u zgradama,*

Briše se.

Amandman 103

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 9.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– procesi obnove postojećih zgrada kako bi se dobile „zgrade približno nulte energije”,

– procesi obnove postojećih zgrada kako bi se dobile „zgrade približno nulte energije” *i inovativne tehnologije,*

Amandman 104

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4. – stavak 4. – alineja 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *fleksibilna proizvodnja energije, odgovor na potražnju i optimizacija skladištenja energije.*

Amandman 105

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4.2.4 a. Industrijska postrojenja u energetske tranziciji

U industrijama bi se, posebice onima koje su energetske intenzivne, trebala dodatno poboljšati energetska učinkovitost i smanjiti potrošnja energije i potaknuti integracija obnovljivih izvora energije. ***Uloga industrijskih postrojenja u energetskom sustavu mijenja se zbog potrebe za smanjenjem emisija, na osnovi***

izravne ili neizravne elektrifikacije, što je i izvor materijala za proizvodne procese (npr. vodik). Industrijski i proizvodni kompleksi u kojima se mnogo različitih procesa odvija u međusobnoj blizini mogu optimizirati razmjenu energetske tokova i drugih resursa (sirovina) među njima.

U kratkim crtama

– tehnologije prenamjene za održivo iskorištavanje izvora ugljika kako bi se povećala učinkovitost resursa i smanjile emisije, uključujući hibridne energetske sustave za industrijski i energetski sektor s potencijalom dekarbonizacije,

– demonstracija izravne i neizravne elektrifikacije energetski intenzivnih industrijskih procesa,

– alati i infrastruktura za kontrolu procesa u proizvodnim postrojenjima u svrhu optimizacije energetske tokova i materijala u interakciji s drugim proizvodnim postrojenjima i energetskim sustavom,

– fleksibilnost i učinkovitost električne energije, sirovina i topline u industrijskim postrojenjima i energetskom sustavu,

– poboljšani ili novi procesi, dizajn i materijali za učinkovito korištenje ili proizvodnju topline ili hladnoće i pohranu energije,

– unaprijeđena učinkovitost materijala kojom se smanjuje potražnja za energetski intenzivnim materijalima u velikim količinama.

Amandman 106

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4.2.4b. Regije ugljena u tranziciji

Gotovo polovica država članica treba pripremiti koherentne strategije usmjerene na regije koje se suočavaju s

izazovima ukidanja proizvodnje lignita, ugljena i ostale energije temeljene na fosilnim gorivima. Taj prioritet zahtijevat će uskladenost s drugim instrumentima i programima EU-a.

U kratkim crtama

– potpora razvoju uključivih i pravednih strategija za tranziciju, rješavanje društvenih, socioekonomskih i okolišnih učinaka, zajedno s prenamjenom lokacija,

– tehnologije i modeli za iskorištavanje potencijala tih regija, uključujući najbolje načine za privlačenje alternativnog inovativnog poslovanja,

– istraživanje mogućnosti revitalizacije tih regija u smislu održivih strategija za zapošljavanje i rast, uključujući istraživanje o prekvalifikaciji radnika.

Amandman 107

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Procjenjuje se da će do 2050. više od 80 % stanovništva Europske unije živjeti u gradskim područjima, trošeći znatan dio dostupnih resursa, uključujući energiju, a ta su područja već sada posebno osjetljiva na negativne utjecaje meteoroloških i klimatskih promjena te prirodnih katastrofa, što će se pogoršati u budućnosti. Ključni je izazov kako na cjelovit način znatno povećati cjelokupnu energetske učinkovitost i učinkovitu upotrebu resursa te otpornost europskih gradova na klimatske promjene, usredotočujući se pritom na postojeće zgrade, energetske sustave, mobilnost, **klimatske promjene** te kvalitetu zraka, vode i tla, otpad i buku. Trebalo bi istražiti i iskoristiti sinergije s urbanim politikama i djelovanjima koja se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Izmjena

Procjenjuje se da će do 2050. više od 80 % stanovništva Europske unije živjeti u gradskim područjima, trošeći znatan dio dostupnih resursa, uključujući energiju, a ta su područja već sada posebno osjetljiva na negativne utjecaje meteoroloških i klimatskih promjena te prirodnih katastrofa, što će se pogoršati u budućnosti. Ključni je izazov kako na cjelovit način znatno povećati cjelokupnu energetske učinkovitost i učinkovitu upotrebu resursa te otpornost europskih **zajednica i** gradova na klimatske promjene, usredotočujući se pritom na postojeće zgrade, energetske sustave, **promet i** mobilnost, **ublažavanje klimatskih promjena** te kvalitetu zraka, vode i tla, otpad i buku. Trebalo bi istražiti i iskoristiti sinergije s urbanim politikama i djelovanjima koja se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Amandman 108

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.5. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– razvoj energetske sustava i sustava mobilnosti u gradovima i četvrtima do 2050. u cilju uvođenja niskougličnih gradskih četvrti s pozitivnom energijom te mobilnosti i logistike bez emisija uz povećanje globalne konkurentnosti integriranih rješenja na razini EU-a,

Izmjena

– razvoj energetske sustava i sustava mobilnosti u gradovima i četvrtima *i ruralnim područjima* do 2050. u cilju uvođenja niskougličnih gradskih četvrti s pozitivnom energijom te mobilnosti i logistike bez emisija uz povećanje globalne konkurentnosti integriranih rješenja na razini EU-a,

Amandman 109

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.5. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– urbanističko planiranje, infrastruktura i sustavi, uključujući međusobna sučelja i interoperabilnost, prirodna rješenja te upotrebu digitalnih tehnologija i svemirskih usluga i podataka, uzimajući u obzir učinke predviđenih klimatskih promjena i integraciju *otpornosti na njih*,

Izmjena

– urbanističko *i ruralno* planiranje, infrastruktura i sustavi, uključujući međusobna sučelja i interoperabilnost, *standardizaciju*, prirodna rješenja te upotrebu *sigurnih* digitalnih tehnologija i svemirskih usluga i podataka, uzimajući u obzir učinke predviđenih klimatskih promjena i integraciju *njihova ublažavanja*,

Amandman 110

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.5. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– kvaliteta života građana, sigurna mobilnost, urbane društvene inovacije, sposobnost obnavljanja i kružnog funkcioniranja gradova, smanjenje ekološkog *otiska* i onečišćenja,

Izmjena

– kvaliteta života građana, sigurna *i multimodalna* mobilnost, *uključujući hodanje i bicikliranje*, urbane *i ruralne* društvene inovacije, sposobnost obnavljanja i kružnog funkcioniranja gradova, smanjenje ekološkog *učinka* i onečišćenja,

Amandman 111

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.6. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Prelazak na čiste tehnologije, povezivost i automatizaciju ovisit će o pravodobnom projektiranju i proizvodnji zrakoplova, vozila i plovila u kojima se integriraju različite tehnologije te se ubrzava njihovo uvođenje. Povećanje udobnosti, učinkovitosti i pristupačnosti uz istodobno smanjenje utjecaja životnog ciklusa na okoliš, ljudsko zdravlje i potrošnju energije i dalje su najvažniji ciljevi. Inovativna, izuzetno funkcionalna prometna infrastruktura nužna je za pravilan rad svih vrsta prijevoza s obzirom na povećanu potražnju mobilnosti i brze promjene u tehnološkim režimima. Treba posvetiti posebnu pozornost integriranom pristupu razvoju infrastrukture i vozila/plovila/zrakoplova kako bi se smanjili energetske utjecaj i utjecaj na okoliš.

Izmjena

Prelazak na čiste tehnologije, povezivost i automatizaciju ovisit će o pravodobnom projektiranju i proizvodnji zrakoplova, vozila i plovila u kojima se integriraju različite tehnologije te se ubrzava njihovo uvođenje. Povećanje udobnosti, učinkovitosti i pristupačnosti uz istodobno smanjenje utjecaja životnog ciklusa na **klimu**, okoliš, ljudsko zdravlje i potrošnju energije i dalje su najvažniji ciljevi. Inovativna, izuzetno funkcionalna prometna infrastruktura nužna je za pravilan rad svih vrsta prijevoza s obzirom na povećanu potražnju mobilnosti i brze promjene u tehnološkim režimima. Treba posvetiti posebnu pozornost integriranom pristupu razvoju infrastrukture i vozila/plovila/zrakoplova kako bi se smanjili energetske utjecaj i utjecaj na okoliš.

Amandman 112

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.6. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– konceptualni razvoj i projektiranje vozila/plovila/zrakoplova, uključujući rezervne dijelove, primjenom poboljšanih materijala i struktura, učinkovitosti, skladištenja i uporabe energije te sigurnosnih i zaštitnih značajki koje **manje** utječu na okoliš i zdravlje,

Izmjena

– konceptualni razvoj i projektiranje vozila/plovila/zrakoplova, uključujući rezervne dijelove, **modularne elemente**, primjenom poboljšanih **naprednih** materijala i struktura, **softverskih rješenja i ažuriranja, naprednih sigurnosnih sustava protiv piratstva**, učinkovitosti, skladištenja i uporabe energije te sigurnosnih i zaštitnih značajki koje **smanjeno** utječu na okoliš i zdravlje,

Amandman 113

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.7. – stavak 1.

Kako bi EU ostvario svoje ciljeve u pogledu kvalitete zraka te **klimatske i energetske ciljeve, uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova za 60 % do 2050.** i smanjenje buke, **trebat** će ponovno **razmotriti** cijeli sustav mobilnosti, uključujući korisnike, vozila, goriva i infrastrukture. Jednako **će** tako **biti potrebno** uvesti alternativne energije s niskim razinama emisija i osigurati prihvaćenost vozila/plovila/zrakoplova bez emisija na tržištu. Osim što ima štetne učinke zbog emisija stakleničkih plinova, prijevoz znatno doprinosi lošoj kvaliteti zraka i buci u Europi te ima negativne posljedice na zdravlje građana¹⁸. Nužno je nadovezati se na napredak postignut u pogledu elektrifikacije **automobila, autobusa i lakih gospodarskih** vozila te upotrebe gorivih ćelija u njima kako bi se ubrzala istraživanja i iznašla inovativna rješenja za druge sektore, kao što su zrakoplovni i pomorski sektor te sektor unutarnje plovidbe **i kamionskog prijevoza.**

¹⁸ Otprilike trećina građana EU-a živi u urbanim područjima u kojima je razina koncentracije onečišćujućih tvari iznad zakonskog praga.

Amandman 114

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.7. – stavak 2. – alineja 1.

– **elektrifikacija** svih vrsta prijevoza (npr. baterije, gorivne ćelije, **hibridizacija** itd.), **uključujući** nove tehnologije za pogonske sklopove za

Ostvarivanje ciljeva u pogledu kvalitete zraka te **klimatskih i energetske ciljeva** i smanjenje buke, **zahtijevat će od Komisije da** ponovno **razmotri** cijeli sustav mobilnosti, uključujući korisnike, vozila, goriva, sustave mjerenja CO₂, infrastrukture, **uporabu prostora i nova prometna rješenja. Unija će** jednako tako **trebati** uvesti alternativne energije s niskim razinama emisija i osigurati prihvaćenost vozila/plovila/zrakoplova bez emisija na tržištu. Osim što ima štetne učinke zbog emisija stakleničkih plinova, prijevoz znatno doprinosi lošoj kvaliteti zraka i buci u Europi te ima negativne posljedice na zdravlje građana¹⁸. Nužno je nadovezati se na **postojeći** napredak postignut u pogledu **proizvodnje i uporabe alternativnih goriva, elektrifikacije, tehnologije vodika, biogoriva i bioplina,** upotrebe gorivih ćelija, **poboljšanja motora s unutarnjim izgaranjem i njihove prilagodbe obnovljivim gorivima i drugim održivim tehnologijama** za automobile, autobuse, **kamione** i laka gospodarska vozila kako bi se ubrzala istraživanja i iznašla inovativna rješenja za druge sektore, kao što su zrakoplovni, **željeznički** i pomorski sektor te sektor unutarnje plovidbe.

¹⁸ Otprilike trećina građana EU-a živi u urbanim područjima u kojima je razina koncentracije onečišćujućih tvari iznad zakonskog praga.

– **dekarbonizacija** svih vrsta prijevoza, **uključujući s pomoću elektromobilnosti** (npr. baterije **koje se mogu reciklirati,** gorivne ćelije, **sve vrste hibridizacije** itd.) i

vozila/plovila/zrakoplove, brzo punjenje/opskrba, prikupljanje energije te pristupačna i dostupna sučelja prema infrastrukturi za punjenje uz osiguravanje interoperabilnosti i neometanog pružanja usluga; razvoj i uvođenje konkurentnih, sigurnih, visokoučinkovitih i održivih baterija za vozila s niskim ili nultim razinama emisija;

nove tehnologije za pogonske sklopove za vozila/plovila/zrakoplove, brzo punjenje/opskrba, prikupljanje energije te pristupačna i dostupna sučelja prema infrastrukturi za punjenje uz osiguravanje interoperabilnosti i neometanog pružanja usluga; razvoj i uvođenje konkurentnih, sigurnih, visokoučinkovitih i održivih baterija za vozila s niskim ili nultim razinama emisija **prikladnih za recikliranje**;

Amandman 115

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.7. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– održiva nova goriva i nova pametna vozila/plovila/zrakoplovi za postojeće i buduće obrasce mobilnosti i popratnu infrastrukturu; tehnologije i rješenja po mjeri korisnika za interoperabilnost i neometano pružanje usluga,

Izmjena

– održiva nova goriva i nova pametna vozila/plovila/zrakoplovi za postojeće i buduće obrasce mobilnosti i popratnu infrastrukturu; tehnologije i rješenja po mjeri korisnika za interoperabilnost i neometano pružanje usluga, **tiši zrakoplovi koji su prihvatljiviji za okoliš**;

Amandman 116

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.7. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– smanjenje utjecaja mobilnosti na okoliš i ljudsko zdravlje.

Izmjena

– smanjenje utjecaja mobilnosti na okoliš i ljudsko zdravlje, **uključujući istraživanje potencijala nove generacije daljinskih senzora za mjerenje onečišćenja u sektoru mobilnosti**.

Amandman 117

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Pametna mobilnost doprinijet će osiguranju učinkovitosti, sigurnosti i otpornosti

Izmjena

Pametna mobilnost doprinijet će osiguranju učinkovitosti, sigurnosti i otpornosti

mobilnosti „od vrata do vrata” te svih njezinih sastavnih dijelova, posebice primjenom digitalnih tehnologija, napredne satelitske navigacije (EGNOS/Galileo) i umjetne inteligencije. S pomoću novih će se tehnologija optimizirati upotreba i učinkovitost prometne infrastrukture i mreža te će se poboljšati intermodalnost i povezivost, optimizirati upravljanje prometom i omogućiti uvođenje inovativnih prometnih rješenja i usluga, čime će se ujedno smanjiti zagušenje i negativni utjecaji na okoliš te tako građanima i poduzećima pružati bolje usluge mobilnosti i logističke usluge. Povezana i automatizirana mobilnost te razvojna infrastruktura pridonijet će poboljšanju učinkovitosti i sigurnosti svih vrsta prijevoza.

mobilnosti „od vrata do vrata” te svih njezinih sastavnih dijelova, posebice primjenom novih digitalnih tehnologija, napredne satelitske navigacije (EGNOS/Galileo) i umjetne inteligencije. S pomoću novih će se tehnologija, **uključujući sustav sustava**, optimizirati upotreba i učinkovitost prometne infrastrukture i mreža te će se poboljšati intermodalnost i povezivost, optimizirati upravljanje prometom i omogućiti uvođenje inovativnih prometnih rješenja, **standarda** i usluga, čime će se ujedno smanjiti zagušenje i negativni utjecaji na okoliš te tako građanima i poduzećima pružati bolje usluge mobilnosti i logističke usluge. Povezana i automatizirana mobilnost te razvojna infrastruktura pridonijet će poboljšanju učinkovitosti i sigurnosti svih vrsta prijevoza.

Amandman 118

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– **digitalno** upravljanje **mrežama i prometom**: napredni sustavi za potporu odlučivanju; upravljanje prometom sljedeće generacije (uključujući multimodalno upravljanje mrežama i prometom); doprinos neometanoj, multimodalnoj i povezanoj mobilnosti putnika i tereta; upotreba i ograničenja velikih količina podataka; upotreba inovativne satelitske navigacije/pozicioniranja (EGNOS/Galileo),

Izmjena

– **digitalne mreže, promet, uporaba prostora i** upravljanje: napredni sustavi za potporu odlučivanju; upravljanje prometom sljedeće generacije (uključujući multimodalno upravljanje mrežama i prometom); doprinos neometanoj, multimodalnoj i povezanoj mobilnosti putnika i tereta; upotreba i ograničenja velikih količina podataka; upotreba inovativne satelitske navigacije/pozicioniranja (EGNOS/Galileo) **uz razumijevanje novih oblika ponašanja povezanih s promjenjivom mobilnošću**,

Amandman 119

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

- željezničke tehnologije i operacije za tih, interoperabilan i automatiziran željeznički sustav velikog kapaciteta,

Izmjena

- željezničke tehnologije i operacije za ***privlačan***, tih, ***potpuno povezan***, interoperabilan, ***prekogranični*** i automatiziran željeznički sustav velikog kapaciteta, ***koje ispunjavaju zahtjeve u pogledu putničkog i teretnog prometa***,

Amandman 120

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- povezani, kooperativni i automatizirani sustavi i usluge mobilnosti, uključujući tehnološka rješenja i netehnološka pitanja.

Izmjena

- povezani, kooperativni, ***interoperabilni*** i automatizirani sustavi i usluge mobilnosti, uključujući tehnološka rješenja i netehnološka pitanja ***kao što su promjene ponašanja korisnika i obrasci mobilnosti***.

Amandman 121

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- ***nove ili poboljšane usluge i poslovni modeli s pomoću kojih je korisnik u interakciji s različitim pametnim modalitetima***.

Amandman 122

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- ***koncept, razvoj, posljedice, projektiranje, istraživanje, vrednovanje i metode kao dio sigurne vožnje automatiziranog vozila u mješovitom***

prometu;

Amandman 123

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 4.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *pametna prijevozna rješenja za sigurnije i učinkovitije operacije vodnog prometa;*

Amandman 124

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.8. – stavak 2. – alineja 4.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *novi sustavi i tehnologije za upravljanje lukama i povezanost.*

Amandman 125

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.9. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Masivnim, koncentriranim i decentraliziranim rješenjima za pohranu (uključujući kemijska, elektrokemijska, električna, mehanička i toplinska) u energetsom sustavu povećat će se učinkovitost, fleksibilnost, tehnološka neovisnost i dostupnost te sigurnost opskrbe. Za dekarbonizirani promet s niskim razinama emisija bit će potrebno sve više električnih i/ili drugih vozila s pogonom na alternativna goriva i s učinkovitijim i jeftinijim baterijama koje se mogu reciklirati i ponovno upotrijebiti te lokalno dostupna *sintetička goriva/goriva iz obnovljivih izvora* poput vodika i inovativna rješenja za pohranu u objektu.

Masivnim, koncentriranim i decentraliziranim rješenjima za pohranu (uključujući kemijska, elektrokemijska, električna, mehanička i toplinska) u energetsom sustavu povećat će se učinkovitost, fleksibilnost, tehnološka neovisnost i dostupnost te sigurnost opskrbe. Za dekarbonizirani promet s niskim razinama emisija bit će potrebno sve više električnih i/ili drugih vozila s pogonom na alternativna goriva i s učinkovitijim i jeftinijim baterijama koje se mogu *lako* reciklirati i ponovno upotrijebiti, *a imaju nizak učinak na okoliš*, te lokalno dostupna *niskouglična goriva* poput vodika *temeljenog na obnovljivim izvorima energije* i inovativna

rješenja za pohranu u objektu.

Amandman 126

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.9. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– tehnologije koje uključuju tekuća i plinovita goriva *iz obnovljivih izvora* te s njima povezane vrijednosne lance za ispunjavanje potreba za skladištenjem energije u rasponu od dnevnih do sezonskih,

Izmjena

– tehnologije koje uključuju tekuća i plinovita **niskouglična** goriva te s njima povezane vrijednosne lance za ispunjavanje potreba za skladištenjem energije u rasponu od dnevnih do sezonskih, **uključujući njihov utjecaj na okoliš i klimu,**

Amandman 127

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.9. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– baterije i vrijednosni lanac EU-a, uključujući dizajn, tehnologije za masovnu proizvodnju baterijskih ćelija, metode **ponovne upotrebe i recikliranja;**

Izmjena

– baterije i vrijednosni lanac EU-a, uključujući dizajn, tehnologije za masovnu proizvodnju baterijskih ćelija, **visoku gustoću snage i energije, stope brzog punjenja, niske ekološke učinke, ponovnu upotrebu i veću stopu recikliranih materijala, napredna materijalna rješenja za metode skladištenja energije te potrebe za standardizacijom;**

Amandman 128

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 4. – podtočka 4.2. – podtočka 4.2.9. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– **vodikove tehnologije s nulnim ili niskim razinama emisija ugljika, uključujući** gorivne ćelije, **i vrijednosni lanac** EU-a od projektiranja do krajnje upotrebe za različite primjene.

Izmjena

– **postupci elektrolize utemeljeni na obnovljivim izvorima energije i** gorivne ćelije, **diljem vrijednosnog lanca** EU-a od projektiranja do krajnje upotrebe za različite primjene.

Amandman 129
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 5. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

5. KLAS TER „HRANA I PRIRODNI RESURSI”

Izmjena

5. KLAS TER „HRANA, PRIRODNI RESURSI I **POLJOPRIVREDA**”

Amandman 130
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Zbog ljudskih aktivnosti raste pritisak na tla, mora i oceane, vodu, zrak, biološku raznolikost i druge prirodne resurse. Prehranjivanje sve brojnijeg stanovništva planeta izravno ovisi o zdravlju prirodnih sustava i resursa. Međutim, u kombinaciji s klimatskim promjenama, sve veća potražnja za prirodnim resursima na okoliš stvara pritiske koji postaju neodrživi te utječu na ekosustave i njihovu sposobnost da pružaju usluge za dobrobit ljudi. Koncepti kružnoga gospodarstva, biogospodarstva i plavoga gospodarstva pružaju mogućnost da se uspostavi ravnoteža među okolišnim, socijalnim i gospodarskim ciljevima te da se ljudske aktivnosti izvedu na put održivosti.

Izmjena

Zbog ljudskih aktivnosti raste pritisak na tla, mora i oceane, vodu, zrak, biološku raznolikost i druge prirodne resurse. Prehranjivanje sve brojnijeg stanovništva planeta izravno ovisi o zdravlju prirodnih sustava i resursa. Međutim, u kombinaciji s klimatskim promjenama, sve veća potražnja čovječanstva za prirodnim resursima stvara pritiske na okoliš koji postaju neodrživi te utječu na ekosustave i sprečavaju njihovu sposobnost da pružaju usluge ***pomoću kojih se dugoročno održava*** dobrobit ljudi. ***Rast u proizvodnji hrane ne podudara se s rastom globalnog stanovništva te su stoga potrebna revolucionarna rješenja za poticanje održive proizvodnje hrane. Istovremeno moramo osigurati da prehrana i zdravlje budu u središtu naših sustava proizvodnje hrane.***

Koncepti kružnoga gospodarstva, ***agroekologije, održive poljoprivrede,*** biogospodarstva i plavoga gospodarstva pružaju mogućnost da se uspostavi ravnoteža među okolišnim, socijalnim i gospodarskim ciljevima te da se ljudske aktivnosti izvedu na put održivosti.

Amandman 131
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bismo ostvarili ciljeve održivog razvoja, zajamčili proizvodnju i potrošnju sigurne i zdrave hrane, promicali održive prakse u poljoprivredi, akvakulturi, ribarstvu i šumarstvu, osigurali pristup čistoj vodi, tlu i zraku za sve, očistili mora i oceane te očuvali i obnovili ključne prirodne sustave i okoliš na planetu, svakako moramo iskoristiti potencijal istraživanja i inovacija. Međutim, raspoložemo nedostatnim razumijevanjem puteva za prelazak na održivost i načina svladavanja postojanih prepreka. Za prelazak na održivu potrošnju i proizvodnju te obnovu zdravlja planeta potrebno je ulagati u tehnologije, nove poslovne modele te društvene i ekološke inovacije. Na taj se način otvaraju nove mogućnosti za održivo, otporno, inovativno i odgovorno europsko gospodarstvo te se potiču učinkovitost resursa, produktivnost i konkurentnost, otvaraju radna mjesta i ostvaruje rast.

Izmjena

Kako bismo ostvarili ciljeve održivog razvoja ***i smanjenja emisija stakleničkih plinova***, zajamčili proizvodnju i potrošnju sigurne i zdrave hrane, promicali održive prakse u poljoprivredi, ***stočarstvu***, akvakulturi, ribarstvu i šumarstvu, osigurali pristup čistoj vodi, tlu i zraku za sve, očistili mora, oceane ***i kopnene vode*** te očuvali i obnovili ključne prirodne sustave i okoliš na planetu, svakako moramo iskoristiti potencijal istraživanja i inovacija. Međutim, raspoložemo nedostatnim razumijevanjem puteva za prelazak na održivost i načina svladavanja otpornih prepreka. Za prelazak na održivu ***proizvodnju***, potrošnju i obnovu ***ekosustava i prirodnih resursa te za jačanje i očuvanje resursa na kojem se temelji poljoprivreda*** potrebno je ulagati u ***znanstvena i tehnološka istraživanja, standardizaciju*** te nove poslovne modele ***kojima se podupiru*** društvene i ekološke inovacije, ***uključujući internalizaciju troškova povezanih s okolišem u našim gospodarstvima, prikupljanje većeg obujma podataka bolje kvalitete o učinku različitih politika***. Na taj se način otvaraju nove mogućnosti za održivo, otporno, inovativno i odgovorno europsko gospodarstvo te se potiču učinkovitost resursa, ***kapacitet i status prirodnih resursa, dugoročna*** produktivnost i konkurentnost, ***vitalnost ruralnih područja*** te visokokvalitetna radna mjesta ***i održiv gospodarski i društveni*** rast.

Amandman 132

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

S pomoću aktivnosti u tom području izgradit će se baza znanja i iznaći rješenja za održivo upravljanje kopnenim i

Izmjena

Multidisciplinarni i transdisciplinarni pristupi kojima se koriste stručnost i iskustvo sudionika u lancima vrijednosti

morskim prirodnim resursima i njihovu upotrebu te bolje iskorištavanje kopnenih i vodenih sustava kao ponora ugljika; jamčenje sigurnosti opskrbe hranom i ishrane te osiguravanje sigurne, zdrave i hranjive prehrane; ubrzavanje prelaska s linearnog gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima na resursno učinkovito, otporno kružno gospodarstvo s niskim emisijama ugljika te podupiranje razvoja održivog biogospodarstva i plavoga gospodarstva; i razvoj otpornih i dinamičnih ruralnih, obalnih i gradskih područja.

pridonijet će izgradnji baze znanja i *postizanju* rješenja za: **zaštitu**, održivo upravljanje kopnenim i vodenim prirodnim resursima i njihovu upotrebu; **unapređenje održivog rasta** kopnenih i vodenih sustava; **povećanje sekvestracije** ugljika; jamčenje sigurnosti **dovoljne** opskrbe hranom i ishrane, **izbjegavanje otpada i prekomjerne proizvodnje** te **pružanje** sigurne, zdrave i hranjive prehrane; ubrzavanje prijelaza na primjenu održivih pristupa u svim vrstama poljoprivrede, uključujući konvencionalnu i organsku poljoprivredu; ubrzavanje prelaska s linearnog gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima na resursno učinkovito, otporno kružno gospodarstvo s niskim emisijama ugljika te podupiranje razvoja održivog biogospodarstva i plavoga gospodarstva; i razvoj otpornih i dinamičnih ruralnih, obalnih i gradskih područja.

Amandman 133

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnostima će se pridonijeti očuvanju i poboljšanju biološke raznolikosti te osigurati dugoročno pružanje usluga ekosustava, **prilagodba klimatskim promjenama i sekvestracija** ugljika (na kopnu i **na moru**). Doprinijet će se smanjenju emisija stakleničkih plinova i drugih emisija, otpada i onečišćenja iz primarne proizvodnje (kopnene i vodene), obrade, potrošnje i drugih ljudskih aktivnosti. Potaknut će se ulaganja i podupirati prelazak na kružno gospodarstvo, biogospodarstvo i plavo gospodarstvo, uz istodobnu zaštitu zdravlja i cjelovitosti okoliša.

Izmjena

Nadalje, postizanjem tih ciljeva pridonijet će se očuvanju i poboljšanju biološke raznolikosti, **kako divlje tako i uzgojene**, te osigurati dugoročno pružanje usluga ekosustava, **ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima te sekvestracije** ugljika (na kopnu i **u vodama**). Doprinijet će se očuvanju biološke raznolikosti te osiguranju dugoročnog pružanja usluga ekosustava, kao i smanjenju emisija stakleničkih plinova i drugih emisija, otpada i onečišćenja iz primarne proizvodnje (kopnene i vodene), obrade, potrošnje i drugih ljudskih aktivnosti. Potaknut će se ulaganja i podupirati prelazak na kružno gospodarstvo, **održivu poljoprivredu**, biogospodarstvo i plavo gospodarstvo, uz istodobnu zaštitu zdravlja, **održivosti** i

cjelovitosti okoliša. *Taj će prioritet biti usmjeren na poboljšanje baze znanja o stanju biološke raznolikosti s pomoću razvoja, provjere i standardizacije usporednih metodologija na razini Unije.*

Amandman 134

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Tim će se aktivnostima ujedno poticati participativni pristupi istraživanju i inovacijama, uključujući pristup uz sudjelovanje više dionika, te će se razvijati sustavi znanja i inovacija na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Socijalne inovacije uz građanski angažman i povjerenje u inovacije bit će ključne za poticanje novih obrazaca upravljanja, proizvodnje i potrošnje.

Izmjena

Tim će se aktivnostima ujedno poticati participativni pristupi istraživanju i inovacijama, uključujući pristup uz sudjelovanje više dionika, te će se razvijati sustavi znanja i inovacija na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. ***Uključivanjem svih aktera uzduž lanca opskrbe poljoprivredno-prehrambenim proizvodima u zajedničko stvaranje i dijeljenje znanja pružila bi se potpora razvoju i provedbi održivih poljoprivrednih inovacija čiji je cilj rješavanje izazova prehrambenog sustava, uključujući prilagodbu na klimatske promjene i njihovo ublažavanje.*** Socijalne inovacije uz građanski angažman i povjerenje u inovacije bit će ključne za poticanje novih obrazaca upravljanja, proizvodnje i potrošnje.

Amandman 135

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Budući da su ti izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode, aktivnosti će se provoditi prema sustavnom pristupu i oslanjati se na suradnju s državama članicama i međunarodnim partnerima, drugim izvorima financiranja te drugim političkim inicijativama. To će uključivati služenje izvorima velikih količina podataka o okolišu koje se temelji na potrebama

Izmjena

Budući da su ti izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode, aktivnosti će se također provoditi prema sustavnom pristupu i oslanjati se na suradnju s državama članicama i međunarodnim partnerima, drugim izvorima financiranja te drugim političkim inicijativama. To će uključivati služenje izvorima velikih količina podataka o okolišu koje se temelji

korisnika, poput onih iz programa Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE, EOSC, GEOSS, CEOS i EMODnet.

na potrebama korisnika, poput onih iz programa Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE, EOSC, GEOSS, CEOS i EMODnet.

Amandman 136

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Istraživačkim se i inovacijskim aktivnostima iz ovog klastera osobito doprinosi provedbi ciljeva programa djelovanja za okoliš, zajedničke poljoprivredne politike, zajedničke ribarstvene politike, zakonodavstva o hrani, pomorske politike, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije EU-a za biogospodarstvo, okvira za klimatsku i energetska politiku do 2030. te pravnih odredaba EU-a za smanjenje onečišćenja zraka.

Izmjena

Istraživačkim se i inovacijskim aktivnostima iz ovog klastera osobito doprinosi provedbi ciljeva programa djelovanja za okoliš, zajedničke poljoprivredne politike, zajedničke ribarstvene politike, zakonodavstva o hrani, pomorske politike, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije EU-a za biogospodarstvo, **strategije EU-a za biološku raznolikost do 2020., strategije EU-a za šume**, okvira **EU-a** za klimatsku i energetska politiku **u skladu s Pariškim sporazumom** te pravnih odredaba EU-a za smanjenje onečišćenja zraka. **Djelovanja će biti čvrsto povezana s postojećim partnerstvima Unije, osobito Partnerstvom za istraživanje i inovacije na mediteranskom području (PRIMA), kao i u pogledu doprinosa znanstvenoj diplomaciji.**

Amandman 137

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi; cilj održivog razvoja br. 6 – čista voda i sanitarni uvjeti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska

Izmjena

Aktivnostima će se izravno doprinijeti ciljevima održivog razvoja, a posebno: cilj održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi; **cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit**; cilj održivog razvoja br. 6 – čista voda i sanitarni uvjeti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj

politika; cilj održivog razvoja br. 14 – život pod vodom; cilj održivog razvoja br. 15 – život na kopnu.

održivog razvoja br. 13 – klimatska politika; cilj održivog razvoja br. 14 – život pod vodom; cilj održivog razvoja br. 15 – život na kopnu.

Amandman 138

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kapacitetom za promatranje okoliša doprinosi se istraživanjima¹⁹ i inovacijama za održivu upotrebu te praćenje hrane i prirodnih resursa. Boljom prostorno-vremenskom pokrivenosti i intervalima uzorkovanja uz smanjene troškove te pristupom velikim količinama podataka iz višestrukih izvora i njihovim objedinjavanjem osiguravaju se novi načini praćenja, razumijevanja i predviđanja Zemljina sustava. Postoji potreba za sveobuhvatnijim uvođenjem, iskorištavanjem i ažuriranjem novih tehnologija te daljnjim istraživanjima i inovacijama kako bi se uklonili nedostaci u promatranju Zemlje na kopnu i moru te u atmosferi, uz suradnju posebice putem Globalnog sustava svih sustava motrenja Zemlje (GEOSS) i njegove europske sastavnice EuroGEOSS.

¹⁹ Motrenjem Zemlje podupirat će se istraživanja i inovacije u drugim područjima djelovanja u okviru tog globalnog izazova te u drugim odgovarajućim dijelovima Obzora Europa.

Amandman 139

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– status biološke raznolikosti, zaštita ekosustava, ublažavanje klimatskih

Izmjena

Kapacitetom za promatranje okoliša doprinosi se istraživanjima¹⁹ i inovacijama za održivu upotrebu te praćenje hrane i prirodnih resursa. Boljom prostorno-vremenskom pokrivenosti i intervalima uzorkovanja uz smanjene troškove te pristupom velikim količinama podataka iz višestrukih izvora i njihovim objedinjavanjem osiguravaju se novi načini praćenja, razumijevanja i predviđanja Zemljina sustava. Postoji potreba za sveobuhvatnijim uvođenjem, iskorištavanjem i ažuriranjem novih tehnologija te daljnjim istraživanjima i inovacijama kako bi se uklonili nedostaci u promatranju Zemlje na kopnu i **u vodama** te u atmosferi, uz suradnju posebice putem Globalnog sustava svih sustava motrenja Zemlje (GEOSS) i njegove europske sastavnice EuroGEOSS.

¹⁹ Motrenjem Zemlje podupirat će se istraživanja i inovacije u drugim područjima djelovanja u okviru tog globalnog izazova te u drugim odgovarajućim dijelovima Obzora Europa.

Izmjena

– status biološke raznolikosti, **procjena usluga ekosustava i njihove vrijednosti**,

promjena *i* prilagodba tim promjenama, sigurnost hrane, poljoprivreda i šumarstvo, upotreba i prenamjena zemljišta, gradski i prigradski razvoj, upravljanje prirodnim resursima, *iskorištavanje i* očuvanje oceana, pomorska sigurnost i druga relevantna područja,

zaštita ekosustava, ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba *vrsta i ekosustava*, sigurnost opskrbe hranom, poljoprivreda, *plodnost tla* i šumarstvo, upotreba i prenamjena zemljišta, *ruralni*, gradski i prigradski razvoj, upravljanje prirodnim resursima *te njihova zaštita i obnavljanje*, očuvanje *i iskorištavanje* oceana, *mora i kopnenih voda*, pomorska sigurnost i druga relevantna područja,

Amandman 140

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– primjene usmjerene na korisnike i njihovo proširivanje kako bi se pridonijelo upravljanju europskim prirodnim resursima i uslugama ekosustava te s njima povezanim vrijednosnim lancima.

Izmjena

– primjene usmjerene na korisnike i njihovo proširivanje kako bi se pridonijelo *očuvanju, obnovi i* upravljanju europskim prirodnim resursima i uslugama ekosustava te s njima povezanim vrijednosnim lancima.

Amandman 141

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *sveobuhvatni i održivi sustav praćenja i informacija o globalnom okolišu, među ostalim poticanjem suradnje između zajednica koje izrađuju klimatske modele i zajednica koje prate okoliš i upravljaju podacima o njemu;*

Amandman 142

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *učinci invazivnih stranih vrsta na biološku raznolikost, usluge ekosustava i produktivnost, uključujući nove alate za njihovo sprečavanje i suzbijanje;*

Amandman 143

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *bolje integrirano predviđanje, procjena rizika i osjetljivosti na katastrofe povezane s prirodnim nepogodama i smetnjama uzrokovanih ljudskim djelovanjem, uključujući razvoj sustava ranog upozoravanja;*

Amandman 144

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *ekološka i društveno-kulturna dosljednost teritorijalnih modela, uz pridavanje posebne pozornosti interakcijama prirode i društva koje proizlaze iz politika i strategija s teritorijalnim učinkom.*

Amandman 145

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- stanje i vrijednost biološke raznolikosti, kopnenih i morskih ekosustava, prirodnog kapitala i usluga ekosustava,

- stanje i vrijednost **globalne i lokalne** biološke raznolikosti, kopnenih, morskih **i vodnih** ekosustava, prirodnog kapitala i usluga ekosustava, **analiza uzroka**

smanjenja biološke raznolikosti i mogućih rješenja u pogledu toga;

Amandman 146

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– ekotoksikologija spojeva i novih onečišćujućih tvari, njihove interakcije i ponašanje u okolišu te izmijenjeni biokemijski ciklusi zbog klimatskih promjena,

Izmjena

– ekotoksikologija spojeva i novih onečišćujućih tvari, **kemijske tvari i** njihove interakcije i ponašanje u okolišu te izmijenjeni biokemijski ciklusi zbog klimatskih promjena,

Amandman 147

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

U promjenjivom kontekstu primarne proizvodnje otporni i održivi poljoprivredni i šumarski sustavi donose gospodarske i društvene koristi te koristi za okoliš. Osim što doprinose sigurnosti hrane i ishrane, dio su dinamičnih vrijednosnih lanaca, upravljaju zemljištem i prirodnim resursima te osiguravaju niz važnih javnih dobara, među ostalim sekvestraciju ugljika, očuvanje biološke raznolikosti, oprašivanje i javno zdravlje. Potrebni su integrirani pristupi kako bi se promicale višestruke funkcije poljoprivrednih i šumarskih (eko)sustava uzimajući u obzir izmijenjeni kontekst primarne proizvodnje, posebice u odnosu na klimu i okoliš, raspoloživost resursa, demografiju i obrasce potrošnje. Ujedno je potrebno uzeti u obzir prostornu i socioekonomsku dimenziju poljoprivrednih i šumarskih djelatnosti te iskoristiti potencijal ruralnih područja.

Izmjena

U promjenjivom kontekstu primarne proizvodnje otporni i održivi poljoprivredni i šumarski sustavi donose gospodarske i društvene koristi te koristi za okoliš. Osim što doprinose sigurnosti hrane i ishrane, dio su dinamičnih vrijednosnih lanaca, upravljaju zemljištem i prirodnim resursima te osiguravaju niz važnih javnih dobara, među ostalim sekvestraciju ugljika, očuvanje biološke raznolikosti, oprašivanje **te** javno zdravlje i **dobrobit**. Potrebni su integrirani pristupi kako bi se promicale višestruke funkcije poljoprivrednih i šumarskih (eko)sustava uzimajući u obzir izmijenjeni kontekst primarne proizvodnje, posebice u odnosu na klimu i okoliš, raspoloživost resursa, demografiju i obrasce potrošnje. Ujedno je potrebno uzeti u obzir **učinak te** prostornu i socioekonomsku dimenziju poljoprivrednih i šumarskih djelatnosti te iskoristiti potencijal ruralnih područja.

Amandman 148

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja -1. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **poboljšanje praćenja i pokazatelja biološke raznolikosti, funkcija i usluga ekosustava u ruralnim područjima i agroekološkim sustavima te pružanje potpore sudjelovanju javnosti u zajedničkom učenju i poboljšanju stanja poljoprivrednih ekosustava;**

Amandman 149

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– metode, tehnologije i alati za održivu i otpornu proizvodnju u poljoprivredi i šumarstvu,

– metode, tehnologije i **inovativni** alati za održivu i otpornu proizvodnju u poljoprivredi, **uključujući kopnenu i morsku poljoprivredu**, i šumarstvu **te za najučinkovitiju uporabu vodnih resursa**,

Amandman 150

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– učinak aktivnosti u primarnom sektoru na klimu i okoliš, potencijal poljoprivrede i šumarstva **kao ponora** ugljika te za ublažavanje emisija stakleničkih plinova, uključujući pristupe prema načelu negativnih emisija,

– učinak aktivnosti u primarnom sektoru na klimu i okoliš **i duž lanca vrijednosti**, potencijal poljoprivrede i šumarstva **u cilju povećanja zamjene i skladištenja** ugljika, **primjerice povećanjem održive proizvodnje biomase** te za ublažavanje emisija stakleničkih plinova, uključujući pristupe prema načelu negativnih emisija,

Amandman 151

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– nametnici i bolesti bilja te zdravlje i dobrobit životinja, alternative upotrebi spornih pesticida, antibiotika i drugih tvari,

Izmjena

– nametnici i bolesti bilja te zdravlje i dobrobit životinja, alternative upotrebi spornih ***kemijskih*** pesticida, antibiotika i drugih tvari, ***uzimajući u obzir očuvanje biološke raznolikosti i pristupe visokog agroekološkog sustava biološke raznolikosti,***

Amandman 152

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– ***sustavi otvorenih podataka kojima se potiče razmjena podataka i znanja o biljkama, patogenima i okolišu koji omogućuju daljnje znanstveno istraživanje, planiranje u pogledu okolišu i razvijanje komercijalnih proizvoda;***

Izmjena

Amandman 153

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– pružanje usluga ekosustava i korištenje njima u poljoprivrednim i šumarskim sustavima uz primjenu ekoloških pristupa i testiranje rješenja koja se temelje na prirodi od razine poljoprivrednih gospodarstava do razine krajolika za poljoprivredu prihvatljivu za okoliš,

Izmjena

– pružanje usluga ekosustava i korištenje njima u poljoprivrednim i šumarskim sustavima uz primjenu ekoloških pristupa i testiranje rješenja koja se temelje na prirodi od razine poljoprivrednih gospodarstava do razine krajolika za poljoprivredu prihvatljivu za okoliš ***kojom se odgovara na izazove povezane s klimatskim promjenama, gubitkom biološke raznolikosti, degradacijom ekosustava, onečišćenjem iz poljoprivrede, te zdravljem i dobrobiti građana;***

Amandman 154

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

– poljoprivredni i šumarski sustavi od razine poljoprivrednih gospodarstava do razine krajolika, pružanje usluga ekosustava i korištenje njima u primarnoj proizvodnji,

Izmjena

– **inovativni** poljoprivredni i šumarski sustavi od razine poljoprivrednih gospodarstava do razine krajolika, pružanje usluga ekosustava i korištenje njima u primarnoj proizvodnji,

Amandman 155

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

– inovacije u poljoprivredi na sučeljima između poljoprivrede, akvakulture i šumarstva te u urbanim područjima,

Izmjena

– inovacije u poljoprivredi na sučeljima između poljoprivrede, akvakulture i šumarstva te u urbanim **i ruralnim** područjima,

Amandman 156

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 10.

Tekst koji je predložila Komisija

– digitalne inovacije u poljoprivredi i šumarstvu te diljem vrijednosnih lanaca i ruralnih područja s pomoću upotrebe podataka i razvoja infrastrukture, **tehnologije** i modela upravljanja,

Izmjena

– digitalne inovacije u poljoprivredi i šumarstvu, **uključujući tehnike precizne poljoprivrede i šumarstva**, te diljem vrijednosnih lanaca i ruralnih područja s pomoću upotrebe podataka i razvoja infrastrukture, **umjetne inteligencije, algoritama strojnog učenja, robotike** i modela upravljanja, **uključujući razvoj demonstracijskih poljoprivrednih gospodarstava**,

Amandman 157

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *prelazak na integrirane i diversificirane sustave proizvodnje hrane i poljoprivrede i poljoprivredne prakse, uključujući primjenu preciznih tehnologija, pristupa intenziviranja agroekoloških i ekoloških pristupa koji će donijeti korist svim vrstama poljoprivrede;*

Amandman 158

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *nove strategije uzgoja biljaka u cilju postizanja većeg prinosa, bolje kvalitete i dodanih gospodarskih i okolišnih koristi;*

Amandman 159

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *razvoj proizvoda, alata i praksi u cilju poticanja održivih poljoprivrednih praksi, uključujući unapređenje znanja o učinku različitih poljoprivrednih praksi na kvalitetu i obnovu tla.*

Amandman 160

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5.2.4. Mora *i* oceani

5.2.4. Mora, oceani, *kopnene vode i plavo gospodarstvo*

Amandman 161
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Prirodni kapital te usluge ekosustava mora *i* oceana donose znatne socioekonomske koristi i dobrobiti. Taj je potencijal u opasnosti zbog velikog pritiska koji uzrokuju ljudski i prirodni stresori poput zagađenja, prelova, klimatskih promjena, porasta razine mora i ekstremnih vremenskih uvjeta. Kako bi se spriječilo da mora i oceani dosegnu točku nakon koje više nije moguć povratak na prijašnje stanje, moramo unaprijediti svoje znanje i razumijevanje radi održivog upravljanja morskim i obalnim ekosustavima i njihove zaštite i obnove te sprečavanja onečišćenja mora u kontekstu poboljšanog i odgovornog okvira za upravljanje oceanima. Time su obuhvaćena istraživanja o održivom pokretanju ogromnog neiskorištenog gospodarskog potencijala mora i oceana kako bi se proizvelo više hrane bez povećanja pritiska na njih te pridonijelo smanjenju pritiska na kopnene, **slatkovodne** i **oceanske** resurse. Postoji potreba za uspostavom partnerstava, uključujući strategije za morske bazene i makroregionalne strategije, koja nadilaze razinu EU-a (npr. u Sredozemlju, Baltičkome moru, Crnome moru, Atlantskom oceanu, Karipskome moru te Indijskom oceanu) te potreba da se doprinese ispunjavanju obveza u okviru međunarodnog upravljanja oceanima, inicijativama poput one Ujedinjenih naroda pod nazivom „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” te ispunjavanju obveza povezanih s očuvanjem morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne nadležnosti.

Izmjena

Bogata biološka raznolikost mora, oceana *i kopnenih voda nudi* znatne socioekonomske koristi i dobrobiti. Taj je potencijal u opasnosti zbog velikog pritiska koji uzrokuju ljudski i prirodni stresori poput zagađenja, prelova, klimatskih promjena, porasta razine mora, **neodržive upotrebe vode** i ekstremnih vremenskih uvjeta. Kako bi se spriječilo da mora, oceani *i kopnene vode* dosegnu točku nakon koje više nije moguć povratak na prijašnje stanje, moramo unaprijediti svoje znanje i razumijevanje radi održivog upravljanja morskim i obalnim ekosustavima i njihove zaštite i obnove te sprečavanja onečišćenja mora u kontekstu poboljšanog i odgovornog okvira za upravljanje oceanima. Time su obuhvaćena istraživanja o održivom pokretanju ogromnog neiskorištenog gospodarskog potencijala mora, oceana *i kopnenih voda* kako bi se proizvelo više hrane bez povećanja **pritiska** na njih te pridonijelo smanjenju pritiska na kopnene i **vodne** resurse. Postoji potreba za uspostavom partnerstava, uključujući strategije za morske bazene i makroregionalne strategije, koja nadilaze razinu EU-a (npr. u Sredozemlju, Baltičkome moru, Crnome moru, Atlantskom oceanu, Karipskome moru te Indijskom oceanu) te potreba da se doprinese ispunjavanju obveza u okviru međunarodnog upravljanja oceanima, **ciljevima održivog razvoja**, inicijativama poput one Ujedinjenih naroda pod nazivom „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” te ispunjavanju obveza povezanih s očuvanjem morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne nadležnosti.

Amandman 162

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– **održivi morski i oceanski uzgoj riba, ribarstvo i marikultura** za hranu, uključujući alternativne izvore bjelančevina uz veću sigurnost hrane, neovisnost u opskrbi hranom i otpornost na klimatske promjene;

Izmjena

– **održivo** ribarstvo i **odgovorna akvakultura** za hranu, uključujući alternativne izvore bjelančevina uz veću sigurnost hrane, neovisnost u opskrbi hranom i otpornost na klimatske promjene;

Amandman 163

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– **razvoj novih bioloških proizvoda na osnovi morskih organizama, s velikim brojem primjena kojima se stvaraju novi proizvodi i usluge,**

Izmjena

Amandman 164

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– pojačana otpornost morskih ekosustava, čime se osigurava zdravlje mora **i** oceana te suzbijaju i ublažavaju posljedice prirodnih i ljudskih pritisaka, kao što su zagađenje i onečišćenje plastikom, eutrofikacija, zakiseljavanje, zatopljenje mora i oceana te porast razine mora, uzimajući u obzir sjecište između kopna i **mora** i potičući kružni pristup;

Izmjena

– pojačana otpornost morskih ekosustava, čime se osigurava zdravlje mora, oceana **i kopnenih voda** te **sprečavaju**, suzbijaju i ublažavaju posljedice prirodnih i ljudskih pritisaka, kao što su zagađenje, **uporaba kemikalija i plastike, uključujući mikroplastiku, prelov**, eutrofikacija, zakiseljavanje, zatopljenje, **invazivne vrste** te porast razine mora, uzimajući u obzir sjecište između kopna **i vodenog okoliša** i potičući kružni pristup,

Amandman 165

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– upravljanje oceanima na globalnoj i regionalnoj razini kako bi se zajamčilo očuvanje *i* održivo iskorištavanje resursa iz mora *i* oceana,

Izmjena

– upravljanje oceanima na globalnoj i regionalnoj razini kako bi se zajamčilo očuvanje, *te* održivo iskorištavanje resursa iz mora, oceana *i kopnenih voda i njihova prirodna kapitala*,

Amandman 166

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– plavi vrijednosni lanci, višestruka upotreba *pomorskog* prostora i rast sektora obnovljive energije iz mora *i* oceana, uključujući *održive* mikro- i makroalge,

Izmjena

– plavi vrijednosni lanci, višestruka upotreba prostora i rast sektora obnovljive energije iz mora, oceana *i kopnenih voda*, uključujući *održivu proizvodnju* mikroalge i makroalge; *suvremeni vodni proizvodni sustavi na kopnu kojima se podupire okolišno neutralna proizvodnja biomase*;

Amandman 167

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

– prirodna rješenja koja se temelje na dinamici *morskih* i obalnih ekosustava, biološkoj raznolikosti i višestrukim uslugama ekosustava, čime će se omogućiti sustavni pristupi održivoj upotrebi resursa iz mora *i* oceana te doprinijeti zaštiti okoliša, upravljanju *obalnim područjem* te prilagodbi klimatskim promjenama,

Izmjena

– prirodna rješenja koja se temelje na dinamici *vodnih* i obalnih ekosustava, biološkoj raznolikosti i višestrukim uslugama ekosustava, čime će se omogućiti sustavni pristupi održivoj upotrebi resursa iz mora, oceana *i kopnenih* voda te doprinijeti zaštiti *i obnovi* okoliša (*uključujući obalna područja*) *i* upravljanju *njime* te prilagodbi klimatskim promjenama,

Amandman 168

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

– plave inovacije, uključujući plavo i digitalno gospodarstvo diljem obalnih područja te u obalnim gradovima i lukama kako bi se povećale otpornost obalnih područja i koristi za građane,

Izmjena

– plave inovacije, uključujući plavo i digitalno gospodarstvo diljem obalnih područja te u obalnim gradovima i lukama kako bi se povećale otpornost obalnih područja i koristi za građane ***i posjetitelje;***

Amandman 169

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 9.

Tekst koji je predložila Komisija

– bolje razumijevanje uloge oceana u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima.

Izmjena

– bolje razumijevanje uloge oceana ***i drugih vodnih okoliša*** u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima.

Amandman 170

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kombinirani učinci rasta stanovništva, oskudice i prekomjernog iskorištavanja resursa, uništavanja okoliša, klimatskih promjena i migracija uzrokuju dosad neviđene izazove zbog kojih je neophodna transformacija prehrambenih sustava (HRANA 2030.).²⁰ Trenutačna proizvodnja i potrošnja hrane uglavnom su neodržive, a usto se javlja dvojak problem loše prehrane, koji se odlikuje istodobnom prisutnošću pothranjenosti i pretilosti. Prehrambeni sustavi sutrašnjice trebaju osigurati sigurnu, zdravu i kvalitetnu hranu u količini dostatnoj za sve, temeljiti se na učinkovitosti resursa, održivosti (uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova, onečišćenja zraka i proizvodnje otpada), povezivanju kopna i mora, smanjenju rasipanja hrane i unapređenju proizvodnje hrane ***iz mora i oceana*** te obuhvaćati cijeli „vrijednosni lanac prehrambenih proizvoda” koji seže od

Izmjena

Kombinirani učinci rasta stanovništva, oskudice i prekomjernog iskorištavanja resursa, uništavanja okoliša, klimatskih promjena i migracija uzrokuju dosad neviđene izazove zbog kojih je neophodna transformacija prehrambenih sustava (HRANA 2030.).²⁰ Trenutačna proizvodnja i potrošnja hrane uglavnom su neodržive, a usto se javlja dvojak problem loše prehrane, koji se odlikuje istodobnom prisutnošću pothranjenosti i pretilosti. Prehrambeni sustavi sutrašnjice trebaju biti usmjereni na ugljičnu neutralnost i osigurati sigurnu, zdravu i kvalitetnu hranu u količini dostatnoj za sve, temeljiti se na učinkovitosti resursa, održivosti (uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova, onečišćenja zraka i proizvodnje otpada), povezivanju ***kopnenih i vodnih okoliša***, smanjenju rasipanja hrane i unapređenju proizvodnje hrane te obuhvaćati cijeli „vrijednosni lanac

proizvođača do potrošača i natrag. To mora ići ukorak s razvojem sustava sutrašnjice za sigurnost hrane te projektiranjem, razvojem i isporukom alata, tehnologija i digitalnih rješenja koji donose znatne koristi za potrošače te unapređuju konkurentnost i održivost vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda. Nadalje, treba potaknuti promjene u obrascima ponašanja povezanima s potrošnjom i proizvodnjom hrane te uključiti primarne proizvođače, industriju (uključujući MSP-ove), trgovce na malo, sektore prehrambenih usluga, potrošače i javne službe.

²⁰ SWD(2016) 319 final: Europsko istraživanje i inovacije za sigurnost hrane i prehrane.

prehrambenih proizvoda” koji seže od proizvođača do potrošača i natrag. To mora ići ukorak s razvojem sustava sutrašnjice za sigurnost hrane te projektiranjem, razvojem i isporukom alata, tehnologija i digitalnih rješenja koji donose znatne koristi za potrošače te unapređuju konkurentnost, **učinkovitost** i održivost vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda. Nadalje, treba potaknuti promjene u obrascima ponašanja povezanima s potrošnjom i proizvodnjom hrane, **primjerice s pomoću označivanja prehrambenih proizvoda**, te u većoj mjeri uključiti **sve aktere, uključujući potrošače**, primarne proizvođače, industriju (uključujući MSP-ove), trgovce na malo, sektore prehrambenih usluga, potrošače i javne službe.

²⁰ SWD(2016) 319 final: Europsko istraživanje i inovacije za sigurnost hrane i prehrane.

Amandman 171

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– održiva i zdrava prehrana za dobrobit ljudi tijekom cijelog životnog vijeka,

Izmjena

– održiva i zdrava prehrana za dobrobit ljudi tijekom cijelog životnog vijeka, **jamčenje da su sustavi proizvodnje i prerade hrane osmišljeni odozdo prema gore, vodeći računa o potrebama u pogledu prehrane;**

Amandman 172

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **upotreba novih genomskih i metabolomijskih tehnologija za**

*prepoznavanje različitih prehrambenih
potreba našeg globalnog stanovništva;*

Amandman 173

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– *prilagođena prehrana*, osobito za ranjive skupine, kako bi se ublažili čimbenici rizika povezani s prehranom i neprenosivim bolestima,

Izmjena

– *novi pristupi prehrani*, osobito za ranjive skupine, kako bi se ublažili čimbenici rizika povezani s prehranom i neprenosivim bolestima, ***uključujući netoleranciju na hranu***,

Amandman 174

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– ponašanje, način života i motivacija potrošača, promicanje socijalnih inovacija i društvenog angažmana za bolju zdravstvenu i okolišnu održivost u cijelom vrijednosnom lancu prehrambenih proizvoda,

Izmjena

– ponašanje, način života i motivacija potrošača, ***koji se trebaju analizirati iz multidisciplinarnih perspektive (psihološka i kulturna)***, promicanje socijalnih inovacija i društvenog angažmana za bolju zdravstvenu i okolišnu održivost u cijelom vrijednosnom lancu prehrambenih proizvoda,

Amandman 175

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– suvremeni sustavi za sigurnost i autentičnost hrane, jačanje povjerenja potrošača u prehrambeni sustav,

Izmjena

– suvremeni sustavi za sigurnost, ***sljedivost*** i autentičnost hrane, jačanje povjerenja potrošača u prehrambeni sustav,

Amandman 176

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- **identifikacija izvora proteina i daljnji razvoj proteinskog bilja i njihove prerade za upotrebu kao hrana i hrana za životinje;**

Amandman 177

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– okolišno održivi, resursno učinkoviti i kružni prehrambeni sustavi na kopnu i moru, nastojanje da se iskorijeni rasipanje hrane u cijelom prehrambenom sustavu, što se postiže ponovnom uporabom hrane i biomase, recikliranjem otpada od hrane, novom prehrambenom ambalažom te potražnjom za prilagođenom i lokalnom hranom,

– okolišno održivi, resursno učinkoviti i kružni prehrambeni sustavi na kopnu i **vodnim okruženjima** uz nastojanje da se iskorijeni rasipanje hrane u cijelom prehrambenom sustavu, što se postiže ponovnom uporabom hrane i biomase, recikliranjem otpada od hrane, novom prehrambenom ambalažom te potražnjom za prilagođenom i lokalnom hranom,

Amandman 178

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– inovacije i prehrambeni sustavi koji pogoduju lokaliziranim inovacijama i emancipaciji zajednica te potiču pravednu trgovinu i određivanje cijena, uključivost i održivost putem partnerstava između **industrije**, lokalnih vlasti, istraživača i društva.

– inovacije i prehrambeni sustavi koji pogoduju lokaliziranim inovacijama i emancipaciji zajednica te potiču pravednu trgovinu i određivanje cijena, uključivost i održivost putem partnerstava između **industrija**, lokalnih vlasti, istraživača i društva.

Amandman 179

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- **razvoj kružnog biogospodarstva, uz**

maksimiranje proizvodnje hrane i ciklusa prerade kako bi se optimizirala vrijednost naših resursa i na minimum sveo učinak na okoliš;

Amandman 180

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Bioinovacijama se postavljaju temelji za izlazak iz gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima, i to uvođenjem održive nabave, industrijske obrade i pretvorbe biomase s kopna i iz mora u biološke materijale i proizvode. S pomoću njih ujedno se iskorištava potencijal živih resursa, bioloških znanosti i industrijske biotehnologije za nova otkrića, proizvode i procese. Bioinovacijama se, uključujući tehnologije, mogu potaknuti nove gospodarske aktivnosti i zapošljavanje u regijama i gradovima, doprinijeti revitalizaciji ruralnih i obalnih gospodarstava te ojačati kružnost biogospodarstva.

Izmjena

Bioinovacijama se postavljaju temelji za izlazak iz gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima, i to uvođenjem održive nabave, industrijske obrade i pretvorbe biomase s kopna i iz vode u biološke materijale i proizvode. S pomoću njih ujedno se iskorištava potencijal živih resursa, bioloških znanosti i industrijske biotehnologije, ***kao i tekućeg rada na standardizaciji***, za nova otkrića, proizvode i procese. Bioinovacijama se, uključujući tehnologije, mogu potaknuti nove gospodarske aktivnosti i zapošljavanje u regijama i gradovima, doprinijeti revitalizaciji ruralnih i obalnih gospodarstava te ojačati kružnost biogospodarstva ***i time podržati prijelaz na resursno učinkovito društvo s niskim emisijama ugljika.***

Amandman 181

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Za sustave bioinovacija potrebni su međusektorska suradnja i vrijednosni lanac. Trebalo bi pažljivo procijeniti potencijal i učinak raznih izvora biomase.

Amandman 182

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– održivi sustavi nabave i proizvodnje biomase, s naglaskom na visokovrijedne primjene i upotrebe, socijalnu i okolišnu održivost, utjecaj na ciljeve u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti te sveukupnu učinkovitost resursa,

Izmjena

– održivi **i pravični** sustavi nabave i proizvodnje biomase, s naglaskom na visokovrijedne primjene i upotrebe, socijalnu, **gospodarsku** i okolišnu održivost, utjecaj na ciljeve u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti te sveukupnu učinkovitost resursa,

Amandman 183

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– vrijednosni biolanci, biomaterijali, uključujući materijale nastale po uzoru na biološke materijale, proizvodi i procesi s novim obilježjima, funkcionalnostima i poboljšanom održivošću (uključujući smanjenu emisiju stakleničkih plinova), poticanje razvoja naprednih biorafinerija u kojima se upotrebljava više vrsta biomase,

Izmjena

– vrijednosni biolanci, biomaterijali, uključujući materijale nastale po uzoru na biološke materijale, proizvodi i procesi s novim obilježjima, funkcionalnostima i poboljšanom održivošću (uključujući smanjenu emisiju stakleničkih plinova), poticanje razvoja naprednih biorafinerija u kojima se upotrebljava više vrsta biomase **te daljnji razvoj postojećih i novih biogenih goriva, bolja uporaba biološkog otpada i paralelnih tokova,**

Amandman 184

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– biotehnologija, uključujući najsuvremeniju međusektorsku biotehnologiju, za primjenu u konkurentnim, održivim i novim industrijskim procesima, uslugama u području okoliša te potrošačkim proizvodima²¹,

Izmjena

– biotehnologija, uključujući najsuvremeniju međusektorsku biotehnologiju, za primjenu u konkurentnim, održivim i novim **poljoprivrednim**, industrijskim procesima, uslugama u području okoliša te potrošačkim proizvodima²¹,

21 Primjene biotehnologije u zdravstvu obrađuju se u okviru klastera „Zdravlje” u

21 Primjene biotehnologije u zdravstvu obrađuju se u okviru klastera „Zdravlje” u

ovom stupu.

ovom stupu.

Amandman 185

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– kružnost biogospodarstva koja se postiže s pomoću tehnoloških, sustavnih i socijalnih inovacija te inovacija poslovnih modela kako bi se **drastično** povećala ostvarena vrijednost po jedinici bioloških resursa, pri čemu se vrijednost takvih resursa dulje zadržava u gospodarstvu te se podupire načelo kaskadne upotrebe održive biomase putem istraživanja i inovacija,

– kružnost biogospodarstva koja se postiže s pomoću tehnoloških, sustavnih i socijalnih inovacija te inovacija poslovnih modela kako bi se povećala ostvarena vrijednost po jedinici bioloških resursa, pri čemu se vrijednost takvih resursa dulje zadržava u gospodarstvu te se podupire **prelazak na uporabu održivih materijala i** načelo kaskadne upotrebe održive biomase putem istraživanja i inovacija,

Amandman 186

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **biološki lanci vrijednosti koji uključuju nove inovativne materijale, kombinacije materijala i druge inovativne koncepte i proizvode;**

Amandman 187

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Kružni sustavi proizvodnje i potrošnje europskom će gospodarstvu donijeti koristi tako što će se smanjiti ovisnost o resursima i povećati konkurentnost poduzeća, a europskim građanima tako što će se otvoriti nova radna mjesta i smanjiti pritisak na okoliš i klimu. Osim industrijske je preobrazbe za prelazak na resursno učinkovito kružno gospodarstvo s

Kružni sustavi proizvodnje i potrošnje europskom će gospodarstvu **i društvu** donijeti koristi tako što će se smanjiti ovisnost o resursima i povećati konkurentnost poduzeća, a europskim građanima tako što će se otvoriti nova radna mjesta i smanjiti pritisak na okoliš i klimu. Osim industrijske je preobrazbe za prelazak na resursno učinkovito kružno

niskim razinama emisija potrebna sveobuhvatnija promjena sustava koja zahtijeva sustavna ekoinovativna rješenja, nove poslovne modele, tržišta i ulaganja, **razvojnu infrastrukturu**, promjene u ponašanju potrošača koje se temelje na socijalnim inovacijama i modele upravljanja kojima se potiče suradnja različitih dionika kako bi se osiguralo da se planiranom promjenom sustava ostvare bolji gospodarski, okolišni i socijalni ishodi²². **Otvorenost** za međunarodnu suradnju **bit će** važna radi usporedivosti, stvaranja i dijeljenja znanja te izbjegavanja udvostručavanja napora, npr. putem međunarodnih inicijativa kao što je Međunarodni panel za resurse.

²² Aktivnosti iz područja djelovanja „Kružni sustavi” dopunjuju se s onima iz klastera „Niskouglijčna i čista industrija” te klastera „Digitalizacija i industrija”.

gospodarstvo s niskim razinama emisija potrebna sveobuhvatnija promjena sustava koja zahtijeva sustavna ekoinovativna rješenja, nove poslovne modele, tržišta i ulaganja, **reviziju ili izradu novih standarda razvojne infrastrukture**, promjene u ponašanju potrošača koje se temelje na socijalnim inovacijama i modele upravljanja kojima se potiče suradnja različitih dionika kako bi se osiguralo da se planiranom promjenom sustava ostvare bolji gospodarski, okolišni i socijalni ishodi²². **U slučajevima u kojima je to prikladno, otvorenost** za međunarodnu suradnju **može biti** važna radi usporedivosti, stvaranja i dijeljenja znanja te izbjegavanja udvostručavanja napora, npr. putem međunarodnih inicijativa kao što je Međunarodni panel za resurse.

²² Aktivnosti iz područja djelovanja „Kružni sustavi” dopunjuju se s onima iz klastera „Niskouglijčna i čista industrija” te klastera „Digitalizacija i industrija”.

Amandman 188

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– sustavni prelazak na resursno učinkovito i kružno gospodarstvo, uz nove paradigme u interakciji potrošača te nove poslovne modele za učinkovitu upotrebu resursa i okolišnu učinkovitost; proizvodi i usluge tijekom čijeg se cijelog životnog ciklusa potiče učinkovita upotreba resursa; sustavi za dijeljenje, ponovnu uporabu, popravak, ponovnu proizvodnju, recikliranje i kompostiranje,

Izmjena

– sustavni prelazak na resursno učinkovito i kružno gospodarstvo, uz nove paradigme u interakciji potrošača te nove poslovne modele za učinkovitu upotrebu resursa **i energije** i okolišnu učinkovitost; proizvodi i usluge tijekom čijeg se cijelog životnog ciklusa potiče učinkovita upotreba resursa; sustavi za dijeljenje, ponovnu uporabu, popravak, ponovnu proizvodnju, recikliranje i kompostiranje,

Amandman 189

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– rješenja za održiv i regenerativni razvoj gradova, prigradskih područja i regija uz integraciju prelaska na kružno gospodarstvo i rješenja koja se temelje na prirodi te tehnoloških, digitalnih, socijalnih i kulturnih inovacija i inovacija u teritorijalnom upravljanju,

Izmjena

– rješenja za održiv i regenerativni razvoj gradova, prigradskih **i ruralnih** područja i regija uz integraciju prelaska na kružno gospodarstvo i rješenja koja se temelje na prirodi te tehnoloških, digitalnih, socijalnih i kulturnih inovacija i inovacija u teritorijalnom upravljanju,

Amandman 190

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **prilagodba potpuno kružnom pristupu koji uključuje inovativna rješenja u pogledu upravljanja otpadom i njegove obrade koja omogućuje oporavak resursa i hranjivih tvari, kao i upravljanje rasipanjem hrane u gradskim područjima;**

Amandman 191

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– ekološke inovacije za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja okoliša opasnim tvarima i kemikalijama koje izazivaju sve više zabrinutosti; razmatranje povezanosti kemikalija, proizvoda i otpada,

Izmjena

– ekološke inovacije za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja okoliša opasnim tvarima i kemikalijama koje izazivaju sve više zabrinutosti; razmatranje povezanosti **ekosustava**, kemikalija, proizvoda i otpada,

Amandman 192

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **veće razumijevanje poticaja i**

prepreka za prihvaćanje bioproizvoda s pomoću istraživanja o oznaci kružnog gospodarstva, označivanju, primjeni standarda, programima certificiranja, javnoj nabavi i regulatornim aktivnostima, uključujući iz perspektive globalne konkurentnosti.

Amandman 193

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Pouzdana znanstveni dokazi visoke kvalitete neophodni su za dobre javne politike. Nove inicijative i prijedlozi zakonodavstva EU-a moraju se temeljiti na transparentnim, sveobuhvatnim i uravnoteženim dokazima, a u provedbi politika ti su dokazi potrebni za mjerenje i praćenje njihova učinka i napretka.

Izmjena

Pouzdana znanstveni dokazi visoke kvalitete neophodni su za dobre javne politike. Nove inicijative i prijedlozi zakonodavstva EU-a moraju se temeljiti na transparentnim, sveobuhvatnim i uravnoteženim dokazima, a u provedbi politika ti su dokazi **i transparentnost** potrebni za mjerenje i praćenje njihova učinka i napretka.

Amandman 194

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Znanje i podaci eksponencijalno rastu. Kako bi ih tvorcima politika mogli bolje razumjeti i iskoristiti, potrebno ih je preispitati i filtrirati. Usto, postoji potreba za međusektorskim znanstvenim metodama i analitičkim alatima kojima bi se služile sve službe Komisije, posebice kako bi se predvidjeli **budući društveni izazovi** i poduprla bolja regulativa. To uključuje inovativne procese za uključivanje dionika i građana u postupke oblikovanja politika.

Izmjena

Znanje i podaci eksponencijalno rastu. Kako bi ih tvorcima politika mogli bolje razumjeti i iskoristiti, potrebno ih je preispitati i filtrirati. Usto, postoji potreba za međusektorskim znanstvenim metodama i analitičkim alatima kojima bi se služile sve službe Komisije, posebice kako bi se predvidjeli **i/ili kako bi se pravovremeno reagiralo na buduće društvene izazove** i poduprla bolja regulativa. To uključuje inovativne procese za uključivanje dionika i građana u postupke oblikovanja politika.

Amandman 195

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.1. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– upravljanje podacima te njihova razmjena i dosljednost.

Izmjena

– upravljanje podacima **FAIR** te njihova razmjena i dosljednost.

Amandman 196

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

6.2.2. Globalni izazovi

Izmjena

6.2.2. Globalni izazovi **i europska konkurentnost**

Amandman 197

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

JRC će doprinijeti posebnim politikama i obvezama EU-a u okviru **pet** klastera globalnih izazova, odnosno obvezama EU-a u pogledu ciljeva održivog razvoja.

Izmjena

JRC će doprinijeti posebnim politikama i obvezama EU-a u okviru **šest** klastera globalnih izazova, odnosno obvezama EU-a u pogledu ciljeva održivog razvoja.

Amandman 198

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Uključivo i **sigurno** društvo

Izmjena

2. Uključivo i **kreativno** društvo

Amandman 199

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– istraživanja o neravnopravnosti, siromaštvu i isključenosti, socijalnoj mobilnosti, kulturnoj raznolikosti i

Izmjena

– istraživanja o neravnopravnosti, siromaštvu i isključenosti, socijalnoj mobilnosti, kulturnoj raznolikosti i

vještinama; ocjena utjecaja socijalnih, demografskih i tehnoloških promjena na gospodarstvo i društvo;

vještinama; ocjena utjecaja socijalnih, demografskih, **geografskih** i tehnoloških promjena na gospodarstvo i društvo;

Amandman 200

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **potpora** očuvanju kulturne baštine,

– **istraživanja gospodarskog i društvenog doprinosa kulturnih i kreativnih sektora, uključujući razvoj statistike i potporu** očuvanju kulturne baštine,

Amandman 201

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 2. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **istraživanja o socijalnom učinku tehnoloških promjena u državama članicama i regijama, uključujući građane;**

Amandman 202

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.a Sigurno društvo

Amandman 203

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 3. – uvodni dio

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
3. Digitalizacija i industrija	3. Digitalizacija, industrija <i>i svemir</i>

Amandman 204

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 3. – alineja 4.

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
– <i>istraživanja u području nanotehnologije i drugih ključnih tehnologija razvoja,</i>	<i>Briše se.</i>

Amandman 205

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 4. – alineja 1.

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
– potpora provedbi klimatske, energetske i prometne politike EU-a, prelazak na <i>niskouglično</i> gospodarstvo i strategije za dekarbonizaciju <i>do 2050.</i> , analiza integriranih nacionalnih planova u području klime i energije, procjena procesa dekarbonizacije u svim sektorima, uključujući poljoprivredu, upotrebu zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo,	– potpora provedbi klimatske, energetske i prometne politike EU-a, <i>stavljanje na raspolaganje scenarija za</i> prelazak na gospodarstvo <i>s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova</i> i strategije za dekarbonizaciju, analiza integriranih nacionalnih planova u području klime i energije, procjena procesa dekarbonizacije u svim sektorima, uključujući poljoprivredu, upotrebu zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo,

Amandman 206

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 4. – alineja 2.

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
– procjena rizika u <i>osjetljivim ekosustavima</i> i <i>ključnim gospodarskim</i>	– procjena rizika <i>i moguća rješenja</i> u <i>pogledu osjetljivih ekosustava</i> i <i>ključnih</i>

sektorima te *infrastrukture*, s naglaskom na strategijama prilagodbe,

gospodarskih sektora te *infrastrukture*, s naglaskom na strategijama *ublažavanja* i prilagodbe,

Amandman 207

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 4. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– analiza dimenzije istraživanja i inovacija energetske unije, procjena konkurentnosti EU-a na globalnom tržištu u području čiste energije,

– analiza dimenzije istraživanja i inovacija energetske unije, procjena konkurentnosti EU-a na globalnom tržištu, ***posebno obnovljivih izvora***, u području čiste energije,

Amandman 208

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 4. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– analiza potrošnje energije zgrada te pametnih i održivih gradova i industrija,

– analiza potrošnje energije ***i potencijal*** zgrada te pametnih i održivih gradova i industrija ***u pogledu ublažavanja klimatskih promjena***,

Amandman 209

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 4. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– potpora ***energetskoj*** tranziciji, među ostalim ***Sporazumu gradonačelnika, čista energija za otoke EU-a, osjetljive regije i Afriku***,

– potpora tranziciji ***na dekarbonizirane energetske sustave***, među ostalim ***na visoko učinkovite i sustave temeljene na obnovljivim izvorima***,

Amandman 210

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 5. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5. Hrana i prirodni resursi

5. Hrana, prirodni resursi *i*
poljoprivreda

Amandman 211

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 5. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– istraživanja o zemljištu, tlu, šumama, zraku, vodi, morskim resursima, sirovinama i biološkoj raznolikosti u cilju pružanja potpore djelotvornoj zaštiti, obnovi i održivoj upotrebi prirodnog kapitala, uključujući održivo upravljanje resursima u Africi,

– istraživanja o zemljištu, tlu, šumama, zraku, vodi, morskim resursima, sirovinama i biološkoj raznolikosti u cilju pružanja potpore djelotvornoj zaštiti, obnovi i održivoj upotrebi prirodnog kapitala, uključujući **pravedno i** održivo upravljanje resursima u Africi,

Amandman 212

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 5. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ocjena klimatskih promjena te mogućih mjera za ublažavanje i prilagodbu u okviru poljoprivredne i ribarstvene politike, uključujući sigurnost hrane,

– ocjena klimatskih promjena te mogućih mjera za ublažavanje i prilagodbu u okviru poljoprivredne i ribarstvene politike **te politike povezane sa šumama**, uključujući sigurnost hrane,

Amandman 213

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 5. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– praćenje i predviđanje poljoprivrednih resursa u EU-u i susjednim zemljama,

– praćenje i predviđanje poljoprivrednih resursa **i resursa u šumarstvu** u EU-u i susjednim zemljama,

Amandman 214

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

JRC će pridonijeti inovacijama i prijenosu tehnologije. Pružat će potporu funkcioniranju unutarnjeg tržišta i gospodarskom upravljanju Unijom. Doprinijet će razvoju i praćenju politika kojima se nastoji ostvariti održivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom. Podupirat će vanjsku dimenziju EU-a i međunarodne ciljeve te pridonijeti promidžbi dobrog upravljanja. Funkcionalno unutarnje tržište sa snažnim gospodarskim upravljanjem i pravednim socijalnim sustavom potaknut će inovacije i konkurentnost.

Izmjena

JRC će pridonijeti inovacijama i prijenosu tehnologije. Pružat će potporu funkcioniranju unutarnjeg tržišta i gospodarskom upravljanju Unijom. Doprinijet će razvoju i praćenju politika kojima se nastoji ostvariti održivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom. Podupirat će vanjsku dimenziju EU-a i međunarodne ciljeve te pridonijeti promidžbi dobrog upravljanja. Funkcionalno unutarnje tržište sa snažnim gospodarskim upravljanjem i pravednim socijalnim sustavom potaknut će inovacije, konkurentnost, **stvaranje radnih mjesta, socijalnu uključenost i dobrobit.**

Amandman 215

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.4. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

– otvorena znanost i otvoreni podaci.

Izmjena

– otvorena znanost i otvoreni podaci **FAIR.**

Amandman 216

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.5. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– provedba regionalnih i urbanih politika, strategije pametne specijalizacije, strategije za gospodarsku preobrazbu regija u tranziciji, integrirane strategije urbanog razvoja i povezani podaci,

Izmjena

– provedba regionalnih i urbanih politika, strategije pametne specijalizacije, strategije za gospodarsku preobrazbu regija u tranziciji, integrirane strategije urbanog **i ruralnog** razvoja i povezani podaci,

Amandman 217

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III.

III **OTVORENE INOVACIJE**

Otvorene inovacije vrlo su važne za EU jer omogućuju ostvarivanje blagostanja za građane i suočavanje s izazovima sutrašnjice. Za njihovu je provedbu potreban sustavan, međusektorski i višedimenzionalan pristup. Gospodarski napredak Europe, društveno blagostanje i kvaliteta života oslanjaju se na njezinu sposobnost da potakne produktivnost i rast, što pak uvelike ovisi o njezinoj sposobnosti za inovacije. Inovacije su usto od presudne važnosti za suočavanje s glavnim izazovima koji predstoje EU-u.

Inovacije su u središtu programa Obzor Europa, kao što je to bio slučaj i s njegovim prethodnicima. Potraga za novim idejama, proizvodima i procesima daje pokretačku snagu ciljevima i načinima provedbe Obzora Europa, od strateškog planiranja do poziva na podnošenje prijava, te je prisutna od početka do kraja svakog poduprtog projekta, od temeljnih istraživanja do industrijskih ili tehnoloških planova i misija.

Budući da EU mora znatno poboljšati uvjete i okruženje u kojima se europske inovacije mogu razvijati, treba uvesti posebne mjere kojima će se omogućiti brza razmjena ideja među akterima u inovacijskom ekosustavu te hitra preobrazba novih ideja i tehnologija u proizvode i usluge koji su potrebni kako bi EU ostvario svoje ciljeve.

U zadnjih su nekoliko desetljeća nastala važna globalna nova tržišta u području zabave, medija, zdravstvene skrbi, smještaja i maloprodaje koja se temelje na revolucionarnim inovacijama u području IKT-a, biotehnologije, interneta i gospodarstva platformi. Te inovacije koje stvaraju nova tržišta te utječu na gospodarstvo EU-a u cjelini dolaze iz brzorastućih i, u većini slučajeva, novih poduzeća. Međutim, tek nekolicina od njih

III **INOVATIVNA EUROPA**

Otvorene inovacije vrlo su važne za EU jer omogućuju ostvarivanje blagostanja za građane i suočavanje s izazovima sutrašnjice. Za njihovu je provedbu potreban sustavan, međusektorski i višedimenzionalan pristup. Gospodarski napredak Europe, društveno blagostanje i kvaliteta života oslanjaju se na njezinu sposobnost da potakne produktivnost i rast, što pak uvelike ovisi o njezinoj sposobnosti za inovacije. Inovacije su usto od presudne važnosti za suočavanje s glavnim izazovima koji predstoje EU-u.

Inovacije su u središtu programa Obzor Europa, kao što je to bio slučaj i s njegovim prethodnicima. Potraga za novim idejama, proizvodima i procesima daje pokretačku snagu ciljevima i načinima provedbe Obzora Europa, od strateškog planiranja do poziva na podnošenje prijava, te je prisutna od početka do kraja svakog poduprtog projekta, od temeljnih istraživanja do industrijskih ili tehnoloških planova i misija.

Budući da EU mora znatno poboljšati uvjete i okruženje u kojima se europske inovacije mogu razvijati, treba uvesti posebne mjere kojima će se omogućiti brza razmjena ideja među akterima u inovacijskom ekosustavu te hitra preobrazba novih ideja i tehnologija u proizvode i usluge koji su potrebni kako bi EU ostvario svoje ciljeve.

U zadnjih su nekoliko desetljeća nastala važna globalna nova tržišta u području zabave, medija, **komunikacija**, zdravstvene skrbi, smještaja i maloprodaje koja se temelje na revolucionarnim inovacijama u području IKT-a, biotehnologije, interneta i gospodarstva platformi. Te inovacije koje stvaraju nova tržišta te utječu na gospodarstvo EU-a u cjelini dolaze iz brzorastućih i, u većini slučajeva, novih poduzeća. Međutim, tek nekolicina od njih

potječe iz EU-a.

Predstoji nam novi globalni val revolucionarnih inovacija koji će se temeljiti na nekoliko deep-tech tehnologija poput lanca blokova, umjetne inteligencije, genomike i robotike te drugih tehnologija koje mogu razviti pojedinačni inovatori i zajednice građana. Zajedničko im je to što nastaju na sjecištu različitih tehnologija, industrijskih sektora i znanstvenih disciplina, nude radikalno nove kombinacije proizvoda, procesa, usluga i poslovnih modela te imaju potencijal za otvaranje novih tržišta diljem svijeta. Pod njihovim će se utjecajem naći i drugi sektori kao što su proizvodnja, financijske usluge, prijevoz ili energija.

Europa mora iskoristiti tu priliku. U dobrom je položaju za to jer se novi val javlja u deep-tech područjima, kao što su umjetna inteligencija, kvantne tehnologije i čisti izvori energije, u kojima Europa ima određene konkurentske prednosti u pogledu znanosti i znanja te se može osloniti na blisku suradnju javnog i privatnog sektora (npr. u području zdravstvene skrbi ili energetike).

Kako bi Europa bila predvodnica tog novog vala naprednih inovacija, treba prevladati sljedeće osnovne izazove:

- unaprijediti preobrazbu znanosti u inovacije kako bi se ubrzao prijenos ideja, tehnologija i talenata iz istraživačke baze u novoosnovana poduzeća i industriju,

- ubrzati industrijsku preobrazbu: europska industrija zaostaje u prihvaćanju i širenju novih tehnologija: 77 % novih i velikih poduzeća u području istraživanja i

potječe iz EU-a *i uspijeva*.

Predstoji nam novi globalni val revolucionarnih *i disruptivnih* inovacija, *uključujući socijalne i tehnološke inovacije*, koji će se temeljiti na nekoliko deep-tech tehnologija poput lanca blokova, umjetne inteligencije, genomike i robotike te drugih tehnologija koje neće *samo* razviti *kompanije ili istraživačke organizacije, već i* pojedinačni inovatori i zajednice građana. Zajedničko im je to što nastaju na sjecištu različitih tehnologija, industrijskih sektora i znanstvenih disciplina, nude radikalno nove kombinacije proizvoda, procesa, usluga, *standarda* i poslovnih modela te imaju potencijal za otvaranje novih tržišta diljem svijeta. Pod njihovim će se utjecajem naći i drugi sektori kao što su proizvodnja, financijske usluge, prijevoz ili energija.

Europa mora iskoristiti tu priliku. U dobrom je položaju za to jer se novi val javlja u deep-tech područjima, kao što su umjetna inteligencija, kvantne tehnologije i čisti izvori energije, u kojima Europa ima određene konkurentske prednosti u pogledu znanosti i znanja te se može osloniti na blisku suradnju javnog i privatnog sektora (npr. u području zdravstvene skrbi ili energetike).

Kako bi Europa bila predvodnica tog novog vala naprednih inovacija, treba prevladati sljedeće osnovne izazove:

- unaprijediti preobrazbu znanosti u inovacije kako bi se ubrzao prijenos ideja, tehnologija i talenata iz istraživačke baze u novoosnovana poduzeća i industriju,

- *povećana suradnja između svih vrsta inovatora, osobito između novoosnovanih poduzeća, MSP-ova i većih društava, kojom će se poboljšati njihova pokretačka snaga i stvoriti novi ekosustavi,*

- ubrzati industrijsku preobrazbu: europska industrija zaostaje u prihvaćanju i širenju novih tehnologija: 77 % novih i velikih poduzeća u području istraživanja i

razvoja nalazi se u SAD-u ili Aziji, a samo ih 16 % ima sjedište u Europi,

– povećati rizično financiranje kako bi se popunile praznine u financiranju: europski inovatori trpe zbog niske ponude rizičnog financiranja; poduzetnički kapital ključan je za pretvorbu revolucionarnih inovacija u vodeće svjetske tvrtke, no u Europi je on više no četiri puta manji od iznosa prikupljenih u SAD-u i Aziji; Europa mora premostiti „dolinu smrti”, odnosno fazu u kojoj ideje i inovacije ne dopiru do tržišta zbog jaza između javne potpore i privatnih ulaganja, posebice u pogledu visokorizičnih revolucionarnih inovacija i dugoročnih ulaganja,

– poboljšati i pojednostavniti europsko okruženje za financiranje i podupiranje istraživanja i inovacija: mnoštvo izvora financiranja predstavlja složeno okruženje za inovatore; u okviru svojih djelovanja EU treba surađivati i usklađivati se s drugim inicijativama na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, javnima i privatnima, kako bi se poboljšali i uskladili kapaciteti za potporu te svim europskim inovatorima pružiti okruženje u kojem će se lako snaći,

– prevladati rascjepkanost inovacijskog ekosustava; iako u Europi ima sve više žarišta, ona nisu dobro povezana; poduzeća s potencijalom međunarodnog rasta moraju se nositi s rascjepkanošću nacionalnih tržišta na kojima se jezici, poslovna kultura i propisi razlikuju.

Radi lakšeg suočavanja s tim novim globalnim valom revolucionarnih inovacija potpora EU-a naprednim inovatorima treba se pružati u skladu s jednostavnim, nesmetanim i prilagođenim pristupom. U okviru politike razvoja i primjene revolucionarnih inovacija te potpore rastućim poduzećima treba smjelo preuzimati rizike i uzimati u obzir prethodno navedene izazove kako bi se dodala vrijednost povezanim inovacijskim aktivnostima koje provode pojedinačne

razvoja nalazi se u SAD-u ili Aziji, a samo ih 16 % ima sjedište u Europi,

– povećati rizično financiranje kako bi se popunile praznine u financiranju: europski inovatori trpe zbog niske ponude rizičnog financiranja; poduzetnički kapital ključan je za pretvorbu revolucionarnih inovacija u vodeće svjetske tvrtke, no u Europi je on više no četiri puta manji od iznosa prikupljenih u SAD-u i Aziji; Europa mora premostiti „dolinu smrti”, odnosno fazu u kojoj ideje i inovacije ne dopiru do tržišta zbog jaza između javne potpore i privatnih ulaganja, posebice u pogledu visokorizičnih revolucionarnih inovacija i dugoročnih ulaganja,

– poboljšati i pojednostavniti europsko okruženje za financiranje i podupiranje istraživanja i inovacija: mnoštvo izvora financiranja predstavlja složeno okruženje za inovatore; u okviru svojih djelovanja EU treba surađivati i usklađivati se s drugim inicijativama na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, javnima i privatnima, kako bi se poboljšali i uskladili kapaciteti za potporu te svim europskim inovatorima pružiti okruženje u kojem će se lako snaći,

– prevladati rascjepkanost inovacijskog ekosustava; iako u Europi ima sve više žarišta, ona nisu dobro povezana; poduzeća s potencijalom međunarodnog rasta moraju se nositi s rascjepkanošću nacionalnih tržišta na kojima se jezici, poslovna kultura i propisi razlikuju.

Radi lakšeg suočavanja s tim novim globalnim valom revolucionarnih inovacija potpora EU-a naprednim inovatorima treba se pružati u skladu s jednostavnim, nesmetanim i prilagođenim pristupom. U okviru politike razvoja i primjene revolucionarnih inovacija te potpore rastućim poduzećima treba smjelo preuzimati rizike i uzimati u obzir prethodno navedene izazove kako bi se dodala vrijednost povezanim inovacijskim aktivnostima koje provode pojedinačne

države članice.

Stup „*Otvorene inovacije*” iz Obzora Europa osmišljen je da, u suradnji s drugim politikama EU-a, a posebice programom InvestEU, ostvaruje takve opipljive rezultate. On se temelji na poukama i iskustvima stečenima iz prethodnih okvirnih programa, osobito iz aktivnosti usmjerenih na buduće tehnologije i inovacije (kao što su buduće tehnologije i tehnologije u nastajanju (FET) i Brzi program za inovacije (FTI)), MSP-ove (kao što je instrument za MSP-ove), ali i privatno i korporativno financiranje (kao što su Instrument za financiranje na temelju podjele rizika u okviru Sedmog okvirnog programa i instrument Innovfin u okviru Obzora 2020.), a sve su to aktivnosti u okviru pilot-projekta EIC-a pokrenute za razdoblje 2018. – 2020.

Na temelju tih iskustava ovim se stupom predviđa uspostava Europskog vijeća za inovacije (EIC), koje će promicati revolucionarne inovacije s potencijalom za brzi rast na globalnoj razini te s namjenskim vrstama djelovanja i aktivnosti:

- potpora razvoju budućih i novih revolucionarnih inovacija,
- premošćivanje financijskih praznina pri razvoju, uvođenju i širenju inovacija koje stvaraju nova tržišta,
- povećanje učinka i vidljivosti potpore EU-a inovacijama.

EIC će izravno podupirati revolucionarne inovacije, no potrebno je dodatno razvijati i podupirati cjelokupno okruženje iz kojeg izrastaju i nastaju europske inovacije: potpora inovacijama diljem Europe u svim dimenzijama i oblicima mora biti

države članice.

Stup „*Inovativna Europa*” iz Obzora Europa osmišljen je da, u suradnji s drugim politikama EU-a, a posebice programom InvestEU, ostvaruje takve opipljive rezultate. On se temelji na poukama i iskustvima stečenima iz prethodnih okvirnih programa, osobito iz aktivnosti usmjerenih na buduće tehnologije i inovacije (kao što su buduće tehnologije i tehnologije u nastajanju (FET) i Brzi program za inovacije (FTI)), MSP-ove (kao što je instrument za MSP-ove), ali i privatno i korporativno financiranje (kao što su Instrument za financiranje na temelju podjele rizika u okviru Sedmog okvirnog programa i instrument Innovfin u okviru Obzora 2020.), a sve su to aktivnosti u okviru pilot-projekta EIC-a pokrenute za razdoblje 2018. – 2020.

Na temelju tih iskustava ovim se stupom predviđa uspostava Europskog vijeća za inovacije (EIC), koje će promicati revolucionarna istraživanja i inovacije s potencijalom za brzi rast na globalnoj razini te s namjenskim vrstama djelovanja i aktivnosti:

- potpora razvoju budućih i novih revolucionarnih inovacija, ***uključujući pomoću ciljanih suradničkih istraživanja,***
- ***promicanje širenja i prihvaćanja inovacija u industrijskim i drugim gospodarskim vrijednosnim lancima;***
- premošćivanje financijskih praznina pri razvoju, uvođenju i širenju inovacija koje stvaraju nova tržišta,
- povećanje učinka i vidljivosti potpore EU-a inovacijama;
- ***stvaranje sinergija u drugim dijelovima programa.***

EIC će izravno podupirati revolucionarne inovacije, no potrebno je dodatno razvijati i podupirati cjelokupno okruženje iz kojeg izrastaju i nastaju europske inovacije: potpora inovacijama diljem Europe u svim dimenzijama i oblicima mora biti

zajednički europski pothvat, među ostalim putem politika EU-a i nacionalnih politika i resursa koji se međusobno dopunjuju, ako je to moguće. Ovim je stupom stoga predviđeno i sljedeće:

- obnovljeni i pojačani mehanizmi koordinacije i suradnje s državama članicama te pridruženim zemljama, ali i s privatnim inicijativama, kako bi se pružila potpora svim vrstama europskih inovacijskih ekosustava i njihovim sudionicima,
- potpora Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT) te zajednicama znanja i inovacija (ZZI).

Osim toga, kako bi se nastavili jačati kapaciteti rizičnog financiranja za istraživanje i inovacije u Europi te bude li to potrebno, taj će se stup povezati s programom InvestEU. Na temelju uspjeha i iskustava stečenih primjenom instrumenta InnovFin u okviru Obzora 2020. te EFSU-a, programom InvestEU poboljšat će se pristup rizičnom financiranju za „unovčive” istraživačke organizacije, inovatore i poduzetnike, osobito za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te za ulagače.

Amandman 218

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Cilj je EIC-a uočavati, razvijati i uvoditi revolucionarne i disruptivne inovacije (uključujući tehnologije) te podupirati brz rast inovativnih poduzeća na europskoj i međunarodnoj razini na putu od ideja do tržišta.

Amandman 219

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 2.

zajednički europski pothvat, među ostalim putem politika EU-a i nacionalnih politika i resursa koji se međusobno dopunjuju, ako je to moguće. Ovim je stupom stoga predviđeno i sljedeće:

- obnovljeni i pojačani mehanizmi koordinacije i suradnje s državama članicama te pridruženim zemljama, ali i s privatnim inicijativama, kako bi se pružila potpora svim vrstama europskih inovacijskih ekosustava i njihovim sudionicima,
- **povećana** potpora Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT) te zajednicama znanja i inovacija (ZZI).

Osim toga, kako bi se nastavili jačati kapaciteti rizičnog financiranja za istraživanje i inovacije u Europi te bude li to potrebno, taj će se stup povezati s programom InvestEU. Na temelju uspjeha i iskustava stečenih primjenom instrumenta InnovFin u okviru Obzora 2020. te EFSU-a, programom InvestEU poboljšat će se pristup rizičnom financiranju za „unovčive” istraživačke organizacije, inovatore i poduzetnike, osobito za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te za ulagače.

Izmjena

Cilj je EIC-a uočavati, razvijati i uvoditi revolucionarne i disruptivne inovacije (uključujući **radikalno nove** tehnologije) te podupirati brz rast inovativnih poduzeća na europskoj i međunarodnoj razini na putu od ideja do tržišta.

Tekst koji je predložila Komisija

EIC će se prvenstveno provoditi s pomoću dvaju komplementarnih instrumenata, točnije Tragača (Pathfinder) za napredna istraživanja za rane faze **tehnološkog** razvoja te Akceleratora (Accelerator) za mjere u području inovacija i aktivnosti uvođenja na tržište, uključujući faze koje prethode masovnoj komercijalizaciji te rast poduzeća. S namjerom da se ponude usluge jedinstvene kontaktne točke i jedinstveni postupak pružanja potpore, u okviru Akceleratora dodjeljivat će se i mješovito financiranje koje objedinjuje bespovratna sredstva s vlasničkim ulaganjima. Osim toga, njime će se omogućiti i pristup zajmovima u okviru programa InvestEU.

Izmjena

EIC će se prvenstveno provoditi s pomoću dvaju komplementarnih instrumenata, točnije Tragača **EIC-a** (Pathfinder) za napredna istraživanja, za rane faze **znanstvenih i tehnoloških istraživanja i** razvoja, te Akceleratora **EIC-a** (Accelerator) za mjere u području inovacija i aktivnosti uvođenja na tržište, uključujući faze koje prethode masovnoj komercijalizaciji te rast poduzeća. S namjerom da se ponude usluge jedinstvene kontaktne točke i jedinstveni postupak pružanja potpore, u okviru Akceleratora dodjeljivat će se mješovito financiranje koje objedinjuje bespovratna sredstva s vlasničkim ulaganjima. Osim toga, njime će se omogućiti i pristup zajmovima **i jamstvima** u okviru programa InvestEU. **Najmanje 70% proračuna EIC-a bit će namijenjeno novoosnovanim poduzećima i MSP-ovima.**

Amandman 220

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 3. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– naglasak na revolucionarnim i disruptivnim inovacijama, uključujući društvene inovacije, koje imaju potencijal za stvaranje novih tržišta, **za razliku od onih koje postupno poboljšavaju postojeće proizvode, usluge ili poslovne modele,**

Izmjenu

– naglasak na revolucionarnim i disruptivnim inovacijama, uključujući društvene inovacije, koje imaju potencijal za stvaranje novih tržišta **ili omogućivanje novih rješenja, kao i na istraživanjima o mogućim radikalnim novim tehnologijama;**

Amandman 221

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 3. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– pristup „odozdo prema gore”, otvorenost inovacijama iz svih područja

Izmjena

– pristup „odozdo prema gore”, otvorenost **ciljanim** inovacijama **i**

znanosti, tehnologije i primjena u svim sektorima te istodobno pružanje ciljane potpore novim revolucionarnim i disruptivnim tehnologijama od potencijalne strateške važnosti,

istraživanjima iz svih područja znanosti, tehnologije i primjena u svim sektorima te istodobno pružanje ciljane potpore novim revolucionarnim i disruptivnim tehnologijama od potencijalne strateške važnosti,

Amandman 222

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 3. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjenu

– poticanje inovacija koje se protežu kroz različita znanstvena i tehnološka polja i sektore (npr. kombiniranjem fizičkih i digitalnih područja),

– poticanje inovacija *i istraživanja* koji se protežu kroz različita znanstvena i tehnološka polja i sektore (npr. kombiniranjem fizičkih i digitalnih područja),

Amandman 223

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 3. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– usmjerenost na inovatore, pojednostavnjenje postupaka i administrativnih zahtjeva, primjena razgovora pri procjeni zahtjeva i osiguravanje brzog donošenja odluka,

– usmjerenost na inovatore *i istraživače*, pojednostavnjenje postupaka i administrativnih zahtjeva, primjena razgovora pri procjeni zahtjeva i osiguravanje brzog donošenja odluka,

Amandman 224

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Osim financijskoj potpori, inovatori će imati pristup poslovnim savjetodavnim službama EIC-a koje projektima pružaju usluge usmjeravanja, mentorstva i tehničke pomoći te povezuju inovatore s kolegama, industrijskim partnerima i ulagačima. Inovatorima će ujedno biti olakšan pristup stručnom znanju, infrastrukturnim objektima (uključujući inovacijske

Osim financijskoj potpori, inovatori će imati pristup poslovnim savjetodavnim službama EIC-a koje projektima pružaju usluge usmjeravanja, mentorstva i tehničke pomoći te povezuju inovatore s kolegama, industrijskim partnerima i ulagačima. Inovatorima će ujedno biti olakšan pristup stručnom znanju, infrastrukturnim objektima (uključujući *istraživačku*

centre²³) i partnerima iz cijelog EU-a koji sudjeluju u poduprtim aktivnostima (uključujući aktivnosti EIT-a, posebno u okviru njegovih ZZI-ja).

infrastrukturu i inovacijske centre²³) i partnerima iz cijelog EU-a koji sudjeluju u poduprtim aktivnostima (uključujući aktivnosti EIT-a, posebno u okviru njegovih ZZI-ja).

²³ To su javni ili privatni objekti koji nude pristup najnovijim znanjima i stručnosti u području digitalnih i povezanih razvojnih tehnologija koji su poduzećima potrebni kako bi postala konkurentnija kad je riječ o proizvodnji, uslugama i poslovnim procesima.

²³ To su javni ili privatni objekti koji nude pristup najnovijim znanjima i stručnosti u području digitalnih i povezanih razvojnih tehnologija koji su poduzećima potrebni kako bi postala konkurentnija kad je riječ o proizvodnji, uslugama i poslovnim procesima.

Amandman 225

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Posebna će se pozornost posvetiti osiguravanju pravilne i učinkovite komplementarnosti s pojedinačnim ili umreženim inicijativama država članica, uključujući u obliku europskog partnerstva.

Osim toga, posebna će se pozornost posvetiti osiguravanju pravilne i učinkovite komplementarnosti s pojedinačnim ili umreženim inicijativama država članica, uključujući u obliku *europskih* partnerstva.

Amandman 226

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.1.1. *Tragač* za napredna istraživanja

1.1.1. *EIC tragač* za napredna istraživanja

Amandman 227

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Glavni cilj Tragača bit će poticanje inovacija koje imaju potencijal za stvaranje tržišta iz revolucionarnih tehnoloških ideja te njihovo praćenje do faze predstavljanja

Glavni cilj Tragača bit će poticanje inovacija koje imaju potencijal za stvaranje tržišta iz revolucionarnih *znanstvenih i* tehnoloških ideja te njihovo praćenje do

ili razvoja poslovnih modela ili strategija kako bi ih preuzeo Akcelerator ili koji drugi sustav za uvođenje na tržište. S tim će ciljem Tragač u početku podupirati najranije faze znanstvenog i tehnološkog istraživanja i razvoja, uključujući provjeru koncepta i prototipove za provjeru tehnologije.

faze predstavljanja ili razvoja poslovnih modela ili strategija kako bi ih preuzeo Akcelerator ili koji drugi sustav za uvođenje na tržište. S tim će ciljem Tragač u početku podupirati najranije faze znanstvenog i tehnološkog istraživanja i razvoja, uključujući **najsuvremenije metode istraživanja**, provjeru koncepta i prototipove za provjeru tehnologije.

Amandman 228

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bi bio potpuno otvoren za širok spektar istraživanja, mogućnosti slučajnih izuma te neočekivane ideje, koncepte i otkrića, Tragač će se uglavnom provoditi u okviru **trajnog otvorenog** poziva na podnošenje prijedloga prema načelu „odozdo prema gore”. U okviru Tragača odgovarat će se i na konkurentske izazove kako bi se razvili ključni strateški ciljevi²⁴ za koje je potreban deep-tech i radikalna način razmišljanja. Raspoređivanjem odabranih projekata u tematske portfelje ili portfelje usmjerene na određeni cilj omogućit će se postizanje kritične mase nastojanja te će se uspostaviti nove multidisciplinarne istraživačke zajednice.

²⁴ One bi se mogle baviti temama kao što su umjetna inteligencija, kvantna tehnologija, biokontrola, digitalni blizanci druge generacije ili neke druge teme utvrđene u kontekstu strateškog planiranja za Obzor Europa (uključujući umrežene programe država članica).

Izmjena

Kako bi bio potpuno otvoren za širok spektar istraživanja, mogućnosti slučajnih izuma te neočekivane ideje, koncepte i otkrića, Tragač će se uglavnom provoditi u okviru **trajnih, konkurentnih i otvorenih** poziva na podnošenje prijedloga prema načelu „odozdo prema gore” **uz krajnji datum**. U okviru Tragača odgovarat će se i na konkurentske izazove kako bi se razvili ključni strateški ciljevi²⁴ za koje je potreban deep-tech i radikalna način razmišljanja. Raspoređivanjem odabranih projekata u tematske portfelje ili portfelje usmjerene na određeni cilj omogućit će se postizanje kritične mase nastojanja te će se uspostaviti nove multidisciplinarne istraživačke zajednice.

²⁴ One bi se mogle baviti temama kao što su umjetna inteligencija, kvantna tehnologija, biokontrola, digitalni blizanci druge generacije ili neke druge teme utvrđene u kontekstu strateškog planiranja za Obzor Europa (uključujući umrežene programe država članica).

Amandman 229

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.1. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

U Tragaču će moći sudjelovati sve vrste inovatora, od pojedinaca do sveučilišta, istraživačkih organizacija i poduzeća, osobito novoosnovana i mala poduzeća, te od pojedinačnih korisnika do multidisciplinarnih konzorcija. Za projekte s jednim korisnikom neće biti dopušteno sudjelovanje većim poduzećima. Tragač će se provoditi u bliskoj koordinaciji s drugim dijelovima programa Obzor Europa, osobito s Europskim istraživačkim vijećem (ERC), aktivnostima Marie Skłodowska-Curie (MSCA) te aktivnostima **zajednica znanja i inovacija** Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT). Osim toga, provodit će se u bliskoj koordinaciji s programima i aktivnostima država članica.

Izmjena

U Tragaču će moći sudjelovati sve vrste inovatora, od pojedinaca do sveučilišta, istraživačkih **i tehnoloških** organizacija i poduzeća, osobito **novoosnovana** i mala poduzeća, te od pojedinačnih korisnika do multidisciplinarnih konzorcija. Za projekte s jednim korisnikom neće biti dopušteno sudjelovanje većim poduzećima. **Kako bi se zajamčile sinergije i izbjeglo udvostručavanje**, Tragač će se provoditi u bliskoj koordinaciji s drugim dijelovima programa Obzor Europa, osobito s Europskim istraživačkim vijećem (ERC), aktivnostima Marie Skłodowska-Curie (MSCA) te aktivnostima Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT). Osim toga, provodit će se u bliskoj koordinaciji s programima i aktivnostima država članica.

Amandman 230

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Akcelerator će stoga pružati financijsku potporu inovatorima i poduzećima koji još nisu „unovčivi” ili privlačni ulagačima, a namjeravaju razviti svoje revolucionarne inovacije, uvesti ih na tržište EU-a i međunarodna tržišta te ostvariti brzi rast. U tu svrhu nadovezat će se na iskustva iz 2. i 3. faze instrumenta za MSP-ove te instrumenta InnovFin u okviru programa Obzor 2020., osobito dodavanjem komponenti koje nisu bespovratna sredstva i sposobnošću da podupire veća i dugotrajnija ulaganja.

Izmjena

Akcelerator će stoga pružati financijsku potporu inovatorima i poduzećima koji još nisu „unovčivi” ili privlačni ulagačima, a namjeravaju razviti svoje revolucionarne inovacije, uvesti ih na tržište EU-a i međunarodna tržišta te ostvariti brzi rast. U tu svrhu nadovezat će se na iskustva iz 2. i 3. faze instrumenta za MSP-ove te instrumenta InnovFin u okviru programa Obzor 2020., osobito dodavanjem komponenti koje nisu bespovratna sredstva i sposobnošću da podupire veća i dugotrajnija ulaganja. **Suradnja s EIT-om i ZZI-om te sinergije s aktivnostima u okviru njihovih akceleratora bit će zajamčene.**

Amandman 231
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 3. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– potpore za ulaganja u vlasnički kapital²⁷ ili drugih povratnih oblika kako bi se inovacijske aktivnosti povezale s djelotvornim uvođenjem na tržište, uključujući proširivanje poslovanja, na način na koji se ne istiskuju privatna ulaganja ili narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu; prema potrebi, inovator će biti usmjeren na pristup financiranju zaduživanjem (npr. zajmovima) koje se pruža u okviru programa InvestEU.

²⁷ Obično ne više od 25 % glasačkih prava. U iznimnim slučajevima EU može osigurati stjecanje blokirajuće manjine kako bi se zaštitili europski interesi u ključnim područjima, npr. u području kibersigurnosti.

Amandman 232
Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Potpore će se dodjeljivati u okviru jednog postupka i na temelju jedne odluke te će poduprti inovator moći na temelju jedinstvene opće obveze primiti financijska sredstva za različite faze inovacije sve do uvođenja na tržište, uključujući fazu koja prethodi masovnoj komercijalizaciji. Potpuna provedba dodijeljene potpore bit će podložna ključnim etapama i reviziji. Kombinacija i obujam financiranja prilagodit će se potrebama *poduzeća*, njegovoj veličini i stupnju razvoja te prirodi tehnologije/inovacija i trajanju inovacijskog ciklusa. Sredstvima će se pokrivati potrebe za financiranjem dok ih

Izmjena

– potpore za ulaganja u vlasnički kapital²⁷ ili drugih povratnih oblika kako bi se inovacijske aktivnosti povezale s djelotvornim uvođenjem na tržište, uključujući proširivanje poslovanja, na način na koji se ne istiskuju privatna ulaganja ili narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu; prema potrebi, inovator će biti usmjeren na pristup financiranju zaduživanjem (npr. zajmovima *ili jamstvima*) koje se pruža u okviru programa InvestEU.

²⁷ Obično ne više od 25 % glasačkih prava. U iznimnim slučajevima EU može osigurati stjecanje blokirajuće manjine kako bi se zaštitili europski interesi u ključnim područjima, npr. u području kibersigurnosti.

Izmjena

Potpore će se dodjeljivati u okviru jednog postupka i na temelju jedne odluke te će poduprti inovator moći na temelju jedinstvene opće obveze primiti financijska sredstva za različite faze inovacije sve do uvođenja na tržište, uključujući fazu koja prethodi masovnoj komercijalizaciji. Potpuna provedba dodijeljene potpore bit će podložna ključnim etapama i reviziji. Kombinacija i obujam financiranja prilagodit će se potrebama *korisnika*, njegovoj veličini i stupnju razvoja te prirodi tehnologije/inovacija i trajanju inovacijskog ciklusa. Sredstvima će se pokrivati potrebe za financiranjem dok ih

ne zamijene alternativni izvori ulaganja.

ne zamijene alternativni izvori ulaganja.

Amandman 233

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Za inovacije s velikim **tehnološkim** rizicima („deep-tech”) potpora će uvijek uključivati komponentu bespovratnih sredstava za financiranje inovacijskih aktivnosti. Očekuje se da će se sa smanjenjem različitih rizika (tehnoloških, tržišnih, regulatornih itd.) povećati relativna važnost komponente nadoknativog predujma.

Izmjena

Za inovacije s velikim rizicima (**primjerice**, „deep-tech”) potpora će uvijek uključivati komponentu bespovratnih sredstava za financiranje inovacijskih aktivnosti, **koje se mogu obavljati u suradnji s javnim istraživačkim organizacijama kao partnerom ili putem podugovaranja**. Očekuje se da će se sa smanjenjem različitih rizika (tehnoloških, tržišnih, regulatornih itd.) povećati relativna važnost komponente nadoknativog predujma.

Amandman 234

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Akcelerator će uglavnom djelovati putem trajnog otvorenog poziva prema načelu „odozdo prema gore” te će biti usmjeren na pojedinačne poduzetnike (uglavnom novoosnovana poduzeća i MSP-ove), pri čemu će se posebna pozornost posvećivati mladim inovatorima te inovatoricama. Taj otvoreni poziv prema načelu „odozdo prema gore” dopunit će se ciljanom potporom za revolucionarne ili disruptivne tehnologije u nastanku koje su od potencijalne strateške važnosti. Prijedloge mogu podnositi i ulagači, uključujući javne inovacijske agencije, ali potpora će se dodijeljivati poduzeću.

Izmjena

Akcelerator će uglavnom djelovati putem trajnog otvorenog, konkurentnog poziva prema načelu „odozdo prema gore” **i uz zadane rokove** te će biti usmjeren na pojedinačne poduzetnike (uglavnom novoosnovana poduzeća i MSP-ove), pri čemu će se posebna pozornost posvećivati mladim inovatorima te inovatoricama. Taj otvoreni poziv prema načelu „odozdo prema gore” dopunit će se ciljanom potporom za revolucionarne ili disruptivne **inovacije i** tehnologije u nastanku koje su od potencijalne strateške važnosti. Prijedloge mogu podnositi i ulagači, uključujući javne inovacijske agencije, ali potpora će se dodijeljivati poduzeću.

Amandman 235

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.2. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Akcelerator će omogućiti ubrzano uvođenje inovacija koje potječu iz projekata koji su primali potporu iz Tragača, sličnih „naprednih istraživačkih programa” država članica te drugih stupova **okvirnih** programa EU-a²⁸ kako bi im se pružila potpora za izlazak na tržište. To utvrđivanje projekata koji primaju potporu u okviru drugih stupova Obzora Europa te prethodnih okvirnih programa temeljit će se na odgovarajućim metodologijama, kao što je Inovacijski radar.

²⁸ Na primjer, Provjera koncepta Europskog istraživačkog vijeća (ERC), iz projekata koji se podupiru u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, novoosnovanih poduzeća proizašlih iz ZZI-ja Europskog instituta za inovacije i tehnologiju, među ostalim, iz aktivnosti u okviru programa Obzor 2020., osobito programi koji su odabrani u drugoj fazi instrumenta za MSP-ove programa Obzor 2020. i povezani pečat izvrsnosti koji financiraju države članice te (postojeća i buduća) europska partnerstva.

Amandman 236

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.3. – stavak 1. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– Usluge EIC-a za ubrzanje poslovanja kojima se podupiru aktivnosti i djelovanja Tragača i Akceleratora. Cilj će biti povezati EIC-ovu zajednicu poduprtih inovatora, uključujući one koji primaju sredstva za pečat izvrsnosti, s ulagateljima, partnerima i javnim naručiteljima. Pružat će se niz usluga usmjeravanja i

Izmjena

Akcelerator će omogućiti ubrzano uvođenje inovacija koje potječu iz projekata koji su primali potporu iz Tragača, sličnih „naprednih istraživačkih programa” država članica, **obrazovnih programa ZZI-ja** te drugih stupova **okvirnog** programa EU-a²⁸ kako bi im se pružila potpora za izlazak na tržište. To utvrđivanje projekata koji primaju potporu u okviru drugih stupova Obzora Europa te prethodnih okvirnih programa temeljit će se na odgovarajućim metodologijama, kao što je Inovacijski radar.

²⁸ Na primjer, Provjera koncepta Europskog istraživačkog vijeća (ERC), iz projekata koji se podupiru u okviru stupa „Globalni izazovi i **europska** industrijska konkurentnost”, novoosnovanih poduzeća proizašlih iz ZZI-ja Europskog instituta za inovacije i tehnologiju, među ostalim, iz aktivnosti u okviru programa Obzor 2020., osobito programi koji su odabrani u drugoj fazi instrumenta za MSP-ove programa Obzor 2020. i povezani pečat izvrsnosti koji financiraju države članice te (postojeća i buduća) europska partnerstva.

Izmjena

– Usluge EIC-a za ubrzanje poslovanja kojima se podupiru aktivnosti i djelovanja Tragača i Akceleratora. Cilj će biti povezati EIC-ovu zajednicu poduprtih inovatora, uključujući one koji primaju sredstva za pečat izvrsnosti, s ulagateljima, partnerima i javnim **i privatnim** naručiteljima. Pružat će se niz usluga

mentoriranja za djelovanja u okviru EIC-a. Inovatorima će osigurati pristup međunarodnim mrežama potencijalnih partnera, uključujući industrijske, kako bi se dopunio vrijednosni lanac ili razvile tržišne prilike te pronašli ulagači i drugi izvori privatnog ili korporativnog financiranja. Aktivnosti će uključivati događaje uživo (npr. posredničke događaje, predstavljanja), ali i razvoj odgovarajućih platformi ili upotrebu postojećih, u bliskoj vezi s financijskim posrednicima te uz potporu programa InvestEU i Grupe EIB-a. Tim će se aktivnostima ujedno poticati međusobne razmjene iskustava kao izvor učenja u inovacijskom ekosustavu, uz oslanjanje na znanje članova Savjetodavnog odbora na visokoj razini te stipendista EIC-a.

usmjeravanja i mentoriranja za djelovanja u okviru EIC-a. Inovatorima će osigurati pristup međunarodnim mrežama potencijalnih partnera, uključujući industrijske, kako bi se dopunio vrijednosni lanac ili razvile tržišne prilike te pronašli ulagači i drugi izvori privatnog ili korporativnog financiranja. Aktivnosti će uključivati događaje uživo (npr. posredničke događaje, predstavljanja), ali i razvoj odgovarajućih platformi ili upotrebu postojećih, u bliskoj vezi s financijskim posrednicima te uz potporu programa InvestEU i Grupe EIB-a. Tim će se aktivnostima ujedno poticati međusobne razmjene iskustava kao izvor učenja u inovacijskom ekosustavu, uz oslanjanje na znanje članova Savjetodavnog odbora na visokoj razini te stipendista EIC-a. **Tim dodatnim aktivnostima EIC-a usmjerenima na revolucionarne/visokorizične inovacije nadopunit će se sličan portfelj aktivnosti EIT-a namijenjenih poduzetnicima, inovatorima i novoosnovanim poduzećima. Prilikom pružanja potpore inovatorima EIC se potiče da osobito koristi stručna znanja i iskustvo zajednica znanja i inovacija.**

Amandman 237

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.1. – podtočka 1.1.3. – stavak 1. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– Izazovi EIC-a motivacijske su nagrade kojima se doprinosi razvoju novih **odgovora na globalne izazove**, uključivanju novih aktera i razvoju novih zajednica. Priznanja u vidu nagrada EIC-a uključivat će iCapital, motivacijsku nagradu za socijalne inovacije i nagradu za inovatorice²⁹. Nagrade će **biti** osmišljene tako da povežu EIC s drugim dijelovima **Okvirnog** programa, uključujući misije i **druga tijela za financiranje**. Ispitivat će se mogućnosti za suradnju s različitim

Izmjena

– Izazovi EIC-a motivacijske su nagrade kojima se doprinosi razvoju novih **revolucionarnih inovacija**, uključivanju novih aktera, razvoju novih zajednica **i mreža za istraživanje i inovacije, kao i osiguravanju vidljivosti postignuća ostvarenih u okviru financiranja EU-a**. Priznanja u vidu nagrada EIC-a uključivat će iCapital, motivacijsku nagradu EU-a (EU Challenge Prize), motivacijsku nagradu za socijalne inovacije i nagradu za inovatorice.²⁹ **Osmišljavanje i provedba**

organizacijama (kao što su poduzeća, sveučilišta, istraživačke organizacije, poslovni akceleratori, dobrotvorne ustanove i zaklade).

tih nagrada bit će povezane s drugim dijelovima Programa, uključujući misije i EIT kako bi se osigurala komplementarnost i izbjegla udvostručavanja. Ispitivat će se mogućnosti za suradnju s različitim organizacijama (kao što su poduzeća, sveučilišta, istraživačke organizacije, poslovni akceleratori, dobrotvorne ustanove i zaklade).

²⁹ Nagrade EIC-a preuzet će upravljanje nagradama uvedenima u okviru programa Obzor 2020. te će se baviti osmišljanjem i dodjelom novih motivacijskih nagrada i priznanja.

²⁹ Nagrade EIC-a preuzet će upravljanje nagradama uvedenima u okviru programa Obzor 2020. te će se baviti osmišljanjem i dodjelom novih motivacijskih nagrada i priznanja.

Amandman 238

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Savjetodavni odbor EIC-a na visokoj razini (Odbor EIC-a) pomagat će Komisiji u provedbi EIC-a. Odbor ***EIC-a pružat će*** savjete o radnim programima EIC-a te će imati aktivnu ulogu u savjetovanju uprave i praćenju djelovanja. Jedna od njegovih uloga uključivat će i komunikaciju s članovima koji djeluju kao ambasadori za poticanje inovacija u EU-u. Komunikacijski kanali uključivat će sudjelovanje na ključnim inovacijskim događajima, društvene medije, uspostavljanje zajednice inovatora u okviru EIC-a, suradnju s ključnim medijima posvećenima inovacijama, zajedničke događaje s inkubatorima i akceleratorске centre.

Izmjena

Savjetodavni odbor EIC-a na visokoj razini (Odbor EIC-a) pomagat će Komisiji u provedbi EIC-a. ***Bit će sastavljen od predstavnika, uključujući, među ostalim, akademske stručnjake za politiku inovacija, organizacije za istraživanja i tehnologiju, poduzetnike i vlasnike poduzetničkog kapitala, u skladu s člankom 9. Odluke.***

Za provedbu EIC-a Komisija će uz potporu Odbora EIC-a osigurati:

- jasno razlikovanje predmetnih ciljnih skupina i njihovih specifičnih potreba;***
- detalje o načinima provedbe mješovite potpore (bespovratna sredstva, kapital,***

zajam i jamstvo);

– čvrst mehanizam za sustavnu evaluaciju instrumenata u realnom vremenu kako bi se zajamčili brza provedba politike i učenje postupka te razvoj iterativnih obrazaca inovacija, uključujući odabir i primjenu pokazatelja;

– suradnju između EIC-a i EIT-a kako bi se zajamčila komplementarnost;

– detaljniju definiciju uloge i odgovornosti voditeljâ programa;

– opis alata za privlačenje ulagača rizičnog kapitala u slučaju vrlo rizičnih projekata;

– definiciju ciljeva inovacije u smislu proizvoda, procesa, stavljanja na tržište i usluga;

– mjerenje pokretačke snage korisnike.

Odbor će također pružati savjete o radnim programima EIC-a, upravljanju i praćenju djelovanja. Jedna od njegovih uloga uključivat će i komunikaciju s članovima koji djeluju kao ambasadori za poticanje inovacija u EU-u. Komunikacijski kanali uključivat će sudjelovanje na ključnim inovacijskim događajima, društvene medije, uspostavljanje zajednice inovatora u okviru EIC-a, suradnju s ključnim medijima posvećenima inovacijama, zajedničke događaje s inkubatorima i akceleratorne centre. *Upravni odbor EIT-a i Odbor EIC-a surađivat će kako bi iskoristili sinergije i povećali dodanu vrijednost za inovatore i poduzetnike u Uniji.*

Amandman 239

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Odbor EIC-a Komisiji će *davati* preporuke u pogledu inovacijskih trendova i inicijativa potrebnih za poboljšanje i

Izmjena

Odbor EIC-a, *zajedno s upravnim odborom EIT-a, davat će* Komisiji preporuke u pogledu inovacijskih trendova

poticanje inovacijskog ekosustava EU-a, uključujući potencijalne regulatorne prepreke. Svojim bi savjetima Odbor trebao pridonijeti utvrđivanju područja inovacija u nastajanju koja treba uzeti u obzir u aktivnostima u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” i povezanih misija. Očekuje se da će Odbor na taj način pridonijeti cjelokupnoj koherentnosti Obzora Europa.

i inicijativa potrebnih za poboljšanje i poticanje inovacijskog ekosustava EU-a, uključujući potencijalne **tehničke i** regulatorne prepreke. Svojim bi savjetima Odbor trebao pridonijeti utvrđivanju područja inovacija u nastajanju koja treba uzeti u obzir u aktivnostima u okviru stupa „Globalni izazovi i **europsku** industrijska konkurentnost” i povezanih misija. Očekuje se da će Odbor na taj način pridonijeti cjelokupnoj koherentnosti Obzora Europa.

Amandman 240

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.2. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Voditelji programa osobito će nadzirati provedbu poziva na podnošenje prijava za Tragač te predlagati evaluacijske ljestvice **za sastavljanje dosljednog strateškog portfelja** projekata za koje se očekuje da će ostvariti ključan doprinos nastanku potencijalnih društvenih ili gospodarskih inovacija koje stvaraju nova tržišta.

Izmjena

Voditelji programa osobito će nadzirati provedbu poziva na podnošenje prijava za Tragač te predlagati evaluacijske ljestvice, **na temelju jasnih i transparentnih kriterija utvrđenih u Uredbi, dosljednih sa strateškim portfeljem** projekata za koje se očekuje da će ostvariti ključan doprinos nastanku potencijalnih **znanstvenih, društvenih ili gospodarskih radikalno novih budućih tehnologija ili** inovacija koje stvaraju nova tržišta.

Amandman 241

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal inovacija u koje su uključeni istraživači, poduzetnici, industrija i društvo u cjelini, EU mora poboljšati okruženje u kojem one mogu uspijevati na svim razinama. To znači da treba pridonijeti razvoju djelotvornog inovacijskog ekosustava na razini EU-a te poticati suradnju, umrežavanje i razmjenu ideja, sredstava i vještina među nacionalnim i

Izmjena

Kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal inovacija u koje su uključeni istraživači, poduzetnici, industrija i društvo u cjelini, EU mora poboljšati okruženje u kojem one mogu uspijevati na svim razinama. To znači da treba pridonijeti razvoju djelotvornog inovacijskog ekosustava na razini EU-a te poticati suradnju, umrežavanje i razmjenu ideja, **razvijanje procesa otvorenih inovacija** te

lokalnim inovacijskim ekosustavima.

razmjenu sredstava i vještina među nacionalnim i lokalnim inovacijskim ekosustavima.

Amandman 242

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

EU usto mora nastojati razviti ekosustave koji, osim inovacija u privatnim poduzećima, podupiru i društvene inovacije *te* inovacije u javnom sektoru. Naime, državni sektor mora uvoditi inovacije i obnavljati se kako bi mogao podupirati regulatorne i upravne promjene koje su potrebne za pružanje potpore opsežnoj primjeni novih tehnologija i odgovaranje na sve veću javnu potražnju za učinkovitijim i djelotvornijim pružanjem usluga. Društvene su inovacije ključne za poboljšanje dobrobiti naših društava.

Izmjena

EU usto mora nastojati razviti ekosustave koji, osim inovacija u privatnim poduzećima, podupiru i društvene inovacije *te potiču prijenos znanja i* inovacije u javnom sektoru. Naime, državni sektor mora uvoditi inovacije i obnavljati se kako bi mogao podupirati regulatorne i upravne promjene koje su potrebne za pružanje potpore opsežnoj primjeni *inovacija, uključujući* nove tehnologije, i odgovaranje na sve veću javnu potražnju za učinkovitijim i djelotvornijim pružanjem usluga. Društvene su inovacije ključne za poboljšanje dobrobiti naših društava. *Kao najveća inovacijska mreža Unije, obrazovni programi ZZI-ja imat će bitnu ulogu u razvoju takvih ekosustava i u provedbi tog prioriteta. One zagovaraju željenu međuregionalnu suradnju povezivanjem inovacijskih ekosustava na paneuropskoj razini.*

Amandman 243

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Prvi će korak Komisije biti organizacija foruma *EIC-a* za države članice te tijela javne vlasti pridruženih zemalja zadužena za nacionalne politike i programe inovacija u cilju promicanja koordinacije i dijaloga o razvoju inovacijskog ekosustava EU-a. U okviru tog foruma *EIC-a Komisija će poduzeti* korake navedene u nastavku.

Izmjena

Prvi će korak Komisije biti organizacija foruma *inovacija* za države članice te tijela javne vlasti pridruženih zemalja zadužena za nacionalne politike i programe inovacija u cilju promicanja koordinacije i dijaloga o razvoju inovacijskog ekosustava EU-a. U okviru tog foruma *inovacija dionici i tijela EU-a koji u njemu sudjeluju, uključujući*

EIT, Odbor EIC-a i Komisiju, poduzet će korake navedene u nastavku.

Amandman 244

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 1. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– Poboljšat će koordinaciju između nacionalnih inovacijskih programa *i* EIC-a kako bi se potaknule operativne sinergije i izbjeglo preklapanje, i to razmjenom podataka o programima i njihovoj provedbi, resursima i stručnosti, analizom i praćenjem tehnoloških i inovacijskih trendova te povezivanjem odgovarajućih zajednica inovatora.

Izmjena

– Poboljšat će koordinaciju između nacionalnih inovacijskih programa, *EIT-a i EIC-a* kako bi se potaknule operativne sinergije i izbjeglo preklapanje, i to razmjenom podataka o programima i njihovoj provedbi, resursima i stručnosti, analizom i praćenjem tehnoloških i inovacijskih trendova te povezivanjem odgovarajućih zajednica inovatora.

Amandman 245

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnosti će se provoditi kako bi se osigurala učinkovita komplementarnost između vrsta djelovanja EIC-a i njihova posebnog naglaska na *revolucionarnim* inovacijama te aktivnosti koje provode države članice i pridružene zemlje, ali i privatne inicijative, kako bi se poduprle sve vrste inovacija, doprlo do svih inovatora diljem EU-a te kako bi im se pružila bolja i odgovarajuća potpora.

Izmjena

Aktivnosti će se provoditi kako bi se osigurala učinkovita komplementarnost *i suradnja* između vrsta djelovanja *EIT-a i EIC-a* i njihova posebnog naglaska na inovacijama te aktivnosti koje provode države članice i pridružene zemlje, ali i privatne inicijative, kako bi se poduprle sve vrste inovacija, doprlo do svih inovatora diljem EU-a te kako bi im se pružila bolja i odgovarajuća potpora.

Amandman 246

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

U tu će svrhu *EU* poduzeti korake navedene u nastavku.

Izmjena

U tu će svrhu *uključena tijela EU-a* poduzeti korake navedene u nastavku.

Amandman 247

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 3. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– Promicati i sufinancirati zajedničke inovacijske programe koje provode tijela nadležna za javne nacionalne, regionalne ili lokalne inovacijske politike i programe, a kojima se mogu pridružiti privatni subjekti koji podupiru inovacije i inovatore. Takvi zajednički programi koji se temelje na potražnji mogu se, među ostalim, usredotočiti na potporu u ranoj fazi i potporu studijama izvedivosti, suradnju **između** akademske zajednice i poduzeća, potporu suradničkim istraživanjima te prijenosu tehnologije i znanja među visokotehnološkim MSP-ovima, internacionalizaciju MSP-ova, analizu i razvoj tržišta, digitalizaciju niskotehnoloških MSP-ova, financijske instrumente za inovacijske aktivnosti u fazi neposredno prije uvođenja na tržište ili za samo uvođenje te društvene inovacije. Jednako tako mogu obuhvaćati zajedničke inicijative javne nabave, kojima se inovacijama omogućuje komercijalizacija u javnom sektoru, osobito u prilog razvoju nove politike. To bi moglo biti posebno učinkovito za poticanje inovacija u područjima javnih usluga i za pružanje tržišnih prilika europskim inovatorima.

Izmjena

– Promicati i sufinancirati zajedničke inovacijske programe koje provode tijela nadležna za javne nacionalne, regionalne ili lokalne inovacijske politike i programe, a kojima bi se trebali pridružiti privatni subjekti koji podupiru inovacije i inovatore. Takvi zajednički programi koji se temelje na potražnji **i ponudi** mogu se, među ostalim, usredotočiti na potporu u ranoj fazi i potporu studijama izvedivosti, suradnju akademske zajednice, **istraživačkih organizacija i poduzeća**, potporu suradničkim istraživanjima te prijenosu tehnologije i znanja među visokotehnološkim MSP-ovima, internacionalizaciju MSP-ova, analizu i razvoj tržišta, digitalizaciju niskotehnoloških MSP-ova, financijske instrumente za inovacijske aktivnosti u fazi neposredno prije uvođenja na tržište ili za samo uvođenje te društvene inovacije. Jednako tako mogu obuhvaćati zajedničke inicijative javne nabave, kojima se inovacijama omogućuje komercijalizacija u javnom sektoru, osobito u prilog razvoju nove politike. To bi moglo biti posebno učinkovito za poticanje inovacija u područjima javnih usluga i za pružanje tržišnih prilika europskim inovatorima. ***Kad se tim programima upravlja na lokalnoj razini, trebala bi biti omogućena transnacionalna partnerstva te bi trebali biti u skladu sa strategijama pametne specijalizacije i podupirati sinergije s EFRR-om u obuhvaćenim regijama.***

Amandman 248

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 2. – podtočka 2.2. – stavak 3. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– Podupirati i zajedničke programe mentoriranja, savjetovanja, tehničke pomoći i drugih usluga koje inovatorima pružaju mreže kao što je Europska poduzetnička mreža (EEN), klasteri, paneuropske platforme kao što je Startup Europe, lokalni inovacijski akteri, javni, ali i privatni, te posebice inkubatori i inovacijski centri koji bi osim toga mogli biti međusobno povezani kako bi pogodovali uspostavi partnerstava među inovatorima. Potpora *se može* pružati i u cilju promicanja tranzverzalnih i mekih vještina u području inovacija, među ostalim za mreže strukovnih institucija i uz blisku suradnju s Europskim institutom za inovacije i tehnologiju.

Amandman 249

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kao što je jasno navedeno u izvješću skupine na visokoj razini za postizanje najvećeg učinka programa EU-a za istraživanje i inovacije (Lamyjeva skupina na visokoj razini), treba se okrenuti „obrazovanju za budućnost i ulaganju u ljude koji mogu donijeti promjene”. Konkretno, europska se sveučilišta pozivaju na poticanje poduzetništva, brisanje granica između disciplina i institucionalizaciju snažne suradnje akademske zajednice i industrije bez ograničavanja na određenu disciplinu. Prema nedavnim istraživanjima pristup nadarenim osobama daleko je najvažniji čimbenik koji utječe na odabir lokacije za osnivanje novih europskih poduzeća. Prilike za obrazovanje i osposobljavanje u području poduzetništva imaju ključnu ulogu u pripremi budućih inovatora i razvoju sposobnosti postojećih da izdignu

Izmjena

– Podupirati i zajedničke programe mentoriranja, savjetovanja, tehničke pomoći i drugih usluga koje inovatorima pružaju mreže kao što je Europska poduzetnička mreža (EEN), klasteri, paneuropske platforme kao što je Startup Europe, lokalni inovacijski akteri, javni, ali i privatni, te posebice inkubatori i inovacijski centri koji bi osim toga mogli biti međusobno povezani kako bi pogodovali uspostavi partnerstava među inovatorima. Potpora *bi se trebala* pružati i u cilju promicanja tranzverzalnih i mekih vještina u području inovacija, među ostalim za mreže strukovnih institucija i uz blisku suradnju s Europskim institutom za inovacije i tehnologiju.

Izmjena

Kao što je jasno navedeno u izvješću skupine na visokoj razini za postizanje najvećeg učinka programa EU-a za istraživanje i inovacije (Lamyjeva skupina na visokoj razini), treba se okrenuti „obrazovanju za budućnost i ulaganju u ljude koji mogu donijeti promjene”. Konkretno, europska se sveučilišta pozivaju na poticanje poduzetništva, brisanje granica između disciplina i institucionalizaciju snažne suradnje akademske zajednice i industrije bez ograničavanja na određenu disciplinu. Prema nedavnim istraživanjima pristup nadarenim osobama daleko je najvažniji čimbenik koji utječe na odabir lokacije za osnivanje novih europskih poduzeća. Prilike za obrazovanje i osposobljavanje u području poduzetništva imaju ključnu ulogu u pripremi budućih inovatora i razvoju sposobnosti postojećih da izdignu

svoja poduzeća do viših razina uspjeha. Pristup poduzetničkom talentu i profesionalnim uslugama, kapitalu i tržištima na razini EU-a te okupljanje ključnih aktera u području inovacija oko zajedničkog cilja ključni su sastojci za razvoj inovacijskog ekosustava. Postoji potreba za koordiniranjem napora diljem EU-a kako bi se stvorila kritična masa međusobno povezanih poduzetničkih klastera i ekosustava.

svoja poduzeća do viših razina uspjeha. Pristup poduzetničkom talentu i profesionalnim uslugama, kapitalu i tržištima na razini EU-a te okupljanje ključnih aktera u području inovacija oko zajedničkog cilja ključni su sastojci za razvoj inovacijskog ekosustava ***i stvaranje uspješnih inovacijskih modela i najboljih praksi na regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini***. Postoji potreba za koordiniranjem napora diljem EU-a kako bi se stvorila kritična masa međusobno povezanih poduzetničkih klastera i ekosustava.

Amandman 250

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.1. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

EIT je danas najveći integrirani ekosustav inovacija u Europi s više od 1000 izvrsnih partnera iz poslovnog svijeta, područja istraživanja, obrazovanja i drugih područja. Inovacijski model EIT-a funkcionira te je i dalje osobito relevantan za uklanjanje prepreka za inovacije na razini država članica i na regionalnoj razini. EIT će pokušati riješiti ova pitanja promicanjem strukturnih promjena u europskom inovacijskom krajobrazu. To će učiniti poticanjem integracije obrazovanja, istraživanja i inovacija najviših standarda, pogotovo putem svojih zajednica znanja i inovacija (ZZI-ja), ostvarujući na taj način okruženja koja pogoduju inovaciji, te promicanjem i podupiranjem nove generacije poduzetnika i stimuliranjem izdvajanju poduzeća i osnivanju novih poduzeća.

Amandman 251

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.1. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Potrebno je uložiti dodatne napore u razvoj ekosustava u kojima istraživači, inovatori, industrije i vlade mogu lako komunicirati. Rad inovacijskih ekosustava zapravo još uvijek nije optimalan zbog niza razloga, među kojima su sljedeći:

Amandman

Potrebno je uložiti dodatne napore u razvoj ***i promicanje*** ekosustava u kojima istraživači, inovatori, industrije i vlade mogu lako komunicirati. Rad inovacijskih ekosustava zapravo još uvijek nije optimalan zbog niza razloga, među kojima su sljedeći:

Amandman 252

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bi se odgovorilo na buduće izazove, prihvatile mogućnosti koje nude nove tehnologije i pridonijelo održivu gospodarskom rastu, otvaranju radnih mjesta, konkurentnosti i dobrobiti europskih građana, potrebno je dodatno ojačati europski kapacitet za inovacije, i to: poticanjem stvaranja novih okruženja koja pogoduju suradnji i inovacijama; jačanjem inovacijskih sposobnosti akademske zajednice i istraživačkog sektora; podupiranjem nove generacije osoba poduzetničkog duha; poticanje pokretanja i razvoja inovativnih pothvata.

Izmjena

Kako bi se odgovorilo na buduće izazove, prihvatile mogućnosti koje nude nove tehnologije i pridonijelo održivu gospodarskom rastu, otvaranju radnih mjesta, konkurentnosti i dobrobiti europskih građana, potrebno je dodatno ojačati europski kapacitet za inovacije, i to: poticanjem stvaranja novih okruženja koja pogoduju suradnji i inovacijama; jačanjem inovacijskih sposobnosti akademske zajednice i istraživačkog sektora; podupiranjem nove generacije osoba poduzetničkog ***i istraživačkog*** duha; poticanjem pokretanja i razvoja inovativnih pothvata, ***kao i promicanjem i osiguravanjem vidljivosti postignuća ostvarenih u području istraživanja i inovacija u okviru financiranja EU-a u široj javnosti.***

Amandman 253

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.1. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

EIT će se baviti tim izazovima u skladu sa svojim strateškim ciljevima za razdoblje 2021. – 2027., koji će biti predstavljeni u zakonodavnom prijedlogu za program

Amandman 254

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

EIT će imati snažniju ulogu u jačanju održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe. Konkretno, EIT će nastaviti s radom prvenstveno u okviru svojih zajednica znanja i inovacija (ZZI), odnosno europskih partnerstava velikih razmjera kojima se odgovara na posebne društvene izazove. **EIT** će i dalje jačati inovacijske ekosustave oko njih, i to poticanjem integracije istraživanja, inovacija i obrazovanja. Nadalje, EIT će pridonijeti premošćivanju postojećih nedostataka u uspješnosti u području inovacija diljem Europe širenjem svojeg Regionalnog programa za inovacije (EIT RIS). EIT će raditi s inovacijskim ekosustavima s velikim potencijalom za inovacije koji se temelji na strategiji, tematskom usklađivanju i učinku, u bliskoj sinergiji sa strategijama i platformama za pametnu specijalizaciju.

Izmjena

EIT će imati snažniju ulogu u jačanju održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe, **pružajući rješenja za goruće globalne izazove s kojima su suočena naša društva**. Konkretno, EIT će nastaviti s radom prvenstveno u okviru svojih zajednica znanja i inovacija (ZZI), odnosno europskih partnerstava velikih razmjera kojima se odgovara na posebne društvene izazove. **ZZI-ji** će i dalje jačati inovacijske ekosustave oko njih, i to poticanjem integracije istraživanja, inovacija i obrazovanja. Nadalje, EIT će pridonijeti premošćivanju postojećih nedostataka u uspješnosti u području inovacija diljem Europe širenjem svojeg Regionalnog programa za inovacije (EIT RIS). EIT će raditi s inovacijskim ekosustavima s velikim potencijalom za inovacije koji se temelji na strategiji, tematskom usklađivanju i učinku, u bliskoj sinergiji sa strategijama i platformama za pametnu specijalizaciju.

Amandman 255

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– jačanje učinkovitosti postojećih ZZI-ja i uspostava novih **u ograničenom broju tematskih područja**,

Izmjena

– jačanje učinkovitosti postojećih ZZI-ja i uspostava novih **za rješavanje globalnih izazova**,

Amandman 256

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– omogućivanje bržeg postizanja izvrsnosti regija u zemljama sa skromnim ili umjerenim inovacijama.

Izmjena

– omogućivanje bržeg postizanja izvrsnosti regija u zemljama sa skromnim ili umjerenim inovacijama, **u bliskoj suradnji s relevantnim regionalnim fondovima**.

Amandman 257

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnosti EIT-a u području obrazovanja pojačat će se kako bi se s pomoću boljeg obrazovanja i osposobljavanja potaknuli inovacije i poduzetništvo. Veća usmjerenost na razvoj ljudskog kapitala temeljit će se na proširenju postojećih obrazovnih programa ZZI-ja kako bi se studentima i stručnjacima i dalje nudili visokokvalitetni kurikulumi koji se temelje na inovacijama i poduzetništvu te su osobito u skladu sa strategijama EU-a u području industrije i vještina. To može obuhvaćati istraživače i inovatore koji primaju potporu iz drugih dijelova programa Obzor Europa, posebice MSCA. EIT će ujedno podupirati obnovu europskih sveučilišta i njihovu integraciju u inovacijske ekosustave poticanjem i povećanjem njihova poduzetničkog potencijala i sposobnosti te pospješivanjem predviđanja novih potreba za vještinama.

Izmjena

Aktivnosti EIT-a u području obrazovanja pojačat će se kako bi se s pomoću boljeg obrazovanja i osposobljavanja, **uključujući stručno osposobljavanje**, potaknuli inovacije i poduzetništvo. Veća usmjerenost na razvoj ljudskog kapitala temeljit će se na proširenju postojećih obrazovnih programa ZZI-ja kako bi se studentima i stručnjacima i dalje nudili visokokvalitetni kurikulumi koji se temelje na inovacijama i poduzetništvu te su osobito u skladu sa strategijama EU-a u području industrije i vještina. To može obuhvaćati istraživače i inovatore koji primaju potporu iz drugih dijelova programa Obzor Europa, posebice MSCA. EIT će ujedno podupirati obnovu europskih sveučilišta i njihovu integraciju u inovacijske ekosustave poticanjem i povećanjem njihova poduzetničkog potencijala i sposobnosti te pospješivanjem predviđanja novih potreba za vještinama.

Amandman 258

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– razvoj inovativnih kurikuluma u kojima se uzimaju u obzir buduće potrebe industrije te međusektorskih programa za

Izmjena

– razvoj inovativnih kurikuluma u kojima se uzimaju u obzir buduće potrebe industrije **i društva** te međusektorskih

studente, poduzetnike i stručnjake diljem Europe i izvan nje u kojima su stručna i sektorska znanja objedinjena s poduzetničkim i inovacijskim vještinama, kao što su digitalne vještine i visokotehnološke vještine u području ključnih razvojnih tehnologija,

programa za studente, poduzetnike i stručnjake diljem Europe i izvan nje u kojima su stručna i sektorska znanja objedinjena s poduzetničkim i inovacijskim vještinama, kao što su digitalne vještine i visokotehnološke vještine u području ključnih razvojnih tehnologija,

Amandman 259

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– razvoj inovacijskih i poduzetničkih sposobnosti sektora visokog obrazovanja iskorištavanjem stručnog znanja iz zajednica EIT-a u povezivanju obrazovanja, istraživanja i poslovanja,

– razvoj ***i širenje*** inovacijskih i poduzetničkih sposobnosti sektora visokog obrazovanja iskorištavanjem ***i promicanjem*** stručnog znanja iz zajednica EIT-a u povezivanju obrazovanja, istraživanja i poslovanja,

Amandman 260

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.2. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***Nagrade EIT-a, primjerice EIT-ova dobro poznata motivacijska nagrada za razvoj inovativnih rješenja za globalne izazove i nagrada za mlade talente i inovatore.***

Amandman 261

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3.2.3. Uvođenje novih rješenja na tržište

3.2.3. Nova rješenja za rješavanje globalnih izazova

Amandman 262

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

EIT će poduzetnike, inovatore, edukatore, studente i ostale aktere u području inovacija pripremiti za suradnju u interdisciplinarnim timovima te je olakšati kako bi oblikovali ideje i pretočili ih u disruptivne inovacije s potencijalom rasta. Aktivnosti će se odlikovati prekograničnim pristupom prema načelu otvorenih inovacija, s naglaskom na uključivanju relevantnih aktivnosti trokuta znanja koje su važne za postizanje uspjeha (npr. promotorima projekta može se pružiti bolji pristup osobama s diplomom koje imaju određene kvalifikacije, novoosnovanim poduzećima s inovativnim idejama, inozemnim poduzećima s relevantnom komplementarnom imovinom itd.).

Izmjena

EIT će poduzetnike, inovatore, **dizajnere**, edukatore, studente i ostale aktere u području inovacija pripremiti za suradnju u interdisciplinarnim timovima te je olakšati kako bi oblikovali ideje i pretočili ih u disruptivne inovacije s potencijalom rasta. Aktivnosti će se odlikovati prekograničnim pristupom prema načelu otvorenih inovacija, s naglaskom na uključivanju relevantnih aktivnosti trokuta znanja koje su važne za postizanje uspjeha (npr. promotorima projekta može se pružiti bolji pristup osobama s diplomom koje imaju određene kvalifikacije, novoosnovanim poduzećima s inovativnim idejama, inozemnim poduzećima s relevantnom komplementarnom imovinom itd.).

Amandman 263

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.3. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– potpora **razvoju** novih proizvoda *i* usluga uz suradnju aktera u trokutu znanja u cilju **pripreme** rješenja za **uvodenje na tržište**,

Izmjena

– potpora **preobrazbi istraživanja u razvoj** novih proizvoda, usluga **i tržišta** uz suradnju aktera u trokutu znanja u cilju **donošenja** rješenja za **globalne izazove**,

Amandman 264

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– planiranje i provedba aktivnosti EIT-a kako bi se maksimalno povećale sinergije i komplementarnosti s djelovanjima iz stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”,

Izmjena

– planiranje i provedba aktivnosti EIT-a kako bi se maksimalno povećale sinergije i komplementarnosti s djelovanjima iz **programa Izvrsna i otvorena znanost** te stupa „**Europski** globalni izazovi i industrijska konkurentnost” **i, prema**

potrebi, doprinos tim djelovanjima,

Amandman 265

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– suradnja s državama članicama EU-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, uspostava strukturiranog dijaloga i usklađivanje djelovanja kako bi se ostvarile sinergije s postojećim nacionalnim inicijativama u cilju utvrđivanja, razmjene i širenja dobre prakse i pouka,

– suradnja s državama članicama EU-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, uspostava strukturiranog dijaloga i usklađivanje djelovanja kako bi se ostvarile sinergije s postojećim **i budućim** nacionalnim inicijativama u cilju utvrđivanja, razmjene i širenja dobre prakse i pouka,

Amandman 266

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 2. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **dijeljenje i širenje inovativnih praksi i stečenog znanja te doprinos inovacijskoj politici u Europi te, po potrebi, u vezi i bliskoj suradnji s drugim dijelovima Obzora Europa.**

Amandman 267

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio III. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– sudjelovanje u raspravama o inovacijskoj politici i doprinos provedbi prioriteta politike EU-a stalnom suradnjom sa svim relevantnim službama Europske komisije, drugim programima EU-a i njihovim dionicima te dodatno istraživanje prilika u okviru inicijativa za provedbu politika,

– sudjelovanje u raspravama o inovacijskoj politici i doprinos **osmišljanju** i provedbi prioriteta politike EU-a stalnom suradnjom sa svim relevantnim službama Europske komisije, drugim programima EU-a i njihovim dionicima te dodatno istraživanje prilika u okviru inicijativa za provedbu politika,

Amandman 268
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio 4. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

EU sada treba postaviti ambicioznije ciljeve u pogledu kvalitete i učinka svojeg istraživačkog i inovacijskog sustava, za što će biti potrebno revitalizirati europski istraživački prostor³¹ uz bolju potporu iz EU-ova Okvirnog programa za istraživanje i inovacije. Točnije, treba uvesti dobro integriran i prilagođen skup mjera EU-a³² te reforme i poboljšanja učinkovitosti na nacionalnoj razini (kojima se može pridonijeti putem strategija pametne specijalizacije koje se podupiru u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj), a s druge pak strane institucijske promjene u organizacijama koje financiraju i provode istraživanja, uključujući sveučilišta. Objedinjavanjem napora na razini EU-a mogu se iskoristiti sinergije i utvrditi razina potrebna za postizanje veće učinkovitosti i odjeka nacionalnih reformi politike.

³¹ Zaključci Vijeća o planu za europski istraživački prostor, 19. svibnja 2015. [ažurirati prema potrebi].

³² Članak 181. stavak 2. UFEU-a.

Amandman 269
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio 4. – točka 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. **DIJELJENJE IZVRSNOSTI**³³

³³ *Za definiranje država članica i pridruženih zemalja u kojima treba*

Izmjena

EU sada treba postaviti ambicioznije ciljeve u pogledu kvalitete i učinka svojeg istraživačkog i inovacijskog sustava, za što će biti potrebno revitalizirati europski istraživački prostor³¹ uz bolju potporu iz EU-ova Okvirnog programa za istraživanje i inovacije. Točnije, treba uvesti dobro integriran i prilagođen skup mjera EU-a³² te reforme i poboljšanja učinkovitosti na nacionalnoj razini kojima se može znatno pridonijeti putem strategija pametne specijalizacije koje se podupiru u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, **uz dosljednost sa snažnim nacionalnim istraživačkim strategijama i financiranjem**, a s druge pak strane institucijske promjene u organizacijama koje financiraju i provode istraživanja, uključujući sveučilišta. Objedinjavanjem napora na razini EU-a mogu se iskoristiti sinergije i utvrditi razina potrebna za postizanje veće učinkovitosti i odjeka nacionalnih reformi politike.

³¹ Zaključci Vijeća o planu za europski istraživački prostor, 19. svibnja 2015. [ažurirati prema potrebi].

³² Članak 181. stavak 2. UFEU-a.

Izmjena

1. **ŠIRENJE IZVRSNOSTI I
JAČANJE SUDJELOVANJA**

osnovati pravne subjekte koji mogu podnositi prijedloge kao koordinatori u okviru „dijeljenja izvrsnosti” primjenjivat će se kriterij koji se temelji na izvrsnosti u istraživanju i inovacijama. Tim će se kriterijem obuhvatiti dimenzije ukupnih gospodarskih rezultata (BDP), uspješnosti u području istraživanja te uspješnosti u području inovacija na kombinirani način normaliziran u odnosu na veličinu predmetnih zemalja. Zemlje utvrđene s pomoću tog kriterija u kontekstu se „dijeljenja izvrsnosti” nazivaju „prihvatljivim zemljama”. Na temelju članka 349. UFEU-a i pravni subjekti iz najudaljenijih regija bit će u potpunosti prihvatljivi za ulogu koordinatora u okviru „dijeljenja izvrsnosti”.

Amandman 270

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio 4. – točka 1. – podtočka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

„DIJELJENJE IZVRSNOSTI”
Smanjenjem razlika u uspješnosti u području istraživanja i inovacija s pomoću razmjene znanja i stručnosti diljem EU-a pomoći će se zemljama i regijama koje u tome zaostaju, uključujući najudaljenije regije EU-a, da zauzmu konkurentan položaj u globalnim lancima vrijednosti. Osim toga, mogu se pokrenuti aktivnosti za poticanje „protoka mozgova” diljem EIP-a i bolje iskorištavanje postojećih istraživačkih infrastruktura (te možebitno programa EU-a kojima se upravlja zajednički) u ciljnim zemljama s pomoću mobilnosti istraživača i inovatora.

Izmjena

Smanjenjem razlika u uspješnosti u području istraživanja i inovacija s pomoću razmjene znanja i stručnosti diljem EU-a **te širenjem sudjelovanja u Programu** pomoći će se i zemljama i regijama koje u tome zaostaju, uključujući najudaljenije **i slabije razvijene regije** EU-a, da zauzmu konkurentan položaj u globalnim lancima vrijednosti **te će se pomoći Uniji da u potpunosti iskoristi potencijal svih država članica u području istraživanja i razvoja.** Osim toga, mogu se pokrenuti aktivnosti za poticanje „protoka mozgova” diljem EIP-a i bolje iskorištavanje postojećih istraživačkih infrastruktura (te možebitno programa EU-a kojima se upravlja zajednički) u ciljnim zemljama s pomoću mobilnosti i **i virtualne suradnje** istraživača i inovatora **te jačanjem i, prema potrebi, uspostavom novih mreža za istraživanje i inovacije, kao i inicijativa u tom području na temelju tih infrastruktura.**

Amandman 271
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio 4. – točka 1. –stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

U kratkim crtama

- udruživanje, radi uspostave novih centara izvrsnosti ili nadogradnje postojećih u prihvatljivim zemljama, ***nadovezujući se na partnerstva*** između vodećih znanstvenih institucija i partnerskih ustanova,

- twinning, kako bi se znatno ojačala sveučilišna ili istraživačka organizacija iz prihvatljive zemlje u ***određenom području*** povezivanjem s međunarodno vodećim istraživačkim institucijama iz drugih država članica ili pridruženih zemalja,

- katedre EIP-a za potporu sveučilištima ili istraživačkim organizacijama u privlačenju i zadržavanju visokokvalitetnih ljudskih resursa pod vodstvom izvanrednog istraživača i voditelja istraživanja („nositelj katedre EIP-a”) te u provedbi strukturnih promjena u cilju postizanja izvrsnosti na održivoj osnovi,

- Europska suradnja u znanosti i tehnologiji (COST), koja uključuje ambiciozne uvjete za sudjelovanje prihvatljivih zemalja, i druge mjere za

Izmjena

U kratkim crtama

- udruživanje, radi uspostave novih centara izvrsnosti ili nadogradnje postojećih u prihvatljivim zemljama, ***uključujući male i srednje istraživačke infrastrukture i one koje primaju potporu iz EFRR-a, osiguravanjem suradnje*** između vodećih znanstvenih institucija i partnerskih ustanova ***u svim fazama istraživanja, Podnositelji zahtjeva moraju jasno dokazati da su projekti povezani s nacionalnim i/ili regionalnim strategijama za istraživanje i inovacije kako bi se mogli prijaviti za dodjelu sredstava pod ovom kratkom crtom.***

- twinning, kako bi se znatno ojačala sveučilišna ili istraživačka organizacija iz prihvatljive zemlje u ***svim područjima istraživanja*** povezivanjem s međunarodno vodećim istraživačkim institucijama iz drugih država članica ili pridruženih zemalja, ***Podnositelji zahtjeva moraju jasno dokazati da su projekti povezani s nacionalnim i/ili regionalnim strategijama za istraživanje i inovacije kako bi se mogli prijaviti za dodjelu sredstava pod ovom kratkom crtom.***

- katedre EIP-a za potporu sveučilištima ili istraživačkim organizacijama u privlačenju i zadržavanju visokokvalitetnih ljudskih resursa pod vodstvom izvanrednog istraživača i voditelja istraživanja („nositelj katedre EIP-a”) te u provedbi strukturnih promjena u cilju postizanja izvrsnosti na održivoj osnovi,

- Europska suradnja u znanosti i tehnologiji (COST), koja uključuje ambiciozne uvjete za sudjelovanje prihvatljivih zemalja, i druge mjere za

potporu u pogledu znanstvenog umrežavanja, izgradnje kapaciteta i razvoja karijere istraživača iz tih ciljnih zemalja; 80 % ukupnog proračuna COST-a bit će namijenjeno mjerama koje su u potpunosti usklađene s ciljevima ovog područja intervencije.

potporu u pogledu znanstvenog umrežavanja, izgradnje kapaciteta i razvoja karijere istraživača iz tih ciljnih zemalja; 80 % ukupnog proračuna COST-a bit će namijenjeno mjerama koje su u potpunosti usklađene s ciljevima ovog područja intervencije.

– **„Inicijative izvrsnosti”, u cilju podupiranja inovativnih inicijativa usmjerenih na jačanje izvrsnosti u području istraživanja u prihvatljivim zemljama, uključujući podupiranje osposobljavanja u cilju poboljšanja upravljačkih vještina u području istraživanja i inovacija, nagrade za privlačnost, jačanje inovacijskih ekosustava te stvaranje mreža za istraživanje i inovacije, uključujući na temelju istraživačkih infrastruktura koje EU financira. Podnositelji zahtjeva moraju jasno dokazati da su projekti povezani s nacionalnim i/ili regionalnim strategijama za istraživanje i inovacije kako bi se mogli prijaviti za dodjelu sredstava pod ovom kratkom crtom.**

– **Povećanje stipendija i nagrada kako bi se privukli izvrsni istraživači bilo koje nacionalnosti i omogućilo im se da steknu i prenesu nova znanja u zemljama širenja. Nagrade se posebno dodjeljuju projektima koji privlače znanstvenike koji žele živjeti u zemljama širenja. Taj program bit će komplementaran s drugim dijelovima programa, posebno s aktivnostima Marie Skłodowska-Curie.**

Amandman 272
Prijedlog odluke
Prilog I. – dio 4. – točka 1. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Ovim će se područjem intervencije podupirati posebni ciljevi programa Obzor Europa: širenje i povezivanje izvrsnosti diljem EU-a; jačanje stvaranja visokokvalitetnog znanja; poboljšanje

Izmjena

Prioritetom „Širenje izvrsnosti i povećanje sudjelovanja” podupirat će se posebni ciljevi programa Obzor Europa: širenje i povezivanje izvrsnosti diljem EU-a te povećanje sudjelovanja u Programu;

međusektorske, interdisciplinarne
prekogranične suradnje.

jačanje stvaranja visokokvalitetnog znanja;
poboljšanje međusektorske,
interdisciplinarne prekogranične suradnje.
***Svim će se djelovanjima poticati sinergije
s drugim nacionalnim fondovima i
fondovima EU-a, osobito s EFRR-om,
kohezijskom politikom i ESF+, u skladu s
regionalnim strategijama za pametne
specijalizacije u području istraživanja i
inovacija te operativnim programima.***

Amandman 273

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio 4. – točka 2. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

– pružanje istraživačima privlačnih okruženja za ostvarivanje karijere te vještina i kompetencija potrebnih u modernom gospodarstvu znanja³⁶; povezivanje EIP-a i europskog prostora visokog obrazovanja podupiranjem modernizacije sveučilišta te drugih istraživačkih i inovacijskih organizacija s pomoću mehanizama priznavanja i nagrađivanja radi poticanja djelovanja na nacionalnoj razini te poticaja kojima se promiču usvajanje praksa otvorene znanosti, poduzetništvo (i povezanost s inovacijskim ekosustavima), transdisciplinarnost, sudjelovanje građana, međunarodna i međusektorska mobilnost, planovi za rodnu ravnopravnost i sveobuhvatni pristupi institucijskim promjenama; u tom kontekstu, i nadopuna potpori koju iz programa Erasmus prima inicijativa europskih sveučilišta, posebice ***njezin*** istraživački ***element***, kao dio razvoja novih zajedničkih i integriranih dugoročnih i održivih strategija u području obrazovanja, istraživanja i inovacija koje se temelje na transdisciplinarnim i međusektorskim pristupima u cilju ostvarivanja trokuta znanja i pružanja poticaja gospodarskom rastu.

Izmjena

– pružanje istraživačima privlačnih okruženja za ostvarivanje karijere te vještina i kompetencija potrebnih u modernom gospodarstvu znanja³⁶. povezivanje EIP-a i europskog prostora visokog obrazovanja podupiranjem modernizacije sveučilišta te drugih istraživačkih i inovacijskih organizacija s pomoću mehanizama priznavanja i nagrađivanja radi poticanja djelovanja na nacionalnoj razini te poticaja kojima se promiču usvajanje praksa otvorene znanosti, poduzetništvo (i povezanost s inovacijskim ekosustavima), transdisciplinarnost, sudjelovanje građana ***i civilnog društva***, međunarodna i međusektorska mobilnost, planovi za rodnu ravnopravnost i sveobuhvatni pristupi institucijskim promjenama; u tom kontekstu, i nadopuna potpori koju iz programa Erasmus prima inicijativa europskih sveučilišta, posebice ***financiranjem*** istraživačkih ***i inovacijskih projekata unutar tih mreža***, kao dio razvoja novih zajedničkih i integriranih dugoročnih i održivih strategija u području obrazovanja, istraživanja i inovacija koje se temelje na transdisciplinarnim i međusektorskim pristupima u cilju ostvarivanja trokuta znanja i pružanja poticaja gospodarskom rastu,

³⁶ Uključujući posebno Europsku povelju za istraživače, Kodeks ponašanja pri zapošljavanju istraživača, portal EURAXESS i mirovinski fond RESAVER.

³⁶ Uključujući posebno Europsku povelju za istraživače, Kodeks ponašanja pri zapošljavanju istraživača, portal EURAXESS i mirovinski fond RESAVER.

Amandman 274

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio 4. – točka 2. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– građanska znanost, za potporu svim vrstama formalnog, neformalnog i informalnog znanstvenog obrazovanja, među ostalim uključivanje građana u izradu plana rada i politika u području istraživanja i inovacija te u zajedničko stvaranje znanstvenog sadržaja i inovacija u okviru transdisciplinarnih aktivnosti;

Izmjena

– građanska znanost, za potporu svim vrstama formalnog, neformalnog i informalnog znanstvenog obrazovanja, među ostalim **procjena prepreka i** uključivanje građana u izradu plana rada i politika u području istraživanja i inovacija te u zajedničko stvaranje znanstvenog sadržaja i inovacija u okviru transdisciplinarnih aktivnosti,

Amandman 275

Prijedlog odluke

Prilog II. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Sastav programskog odbora

Sastavi Programskog odbora u skladu s člankom 12. stavkom 2.:

1. Strateški sastav: Strateški pregled provedbe cijelog programa, usklađenost različitih dijelova programa, misije i jačanje europskog istraživačkog prostora
2. Europsko istraživačko vijeće (ERC) i aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA)
3. Istraživačke infrastrukture
4. Zdravlje
5. Uključivo i **sigurno** društvo
6. Digitalizacija **i** industrija

Izmjena

Sastav programskog odbora

Sastavi Programskog odbora u skladu s člankom 12. stavkom 2.:

1. Strateški sastav: Strateški pregled provedbe cijelog programa, usklađenost različitih dijelova programa, misije i jačanje europskog istraživačkog prostora
 2. Europsko istraživačko vijeće (ERC) i aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA)
 3. Istraživačke infrastrukture
 4. Zdravlje
 5. Uključivo i **kreativno** društvo
- 5.a Sigurno društvo**
6. Digitalizacija, industrija **i svemir**

7. Klima, energija i mobilnost
8. Hrana *i* prirodni resursi
9. Europsko vijeće za inovacije (EIC) i europski inovacijski ekosustavi

7. Klima, energija i mobilnost
8. Hrana, prirodni resursi *i*
poljoprivreda
9. Europsko vijeće za inovacije (EIC) i europski inovacijski ekosustavi